روزنامه اقتصادی صبح ایران

جهان صنعت

ISSN 2252-0767

www.jahanesanat.ir

چهارشنبه ۱۵ دی ۱۴۰۰ ■ ۲ جمادی‌الثانی ۱۴۴۳ ■ ۵ ژانویه ۲۰۲۲

سال هجدهم ■ شماره ۴۹۱۴ ■ ۱۶ صفحه ■ قیمت ۳۰۰۰ تومان

هشدار سخنگوی قوه‌قضاییه به خودروسازان

۲

گزارش فارین‌پالسی از ادامه بحران اقتصادی همزمان با شکست رکورد تورم ۲۰ ساله در ترکیه

اردوغان در مخمصه

۴

«جهان‌صنعت» طرح رفع محدودیت سرمایه‌گذاری بانک‌ها را بررسی کرد

۸

چراغ سبز مجلس به بنگاهداری بانک‌ها

گزارش «جهان‌صنعت» از پیامدهای حذف دلار ۴۲۰۰ تومانی

تهدید رفاه اقتصادی

۳

سرمقاله

معیارهای استقلال بانک مرکزی

حیدر مستخدمین حسینی*

اندازه‌گیری استقلال بانک مرکزی از جمله مهم‌ترین و بحث‌انگیزترین مباحث ادبیات اقتصاد معاصر است. اصولا اندازه‌گیری میزان استقلال قانونی بانک‌های مرکزی مختلف چندان آسان نیست، چه رسد به تعیین میزان استقلال واقعی آنها از دولت. میزان استقلال بانک مرکزی یک مفهوم آکادمیک نیست که به آسانی بتوان آن را محاسبه کرد. نه تنها محاسبه بی‌طرفانه آن کاملا دشوار است، بلکه مباحثات بسیاری در مورد اجزای تشکیل‌دهنده و اهمیت نسبی آنها نیز وجود دارد. اصولا اساسی‌ترین مبحث در استقلال بانک مرکزی تعیین رابطه بهینه دولت و بانک مرکزی است. در تعیین نحوه این ارتباط دو عقیده افراطی در دو سوی قضیه وجود دارد؛ گروهی که مدافع استقلال بانک مرکزی هستند و حتی تبعیت سایر سیاست‌های اقتصادی را از سیاست‌های پولی امری لازم می‌دانند و دیگری گروه مخالفان استقلال که اهمیت همگرایی و هماهنگی میان سیاست‌ها را جهت پوشش دادن به اهداف کلان اقتصادی ضروری می‌دانند.

ادامه در همین صفحه

نقد روز

آتش ناسازگاری و ثروت‌های هدررفته ایران

احسان شادی – ناسازگاری دو نظام سیاسی حاکم بر ایران و آمریکا به پنجمین دهه رسیده است و این‌طور که به نظر می‌رسد چشم‌اندازی برای پایان این مجادله دیده نمی‌شود. از سوی دیگر ناسازگاری دو جناح سیاسی حاکم بر مجلس و به ویژه دولت در چهار دهه تازه‌سپری‌شده چند ماهی است دست‌کم در شکل به سود یک جناح شده است، اما این پایان کار نیست و جناح پیروز علاقه‌مند است اصلاح‌طلبان ضعیف‌شده سنگر را رها نکنند تا بشود ناکامی‌ها را بر دوش آنها انداخت.

گسترش شاخه‌های ناسازگاری در داخل و خارج راه را برای فراموش کردن نگهبانی سفت و سخت از ثروت ایران هموار کرده است. شوربختانه کوچ نخبگان به مثابه ثروت اصلی این سرزمین، بی‌فایده ماندن نفت و گاز ایران در پهنه کشور و در ژرفای آب‌ها و در دل دشت‌ها، بی‌فایده شده هزاران میلیارد تومان سرمایه و ماشین‌آلات و تجهیزات صنعتی به دلیل نوسازی نکردن آنها با تکنولوژی روز، رنگ باختن چابهار و قشم و کیش در برابر رقبای منطقه‌ای و سرانجام اعتماد ازدست‌رفته اجتماعی در این دهه‌های تازه‌سپری‌شده بخشی از ثروت ایران بوده و هست که از دست رفته‌اند. تازه‌ترین ثروت ملی ایرانیان که در مسیر نابودی قرار گرفته، مزیت ترانزیتی است که در هیاهوی برجام و اینکه این گروه و آن گروه غرب‌گرا هستند و در شرایطی که راهبرد رییس دولت سیزدهم استفاده از نیروی همسایگی است نیز در سرازیری دره بی‌فایده‌شدن افتاده است. پس از محدودیت‌هایی که در نتیجه جنگ آذربایجان و ارمنستان برای ترانزیت کالا از ایران به کشورهای دیگر و از آنجا به اروپا پدیدار شد و پس از آنکه در جاده ابریشم تازه ایران از بخشی از راه کنار گذاشته شد حالا خبر می‌رسد توافق‌های اولیه بین امارات و ترکیه برای جایگزینی عراق به جای ایران برای ترانزیت کالا حاصل شده است. وزیر خارجه ترکیه می‌گوید امارات در این زمینه پیشنهادهایی ارائه کرده که آنکارا از آنها استقبال می‌کند. افزون بر این ترکیه قصد دارد بندر بصره را از طریق راه‌آهن به استانبول متصل کند. ایران از دو دهه پیش تلاش می‌کند از شلمچه به بصره و شبکه راه‌آهن عراق متصل شود که تاکنون توفیقی در این کار نداشته است. این راه زمینی می‌توانست از خاک عراق یا ایران بگذرد و زمان انتقال کالا را به هشت تا ۱۰ روز کاهش دهد. برخی خبرگزاری‌ها نوشته‌اند فشارهای سیاسی به عراق و امارات در این تصمیم امارات موثر بوده است.

به نظر می‌رسد باید تا جایی که امکان دارد شعله‌های مجادله خارجی و داخلی را کاهش داد تا بتوان با چشم‌هایی باز همه رخدادها را دید و راه‌های مسدودشده برای ایران را در جاده استفاده از ثروت‌های ایران باز کرد. ایران بدون ثروت‌های طبیعی سرزمین نیرومندی نیست به ویژه آنکه سرمایه‌های انسانی نیز راه مهاجرت را برگزینند.

ادامه سرمقاله

معیارهای استقلال بانک مرکزی

بنابراین هر بانک مرکزی بنا به نحوه ارتباط با دولت و نهادهای سیاستی کشور در جایی میان این طیف قرار گرفته و نسبت به آنکه بیشتر نزدیک به کدام یک از این دو سو قرار گیرد، مستقل‌تر و یا وابسته‌تر طبقه‌بندی می‌شود. اما ارزیابی نحوه ارتباط و میزان استقلال و یا وابستگی و یا به طور مشخص‌تر تعیین محل قرار گرفتن بانک مرکزی در میان این طیف کار چندان ساده‌ای نیست و نیاز به معیارهای دقیقی برای سنجش دارد. به طور کلی معیارهای زیر به عنوان شاخص‌های استقلال بانک مرکزی معرفی می‌شوند:

مدت زمان مسوولیت، نحوه انتخاب و برکناری رییس کل بانک مرکزی، ترکیب و مدت زمان مسوولیت، نحوه انتخاب و برکناری اعضای هیات سیاستگذار پولی، اهداف و وظایف بانک مرکزی و میزان اولویت هدف پیگیری ثبات قیمت‌ها در بین سایر اهداف، چگونگی تامین کسری بودجه دولت و شرایط استقراض از بانک مرکزی و میزان محدودیت بانک مرکزی در تامین مالی دولت، میزان کنترل بانک مرکزی در هدف‌گذاری سیاست پولی، میزان کنترل بانک مرکزی در نحوه و زمان استفاده از ابزارهای سیاست پولی، نحوه انتخاب بودجه بانک مرکزی، نحوه حل اختلاف بین دولت و بانک مرکزی، میزان پاسخگو بودن بانک مرکزی و چگونگی این پاسخگویی و میزان شفافیت بانک مرکزی در ارائه اطلاعات و میزان اعتبار آن نزد مردم.

در ارزیابی‌های مربوط به سنجش استقلال بانک مرکزی، استقلال ظاهری و واقعی مطرح است. استقلال ظاهری بانک بیشتر به چارچوب قانونی و آنچه که در متن قوانین برای نحوه عملکرد و ارتباط بانک با سایر نهادها به ویژه دولت طرح‌ریزی شده، بازمی‌گردد و به آن استقلال قانونی نیز می‌گویند. استقلال رسمی یا قانونی بانک مرکزی عبارتست از میزان اختیاراتی که قانونگذار طبق نص صریح قانون به بانک مرکزی اعطا کرده است. اما در مقابل استقلال واقعی به آنچه که عملا صورت می‌گیرد مربوط می‌شود که به نوعی شامل استقلال قانونی است. استقلال واقعی بانک مرکزی فقط به قانون مربوط نمی‌شود، بلکه سایر عوامل کمترساختاریافته همچون ترتیبات غیررسمی بین بانک مرکزی و سایر بخش‌های دولت، کیفیت بخش تحقیق بانک مرکزی و خصوصیات شخصیتی افراد کلیدی در بانک مرکزی و دولت نیز دخیل هستند. مشخصا، کمی کردن این عوامل به صورت دقیق و منصفانه کار سختی است و به همین دلیل اکثر مطالعات و تحقیق‌ها به توسعه شاخص‌های استقلال بانک مرکزی که اکثرا بر اساس مولفه‌های قانونی است، تمرکز یافته‌اند.

آن دسته از معیارهای سنجش که بر استقلال قانونی تاکید دارند با دو مساله مواجه هستند. اول آنکه قوانین کامل نیستند، به این معنی که نمی‌توانند به خوبی حدود و مرزهای اختیارات بانک مرکزی و دولت را در تمام موارد به صراحت مشخص کنند و این خلأ را سنت به بهترین وجه و سیاست‌های کنترلی دولتی به بدترین صورت پر می‌کنند. دوم آنکه حتی اگر قانون هم صراحت داشته باشد، رویه واقعی ممکن است غیر از آن بوده و متفاوت با آن اجرا شود. بنابراین لزوم در نظر گرفتن سایر عوامل برای کمی کردن واقع‌بینانه استقلال بانک مرکزی مشاهده می‌شود. بررسی ارتباط بین تورم و شاخص‌های مختلف استقلال بانک مرکزی در کشورهای مختلف نشان داده است که در کشورهای صنعتی شاخص قانونی عامل تاثیرگذار بر تورم است در حالی که در کشورهای درحال توسعه، نرخ تعویض روسای بانک مرکزی عامل مهمی در تعیین تورم است. این نتیجه بیان می‌کند که اختلاف بین قانون و کاربرد آن در کشورهای درحال توسعه نسبت به کشورهای صنعتی در عمل بیشتر است.

اختصاص یک ارزش عددی منحصربه فرد به مجموعه تمامی مشخصه‌های قانونی که شیوه عمل بانک مرکزی را تحت تاثیر قرار می‌دهند، کار راحتی نیست. این عمل ملاحظات شخصی را به میزان زیادی در کمی کردن میزان استقلال بانک مرکزی دخیل می‌کند. شکی نیست که استقلال قانونی یکی از اجزای اصلی استقلال واقعی است؛ ولی در عین حال، از جهات و دلایل دیگری نیز جالب به نظر می‌رسد. اول آنکه، مشخص می‌کند قانونگذار تا چه حد به بانک مرکزی استقلال داده است. دوم آنکه، اکثر کوشش‌های موجود برای توصیف منظم استقلال بانک مرکزی، عملاً تنها بر جنبه‌های قانونی استقلال تکیه دارد. بنابراین برای داشتن قابلیت مقایسه بین کشورها باید این مولفه را مدنظر قرار داد. قوانین بانک‌های مرکزی از جهات کانون توجه، حیطه و پرداختن به جزئیات از یکدیگر متمایز هستند. بسیاری از مقرراتی که در اساسنامه‌های بانک‌های مرکزی پیش‌بینی شده‌اند، تاثیر مستقیمی بر استقلال این نهاد ندارند.

رویکرد متعارف برای کمی کردن استقلال ایجاد شاخصی از استقلال بانک مرکزی مبتنی بر عناصری از قوانین بانک‌های مرکزی است که محققان مختلف آن عناصر را به عنوان مولفه‌هایی از استقلال معرفی کرده‌اند. این مولفه‌ها شامل مقدرات انتصاب و عزل رییس کل بانک مرکزی و اعضای هیات عامل، مدت زمان تصدی پست توسط این افراد، تعیین اهداف و انتخاب ابزارهای سیاست پولی و شرایط تامین مالی کسری بودجه دولت است. از اولین تلاش‌ها برای ایجاد شاخصی برای استقلال بانک مرکزی به اندازه‌گیری درجه استقلال بانک مرکزی ۱۲ کشور توسعه‌یافته بر اساس استقلال مالی و سیاسی بانک‌های مرکزی بوده است. عوامل مالی مورد استفاده در این اندازه‌گیری عبارت بودند از: توانایی تصمیم در خصوص پاداش اعضای هیات عامل بانک مرکزی، کنترل بودجه و تخصیص سود بانک مرکزی. عوامل سیاسی نیز عبارت بودند از: توانایی انتصاب اعضای هیات عامل بانک مرکزی، نسبت اعضای هیات عامل که توسط دولت انتخاب می‌شوند به کل اعضا و این نکته که مسوولیت نهایی سیاست پولی با دولت است یا بانک مرکزی. به کشورها امتیازهایی در محدوده ۱ تا ۴ در هر گروه داده می‌شد که ۴ نمایانگر استقلال بیشتر و ۱ نمایانگر کمترین سطح استقلال بود. نتیجه تحقیق آنها نشان داد در حالی که استقلال مالی عامل مهمی در تورم نیست، استقلال سیاسی عامل تعیین‌کننده‌ای است.

شاخص مهم دیگری برای ارزیابی استقلال بانک مرکزی بر اساس عوامل اقتصادی و سیاسی طراحی و در مورد ۱۸ کشور توسعه‌یافته طی دوره ۱۹۵۰ تا ۱۹۸۹ آزمایش شد. در حالی که عوامل سیاسی مورد استفاده توسط آنها شبیه عوامل سیاسی استفاده‌شده در اندازه‌گیری قبلی بود، اما عوامل اقتصادی مورد استفاده در این شاخص به توانایی دولت در تعیین شرایط وام‌هایی که از بانک مرکزی می‌گیرد، اشاره داشت. در هر دسته مقیاس از صفر تا هشت تغییر می‌کرد که عدد بزرگ‌تر نشان‌دهنده استقلال بیشتر بود. نتایج این بررسی نشان داد ارتباط منفی بین تورم و استقلال سیاسی از نظر آماری معنی‌دار است، در حالی که ارتباط مشخصی بین تورم و استقلال اقتصادی مشاهده نشد.

مشخصه‌های قانونی بانک مرکزی می‌تواند به چهار گروه تقسیم شود: متغیرهای مربوط به انتصاب، عزل و زمان دوره انتصاب رییس کل بانک مرکزی، متغیرهای مربوط به تدارکات قانونی مربوط به روش حل اختلافات بین بانک مرکزی و دولت روی سیاست پولی و میزان مشارکت بانک مرکزی در تدوین سیاست پولی و فرآیند بودجه، متغیرهای مربوط به اهداف نهایی بانک مرکزی آن‌گونه که در منشور بانک مرکزی آمده است و متغیرهای مربوط به محدودیت‌های قانونی در توانایی بخش عمومی از تامین مالی توسط بانک مرکزی. این محدودیت‌ها می‌تواند مربوط به میزان قرض، مدت آن، نرخ قرض و تضمین آن توسط بانک مرکزی باشد.

هرچه مدت زمان ریاست رییس کل بانک مرکزی بیشتر باشد و همچنین بخش اجرایی در انتصاب و عزل او اختیارات کمتری داشته باشند، استقلال بانک مرکزی در بخش مربوط به رییس کل بانک مرکزی بیشتر است. با توجه به همین منطق، در صورتی که اختیارات بانک مرکزی در تدوین سیاست پولی بیشتر باشد و هنگام بروز تضاد توانایی مقابله با بخش اجرایی را داشته باشد، استقلال بانک مرکزی در بخش مربوط به تدوین سیاست بیشتر است. در صورتی که تنها هدف بانک مرکزی (آنگونه که در قانون بانک مرکزی ذکر شده است) پیگیری ثبات قیمت‌ها باشد استقلال بانک مرکزی بیشتر از حالتی است که ثبات قیمت‌ها در کنار دیگر اهداف باشد. مشاهده می‌شود که این معیار، همچون دو مورد قبلی سطح عمومی استقلال از دولت را ارزیابی نمی‌کند، بلکه درصدد ارزیابی استقلال قانونی بانک مرکزی در تعقیب هدف تثبیت قیمت‌ها در صدر اهداف است و در واقع بیانگر این است که آیا قانونگذار هدف ثبات قیمت‌ها را به صورت صریح به بانک مرکزی واگذار کرده یا اهداف دیگری نیز به او محول شده است که بعضا به تضاد درونی اهداف بانک مرکزی نیز منجر می‌شوند. به طور مشابه، در صورتی که بانک مرکزی در وام‌دهی به بخش عمومی دارای محدودیت بیشتری باشد، استقلال بانک مرکزی بیشتر است. این محدودیت‌ها شامل متغیرهایی همچون تضمین اوراق قرضه دولتی، محدودیت در زمان سررسید و نرخ بهره وام‌های دولتی است.

اکثر کارشناسان و متخصصان سیاست پولی اعتقاد دارند، اساسنامه قانونی بانک مرکزی تنها یکی از عوامل تعیین‌کننده استقلال آن است. از دلایل این امر می‌توان به موارد زیر اشاره کرد: گرچه شاید قوانین میزانی از استقلال بانک را مشخص کرده باشند، اما اولا این قوانین ممکن است کامل نباشند، ثانیا به صورت صریح به موضوع نپرداخته باشند، ثالثا حتی در صورت کامل و صریح بودن قانون، رسوم و قواعد نانوشته‌ای در این امر دخیل هستند که گاها بر قانون مقدم می‌شوند. همچنین شخصیت و اعتقادات رییس کل بانک مرکزی و مقامات بلندپایه بانک مرکزی و دولت در شکل دادن استقلال واقعی بانک مرکزی نقش موثری دارند. نرخ تغییر رییس کل بانک مرکزی، بازتاب میزان فرمانبرداری دولت از ویژگی قانونی مدت خدمت رییس بانک مرکزی است. این شاخص بر این پیش‌فرض استوار است که تعویض سریع‌تر روسای بانک مرکزی، لااقل از یک آستانه به بعد، نشانگر سطح استقلال کمتر است. اگر قدرت‌های سیاسی، هر دم فرصت را برای انتخاب یک رییس تازه مغتنم شمارند، از این فرصت در جهت انتخاب روسایی استفاده خواهند کرد که خواسته‌های آنها را انجام دهند. تعویض مکرر، می‌تواند انعکاسی از اخراج آنهایی باشد که راه مقابله با خواسته‌های دولت را برمی‌گزینند.

*** اقتصاددان و معاون حقوقی و امور مجلس اسبق وزارت اقتصاد و بانک مرکزی**

«جهان‌صنعت» تبعات زیست‌محیطی احداث سد فینسک را بررسی کرد

به نام مردم، به کام نمایندگان!

مهدیه بهارمست– مدت زیادی از مطرح شدن طرح سد فینسک، که قرار بود آب مازندران را به سمنان منتقل کند و کارشناسان زیادی با آن مخالف بودند، می‌گذرد و حالا بودجه ۲۰ میلیارد تومانی آن در بودجه ۱۴۰۱ بار دیگر حاشیه‌ساز شده است.

۱۴

عرضه و تقاضا به هم ریخت

احتمال کمبود برنج شب عید

گروه بازرگانی– در حالی که به دلیل کمبود ۴۰ درصدی تولید و دپوی برنج در انبارها، قیمت برنج ایرانی در بازار روند صعودی به خود گرفته است، قیمت برنج خارجی نیز به دلایلی همچون حذف معافیت مالیات بر ارزش‌افزوده و کندی روند ثبت سفارش واردات با نوسان روبه‌رو است. در این راستا به تازگی این هشدار از سوی ...

۱۲

«جهان‌صنعت» در گفت‌وگو با تحلیلگر بازار سرمایه بررسی کرد

سایه‌روشن حذف دامنه نوسان

زینب مختاری– محدودیت دامنه نوسان در بازار سرمایه ایران یکی از موارد استثنایی مورد بحث در میان اهالی بازار است که موافقان و مخالفان بسیاری دارد. برخی از کارشناسان این محدودیت را به ویژه در محدوده کنونی، ضامن کنترل ...

۵

دیدگاه

اهمیت کارهای مطالعاتی و نظریه‌پردازی برندگان نوبل اقتصاد ۲۰۲۱

مهدی رضایی*

جایزه نوبل علوم اقتصادی در سال ۱۹۶۸ توسط بانک ملی سوئد (که در جایگاه بانک مرکزی سوئد است) به یاد آلفرد نوبل، بنیان‌گذار جایزه نوبل، بنا نهاده شد. اصول و قوانین اعطای جایزه نوبل در علوم اقتصادی، مبتنی بر همان قواعد و قوانین اعطای جوایز نوبل به سایر علوم است. اولین جایزه نوبل اقتصاد، به راگنار فریش و یان تینبرگن در سال ۱۹۶۹ اهدا شد.

نیمی از ارزش جایزه نوبل اقتصاد امسال (۲۰۲۱) به دیوید کارد به دلیل سهم و مشارکت تجربی وی در «اقتصاد کار» تعلق گرفت و نیمی دیگر به طور مشترک به جاشوا دیوید دی. انگریست و گویدو دبلیو. ایمنس برای مشارکت و همکاری آنها در «روش‌شناسی تجزیه و تحلیل روابط علّی» اهدا شد. این سه اقتصاددان برجسته با به‌کارگیری روش «تجربیات طبیعی» به سوالات مهمی راجع به جامعه پاسخ دادند. از یک سو، در روش «تجربی»، متغیرها برای ایجاد روابط علّت و معلولی، دستکاری می‌شوند، به طوری که مشارکت‌کنندگان در آزمایش، به گروه‌های تحت آزمایش و تحت کنترل گروه‌بندی می‌شوند. از سوی دیگر، در «آزمایش»، همانند سایر روش‌های استنباط آماری، یک فرضیه از نظر علمی مورد آزمون قرار می‌گیرد. لذا در «آزمایش تجربی» متغیر مستقل (علّت) دستکاری و از این طریق، تغییرات متغیر وابسته (اثر) بررسی و اندازه‌گیری می‌شود. در این نوع از آزمایش، متغیرهای اضافی، یعنی متغیرهایی که اثرات آنها مورد توجه ما نیستند، کنترل می‌شوند. اما محیط آزمایش در «آزمایش‌های طبیعی»، همان محیط روزمره (زندگی واقعی) شرکت‌کنندگان در آزمایش است که در آن، آزمایش‌کننده هیچ کنترلی بر متغیرهای مستقل ندارد، زیرا همان‌طور که از اسم آن پیدا است، آزمایش به‌طور طبیعی در زندگی واقعی رخ می‌دهد. آزمایش طبیعی دارای سه نقطه قوت است: ۱- رفتار در یک آزمایش طبیعی به دلیل محیط طبیعی آن، بیشتر نشان‌دهنده زندگی واقعی است، یعنی برخورداری از اعتبار بوم‌شناسی (اکولوژیکی) بسیار زیاد. ۲- احتمال کمتری وجود دارد که «خواص تقاضا» بر نتایج تاثیر بگذارد، زیرا ممکن است شرکت‌کنندگان ندانند که در حال مطالعه هستند. «خواص تقاضا» بر این امر دلالت دارد که در آزمایش‌های تجربی ممکن است آزمایش‌شونده بفهمد یا باور کند که از او رفتار خاصی مورد انتظار است، یا خیال کند که نتیجه مورد انتظار را حدس زده است و یا اینکه تلاش کند تا نتیجه آزمایش را تغییر دهد.

ادامه در صفحه ۱۶

سازمان آگهی روزنامه جهان صنعت

سازمان آگهی شهرستان ها

از سراسر کشور

نماینده فعال می پذیرد

۰۲۱-۸۸۰۵۰۶۸۴

۰۲۱-۸۸۰۵۰۲۸۶

www.jahanesanat.ir

خبر

مامور یت رییسی به محرابیان

نماینده ویژه رییس‌جمهور راهی مناطق سیل‌زده شد

«جهان‌صنعت»– رییس‌جمهور، وزیر نیرو را به عنوان نماینده ویژه مامور کرد تا ضمن بازدید از مناطق سیل‌زده استان‌های سیستان‌وبلوچستان و هرمزگان، گزارشی از آخرین اقدامات انجام شده برای کمک و امدادرسانی به مردم در این استان‌ها ارائه کند.رییسی با پیگیری وضعیت سیل‌زدگان استان‌های جنوبی، وزیر نیرو را مامور کرد تا به نمایندگی از رییس‌جمهور راهی مناطق سیل‌زده جنوب کشور شود.

همچنین غلامحسین اسماعیلی رییس دفتر رییس‌جمهور به نمایندگی از آیت‌الله رییسی در تماس‌های تلفنی جداگانه با استانداران استان‌های فارس، سیستان و بلوچستان، هرمزگان و کرمان، آخرین اقدامات و تدابیر انجام شده برای رسیدگی به وضع سیل‌زدگان را جویا شد. اسماعیلی همچنین بر امدادرسانی سریع به سیل‌زدگان و انجام اقدامات جهادی با همکاری گروه‌های مختلف برای رفع آبگرفتگی و لایروبی معابر و منازل مسکونی و تامین اقلام مورد نیاز سیل‌زدگان تاکید کرد.

در این تماس‌ها مقرر شد استانداران خسارات وارده به مناطق مسکونی و باغات را برآورد کنند تا در جلسه آینده هیات دولت در خصوص نحوه جبران خسارت تصمیم‌گیری شود.

منابع ایرانی:

ضرب‌الاجلی برای رسیدن به توافق وجود ندارد

«جهان‌صنعت»– منابع ایرانی نزدیک به هیات ایران در وین تاکید کردند که هیچ‌گونه ضرب‌الاجلی برای رسیدن به توافق وجود ندارد.

شبکه اسکای‌نیوز عربی به نقل از «منابع ایرانی نزدیک به هیات ایران در وین» اعلام کرد که هیچ‌گونه موعد نهایی برای حصول توافق وجود ندارد و آنچه منابع آمریکایی و غربی در این خصوص اعلام کردند نادرست است.

پیش از این نشریه پولیتکو نوشته بود که برخی مقامات نزدیک به مذاکرات گفته‌اند دریچه بازگشت به توافق هسته‌ای ممکن است تا اواخر ژانویه یا اوایل فوریه بسته شود، اگرچه برخی دیگر می‌گویند هیچ تاریخ مشخصی به عنوان ضرب‌الاجل وجود ندارد.

دیپلمات‌های انگلیسی، فرانسوی و آلمانی هفته پیش گفته بودند در حالی که تمایلی به تعیین «ضرب‌الاجلی مصنوعی» برای مذاکرات ندارند، «هفته‌ها و نه ماه‌ها» برای احیای توافق باقی مانده است. یک سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا نیز گفته بود، ایران باید «فوریتی واقعی به مذاکرات وین ببخشد.»

ایران همیشه تاکید کرده است که هیچ‌گاه ضرب‌الاجل یا فشار برای رسیدن به توافق را نمی‌پذیرد و تا منافع ملی‌اش تامین نشود به هیچ توافقی نمی‌پیوندد.

سعید خطیب‌زاده سخنگوی وزارت خارجه کشورمان اخیرا در همین راستا تاکید کرده است: «هیچ ضرب‌الاجل ساختگی را نمی‌پذیریم و امیدواریم خودشان (کشورهای غربی و آمریکا) هم آن ضرب‌الاجل‌های ساختگی را باور نکنند و بیایند به یک تفاهم خوب برسیم.»سخنگوی وزارت امور خارجه خاطرنشان کرد: پنجره توافق تا ابد باز نخواهد ماند، زمان حساس است و جمهوری اسلامی ایران به هیچ وجه به تنهایی از این پس بار زنده نگه داشتن این توافق را به دوش نخواهد کشید. طرف‌های اروپایی و آمریکا باید بدانند در وین نیستیم که وقت و انرژی خود و ملت ایران را تلف کنیم. پیشنهادها روی میز است و بهتر است با پیشنهادهای مشخص به وین آمده باشند.

واکنش پمپئو به تهدید رییسی

«جهان‌صنعت»–وزیر خارجه پیشین آمریکا در واکنش به سخنان رییسی، خواستار حفاظت خود و ترامپ در برابر «تهدیدات ایران» شد و گفت: آنها می‌گویند که می‌خواهند تک‌تک مسلمانان جهان را به کشتن رییس‌جمهور ترامپ و من برانگیزانند. این کاری است که قبلا انجام نشده و واقعا یک خطر و ریسک امنیتی است.وی افزود: رییسی درباره این حرف زده که رییس‌جمهور ترامپ و من محاکمه شویم و اگر این کار عملی نشد ما را ترور کنند، واقعا و عمیقا بی‌سابقه است و تیم رهبری سیاسی (بایدن) واقعا (برای حفاظت از من و ترامپ) مسوولیت دارد.گفتنی است، سیدابراهیم رییسی روز دوشنبه و در مراسم سالروز شهادت سردار سلیمانی خطاب به آمریکایی‌ها گفته بود: شما یک ملت را ترور کردید نه یک فرد را. باید متجاوز و قاتل اصلی رییس‌جمهور وقت آمریکا، قصاص شود و باید حکم خدا در مورد او جاری شود. دولتمردان آمریکایی بدانند که دست انتقام از آستین امت بیرون خواهد آمد.

علت درگیری‌های مرزی نیروهای افغان باهمسایگان

«جهان‌صنعت»– مدیرکل غرب آسیا وزارت امور خارجه از غیرحرفه‌ای بودن مرزبانان افغان و عدم شناخت مرز و مسائل مرزی توسط نیروهای طالبان مستقر در مرز انتقاد کرد.سیدرسول موسوی در صفحه توئیتر خود نوشت: «بر اساس اخبار منتشرشده در یک ماه گذشته برخوردهای مرزی بین نیروهای مرزبانی ایران، پاکستان و دیروز با ترکمنستان در جوزجان رخ داده است. ریشه این درگیری‌ها در غیرحرفه‌ای بودن مرزبانان افغان و عدم شناخت مرز و مسائل مرزی توسط نیروهای طالبان مستقر در مرز است.»

وزارت اطلاعات اعلام کرد

کشف و توقیف انبار دپوی کالای قاچاق در سقز و مریوان

«جهان‌صنعت»– مرکز روابط عمومی و اطلاع‌رسانی وزارت اطلاعات اعلام کرد که با رصد اطلاعاتی سربازان گمنام امام زمان (عج)، محل دپوی قاچاق کولرگازی در کردستان شناسایی شد و مورد ضربه قرار گرفت.در اطلاعیه مرکز روابط‌عمومی و اطلاع‌رسانی وزارت اطلاعات آمده است: با رصد اطلاعاتی، تحرکات قاچاقچیان عمده در داخل و خارج کشور توسط سربازان گمنام امام زمان (عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف) در استان کردستان، دو انبار کالای قاچاق که برخلاف ضوابط قانونی ثبت در سامانه جامع انبارها، اقدام به دپوی کالای قاچاق کردند؛ شناسایی شدند و مورد ضربه قرار گرفتند.از انبارهای مذکور در شهرستان‌های سقز و مریوان تعداد ۴۸۴۳ دستگاه کولرگازی (کمپرسور و پنل) قاچاق، کشف و پس از اخذ حکم قضایی توقیف شدند.

«جهان‌صنعت» چرایی وعده‌های آرمانی دولتمردان را بررسی کرد

امید به احیای برجام یا نسخه‌های مقطعی؟

گروه سیاسی–شش، هفت ماهی از انتخابات، گذشته اما انگار فقط برای شهروندان. گروهی از مدیران و مسوولان دولت سیزدهم در رده‌های مختلف مدیریتی اما در همان مدار تبلیغات انتخاباتی بهار امسال باقی مانده‌اند و هر روز وعده تازه‌ای می‌دهند. از وزیر اقتصاد که همین دیروز گفت «به رغم فشار و سختی‌های پیش‌رو با آغاز برنامه‌های مدون، هر ماه اخبار خوبی از اقدامات و گشایشات به ملت شریف داده خواهد شد» گرفته تا محسن رضایی معاون اقتصادی دولت که پیش‌تر وعده داده بود تا آخر آذر خبرهای خوب بشنویم و خبری نشد. البته نباید بی‌انصاف بود، خبری شد و آن چیزی نبود غیر از اعلام افزایش یارانه نقدی در دی‌ماه که هنوز اعلام نشده از سوی وزیر اقتصاد تکذیب شد!سایر اعضای دولت نیز از این قافله جا نمانده‌اند. از وزیر کار که همچنان اصرار دارد یک میلیون تومان برای ایجاد شغل کافی است تا خود رییس‌جمهور که وعده کنترل و مهار تورم را می‌دهد و مدام دستور می‌دهد که قیمت‌ها افزایشی نباشند.نمونه این قبیل اظهارات و وعده‌دادن‌ها کم نیست و همه آنها هم در شرایطی بیان می‌شود که هم قیمت‌ها افزایشی است و هم سختی‌های زندگی امان مردم را بریده است. واقعیات عرصه اقتصاد هم که کاملا برخلاف وعده‌های مورد اشاره از بدتر شدن اوضاع حکایت دارند. نگرانی‌ها از تبعات اقتصادی و سیاسی حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی یا شیوه جدید توزیع بنزین شاهد این مدعا است.درباره چرایی این رویه دولت اما حرف بسیار است و کارشناسان اعم از اصلاح‌طلب و اصولگرا نظرات مشابهی دارند.

تمرکز بر تبلیغات

ناصر قوامی فعال سیاسی اصلاح‌طلب این رویکرد وزرای دولت را در راستای رویه همیشگی اصولگرایان می‌داند. او در گفت‌وگو با «جهان‌صنعت» گفت: «برنامه کلی اصولگرایان تبلیغات است. بنابراین دولت هم این رویه را ادامه داده و هر روز این حرف‌ها را می‌زنند.»

وی افزود: «اگر ماه دیگر اتفاق خوبی بیفتد که مردم همان وقت می‌فهمند و اصلا نیازی نیست از الان اعلام کنید؛ بنابراین اینها کار تبلیغاتی است و متاسفانه ادامه خواهد داشت و مردم نیز همین حرف‌ها را خواهند شنید.»قوامی ادامه داد: «حتی در قضیه برجام و مذاکرات شاهدیم که بعد از آن همه نقد به دولت قبل برگشته‌اند؛ به همان توافقی که در دولت روحانی انجام شده بود اما حاضر نیستند این برگشت را به مردم بگویند.»

وی گفت: «متاسفانه در تیم اقتصادی دولت هر کسی یک حرفی می‌زند و ناهماهنگی مشهودی وجود دارد. فقط بر تبلیغات تمرکز کرده‌اند و تعجبی هم ندارد و می‌خواهند با همین رویه ادامه دهند.»

ضرر تصمیمات پوپولیستی

امیررضا واعظ آشتیانی فعال سیاسی اصولگرا اما سعی دارد انتقاد جدی به دولت وارد نکند. با این حال قادر نیست این رویکرد مبتنی بر وعده وعید دولت را نادیده بگیرد. وی در گفت‌وگو با «جهان‌صنعت» گفت: «اگر بخواهیم منصفانه به موضوع نگاه کنیم دولت فعلی در حال جمع و جور کردن عملکرد دولت گذشته است. در عین حال برای اینکه کاری انجام بدهد و مطمئن باشد که تصمیمی که می‌گیرد از شاخص‌های لازم برخوردار است، باید به‌گونه‌ای عمل کند که جای اما و اگر باقی نماند.»او افزود: «یکی از ماموریت‌های یک مدیر تصمیمات بجا و تصمیم‌گیری‌های به موقع است. اگر این تصمیم‌گیری‌ها شاخص‌های لازم را نداشته باشد و منطقی پشت آن نباشد اصطلاحا تصمیم‌گیری تکانه‌ای است. در حالی که اگر تصمیمات منطقی مبتنی بر آمار و ارقام و با همه‌جانبه گری باشد و راهبردی هم باشد، می‌توان به ثمربخشی آن امیدوار بود.»

واعظ آشتیانی گفت: «معتقدم تصمیمات نباید تکانه‌ای، پوپولیستی، مقطعی و نسخه کوتاه‌مدت باشد چون در کشور ما تجربه نشان داده که هر وقت در مواجهه با مشکلات اقتصادی و حتی اجتماعی و فرهنگی به صورت موردی برخورد کرده و نسخه مقطعی پیچیده‌ایم، بعدا با مشکل مواجه شده‌ایم و دیده‌ایم که نه تنها مشکل حل نشده بلکه به بحران تبدیل شده است.»

وی با ابراز تاسف از اینکه «مدیران ما از گذشته تا کنون فکر می‌کنند که هر موضوعی را باید با مسکن برطرف کنند» گفت: «امیدواریم که تصمیمات دولت فعلی تکانه‌ای نباشد و بتواند اعتماد عمومی ایجاد کرده و به نحوی باشد که مردم نتایج آن را لمس کنند.»این فعال سیاسی اصولگرا خاطرنشان کرد: «البته حق انتقاد از تصمیمات و عملکرد دولت، همچنین بیان نقطه نظرات کارشناسانه همیشه محفوظ است اما ای کاش همه جریانات سیاسی در حوزه‌های مختلف اعم از اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی انتقادات منصفانه داشته باشند. برداشت من این است که برخی انتقادات صرفا سیاسی و در جهت بهره‌برداری برای انتخابات آینده است.»

شعار به جای واقعیت

اسماعیل گرامی‌مقدم، قائم‌مقام حزب اعتمادملی از دیگر منتقدان رویه فعلی دولت است.

او در گفت‌وگو با «جهان‌صنعت» گفت: «بعد از انتخابات و وقتی که مسوولان جدید منصوب شده و با مشکلات مردم و موانع واقعی رفع آن مشکلات مواجه می‌شوند، می‌بینند که فاصله بسیاری بین منابع کشور و مطالبات اقتصادی مردم وجود دارد. بنابراین به رسم گذشته و برای اینکه جو و فضای کشور بدتر نشود و پاسخی به مردم بدهند به شعارهایی که در دوره انتخابات می‌دادند بسنده کرده و آنها را تکرار می‌کنند. برای همین هم نه‌تنها مشکلات مردم کم نمی‌شود، بلکه روز به روز افزایش پیدا می‌کند. نه تنها تورم کاهش پیدا نمی‌کند، بلکه افزوده می‌شود. در سایر شاخص‌های اقتصادی نیز به همین شکل است.»وی افزود: «آنچه خیلی روشن است، این است که مسوولان و وزرای جدید در مواجهه با فقدان منابع ارزی که اثر مستقیمی بر تورم در کشور دارد، باید فکر و اندیشه کرده و واقعیت را برای مردم بازگو کنند اما متاسفانه این اتفاق نمی‌افتد و مدام شعار می‌دهند که ما تحریم‌ها را خنثی می‌کنیم. این درحالی است که تحریم‌ها را با شعار نمی‌توان خنثی کرد و باید پشت میز مذاکره خنثی شوند.»گرامی‌مقدم همچنین گفت: «به هرحال امیدواریم اخبار خوبی که از وین می‌رسد، سبب شود که مسائل ایران در آنجا حل و فصل شود. البته برخی جریانات که تحریم را خوب می‌دانند، الان پشت میز مذاکره قرار گرفته‌اند. انتظار می‌رود که این افراد از اینکه به گذشته و سوابق آنها اشاره شود هراس نداشته باشند چون مردم از آن رویه‌ها چشم‌پوشی می‌کنند و فقط انتظار دارند که در شرایط فعلی و بر اساس سیاست‌های کلی نظام، مذاکرات را به سرانجام رسانند.»این فعال سیاسی اصلاح‌طلب با اشاره به اینکه «اقتصاد ایران حال خوبی ندارد» گفت: «همه شاخص‌ها به حالت نزولی افتاده و قرمز است، نیازمند یک گشایش هستیم. این گشایش می‌تواند با آزاد شدن پول‌های بلوکه شده ایران محقق شود و شاهد کنترل و حتی کاهش تورم باشیم. لذا این بحث‌های وزرا که بعضا هم در تضاد با هم است؛ مثلا یکی خواستار حذف ارز ترجیحی است و دیگری برعکس؛ یا اینکه رییس‌جمهور یک حرف زده و معاون اقتصادی او حرف دیگری می‌زند، نشان از مهم‌ترین مساله اقتصادی کشور و آن هم اینکه باید در حوزه برجام گشایش ایجاد شود تا اقتصاد بیشترین بهره را از حوزه سیاست خارجی ببرد.»

آفت عدم هماهنگی

حسین کنعانی‌مقدم، دبیرکل حزب سبز هم اگرچه اصولگرا است و از همان جریانی که اکنون قدرت را در دولت و مجلس به دست دارند، نمی‌تواند چشمش را روی ایرادات موجود ببندد.

او در گفت‌وگو با «جهان‌صنعت» گفت: «این رویه دولت متاثر از آن است که تیم اقتصادی دولت تیم پرستاره‌ای است که تا حالا با هم بازی نکرده‌اند. یعنی کار تیمی و مشترک نداشته‌اند و حالا وقتی وارد زمین بازی شده‌اند به لحاظ عدم هماهنگی و عدم‌پلدبودن بازی مشترک، هر یک سعی می‌کنند به صورت فردی عمل کنند. نتیجه هم همین وعده‌ها و شعارهایی است که ما را به یاد دوران انتخابات ریاست‌جمهوری می‌اندازد.»

وی افزود: «به نظر می‌رسد که دولت باید یک اقدام جدی انجام دهد. دوره گفتاردرمانی تمام شده و مردم منتظر شاخص‌های اجتماعی هستند. بنا بر برنامه پنج ساله ششم قرار بود که تورم، نرخ بیکاری، نرخ رشد، نرخ سرمایه‌گذاری خارجی و... به هشت درصد برسد. این قانون است و باید اجرا شود و مردم هم آن را لمس کنند.»

کنعانی‌مقدم تاکید کرد: «آقای رییسی حتما باید فکری به حال تیم اقتصادی خود و وعده وعیدهایی که می‌دهند کنند، در غیر این صورت اعتماد مردم نسبت به وعده‌های دولت از دست خواهد رفت.»

فال نیک

جواد امام مدیرعامل بنیاد باران اما این وعده وعیدهای وزرای دولت را به فال نیک می‌گیرد! او متوجه وضعیت موجود و اقدامات دولت هست اما ابراز امیدواری می‌کند که شاید این وعده‌ها ناشی از نگاه مثبتی باشد که آنها به احیای برجام پیدا کرده‌اند!

او در پاسخ به این سوال «جهان‌صنعت» که چرا مقامات مسوول در دولت هنوز سرگرم بیان وعده‌ها هستند؟ گفت: «به خاطر اینکه دولت در یک جزیره دیگر زندگی می‌کند. دولت با آنجایی که مردم زندگی می‌کنند و با مشکلات آن درگیر هستند، بیگانه است. این نوع ادبیات نمک روی زخم مردم پاشیدن است چون هیچ تطبیقی با واقعیات جامعه ما ندارد.»

این فعال سیاسی اصلاح‌طلب افزود: «حتی اگر قرار باشد به دوران انتخابات و وعده‌ها برگردیم هم مشکلات دولت بیشتر خواهد شد چون بیش از نیمی از مردم در آن انتخابات شرکت نکرده و به اینها رای ندادند. حداقل این بود که بتوانند در این مدت گره‌ای از مشکلات مردم باز کنند و از دشواری‌های زندگی در عرصه اقتصاد و معیشت کاسته شود.»وی در نهایت ابراز امیدواری کرد که «این صحبت‌ها ناشی از نگاه مثبتی باشد که نسبت به احیای برجام ایجاد شده است» و گفت: «قطعا احیای برجام و پذیرش FATF می‌تواند گشایش‌هایی را ایجاد کند تا حداقل وضع زندگی مردم از این که هست بدتر نشود.»

ناگزیر به خوشبینی

شاید نگاه جواد امام و گرامی‌مقدم که تقریبا با او هم‌نظر است، خوشبینانه به نظر برسد اما باید خوشبین بود و بهتر است مثل آنها امیدوار بوده و منتظر باشیم که وعده‌های مدیران در پرتو تغییر دیدگاه‌هایشان نسبت به موضوعات حوزه سیاست خارجی عملی شوند.

عدلیه

هشدار سخنگوی قوه‌قضاییه به خودروسازان

ذبیح الله خدائیان، سخنگوی قوه‌قضاییه دیروز طبق روال هر هفته با اصحاب رسانه نشست داشت و به سوالاتشان پاسخ داد.

به گزارش «جهان صنعت»، او درباره تفهیم اتهام به مدیران خودروساز به دلیل خودروهای ناقص از سوی سازمان بازرسی گفت: همه مردم در فضای مجازی دیدند که ما توقفگاه‌هایی را داریم که هزاران خودرو در آنجا پارک شدند و مردم سوال دارند که علت آن چیست؟ همکاران ما در این زمینه بازدیدهایی از توقفگاه‌ها داشتند و از دو شرکت خودروساز بازدید کردند و با مسوولین توافق و مذاکره کردند که تا پایان آبان سال جاری تعداد خودروهایی که ادعا می‌شود دارای نقص‌اند کاهش یابد ولی به تعهد خود عمل نکردند و به تعداد آن افزوده شد.

وی افزود: اگر این خودروها به دلیل نقص قطعه در پارک هستند چرا زمانی که قیمت خودرو افزایش می‌یابد تعداد خودرو کاهش می‌یابد. ما مدعی هستیم این همه خودرویی که در توقفگاه‌ها هست موجب التهاب در بازار می‌شود و حبس سرمایه را در این زمینه داریم لذا همکاران از مسوولین دو خودروساز توضیحات خواستند و باید پاسخ ارسال کنند و اگر پاسخ قانع‌کننده نباشد مراتب به مراجع قضایی ارسال می‌شود و منتظریم که آیا به تعهداتشان عمل می‌کنند یا در غیر این صورت پرونده به دستگاه قضایی ارجاع می‌شود. البته وزیر صنعت و معدن زمان‌بندی تعیین کرده‌اند و خواهشمندم که جدی‌تر وارد عمل شوند.

سخنگوی قوه‌قضاییه در پاسخ به سوالی دیگر درباره اینکه شاهد دپوهای خودرو در دو سال اخیر بودیم، قوه‌قضاییه چه راهکاری برای توقف این چرخه دارد، آیا ترک فعلی در این رابطه شده است؟ گفت: تاکنون سازمان بازرسی در سال‌های اخیر ورود داشتند اما از مسوولان می‌خواهیم جدی‌تر به این موضوع ورود کنند. این‌طور نیست که اگر یک مدیری با روحیه جهادی وارد عمل شود، نتواند قطعات لازم را به کشور وارد کند. انتظار ما هم از این دو خودروساز این است که جدی‌تر ورود کنند. ورود قوه‌قضاییه باید آخرین راهکار باشد و انتظار داریم سازمان حمایت و وزارت صنعت جدی‌تر به این مساله ورود کنند.

وی تاکید کرد: در رابطه با کم کاری و کاهش تولید ورود نکردیم که آیا ظرفیت خودروسازها بیشتر است یا کم کاری می‌کنند؟

سخنگوی قوه‌قضاییه مجددا در پاسخ به سوالی درباره اینکه سازمان بازرسی می‌تواند از مدیران دو شرکت خودروساز تفهیم اتهام کند گفت: سازمان بازرسی بر اساس قانون موقعی که به موضوعی ورود می‌کند و تشخیص بدهد که موضوع جرم است، از مسوول مربوطه دفاعیات می‌گیرد. همکاران ما در بازرسی کل می‌توانند تفهیم اتهام و حتی پرونده را به مراجع ارسال کنند. بازپرس سازمان بازرسی به این موضوع ورود و تفهیم اتهام به متهمان را انجام دادند.

پرونده شهید سلیمانی

خدائیان در پاسخ به سوالی مبنی براینکه تاکنون شاهد بودیم که پرونده ترور شهیدسلیمانی به محاکم و مراجع بین‌المللی راه پیدا نکرده است، علت این موضوع چیست؟ گفت: اقدامات خوبی توسط دولت و قوه‌قضاییه در این مدت صورت گرفته است. در داخل کشور دو پرونده حقوقی و کیفری تشکیل شده است. در پرونده حقوقی بسیاری از افراد و خانواده شهدا طرح شکایتی مطرح کردند. در رابطه با بعد کیفری پرونده‌ای در دادسرا تشکیل شده که ۱۲۷ متهم تحت تعقیب هستند و برای ۹ کشور ۱۱ نیابت قضایی ازجمله برای آمریکا ارسال شده است. همچنین کارگروهی بین ایران و عراق تشکیل شده است. در خود عراق هم پرونده‌ای در این خصوص تشکیل شده است. در سطح بین‌الملل هم مکاتبات متعددی از سوی نهادهای مختلف انجام شده است و اسناد خوبی در این رابطه تولید شده است با این حال باید با همکاری‌های بین قوه‌ای پیگیری‌های جدی‌تری انجام شود.

حقوق بشر

وی در پاسخ به سوالی مبنی براین که گزارشگر ویژه سازمان ملل ادعاهایی در رابطه با نقض حقوق بشر در ایران مطرح کرده است، واکنش قوه‌قضاییه به این موضوع چیست؟ گفت: حقوق بشر امر مقدسی است و هر انسانی از این حق برخوردار است و همه کشورها باید آن را رعایت کنند اما متاسفانه برخی کشورها از آن به عنوان ابزار استفاده می‌کنند. هر انسانی حق حیات دارد و اگر کسی حق حیات را سلب کند، یک اقدام ضدبشری انجام داده است اما امروز می‌بینیم افرادی که ۱۷ هزار ایرانی را به خاک و خون کشیدند تحت حمایت همین مدعیان دروغین حقوق بشر هستند. کشوری که به کودک‌کشی معروف است عضو برخی نهادهای خاص است. ایران نیاز به گزارشگر ویژه ندارد و انتخاب گزارشگر ویژه برای ایران کاملا سیاسی است. کشورهایی هستند که حتی رنگ انتخابات را ندیدند و زنان در آن حقی ندارند اما برای آن کشورها گزارشگری انتخاب نمی‌شود.

وضعیت جمعیت امام علی

سخنگوی قوه‌قضاییه در ادامه جلسه درباره آخرین وضعیت بازداشت رییس گروه جمعیت امام علی و آیا این جمعیت مجاز به فعالیت هستند؟ گفت: در رابطه با جمعیتی که گفتید یک پرونده در محکمه حقوقی تشکیل شد و وزارت کشور و برخی مراجع تقاضای انحلال جمعیت را کردند و مدعی‌اند جمعیت بدون مجوز فعالیت دارد. در این خصوص پرونده در شعبه ۵۵ دادگاه عمومی رسیدگی شد و حکم به انحلال جمعیت صادر شد ولی حکم صادره قابل تجدیدنظرخواهی بود و برهمین اساس در مرجع تجدیدنظر در حال رسیدگی است و حکم هنوز قطعی نشده است.

وی افزود: سه نفر هم از این جمعیت دارای اتهاماتی هستند و اتهامات متوجه خود اشخاص است و تحت تعقیب‌اند و در دادسرای تهران پرونده مطرح است و با قرار تامین این افراد آزادند و در صورت صدور قرار مجرمیت یا جلب به دادرسی پرونده با کیفرخواست به دادگاه ارسال خواهد شد ولی هنوز پرونده این سه نفر به دادگاه ارسال نشده است.

شکایت طلاب

خدائیان در پاسخ به سوالی درباره شکایت طلاب از بازیگران گفت: تعدادی مراکز فرهنگی و تشکل‌های قم و تعدادی از مردم از برخی بازیگران شکایت کردند که اخیرا با قرار عدم صلاحیت پرونده از قم به دادسرای تهران و مجتمع قضایی فرهنگ و رسانه ارجاع شده و در مرحله تحقیقات است و کسی تاکنون احضار نشده است.

دلیل فوت عادل کیانپور

وی در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه در روزهای اخیر خبری مطرح شد مبنی بر فوت عادل کیانپور زندانی سیاسی در اهواز به دلیل عدم رسیدگی پزشکی، آیا اعتصاب غذای این زندانی و عدم رسیدگی پزشکی صحت دارد؟ گفت: این شخص محکوم به حبس شد و در تحمل مجازات بود. در برخی رسانه‌ها دیدم که اعلام کرده بودند این فرد اتهام سیاسی دارد اما جرمی که این فرد مرتکب شده بود به هیچ وجه سیاسی نبود. این فرد محکومیت مالی داشت و حسب اطلاع از دادگستری اهواز، این شخص در حال اعتصاب غذا نبود و بدون اینکه مشکلی داشته باشد اعلام نارضایتی می‌کند و به بیمارستان اعزام و در نهایت فوت می‌کند.حسب گزارش‌ها اعتصاب غذا صحت ندارد و منتظر هستیم که پزشکی قانونی علت فوت را اعلام کند.

متهمان انتشار فایل صوتی ظریف

خدائیان در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه آیا در پرونده انتشار فایل صوتی ظریف تاکنون متهمی شناسایی شده است؟ گفت: این پرونده در مرحله تحقیقات مقدماتی است و هنوز شخص خاصی به عنوان متهم تفهیم اتهام نشده است.

جایگزینی حبس برای کدام زندانیان؟

سخنگوی قوه‌قضاییه در پاسخ به سوالی مبنی براینکه اخیرا شاهد اعمال دستوراتی از سوی رییس قوه‌قضاییه در خصوص جایگزینی برای مجازات حبس مجرمان اقتصادی بودیم، آیا ممکن است این موضوع برای زندانیان سیاسی و امنیتی هم اعمال شود؟ گفت: ریاست قوه‌قضاییه اگر تاکیدی بر مجازات جایگزین دارد مبتنی بر اسناد بالادستی است. کاهش مجازات حبس و تبدیل به مجازات‌های جایگزین در بسیاری از اسناد و قوانین ذکر شده است. کسانی مشمول این دستور هستند که مخلین در نظم و امنیت نباشند. در رابطه با افرادی که کبر سن داشته و یا بیمار باشند و یا از مهارت خاصی برخوردار هستند بهتر است از مجازات جایگزین استفاده شود. برخی به این موضوعات ایراد گرفتند که مجازات جایگزین برای مفسدان اقتصادی تشویق به فساد بیشتر است اما مفسدان اقتصادی مشمول این حکم و دستور نیستند؛ بنابراین مجددا تاکید می‌کنم مخلین در نظام اقتصادی و امنیت جامعه شرایط لازم برای استفاده از مجازات جایگزین را ندارند.

گزارش «جهان‌صنعت» از پیامدهای حذف دلار ۴۲۰۰ تومانی

تهدید رفاه اقتصادی

گروه اقتصادی– کمتر از دو ماه دیگر تصمیم دولت برای حذف دلار ۴۲۰۰ تومانی به مرحله اجرا می‌رسد اما اختلاف‌نظرها در خصوص آثار و تبعات آن بیشتر شده است. مردان دولت سیزدهم حذف ارز ترجیحی را به فال نیک گرفته‌اند و از نگرانی‌هایی می‌گویند که تداوم آن می‌تواند به همراه داشته باشد. اما صاحب‌نظران اقتصادی رویکرد دولت در این خصوص را نمی‌پذیرند و عنوان می‌کنند که هنوز پیش‌زمینه‌های حذف این ارز فراهم نشده است. هرچند به گواه مقامات سازمان برنامه‌وبودجه اجرای این تصمیم تنها هفت‌درصد تورم به همراه دارد اما با تصویری که از وضعیت شاخص‌های کلان اقتصادی در دست داریم پیش‌بینی می‌شود گرانی‌های گسترده‌ای به سبد مصرفی خانوارها اصابت کند. دغدغه‌مندان معیشت فرودستان نیز با وجود آگاهی نسبت به انحرافاتی که در اجرای سیاست ارز ۴۲۰۰ تومانی شکل گرفته، نسبت به مخاطرات پس از آن و به راه افتادن موج‌های تورمی سهمگین و توزیع فقر در بین کم‌درآمدها هشدار می‌دهند.

■ **نگاه‌ها به دلار ۴۲۰۰ تومانی**

نگاهی به روند تغییرات قیمتی از سال ۹۷، یعنی سالی که سیاست تخصیص دلار ۴۲۰۰ تومانی برای واردات کالاهای اساسی شروع به کار کرد نشان می‌دهد که همه اقلام مصرفی دچار گرانی ناخواسته شده‌اند. به دلیل انحرافاتی که در زمان تخصیص این ارز صورت گرفته و عدم نظارت‌های کافی بر نحوه هزینه‌کرد آن، رانت گسترده‌ای بین گروه‌های ذی‌نفع نیز توزیع شده است که طبق آمارهای اعلامی به بیش از ۶۰۰ هزار میلیارد تومان تاکنون رسیده است. از نگاه کارشناسی سیاست ارزترجیحی از همان ابتدا درست اجرا نشد و از همین رو نتوانست رسالت اصلی خود که همانا کنترل قیمت کالاهای اساسی و حفظ قدرت خرید خانوارها بود را ایفا کند. از همین‌رو این سیاست حمایتی هم به افزایش قیمت کالاها انجامید و هم مصرف کالاهای اساسی در بین دهک‌های کم‌درآمد را کاهش داد. به دلیل آثار نابجایی که این سیاست به همراه داشت عمده صاحب‌نظران اقتصادی پیش از این خواستار پایان دادن به تخصیص ارز دولتی برای واردات کالاهای اساسی بودند. اما اکنون که دولت سیزدهم تصمیم به حذف دلار ۴۲۰۰ تومانی گرفته عمده موافقان آن از رویکرد قبلی خود عقب‌نشینی می‌کنند. به نظر می‌رسد همه آنهایی که پیش از این در صف موافقان حذف دلار ترجیحی حضور داشتند کماکان بر پایان این سیاست تاکید می‌کنند با این تفاوت که خواستار فراهم شدن پیش‌زمینه‌های انجام این کار هستند.

■ **آثار تورمی حذف ارز ترجیحی**

بر پایه تصمیمات دولت، سال آینده دیگر ارزی به نام دلار ۴۲۰۰ تومانی نخواهیم داشت و همه اقلام و کالاهای اساسی با نرخ نیمایی قیمت‌گذاری می‌شوند. نکته قابل توجه آنکه دولتی‌ها خود نیز بر تبعات تورمی این تصمیم تاکید می‌کنند و باور دارند که حذف ارز ترجیحی منجر به گرانی کالاها خواهد شد. با این حال از نگاه آنان تورمی که حذف این ارز ایجاد می‌کند بسیار کمتر از تداوم تخصیص آن خواهد بود. مسعود میرکاظمی، رییس سازمان برنامه‌وبودجه پیشتر و در اولین جلسه بررسی بودجه ۱۴۰۱ با خبرنگاران گفته بود که بعد از حذف دلار ترجیحی، گرانی حتمی خواهد بود. وی در اظهارات خود گفته بود: «بررسی‌هایی که از سوی برخی دستگاه‌ها از جمله سازمان برنامه‌وبودجه، وزارت اقتصاد و مرکز پژوهش‌های مجلس صورت گرفته نشان داده است که نرخ تورم بعد از حذف ارز ترجیحی حدود ۷/۶ درصد افزایش داشته باشد. از سوی دیگر موجب برگشت ۶/۹ درصدی خواهد شد با این توجیه که با افزایش قیمت‌ها، پول بیشتری از بازار جمع شده و پایه پولی اصلاح خواهد شد.» اعلام تورم بالای هفت‌درصدی بعد از حذف دلار ترجیحی موجب تاکید مقامات مسوول بر حذف دلار ترجیحی شده است.

■ **افزایش تورم، از ۷ تا ۲۸ درصد**

برای مثال حمید پورمحمدی، معاون اقتصادی سازمان برنامه‌وبودجه نیز اخیرا بر تورم ناشی از حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی مهر تایید زد و اعلام کرد که این مهم در مجموع حدود هفت درصدی تورم کل را افزایش می‌دهد.

آن‌طور که وی گفته بود «هیچکس منکر افزایش قیمت‌ها بعد از حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی نیست و طبیعی است که قیمت بالا برود، به هر حال با حذف ارز ترجیحی از اقلامی مانند کنجاله سویا، قرار نیست که مسکن گران شود بلکه قیمت کالاهایی مانند تخم‌مرغ و مرغ رشد می‌کند که دولت هم قصد دارد در جریان این حذف، مابه‌التفاوت را به دهک‌های پایین برگرداند؛ به طوری که یارانه به نحوی توزیع شود که دیگر به دست حلقه‌های واسطه نرسیده و مستقیم در اختیار مردم قرار بگیرد.» محمدهادی سبحانیان، معاون اقتصادی وزیر اقتصاد نیز اخیرا اعلام کرده که با حذف دلار ۴۲۰۰ تومانی تنها ۷ درصد تورم ایجاد می‌شود اما در صورتی که دولت به تخصیص آن برای واردات کالاهای اساسی ادامه دهد نرخ تورم تا ۲۸ درصد امکان رشد خواهد داشت. این مساله‌ای است که مهدی طغیانی، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس نیز بر آن تاکید کرده و گفته «با حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی، ۸درصد بر قیمت کالاهای اساسی افزوده می‌شود. اما اگر ارز ۴۲۰۰تومانی حذف نشود به دلیل کسری بودجه، حداقل تورم ۳۰درصدی بروز می‌کند. ضمن اینکه منابع ارزی کشور نیز از دست می‌رود.»

■ **سیاست‌های جبرانی**

اما دولت برای آنکه جلوی تبعات حذف دلار ترجیحی را بگیرد اعلام کرده که سیاست‌های حمایتی در پیش می‌گیرد. برای این منظور مسعود میرکاظمی پیش از این گفته بود که یارانه ۹۰ تا ۱۲۰ هزار تومانی به دهک‌های اول تا هفتم پرداخت می‌شود. محاسبات نیز نشان می‌دهد که در این صورت مجموع یارانه‌هایی که خانوارها در هر ماه دریافت خواهند کرد از ۷۱۳ تا ۸۳۴ هزار تومان متغیر خواهد بود. به این ترتیب دولت قرار است تبعات حذف دلار ترجیحی را از محل تزریق ریال به جامعه جبران کند.

رییس سازمان برنامه‌وبودجه نیز در خصوص وضعیت یارانه‌ها در سال آینده گفته «این مسائل تا پایان سال جاری باید تعیین‌تکلیف شود؛ طبق قانون دیگر نمی‌توانیم ارز ۴۲۰۰ تومانی را داشته باشیم و می‌توانیم از این پس با ریال حمایت‌های خود را انجام دهیم یعنی دیگر ارز دو نرخی در بازار وجود نخواهد داشت. اگر بخواهیم یارانه‌ای به کالایی تخصیص دهیم به صورت ریالی خواهد بود و به ذینفع نهایی و مردم پرداخت می‌شود زیرا تمامی مسائل حاکی از آن است، یارانه‌ای که از طریق دو نرخی کردن ارز پرداخت می‌شد، در سفره مردم قرار نگرفته است.» آنچنان که به نظر می‌آید در سال آینده دیگر خبری از دلار ۴۲۰۰ تومانی نخواهد بود. هرچند سیاستگذار امیدوار است که اقتصاد را به مرحله باثباتی برساند و با برنامه‌های مدونی که دارد آثار تورمی این تصمیم را کاهش دهد، اما به نظر می‌رسد که عبور از بی‌ثباتی‌ها و ولنگاری‌های اقتصادی در سایه تداوم تحریم‌ها امکان‌پذیر نخواهد بود و بنابراین افزایش قیمت کالاها و تحمیل گرانی به خانوارها هم در سایه حذف ارز ترجیحی و هم تقویت انتظارات تورمی اجتناب‌ناپذیر خواهد بود.

دیدگاه

■ **آثار رفاهی حذف دلار ۴۲۰۰ تومانی**

خلیل حیدری*– از زمانی که دولت تصمیم به حذف دلار ۴۲۰۰ تومانی گرفته نگاه‌ها به تبعات و پیامدهای این تصمیم بر معیشت و قدرت خرید خانوارها معطوف شده است. برای آنکه بدانیم حذف ارز ترجیحی چه نتایجی می‌تواند به دنبال داشته باشد شاید بهتر باشد تصویر روشنی از وضعیت موجود فقر در کشور ارائه دهیم. روند مصرف کالاهای اساسی در یک دهه اخیر به‌طور متوسط منفی بوده است. به عبارتی تحت تاثیر وضعیت دهک‌های بالای درآمدی، شاهد روند کاهشی مصرف متوسط افراد جامعه بوده‌ایم. این وضعیت برای دهک‌های کم‌درآمد اما به نقطه بحرانی رسیده، به طوری که مصرف کالاهای اساسی خوراکی بین این دهک‌ها تقریبا به صفر نزدیک شده و امنیت غذایی آنها با خطر مواجه شده است.

بررسی روند کالری دریافتی خانوارها نشان می‌دهد که این شاخص از دهک سوم درآمدی به سمت دهک‌های پنجم و ششم درآمدی در حال حرکت است. به عبارتی متوسط کالری که هر خانوار باید دریافت کند در دهک‌های پایین درآمدی رو به کاهش و در دهک‌های بالاتر متمرکز شده است. در عین حال بررسی شاخص قدرت فقر نیز نشان می‌دهد که در جامعه شهری شاهد روند صعودی فقر هستیم که شیب افزایش فقر طی چند سال اخیر بیشتر نیز شده است. برای مثال در سال ۱۳۹۹ شاخص فقر نسبت به خانوارهای فقیر و برای جامعه شهری به حدود ۵۳ درصد و برای جامعه روستایی به حدود ۲۷ درصد رسیده است.

چنین تصویری از وضعیت فقر و قدرت خرید خانوارها در سایه تخصیص دلار ۴۲۰۰ تومانی برای واردات کالاهای اساسی و توزیع آن بین گروه‌های درآمدی شکل گرفته است. حال اگر دولت نرخ دلار ترجیحی را به نرخ بازار نیمایی برساند، هم هزینه‌های تولید با افزایش همراه خواهد شد و هم روند قیمت‌ها صعودی خواهد شد. خانوارها در مواجه با افزایش قیمت‌ها دو راه بیشتر ندارند؛ یا باید مصرف خود را کاهش دهند و یا به سراغ کالاهای جایگزین بروند. برای مثال خانوارها باید از مصرف گوشت، مرغ و شیر بکاهند و از سایر اقلام از قبیل نان و سیب‌زمینی و تخم‌مرغ بیشتر مصرف کنند. بنابراین اولین اتفاقی که بعد از حذف دلار ترجیحی می‌افتد این است که به طور مستقیم فقر تشدید و قدرت مصرف خانوارها تضعیف‌تر خواهد شد.

دولت بنا دارد که برای حفظ قدرت خرید دهک‌های کم‌درآمد وکم‌اثر کردن تبعات تورمی حذف دلار ۴۲۰۰ تومانی برنامه‌های جبرانی و حمایتی ارائه دهد. برای این منظور دولت ناچار است که به صورت مستقیم و یا غیرمستقیم درآمد خانوارها را افزایش دهد و منابع جداگانه‌ای را برای این برنامه‌های حمایتی تخصیص دهد. شیوه کار نیز به این صورت است که بانک مرکزی از این پس به جای اعطای دلار ۴۲۰۰ تومانی به واردات، نرخ دلار برای کالاهای اساسی را به نرخ نیمایی محاسبه کند و معادل آن ریال در اختیار دولت قرار دهد تا در بین اقشار درآمدی توزیع کند. تزریق ریال به چرخه اقتصادی منجر به رشد نقدینگی و تورم و افزایش دوباره سطح عمومی قیمت کالاهای تولیدی خواهد شد. بنابراین سیاست حمایتی دولت برای جبران اثرات حذف دلار ترجیحی با تاخیر چند ماهه به گرانی کالاهای مصرفی می‌انجامد و درنهایت ما را با یک دوره تسلسل مواجه می‌کند. مشابه آنچه که در خصوص سیاست هدفمندی یارانه‌ها اتفاق افتاد و اکنون می‌بینیم رقم ۴۵ هزار تومانی یارانه نقدی که در سال ۸۹ قابل توجه به نظر می‌رسید در برهه کنونی و در مقایسه با تورم‌های بالایی که وجود دارد تقریبا صفر شده است. مجموعه این موارد نشان می‌دهد که تصمیم‌گیری در خصوص تک‌نرخی کردن ارز باید در شرایطی صورت بگیرد که پایداری اقتصادی داشته باشیم و نرخ تورم و بیکاری در حداقل ممکن قرار گرفته باشد، اما در شرایط فعلی اقتصاد که بی‌ثباتی در همه حوزه‌های کلان اقتصادی رخنه کرده این سیاست اثربخشی لازم را نخواهد داشت.

اما راه چاره چیست؟ به نظر می‌رسد در حال حاضر دولت نقش چندان موثری در کاهش بی‌ثباتی‌های اقتصادی ندارد و به دلیل اثراتی که تحریم بر اقتصاد ایران دارد نیازمند تصمیم‌گیری در سطوح حکمرانی برای تغییر جهت شرایط اقتصادی کشور هستیم. بنابراین در برهه کنونی شاید نیازی به حذف دلار ترجیحی نباشد و دولت می‌تواند با راه‌اندازی یک سایت جامع اطلاع‌رسانی و ثبت اطلاعات و مشخصات افرادی که دلار ۴۲۰۰ تومانی دریافت می‌کنند عموم مردم را نسبت به شیوه هزینه‌کرد این ارزها آگاه کند. بدیهی است در این شرایط همه ارکان جامعه در جریان تخصیص ارز و واردات کالا قرار می‌گیرند و هرگونه انحراف در این خصوص قابل پیگیری خواهد بود. بنابراین مقابله با توزیع رانت از این مسیر راه‌حل پیچیده‌ای نیاز ندارد و عدم مواجه جدی با این پدیده مساله‌ای است که نیازمند بازنگری و بررسی‌های بیشتر است.

* عضو هیات علمی موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی

نمایه

جای خالی اقتصاددانان در کمیسیون تلفیق بودجه

گروه اقتصادی– بررسی اعضای هیات رییسه انتخابی کمیسیون تلفیق بودجه ۱۴۰۱ نشان می‌دهد که کارشناسان اقتصادی سهمی در تصمیم‌گیری‌های بودجه‌ای کشور ندارند. طبق لیست اعلامی، اعضای کمیسیون تلفیق ۱۴۰۱ کارشناسانی در حوزه‌های غیراقتصادی هستند و هیچ یک از آنان در رشته‌های مرتبط با علوم اقتصادی تحصیل نکرده‌اند. حال پرسش اینجاست که چگونه این افراد قرار است برای مهم‌ترین سند مالی کشور تصمیم‌گیری کنند؟

مطابق نتایج اعلامی انتخابات هیات رییسه کمیسیون تلفیق لایحه بودجه ۱۴۰۱، حمیدرضا حاجی‌بابایی با ۲۵ رای به عنوان رییس کمیسیون تلفیق انتخاب شده است. وی در حالی به ریاست این کمیسیون انتخاب شده که در رشته الهیات و معارف اسلامی تحصیل کرده است و پیش‌زمینه اقتصادی ندارد. همچنین در جریان انتخابات هیات رییسه کمیسیون تلفیق ۱۴۰۱، محسن دهنوی نماینده تهران با ۲۵ رای و ابراهیم عزیزی نماینده کرمانشاه با ۱۸ رای نواب رییس اول و دوم کمیسیون تلفیق شدند که این دو عضو نیز به ترتیب دکتری نانوزیست فناوری و حقوق خصوصی دارند. همچنین رحیم زارع با ۲۴ رای به عنوان سخنگوی کمیسیون تلفیق انتخاب شد که وی نیز دکترای مدیریت بازرگانی استراتژیک دارد.

در عین حال اعضای کمیسیون تلفیق علی‌اصغر باقرزاده و رحمت‌الله نوروزی را به ترتیب با ۱۲ و ۱۱ رای به عنوان دبیران کمیسیون تلفیق انتخاب کردند. علی‌اصغر باقرزاده پزشک عمومی و رحمت‌الله نوروزی نیز در رشته تاریخ تحصیل کرده است. این افراد بدون هیچ پیش‌زمینه‌ای در علم اقتصاد مسوولیت بررسی و تصمیم‌گیری در خصوص مهم‌ترین سند مالی کشور را عهده‌دار شده‌اند، حال آنکه انتظار می‌رود تصمیمات حساس کشور به اقتصاددانان و صاحب‌نظران اقتصادی سپرده شود. بدیهی است غیبت افراد اقتصادی در سیاستگذاری‌های کلان کشور می‌تواند پیامدهای ناگواری به همراه داشته باشد، مساله‌ای که در سال‌های گذشته به سیاستگذاری‌های نادرست در حوزه‌های کلان انجامیده است.

خبر

براساس بخشنامه جدید بانک مرکزی

سهمیه ارز مسافرتی کم شد

ایسنا– طبق اعلام رییس سابق کانون صرافان، بانک مرکزی سهمیه ارز مسافرتی را تغییر داده و طبق آن، میزان فروش ارز مسافرتی توسط صرافی‌ها برای کشورهای با ویزا ۲۰۰۰ یورو و برای کشورهای بدون ویزا معادل ۳۰۰ یورو شده است. کامران سلطانی‌زاده از کاهش سهمیه ارز مسافرتی همزمان با کاهش نرخ ارز خبر داد و گفت: براساس بخشنامه بانک مرکزی، حداکثر میزان فروش ارز توسط شرکت‌های صرافی بابت مسافران بالای ۱۸ سال و یک‌بار در سال تا سقف مقرر برای کشورهای با ویزا به صورت هوایی معادل ۲۰۰۰ یورو، برای کشورهای بدون ویزا به صورت هوایی ۳۰۰ یورو و مسافرتی به صورت زمینی، ریلی و دریایی نیز ۳۰۰ یورو یا معادل آن به سایر ارزهاست.

وی ضمن انتقاد از تغییرات متناوب در سرفصل‌های مصارف ارزی خدماتی جهت تامین و فروش اسکناس افزود: قرار بر این بوده است تا بازار ارز متناسب با عرضه و تقاضا حرکت کند اما متاسفانه در عرضه و تقاضا دخالت می‌شود.

طبق این گزارش، بانک مرکزی در اوایل آذرماه میزان ارز مسافرتی و ارز مورد نیاز برای شرکت در دوره‌های آموزشی و پژوهشی را از ۲۰۰۰ یورو به ۲۲۰۰ یورو افزایش داد و بر تداوم روند تخصیص ارز به صورت اسکناس با مصارف خدماتی ۲۵گانه تاکید کرد و از شبکه صرافی‌های کشور خواست تا در صورتی که متقاضیان درخواست خرید ارز برای مصارفی، به جز مصارف تعریف‌شده در فهرست مذکور دارند، به بانک مرکزی اعلام کنند.

کمیسیون برنامه کلیات بودجه ۱۴۰۱ را تصویب کرد

«جهان‌صنعت»– نایب‌رییس کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی از تصویب کلیات لایحه بودجه ۱۴۰۱ در جلسه این کمیسیون خبر داد. محمدرضا میرتاج‌الدینی اظهار کرد: اعضای کمیسیون برنامه و بودجه پس از استماع نظرات دو نماینده موافق و دو نماینده مخالف کلیات لایحه بودجه ۱۴۰۱ را تصویب کردند. طبق آیین‌نامه جدید مجلس باید کمیسیون برنامه و بودجه نیز نظر و گزارش خود را درباره کلیات بودجه اعلام کند.

مجلس اخیرا آیین‌نامه داخلی درباره روند بررسی بودجه را اصلاح کرد، طبق ماده ۱۸۲ آیین‌نامه، لایحه بودجه به همراه پیوست‌ها و جداول به کمیسیون تلفیق ارجاع می‌شود. کمیسیون تلفیق موظف است حداکثر ظرف مدت پنج روز از زمان وصول لایحه، گزارش خود را در مورد کلیات منتشر کند.

گزارش کمیسیون تلفیق مطابق آیین‌نامه داخلی در اولین جلسه علنی مجلس مورد رسیدگی قرار می‌گیرد. در جلسه رسیدگی به کلیات، بعداز گزارش کمیسیون تلفیق، گزارش کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات نیز به مدت ۱۰ دقیقه استماع می‌شود، سپس مطابق بند «ج» ماده ۱۸۲ قانون آیین‌نامه داخلی در مورد کلیات لایحه بودجه دولت رای‌گیری به عمل می‌آید، چنانچه کلیات به تصویب مجلس برسد، نمایندگان می‌توانند حداکثر ظرف مدت ۱۰ روز پیشنهادهای خود را به کمیسیون‌های تخصصی تقدیم کنند.

پس از انتشار گزارش شور دوم نیز کمیسیون‌های تخصصی و نمایندگان ۱۰ روز فرصت دارند تا پیشنهادهای خود را ثبت کنند، در صورتی که کلیات لایحه بودجه به تصویب مجلس نرسد، مراتب به دولت اعلام می‌شود تا حداکثر ظرف ۱۵ روز لایحه را اصلاح و به مجلس ارائه کند تا در صورت تصویب کلیات در مجلس، رسیدگی به جزئیات مطابق فرآیند این ماده انجام شود. این مدت با موافقت هیات رییسه حداکثر تا مدت ۱۰ روز قابل تمدید است.

شناسایی دو میلیون مودی مالیاتی از طریق کارتخوان بانکی

فارس– رییس کل سازمان مالیات با بیان اینکه بخش بزرگی از فعالان اقتصادی در نظام مالیاتی ثبت‌نام نکرده‌اند، گفت: در دو و نیم ماه بالغ بر دو میلیون مودی جدید از طریق تعیین‌تکلیف کارتخوان‌های بانکی شناسایی شدند.

داوود منظور با اشاره به شرایط تحریمی کشور اظهار داشت: در این شرایط اقبال به درآمدهای مالیاتی و پایه‌دار مورد توجه و اهتمام مسوولان، صاحب‌نظران و اندیشکده‌ها قرار گرفته است، باورمان این است که اگر بخواهیم مالیات سهم خود را به خوبی از درآمدها ایفا کند و نسبت به تولید ناخالص داخلی به سهم شایسته و درخور برسد، باید بر اساس نظرات کارشناسی و پژوهشی‌ای که تدوین می‌شود حرکت کنیم. معاون وزیر اقتصاد تصریح کرد: یکی از وعده‌های خاندوزی وزیر اقتصاد تحقق سهم ۱۰ درصدی مالیات به تولید ناخالص داخلی بود که امیدواریم بتوانیم آن را تجربه کنیم و حتی بالاتر از آن محقق شود.

منظور ابراز امیدواری کرد که قبل از زمان ارائه اظهارنامه مالیاتی توسط مودیان، این سازمان بتواند اظهارنامه برآوردی تولید کند. اگر مودیان بدانند که سازمان دستش پر است و برمبنای اطلاعات عمل کرده، جرات نمی‌کنند خلاف آن عمل کنند، چراکه کتمان مالیات جرم است و مجازات دارد.

به گفته رییس کل سازمان امور مالیاتی، بر اساس بررسی صورت‌گرفته ۷۰ درصد پوزهای بانکی مودی مالیاتی نیستند و پرونده مالیاتی ندارند، در مدت دوماه و نیم، حدود دو میلیون مودی جدید شناسایی شد. فقط در آذرماه یک میلیون مودی جدید از طریق مراجعه به پوزهای بانکی شناسایی کردیم. کل مودیانی که در نظام مالیاتی اظهارنامه می‌دهند و آنهایی که طبق تبصره ماده ۱۰۰ قانون مالیات‌های مستقیم عمل می‌کنند سه میلیون و ۲۰۰ هزار مودی هستند.

رییس کل سازمان امور مالیاتی یادآور شد: بنابراین ظرفیت خوبی وجود دارد که بتوان با داشتن اطلاعات جلوی فرار مالیاتی را گرفت، همچنین در همکاری با ثبت شرکت‌ها مقرر شد شرکت‌هایی که طی سه سال اخیر فعال بودند و اظهارنامه مالیاتی نداده‌اند، شرکت آنها ابطال شود.

گزارش ۲

تامین مالی زنجیره‌ای؛ از سیاستگذاری تا اجرا

برنامه جدید تامین مالی زنجیره‌ای در قالب سیاست هدایت اعتبار، تجربه‌ای موفق است که می‌تواند فرآیند پیشرفت کشور را تسریع کند.

به گزارش ایبنا، اصلاحات اقتصادی فرآیندی دقیق، دشوار و زمانبر است. بدیهی است که احتمالا اجماع دقیقی بین همه کارشناسان برای تعیین نقطه شروع اصلاحات به وجود نخواهد آمد، با این حال درباره اقتصاد ایران تعداد زیادی از کارشناسان معتقدند قطار پیشرفت اقتصادی کشور ناگزیر باید از مسیر اصلاح نظام بانکی بگذرد و از آنجا که نقش دولت در اقتصاد ما به طور تاریخی بسیار گسترده است، بنابراین هرگونه تغییر قابل توجهی در این حوزه با اراده قوه مجریه قابل تصور خواهد بود.

خوشبختانه رییس دولت سیزدهم به‌درستی به این مهم آگاه بوده و بارها بر آن تاکید کرده است. سیدابراهیم رییسی خردادماه امسال همزمان با تبلیغات ریاست‌جمهوری با حضور در شهرک صنعتی عباس‌آباد تهران تصریح کرد: «اصلاح نظام بانکی یکی از اولویت‌های دولت مردمی است. از یک‌سو نقدینگی سرسام‌آور تبدیل به تهدیدی برای کشور شده و از سوی دیگر، تولیدکننده از کمبود نقدینگی و سرمایه در گردش رنج می‌برد.» قرار گرفتن این دیدگاه در کنار دیدگاه‌های وزرای اقتصاد، صمت و همچنین رییس کل بانک مرکزی درباره هدایت نظام اعتباردهی، امیدواری‌ها را نسبت به اهتمام دولت به انجام اصلاحات اساسی در نظام پولی و بانکی کشور زنده کرده است.

■ **تامین مالی زنجیره تولید**

تغییر بنیادی در ساختار پولی و مالی اساسا امری حساس و دشوار است، چراکه منافع کلان بسیاری در این حوزه در هم گره خورده است که می‌تواند هر ایده اصلاحی را زمین بزند، بنابراین هر طرحی که در این زمینه تدارک می‌شود باید با توجه به این چالش‌ها تنظیم شود. به عبارت دقیق‌تر باید طرحی روی میز بازیگران این بازار قرار بگیرد که در عین تضمین سودآوری، آنها را به سمت تکمیل پازل توسعه کشور هدایت کند.

در این باره برنامه عملیاتی قابل‌توجهی که پس از گذشت کمتر از چهار ماه در دولت سیزدهم رونمایی شده، طرح تامین مالی زنجیره تامین است. در تفاهمنامه اخیر که با همکاری بانک مرکزی، وزارتخانه‌های اقتصاد و صمت و همچنین مشارکت هفت بانک دولتی و خصوصی امضا شده است، زمینه تحول در نظام تامین سرمایه فراهم شده است.

این طرح را می‌توان در چارچوب یک ایده بزرگ‌تر یعنی هدایت اعتبارات بانکی تعریف کرد، موضوعی که علی صالح‌آبادی رییس کل بانک مرکزی هم بر آن تاکید کرده و می‌گوید که این تفاهمنامه یکی از مصادیق مهم هدایت منابع و اعتبارات به سمت بخش مولد کشور محسوب می‌شود.

اقتصاددانان مختلفی درباره این شیوه تامین مالی قلم زده‌اند اما مرور این ایده از قلم وزیر کنونی اقتصاد و امور دارایی خواندنی‌تر است.

سیداحسان خاندوزی در مقاله مشترکی که سال ۹۷ به چاپ رسانده می‌نویسد: «هدایت مستقیم اعتبار یا هدایت اعتبار روشی است که توسط بانک‌های مرکزی برای کنترل خلق اعتبارات بانکی به منظور دستیابی به سیاست پولی مدنظر و اهداف سیاست صنعتی استفاده می‌شود.»

این مطالعه علمی می‌افزاید: «در واقع در قالب این سیاست خلق پول بانک‌ها در خدمت اهداف توسعه‌ای و رشد اقتصادی قرار می‌گیرد و بانک یا در قالب نظام انگیزشی یا در قالب قانون سفت و سخت تعیین‌شده توسط دولت، در صورتی می‌تواند خلق پول کند که اعتبار خلق‌شده صرف اعطای تسهیلات به بخش مولد تعیین‌شده توسط دولت یا بانک مرکزی شود.»

■ **خوب، بد، زشت خلق پول**

این مقاله در واقع نوعی ارزشگذاری درباره خلق پول را بیان کرده است. از نظر برخی اقتصاددانان، همه انواع خلق پول مذموم نیست و بسته به مورد استفاده و محل اصابت، به چند دسته تقسیم می‌شود.

در حالت نخست اگر پول خلق‌شده توسط نظام بانکی، بدون اینکه افزایشی در تولید کالا و خدمات رخ داده باشد به مصرف داده شود، منجر به افزایش تقاضای نهایی می‌شود که تورم در پی دارد.

در حالت دوم ممکن است پول خلق‌شده سر از بازارهای مالی دربیاورد که می‌تواند به حبابی شدن دارایی‌ها بینجامد و در صورت ترکیدن حباب، ثبات اقتصاد را به‌هم بزند. نمونه‌های زیادی از این نوع بحران در کشورهای مختلف رخ داده و بخشی از بحران سال گذشته در بورس ایران هم در همین چارچوب توصیف می‌شود.

اما در حالت سوم اگر خلق پول به سمت سرمایه‌گذاری‌های مولد هدایت شود، چون طرف عرضه را تقویت می‌کند به مرحله شکل‌گیری حباب یا بروز تورم نمی‌رسد.

در این زمینه، عباس صابری کارشناس اقتصادی با طرح این پرسش که چگونه می‌توان متناسب با خلق پول شکل‌گرفته، عرضه محصولات را نیز افزایش داد؟ پاسخ می‌دهد: «در صورتی که خلق پول بانکی برای بخش واقعی اقتصاد و سرمایه‌گذاری‌های مولد ایجاد شود. اینجاست که نقش هدایت اعتبار پررنگ می‌شود، هدایت اعتبار همان حلقه مفقود سیاستگذاری اقتصادی در کشور عزیز ما ایران است که می‌تواند همزمان اقتصاد ما را به رشد اقتصادی همراه با ثبات قیمت برساند.» وی می‌افزاید: «سیاست هدایت اعتبار می‌تواند ما را به رشد اقتصادی برساند، زیرا منابع بانکی را به سرمایه‌گذاری‌های مولد اقتصاد سرازیر می‌کند. همچنین به کنترل سطح عمومی قیمت‌ها منجر می‌شود، زیرا تقاضای شکل‌گرفته ناشی از خلق پول را با عرضه‌ای متناسب در کالاها و خدمات اقتصاد پاسخ می‌دهد و این دقیقا پاسخی مناسب به درد امروز جامعه ماست که درگیر رکود تورمی هستیم.»

■ **یک قرن سابقه**

سیاست هدایت اعتبار قدمتی ۱۱۰ ساله دارد. بررسی‌های تاریخی نشان می‌دهد آلمان نخستین کشوری بوده که از این سیاست بهره برده است. در ادامه ژاپن، کره‌جنوبی و تایوان هم از این شیوه استفاده کردند به طوری که بعدها سیاست دخالت در تخصیص اعتبار عامل اصلی معجزه اقتصادی شرق آسیا عنوان شد.

باوجود سابقه طولانی استفاده از این سیاست در دنیا، در کشورمان کمتر به این راهکار توجه شده است. در مقاله‌ای که پیش از این ذکر شد آمده است: «تجربه شش برنامه توسعه در ۳۰ سال اخیر ایران حاکی از دور شدن تدریجی از الگوی هدایت‌بخشی از اعتبارات بانکی به بنگاه‌های رقابت‌پذیر و بهره‌ور و نزدیک شدن به مدل آزادسازی بازارهای مالی با کمترین مداخله دولت در هدایت تسهیلات است. حال آنکه بهترین تجارب توسعه شرق آسیا و حتی تجربه دهه ۱۳۴۰ ایران موید لزوم برقراری پیوند میان سیاست اعتباری و سیاست صنعتی می‌باشد. حمایتی که برخلاف تجربیات اخیر، به صورت خرد و کور برای هزاران بنگاه فاقد مقیاس رقابت‌پذیر نباشد.»

گریزی از واقعیت‌های اقتصادی نیست و یکی از این واقعیت‌ها، قدرت خلق پول نظام بانکی است. این هنر دولت است که بتواند با استفاده از سیاست‌های تشویقی و تنبیهی، عملکرد بازیگران اقتصادی را با انجام پروژه‌های ملی همسو کند و با تسریع فرآیند پیشرفت کشور، منافع عموم جامعه را تضمین کند. برنامه جدید دولت سیزدهم برای استفاده از تامین مالی زنجیره‌ای می‌تواند با مشارکت دادن نظام بانکی در زنجیره تولید، گام نخست در این مسیر باشد.

البته دستیابی به نتایج مورد انتظار، منوط به اجرای درست این سیاست است که یک مورد آن اولویت‌بندی پروژه‌هاست به طوری که بیشترین تاثیر را در به‌حرکت درآوردن لوکوموتیو اقتصاد داشته باشند.

مجید شاکری متخصص مدیریت مالی در این باره معتقد است که «یکی از مهم‌ترین پیش‌نیازهای هدایت اعتبار، اجماع حاکمیت برای تعیین پروژه‌های اولویت‌دار و تعیین حوزه‌های پیشران و نهاد متولی پروژه‌هاست.»

درباره نهاد متولی بهتر است در سطح رییس‌جمهور تصمیم‌گیری شود و برای تعیین پروژه‌های پیشران هم می‌توان سند ملی آمایش سرزمین را محور کار قرار داد تا انتخاب پروژه‌ها هم بهینه و هم عادلانه باشد. به این ترتیب می‌توان امیدوار بود منابع در دسترس به جای هدر رفتن، صرف توسعه کشور شود.

اقتصاد بین‌الملل

تاثیر سویه اومیکرون بر شاخص‌های اقتصادی

بلومبرگ- شیوع آخرین نوع ویروس کرونا با چنان سرعتی در جریان است که حتی تحلیلگران اقتصادی فرصت بررسی و ابراز عقیده در مورد آن را ندارند. به همین دلیل مدتی طول می‌کشد تا اثرات اقتصادی آن در داده‌های رسمی اقتصادی آشکار شود. اما بر اساس برخی شاخص‌ها که زودتر منتشر می‌شوند، می‌توان رفتار مصرف‌کنندگان و کارگران را بررسی کرد و تحلیل‌های سریع‌تری ارائه داد.

نشریه اکونومیست با استفاده از داده‌های شرکت گوگل که شامل میزان تحرک برای بازدید از محل‌های کار، مکان‌های خرده‌فروشی و تفریحی و مراکز حمل‌ونقل است، به بررسی میزان مصرف کالا و خدمات مصرف‌کنندگان پرداخته است. این معیار در آمریکا به طور قابل قبولی پایدار بوده، هرچند که در سطوحی کمتر از آمارهای قبل از همه‌گیری کروناست. اما در روزهای اخیر در بریتانیا و آلمان این میزان اندکی کاهش یافته است.

البته بسته به نوع فعالیت، در جزئیات تفاوت‌های چشمگیری وجود دارد. به نظر می‌رسد بازگشت به دفتر کار متوقف شده است. در آمریکا و آلمان سفر به محل کار در هفته منتهی به ۲۳ دسامبر، به ترتیب حدود ۲۵ درصد و ۱۶ درصد کمتر از سطح قبل از همه‌گیری کاهش یافته است. در بریتانیا، جایی که دولت دستورالعمل کار از خانه را صادر کرده است، تردد به محل کار ۳۰ درصد کمتر شد. در مقابل، فعالیت‌های مرتبط با خرده‌فروشی و تفریح در هر سه کشور به روند بهبودی خود ادامه داده است. از سوی دیگر، اقدامات پیشگیرانه بهداشتی در حال ضربه‌زدن به صنعت رستوران‌داری است. بر اساس داده‌های پلتفرم اوپن تیبل، افراد کمتری نسبت به سال ۲۰۱۹ در رستوران‌ها غذا می‌خورند. در آمریکا و بریتانیا در هفته منتهی به ۲۰ دسامبر ۱۲ تا ۱۵ درصد کمتر از مدت مشابه در سال ۲۰۱۹ از مردم در رستوران‌ها، کافه‌ها و بارها پذیرایی شد.

اگرچه این شاخص‌ها فقط دید محدودی از اقتصاد ارائه می‌دهند، اما ممکن است بخش‌هایی که به‌احتمال زیاد تحت تاثیر شیوع جدید کووید۱۹ قرار دارند را به خوبی نشان دهند. تحلیلگران موسسه رتبه‌بندی مودیز، برآوردهای خود از رشد آمریکا در اوایل سال ۲۰۲۲ را تا حدی به دلیل کاهش هزینه‌های سفر کاهش داده‌اند. اقتصاددانان انتظار دارند که در بریتانیا فشار اقتصادی بر صنعت رستوران‌داری، سرگرمی و مسافرت متمرکز شود، در حالی که سایر بخش‌ها تحت تاثیر قرار نخواهند گرفت. این نشان‌دهنده آن است که در مقایسه با دفعات قبل، این بار همه‌گیری کرونای جدید، تاثیر اقتصادی کمتری با موج‌های قبلی به دنبال دارد. اما با توجه به افزایش ابتلا، دولت‌ها تصمیم‌های سختگیرانه بیشتری می‌گیرند و محدودیت‌های بیشتری نیز در راه است. اما از آنجا که کووید۱۹ وارد سومین سال خود می‌شود، هر تحلیلگری تاکنون می‌داند که باید برای موارد غیرمنتظره آماده شود.

خبر

هزینه ۱۷ میلیون دلاری لندن برای مداخله سیاسی در روسیه

اسپوتنیک- انگلیس شبکه‌ای از وابسته‌ها در روسیه ایجاد کرده تا از طریق سیستم اعطای سالانه کمک‌های مالی چند میلیون دلاری، در جامعه مدنی آن نفوذ کنند.

ماریا زاخاروا سخنگوی وزارت امور خارجه روسیه با اشاره به اسناد تازه منتشر شده‌ای که از فعالیت‌های دیپلمات‌های انگلیسی در روسیه پرده برمی‌دارد، گفت: مبالغی که لندن برای نفوذ در سازمان‌های جامعه مدنی و هدایت روند سیاسی روسیه در جهتی مطلوب و مناسب برای انگلیس هزینه می‌کند، باورنکردنی است.

زاخاروا ضمن متهم کردن لندن به معطوف کردن تمرکزش بر افزایش تنش‌های اجتماعی و دوقطبی‌سازی در داخل روسیه گفت: مقامات انگلیس برای اهدافشان در زمینه بی‌ثبات کردن اوضاع سیاسی در روسیه از طریق حمایت از افزایش فعالیت‌های اعتراضی پول‌های هنگفتی هزینه کرده‌اند.

وی افزود: از وزارت امور خارجه انگلیس می‌خواهیم تا پیش‌قدم شده و صراحتا به فعالیت‌هایش اذعان کند اگرچه انتظار ندارم این اتفاق بیفتد. این واکنش مسکو به دنبال سری افشاگری‌های اخیر گروه تحقیقاتی «آندرساید» صورت گرفت. این گروه تحقیقاتی براساس اسنادی که به دستش رسیده است، گزارش داد: وزارت امور خارجه انگلیس قرار است بین سال‌های ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۳ مبلغ ۱۷ میلیون دلار برای نفوذ در زندگی عمومی در روسیه همسو با منافع لندن هزینه کند.

این اسناد از سفارت انگلیس در مسکو درز کرده‌اند. در این اسناد تصویری از شبکه وسیعی از سازمان‌های غیردولتی که بودجه یا کمک‌های مالی را از مقامات انگلیسی برای چندین پروژه دریافت کرده‌اند، وجود دارد. لندن همچنین مبلغ هنگفتی برای فعالیت‌های شبکه بی‌بی‌سی در جهان روس‌زبان هزینه کرده است. پروژه‌های اصلی برای آموزش مستقیم رهبران جامعه مدنی روسیه در انگلیس و همچنین ایجاد یک گروه حامی انگلیس در بین سران و نخبگان روسی است. این در حالی است که انگلیس هنوز در این رابطه هیچ اظهارنظری نکرده است.

ورود چین به حیاط‌خلوت آمریکا

رویترز- چین قرارداد جدیدی با کشورهای آمریکای لاتین و کشورهای حوزه کارائیب امضا کرده است تا روابطش را در تقریبا تمامی حوزه‌ها عمیق‌تر کند.

پکن در این قرارداد متعهد شده است تا این منطقه را به فناوری هسته‌ای غیرنظامی مجهز کرده، برنامه‌های فضایی صلح‌آمیز را توسعه داده و شبکه ۵G را ایجاد کند که به گفته آمریکا، برای جاسوسی از مردم استفاده خواهد شد. چین همچنین وعده وام‌های کم‌بهره و تامین بودجه برای برنامه‌های دقیق توسعه را داده است. پکن حتی متعهد شده که در این مناطق مدارس و کلاس‌های آموزش زبان و فرهنگ چینی بسازد؛ موسساتی که به دلیل پیشبرد تبلیغات دولتی و محدودسازی آزادی آکادمیک، در نقاط دیگر جهان مورد انتقاد قرار دارند.

این حاصل ده‌ها سال سرمایه‌گذاری و توسعه چین در آمریکای لاتین و حوزه کارائیب است. چین صدها میلیارد دلار سرمایه را برای ساخت زیرساخت‌های ضروری وارد این منطقه کرده است؛ زیرساخت‌هایی مانند بنادر، جاده‌ها و نیروگاه‌های برق. بسیاری معتقد هستند که این اقدامات چین، در راستای کسب قدرت و اعمال نفوذ در «حیاط خلوت آمریکا» هستند.

این قرارداد با نام «برنامه اقدام مشترک برای همکاری در زمینه‌های کلیدی» در ماه گذشته میلادی میان چین و جامعه کشورهای آمریکای لاتین و حوزه کارائیب (CELAC) به امضا رسید. «سلاک»، اتحادی میان کشورهای آمریکای لاتین و کشورهای حوزه کارائیب است که تقریبا تمامی کشورهای این منطقه را دربر می‌گیرد؛ کشورهایی از جمله بازیگران اصلی این منطقه مانند برزیل، آرژانتین، کلمبیا، ونزوئلا، اروگوئه و شیلی.

گرچه این قرارداد حاوی جزئیات زیادی نیست، اما نقشه راه گسترده‌ای پیش پای روابط چین و کشورهای منطقه تا سال ۲۰۲۴ گذاشته و آنها را متعهد می‌کند که روابط خود میان دولت‌ها، بانک‌ها، شرکت‌ها و موسسات آموزشی را عمیق‌تر کنند. بیشتر این تعهدات، متداول به نظر می‌رسند؛ تعهداتی مانند تضمین حفظ محیط‌زیست، توسعه فناوری‌های سبز و ترویج کیفیت و پایداری، اما بی‌شک برخی از مفاد این قرارداد پنتاگون را به فکر فرو خواهد برد.

مساله اول، به تعهد تبادل فناوری هسته‌ای و پیشبرد پروژه‌های کاربردی مربوط است؛ پروژه‌هایی از جمله تربیت دانشمندان هسته‌ای برای به‌کارگیری مزیت‌های فناوری و انرژی هسته‌ای. واشنگتن همچنین در ماه‌های گذشته، در خصوص کمک شرکت‌های چینی به ارتش این کشورها هشدارهای روزافزونی داده است. آمریکا احتمالا از این می‌ترسد که تاسیسات هسته‌ای ایجاد شده در آمریکای لاتین، در نهایت کاربردی دوگانه داشته باشد، چراکه می‌توان با انجام تغییراتی در تاسیسات غنی‌سازی سوخت هسته‌ای، از آنها برای ساخت بمب اتمی استفاده کرد.

به طور مشابه، احتمالا تعهد پکن برای توسعه برنامه‌های فضایی برای کاوش صلح‌آمیز در فضا نیز موجب نگرانی خواهد بود، چراکه چین در گذشته سعی کرده پرتاب ماهواره‌های جاسوسی خود را به عنوان ادوات ارتباطی توجیه کند. علاوه بر این، چین و «سلاک» در قرارداد مذکور توافق کرده‌اند که با هدف مبارزه با تروریسم و نابودی شبکه‌های جنایی سازمان‌یافته، با یکدیگر همکاری مستقیم نظامی داشته باشند. دو طرف اعلام کردند که دانش، سیاست، فناوری و تجربیات خود را با یکدیگر به اشتراک خواهند گذاشت.

گزارش فارین‌پالسی از ادامه بحران اقتصادی همزمان با شکست رکورد تورم ۲۰ ساله در ترکیه

اردوغان در مخمصه

فاطمه رحیمی- برای ترکیه، ۲۰۲۱ سالی بود که با کاهش شدید ارزش پول، تورم فزاینده و رویدادهای مخرب تغییرات آب و هوایی همراه شد. این سال وحشتناک به کاهش مداوم اعتماد به حاکمیت رجب طیب‌اردوغان رییس‌جمهور ترکیه دامن زد؛ کسی که در نظرسنجی‌ها محبوبیتش سقوط کرد. او در سال جدید میلادی نیز با سخت‌ترین چالش‌ها برای رهبری خود مواجه است. اقتصاد نامطلوب، بلایای طبیعی و دردسرهای سیاسی ترکیه احتمالا در سال ۲۰۲۲ نیز ادامه خواهند داشت.

نشریه «فارین‌پالسی» در گزارشی با نگاهی به سال ۲۰۲۱ به عنوان یکی از سخت‌ترین سال‌های اردوغان به عنوان رهبر حزب عدالت و توسعه پرداخته و پیش‌بینی کرده که سال ۲۰۲۲ قرار است سخت‌تر از سالی که گذشت برای او و حزبش رقم بخورد.

■ فروپاشی اقتصادی ترکیه

حتی قبل از همه‌گیری کرونا، ترکیه در لبه فاجعه مالی قرار داشت و سعی می‌کرد از رکود جلوگیری کند. این کشور با بدهی‌های کلان، کاهش ارزش پول و تورم فزاینده دست‌وپنجه نرم می‌کرد.

اردوغان تنها با دوبرابر کردن سیاست‌های اقتصادی غیرمتعارف- مانند اصرار بر کاهش نرخ بهره با وجود افزایش تورم- که برخلاف توصیه‌های اقتصاددانان عمل می‌کند، بحران را بدتر کرده است. لیر ترکیه و مردم ترکیه بهای آن را پرداخته‌اند. در اول ژانویه، لیر در برابر دلار آمریکا ۷/۴ معامله شد. در کمترین حد خود در ۲۰ دسامبر، لیر به ۱۸/۳۶ دلار آمریکا کاهش یافت. از آن زمان، به لطف مداخله چندمیلیاردلاری دولت، لیر مقداری تقویت شد، اما در سوم ژانویه (۱۳ دی) یک دلار آمریکا برابر با ۱۳/۶۶ لیر ترکیه مبادله شد. درست یک سال پیش، در اول ژانویه ۲۰۲۱ یک دلار آمریکا برابر با ۷/۴ لیر بود.

در این میان سوم ژانویه افزایش تورم در ترکیه در ۲۰ سال گذشته رکورد زد و به رقم بی‌سابقه ۳۶ درصدی رسید. از طرفی گرانی به حدی رسیده که مردم برای دریافت نان سوبسیدی صف می‌کشند. اردوغان می‌گوید حقوق کارمندان، بازنشستگان و دستمزدها را افزایش می‌دهد، اما کارشناسان آن را بی‌فایده می‌دانند.

اداره آمار ترکیه سوم ژانویه (۱۳ دی) اعلام کرد که قیمت مواد مصرفی در ماه دسامبر در مقایسه با بازه زمانی سال گذشته افزایشی ۳۶/۰۸ درصدی داشته است. علت اصلی این سطح از گرانی، سقوط ارزش لیر عنوان شده است. این اداره در ماه دسامبر میزان گرانی را حدود ۴۴ درصد اعلام کرده بود. شاخص تورم از اکتبر ۲۰۰۲ بدین سو تا این اندازه بالا نبوده است. در آن زمان شاخص تورم ۳۳/۴۵ درصد بود و در نوامبر ۲۰۲۱ به ۲۱ درصد رسید.

در حالی که ترکیه به شدت به کالاهای وارداتی، به ویژه مواد اولیه و انرژی وابسته است، در عرض یک سال واحد پولی لیر ترکیه ۴۵ درصد ارزش خود را از دست داده است. به دلیل سیر صعودی قیمت‌ها، دولت طی هفته‌های گذشته از تمام سوپرمارکت‌های زنجیره‌ای خواسته است قیمت‌ها را کاهش دهند. با این حال روند افزایش قیمت‌ها ادامه یافته است. اداره آمار از افزایش قیمت قابل توجه در عرض یک سال خبر می‌دهد: قیمت آرد و گوشت مرغ ۸۶ درصد، روغن نباتی، شیر و ماست ۷۵ درصد، نان ۵۴ درصد. در کلانشهرهای استانبول و آنکارا هفته‌هاست که مردم برای دریافت نان ارزان یارانه‌ای صف می‌کشند و از رفتن به نانوایی خودداری می‌کنند. این رنج اقتصادی که قیمت کالاهای روزمره را افزایش داده، می‌تواند تهدیدی برای سلطه اردوغان در قدرت باشد.

بخشی از این نوسان بازار به دلیل دخالت اردوغان در عملکرد بانک مرکزی ترکیه است که مسوول تعیین نرخ بهره و کنترل تورم است. اما اردوغان بارها نشان داده که اگر بانکداران و وزرای دارایی آنچه را که او می‌خواهد انجام ندهند، باید با سمت خود خداحافظی کنند. او طی دو سال سه رییس بانک مرکزی از جمله ناجی اقبال را در ماه مارس برکنار کرده و همچنین تعدادی از معاونان رییس کل بانک مرکزی و مقامات ارشد را در طول سال برکنار کرده است.

رجب طیب‌اردوغان تصور می‌کند با پایین نگاه داشتن بهره پایه می‌تواند بر حجم صادرات بیفزاید و رشد اقتصادی بالایی را رقم بزند. او بارها گفته که بهره بالا یک سم است. بانک مرکزی ترکیه زیر فشار اردوغان بار دیگر بهره پایه را کاهش داد و به ۱۴ درصد رساند. آموزه‌های اقتصادی می‌گویند که بهره پایه مهم‌ترین ابزار مقابله با تورم بالاست. بانک‌های مرکزی در این‌گونه موارد با افزایش بهره پایه می‌کوشند از میزان نقدینگی در سطح کشور بکاهند. حال اردوغان تلاش دارد با ابزار افزایش سطح دستمزد به مقابله با تورم برود.

■ دوستی با دشمنان قدیمی

مشکلات اقتصادی ترکیه نیز این کشور را بر آن داشته تا روابط خود را با ارمنستان و امارات متحده عربی بهبود بخشد که تا حدی به دلیل نیاز این کشور به درآمدزایی است.

در ماه نوامبر، اردوغان و ولیعهد ابوظبی بر امضای چندین قرارداد سرمایه‌گذاری و همکاری توافق کردند. در سال‌های اخیر، تنش‌ها بر سر حمایت ترکیه از اخوان‌المسلمین که امارات آن را یک تهدید امنیتی می‌داند، منطقه را متشنج کرده است. آنکارا همچنین ابوظبی را به حمایت از کودتای نافرجام ترکیه در سال ۲۰۱۶ متهم کرده و این دو در درگیری لیبی با هم اختلاف داشتند. با این حال، اکنون امارات متحده عربی قرار است یک صندوق ۱۰ میلیارد دلاری برای حمایت از سرمایه‌گذاری‌های عمدتا استراتژیک در ترکیه، از جمله در مراقبت‌های بهداشتی و انرژی، ایجاد کند.

در همین حال، ترکیه و ارمنستان با اختلافات بیش از ۱۰۰ سال درباره نسل‌کشی ارامنه توسط ترکان عثمانی متعهد شده‌اند که نمایندگان ویژه‌ای را برای عادی‌سازی روابط دوجانبه تعیین کنند. آنها حدود سه دهه پیش به دلیل نخستین درگیری قره‌باغ کوهستانی در دهه ۱۹۹۰ روابط خود را قطع کردند و مرزها را بستند، و در آخرین درگیری‌ها بر سر منطقه مورد مناقشه در طرف‌های مخالف بودند.

■ ملتی در شعله‌های آتش

در طول تابستان، سختی‌های ترکیه به جنگل‌هایش هم کشیده شد، زیرا بدترین آتش‌سوزی‌های جنگلی در طول خط ساحلی جنوبی این کشور رخ داد و بیش از ۶۵۶ مایل مربع را در ماه‌های ژوئیه و آگوست سوزاند. ماه‌ها خشکسالی ناشی از تغییرات آب و هوایی و استفاده نادرست از منابع آبی نیز به آنها دامن زد.

تعداد کمی از کشورهای مدیترانه‌ای بیشتر از ترکیه تحت تاثیر تغییرات آب و هوایی قرار گرفته‌اند. در ماه آگوست، سیل ۸۲ نفر را در منطقه غربی دریای سیاه به کام مرگ کشاند. با وجود این ویرانی، دولت هنوز هیچ حرکت خاصی برای حفاظت از محیط‌زیست از آسیب‌های بیشتر انجام نداده است.

■ لغزش بیشتر در حقوق بشر

حقوق زنان، دگرباشان و اقلیت‌ها در سال ۲۰۲۱، زمانی که این کشور از کنوانسیون استانبول، بزرگ‌ترین توافقنامه بین‌المللی برای حمایت از حقوق زنان در ماه مارس خارج شد، کاهش بیشتری یافت. در همان ماه، اقدامی با انگیزه سیاسی برای بستن سومین حزب سیاسی بزرگ کشور، حزب دموکراتیک خلق‌های طرفدار کرد، به دادگاه کشیده شد و هنوز در انتظار تصمیم‌گیری است.

در ماه نوامبر، یک دادگاه استانبول دستور ادامه بازداشت عثمان کاوالا را باوجود حکم الزام‌آور دادگاه حقوق بشر اروپا در مورد آزادی او در سال ۲۰۱۹ صادر کرد. او به اعتراضات ضددولتی در سال ۲۰۱۳ و دست داشتن در کودتای نافرجام ترکیه متهم است؛ اتهاماتی که او آن را احمقانه خوانده است.

■ تورم ۵۰ درصدی در ۲۰۲۲

بزرگ‌ترین مشکل برای ترکیه، در زمینه اقتصاد باقی خواهد ماند که انتظار می‌رود حتی وخیم‌تر از گذشته شود. این بحران حتی می‌تواند اردوغان را مجبور به برگزاری انتخابات زودهنگام کند که در حال حاضر برای سال ۲۰۲۳ برنامه‌ریزی شده است.

تیموتی‌اش استراتژیست ارشد بازارهای نوظهور در خصوص بحران ترکیه می‌گوید: فکر می‌کنم خطرات یک بحران سیستماتیک در حال حاضر نزدیک‌تر از آن چیزی است که فکر می‌کنم در ۲۰ سال گذشته بوده است. او انتظار دارد تورم به رقمی معادل ۵۰ درصدی برسد و ارز بین ۲۵ تا ۳۰ درصد کاهش یابد. او گفت: اگر اردوغان بخواهد به سیاست‌های فعلی ادامه دهد، در نهایت در نقطه شکست قرار خواهد گرفت.

ترکیه برخی از اصلاحات باند کمکی را امتحان کرده است، از جمله افزایش حداقل دستمزد و ارائه یک طرح جدید حمایت از سپرده‌ها به منظور محافظت از پس‌اندازکنندگان در برابر کاهش ارزش پول. اما دستمزدهای بالاتر به معنای هزینه‌های بالاتر برای مشاغل است که به قیمت‌های بالاتر برای مصرف‌کنندگان بازمی‌گردد و چاپ پول برای پرداخت برای طرح پس‌انداز تنها به فشار تورمی می‌افزاید. این اقتصاددان می‌گوید که حتی یک مولفه سیاسی نیز در اصلاحات اقتصادی وجود دارد و حدود هشت میلیون ترک از مزایای دولتی مانند خدمات یارانه‌ای برخوردار می‌شوند.

اردوغان اعلام کرد که از اول ژانویه ۲۰۲۲ سطح دستمزدها ۵۰ درصد افزایش خواهند یافت. اما کارشناسان اقتصادی نسبت به موفقیت‌آمیز بودن این اقدامات تردید جدی دارند. گیزم آلتینساچ اقتصاددان ارشد اتحادیه کارفرمایان ترکیه در توئیتر نوشت در رابطه با افزایش سطح دستمزها و حقوق کارمندان و بازنشستگان، به این پیش‌بینی رسیده که تنها در دو ماه تمام این اقدامات بی‌اثری خود را نشان خواهند داد. دیگر اقتصاددانان ترکیه هشدار می‌دهند که بالا بردن سطح دستمزدها و دیگر اقدامات اردوغان تنها به افزایش تورم بیشتر منجر خواهد شد. اردوغان در ماه دسامبر گذشته، به منظور حفاظت از پس‌اندازها و سپرده‌های مردم در قبال نوسانات ارزش لیر، دستور فروش ذخایر دلاری ترکیه را داده بود.

■ انتخابات زودهنگام

این سوال در تمام سال به شدت مورد بحث قرار گرفت و کارشناسان هنوز در مورد اینکه آیا این ایده خوبی است یا خیر، اختلاف‌نظر دارند. برک اسن دانشمند علوم سیاسی در دانشگاه سابانچی ترکیه می‌گوید: «برخی از سیاست‌های جدید، مانند افزایش حداقل دستمزد، ابتدا باید برای اردوغان به ثمر بنشیند تا انتخابات زودهنگام را بتواند برگزار کند. هر چه او بیشتر منتظر بماند، شانس مخالفان بیشتر می‌شود.»

■ لحظه محوری برای مخالفان

شاید مهم‌ترین گام مخالفان در ماه‌های آینده انتخاب نامزدی برای ائتلاف احزاب از جمله حزب جمهوریخواه خلق (CHP) باشد. در حالی که کمال قیلیچداراوغلو رهبر CHP ابراز علاقه کرده که نامزد شود، محتمل‌ترین نامزد شهردار استانبول اکرم امام اوغلو است که در سال ۲۰۱۹ در شکست قابل توجه حزب اردوغان در انتخابات محلی دوباره کرسی را به دست آورد. اردوغان قبلا در دهه ۱۹۹۰ این نقش را برعهده داشت.

اماماوغلو بسیار محبوب است، تقریبا مانند یک ستاره راک. او همچنین با درخواست‌های متحدان اردوغان برای محاکمه شهردار محبوب به اتهام تروریسم، هدف افزایش قدرت دولت است. پویایی بزرگ این است که احزاب اپوزیسیون تا چه حد می‌توانند متحد شوند و سعی کنند رای‌دهندگانی را که از حزب عدالت و توسعه اردوغان (AKP) حمایت کرده‌اند، جذب کنند.

اسن گفت: «فکر می‌کنم سال آینده، شاهد خواهیم بود که سیاستمداران مخالف مستقیما به دادگاه رای‌دهندگان حزب عدالت و توسعه در استان‌های مختلف و شهرهای بزرگ آناتولی بروند» و این در حال حاضر اتفاق می‌افتد. اما آنها باید در انتقاد از مدل اقتصادی حزب عدالت و توسعه متحد شوند.

بازتاب

همزمان با صدور بیانیه مشترک ۵ عضو دائم شورای امنیت اعلام شد

مدرن‌سازی تسلیحات هسته‌ای چین

گروه جهان- چین، روسیه، ایالات متحده، بریتانیا و فرانسه در بیانیه‌ای مشترک توافق کردند که از گسترش بیشتر سلاح‌های هسته‌ای در سطح جهان جلوگیری کنند و به سمت جهانی عاری از سلاح هسته‌ای حرکت کنند. این در حالی است که چین اعلام کرد که به خاطر مسائل امنیتی و اطمینان‌بخشی به مدرن‌سازی زرادخانه هسته‌ای خود ادامه خواهد داد.

در این بیانیه نادر که پنج کشور عضو دائم شورای امنیت‌سازمان ملل با همکاری یکدیگر آن را منتشر کرده‌اند تاکید شده که این کشورها کاهش خطر درگیری هسته‌ای در سطح جهان را یکی از اولویت‌های خود در نظر می‌گیرند و تلاش خواهند کرد با همکاری یکدیگر از گسترش تسلیحات هسته‌ای و همچنین شعله‌ور شدن تنش‌های اتمی در جهان جلوگیری کنند.

همچنین در بخشی از این بیانیه آمده است: «ما باور داریم که جنگ هسته‌ای هیچ طرف پیروزی نخواهد داشت و هرگز نباید وارد چنین عرصه‌ای شد.» این کشورها که خود اصلی‌ترین قدرت‌های هسته‌ای در سطح جهان هستند، طی دهه‌های اخیر رقابت تنگاتنگی برای گسترش زرادخانه‌های اتمی خود داشته‌اند.

فرانسه نیز این بیانیه را منتشر و تاکید کرده که پنج قدرت عزم خود را برای کنترل تسلیحات هسته‌ای و همچنین خلع سلاح اتمی در جهان جزم کرده‌اند. بر اساس اعلام پاریس، قدرت‌های جهانی قصد دارند برای این منظور با گفت‌وگوهای دو و چندجانبه گام‌های مهمی در مسیر کنترل تسلیحات اتمی در جهان بردارند.

تاکنون ۱۹۱ کشور از اعضای سازمان ملل متحد، پیمان منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای (ان پی تی) را امضا کرده‌اند و قرار بود از دیروز در سازمان ملل، در خصوص این پیمان بازنگری صورت گیرد که این برنامه به دلیل شیوع ویروس کرونا تا ماه آگوست ۲۰۲۲ به تعویق افتاده است.

در بخش دیگری از بیانیه مشترک پنج قدرت جهانی آمده است: «همه مصمم هستیم که از قوانین و اصول ملی خود برای پیشگیری از هرگونه استفاده از سلاح اتمی استفاده و زمینه را برای این امر محدودتر کنیم.»

بیانیه گروه موسوم به پنج در حالی منتشر می‌شود که روابط دوجانبه میان ایالات متحده و مسکو به پایین‌ترین حد خود از زمان پایان جنگ سرد رسیده و تنش‌های مسکو و واشنگتن بر سر مساله اوکراین، نگرانی‌ها از شدت‌گیری بحران در مناسبات میان دو کشور را شدت بخشیده است.

همچنین از سوی دیگر روابط میان آمریکا و چین هم در یکی از بدترین دوره‌های تاریخ خود قرار دارد و پکن و واشنگتن بر سر مجموعه موضوعات گسترده‌ای از قبیل تایوان و هنگ‌کنگ با یکدیگر اختلاف‌نظر جدی دارند. پنتاگون در ماه نوامبر ۲۰۲۱ برآورد کرد که چین به شدت در حال گسترش زرادخانه هسته‌ای خود است و پکن احتمالا تا سال ۲۰۲۷ تعداد ۷۰۰ کلاهک اتمی داشته باشد و این عدد برای سال ۲۰۳۰ به هزار برسد.

واشنگتن بارها از چین خواسته که به همراه روسیه به یک معاهده جدید کنترل تسلیحاتی بپیوندد. با این حال مقام‌های حزب کمونیست چین تاکنون از پذیرش این درخواست واشنگتن سر باز زده‌اند. کنفرانس بازنگری در معاهده منع گسترش سلاح‌های اتمی به دلیل همه‌گیری کووید۱۹ تا ماه آگوست ۲۰۲۲ به تعویق افتاده است.

این بیانیه همزمان با ادامه مذاکرات هسته‌ای با ایران برای احیای برجام منتشر می‌شود، گفت‌وگوهایی که در پایتخت اتریش برای کنترل برنامه هسته‌ای ایران و همچنین رفع تحریم‌های آمریکا علیه تهران با حضور کشورهای ۴+۱ و همچنین ایالات متحده در وین در حال برگزاری است.

این در حالی است که چین دیروز اعلام کرد «به خاطر مسائل امنیتی و اطمینان‌بخشی» به «مدرن‌سازی زرادخانه هسته‌ای» خود ادامه خواهد داد و همزمان از دارندگان بزرگ‌ترین تسلیحات اتمی در جهان، یعنی آمریکا و روسیه خواست تا ذخایر سلاح هسته‌ای خود را کاهش دهند. برپایه گزارش موسسه بین‌المللی تحقیقات صلح استکهلم (سیپری)، در ژانویه ۲۰۲۱ آمریکا دارای پنج هزار و ۵۵۰ و چین ۳۵۰ فقره سلاح هسته‌ای بوده است.

فو کونگ مدیرکل اداره کنترل تسلیحات وزارت امور خارجه چین گفت که واشنگتن مرتبا پکن را به تقویت پرشتاب زرادخانه هسته‌ای خود متهم می‌کند، ادعایی که او آن را دروغ خواند.

او به خبرنگاران گفت: چین همیشه سیاست عدم پیشدستی در استفاده از تسلیحات هسته‌ای را در پیش گرفته و ما توانایی‌های هسته‌ای خود را در حداقل سطح مورد نیاز برای امنیت ملی خود حفظ می‌کنیم. چین به مدرن‌سازی زرادخانه هسته‌ای خود به خاطر مسائل مربوط به امنیت و اطمینان‌بخشی ادامه خواهد داد. از این گذشته، سلاح‌های هسته‌ای ما در حال کهنه شدن هستند.

پکن پیوسته دعوت‌های واشنگتن برای پیوستن به مذاکرات آمریکا و روسیه درباره کاهش تسلیحات هسته‌ای خود را رد کرده و تاکید می‌کند که زرادخانه‌اش بسیار کوچک‌تر از دو رقیب دیگر است. فو کونگ گفت: «ایالات متحده و روسیه همچنان (روی هم رفته) ۹۰ درصد کلاهک‌های هسته‌ای روی کره زمین را در اختیار دارند. آنها باید زرادخانه هسته‌ای خود را به شیوه‌ای که برگشت‌ناپذیر و به لحاظ حقوقی الزام‌آور باشد، کاهش دهند.»

مطبوعات جهان

محکومیت بنیانگذار استارت‌آپ جنجالی در آمریکا

روزنامه آمریکایی وال‌استریت ژورنال در صفحه نخست خود به مجرم شناخته شدن بنیانگذار استارت‌آپ جنجالی آمریکا به دلیل کلاهبرداری پرداخته است. الیزابت هولمز چهره سرشناس سیلیکون‌ولی آمریکا که قول داده بود با استارت‌آپ خود موسوم به «ترانوس»، انقلابی در آزمایش خون ایجاد کند، در دادگاه به دلیل کلاهبرداری مجرم شناخته شد. محکومیت این زن ۳۷ ساله که بسیاری او را الگوی موفقیت در زمینه‌های علمی و کسب‌وکار می‌دانستند، قطعی شده اما حکم دقیق او قرار است بعدا در دادگاه فدرال اعلام شود.

رکوردزنی سهام اپل در جهان

روزنامه آمریکایی فایننشال تایمز در صفحه نخست خود به رکوردزنی سهام اپل در روز نخست سال جدید میلادی پرداخته است. اپل به اولین شرکت جهان با ارزش سهام سه تریلیون دلاری (۲/۶ تریلیون یورو) تبدیل شد.

این سهام با اطمینان سرمایه‌گذاران مبنی بر اینکه سازنده آیفون به عرضه محصولات پرفروش خود در بازارهای جدید مانند خودروهای خودکار و واقعیت مجازی ادامه خواهد داد، افزایش یافت. در اولین روز معاملات در سال ۲۰۲۲، سهام این شرکت سیلیکون‌ولی (مجموعه‌ای از شرکت‌های مطرح در حوزه انفورماتیک) به رکورد ۱۸۲/۸۸ دلار رسید.

وعده افزایش حقوق ۳۰/۵ درصدی

روزنامه ترکیه ایملیت در صفحه نخست خود به افزایش تورم بی‌سابقه در این کشور و همزمان وعده‌های اردوغان به مردم پرداخته است. اردوغان پس از اینکه تورم ترکیه به مرز ۳۶ درصدی رسید در سخنانی گفت که شهروندان کشورش را در برابر گرانی‌ها تنها نخواهد گذاشت و از افزایش ۳۰/۵ درصد حقوق کارمندان سخن راند.

اردوغان در مورد تشویق‌های جدید دولت در زمینه اشتغال‌زایی گفت: به کسانی که ضمن حفظ شمار پرسنل خود در ۱۲ ماه اخیر، در زمینه استخدام حداقل ۱۲ ماهه فارغ‌التحصیلان مدارس فنی-حرفه‌ای و دانشگاه‌ها تعهد دهند، ۱۰۰ هزار لیر پرداخت خواهد شد.

«جهان‌صنعت» در گفت‌وگو با تحلیلگر بازار سرمایه بررسی کرد

سایه‌روشن حذف دامنه نوسان

زینب مختاری– محدودیت دامنه نوسان در بازار سرمایه ایران یکی از موارد استثنایی مورد بحث در میان اهالی بازار است که موافقان و مخالفان بسیاری دارد. برخی از کارشناسان این محدودیت را به ویژه در محدوده کنونی، ضامن کنترل ریسک برای سهامداران خرد بازار می‌دانند و بر این باورند که از طریق این ابزار کنترلی می‌توان معاملات عادلانه‌تری را در بازار سرمایه رقم زد. در همین حال برخی دیگر از صاحب‌نظران نیز با اصل محدودیت دامنه موافقند اما تاکید می‌کنند که این بازه باید اندکی وسیع‌تر باشد تا سهام بتوانند نوسانات قیمتی واقعی‌تری را تجربه کنند و به وسیله دامنه‌ای کوچک سرکوب نشوند. اما در مقابل، مخالفان محدودیت دامنه نوسان عنوان می‌کنند که این ابزار، معاملات آزادانه خریدار و فروشنده بر اساس مکانیسم عرضه و تقاضا را زیر سوال برده است.

آنها ریسک را جزو ذات سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه می‌دانند و بر این باورند که به جای محدود کردن معاملات، لازم است مقام ناظر به مسوولیت نظارتی خود عمل کرده و داد و ستدها را پایش کند. مخالفان به ویژه به نمونه‌های موفق معاملات بدون محدودیت دامنه در بورس‌ها و بازارهای جهانی اشاره می‌کنند.

بر همین اساس به تازگی زمزمه‌های تازه‌ای از سوی فرابورس برای حذف دامنه نوسان در برخی نمادهای دارای بازارگردان شنیده می‌شود. علیرضا تاجبر، تحلیلگر بازار سرمایه در گفت‌وگو با «جهان‌صنعت» موضوع حذف دامنه نوسان را اساسا مطلوب می‌داند اما تاکید می‌کند که با توجه به شرایط کنونی بازار، این اقدام باید به صورت تدریجی و با در نظر گرفتن جمیع شرایط صورت پذیرد.

معاون نظارت بر بازار فرابورس به تازگی از احتمال حذف بدون سقف دامنه نوسان به صورت مشروط خبر داده است. سروش خواجه‌حق‌وردی در این باره اظهار کرده است: «در دستورالعمل بازارگردانی موضوعاتی اضافه شده است؛ از جمله اینکه به بورس‌ها اختیار داده شده تا ضوابطی تهیه شود که برای نمادهای دارای بازارگردان، حجم مبنا حذف شود. البته بر اساس ضوابطی که بورس‌ها تهیه و مصوب می‌کنند، نمادهایی که ضوابط را دارند دیگر حجم مبنا نخواهند داشت.» گفتنی است فرابورس به تازگی حجم مبنای برخی نمادهای دارای صف فروش را حذف کرده بود که این اقدام از سوی فعالان بازار نیز مورد استقبال قرار گرفت و موجب تحرک دوباره نمادها طی روزهای گذشته شد.

معاون نظارت بر بازار فرابورس در ادامه با بیان اینکه در بحث حذف حجم مبنای نمادهای دارای بازارگردان، بحث دامنه نوسان نیز مطرح می‌شود، توضیح داده است: «نمادهایی که بازارگردان دارند با شرایط هیات‌مدیره بورس‌ها می‌توانند دامنه نوسان را افزایش دهند و این افزایش هیچ سقفی ندارد؛ هیات‌مدیره فرابورس در حال تهیه ضوابط دقیق این موضوع است تا برابر با این ضوابط، حذف دامنه نوسان هم انجام شود.» وی با تاکید بر اینکه باید ضوابط اجرای این موضوع بسیار دقیق تنظیم شود تا آربیتراژ مقرراتی ایجاد نشود و سرمایه‌گذاران از افزایش دامنه قیمتی آسیب نبینند، عنوان کرده است که در مقرراتی که تنظیم می‌شود سعی می‌کنیم هارمونی تابلوها برهم نخورد.

خواجه‌حق‌وردی با بیان اینکه در بازار پایه اختیارات کامل است، تاکید کرده است: «در خصوص بازارهای اول و دوم، هیات‌مدیره فرابورس اختیاری برای تغییر مقدار و عدد حجم مبنا ندارد و این اختیار با هیات‌مدیره سازمان بورس است.» انتشار این خبر واکنش‌های مختلفی را به دنبال داشته است. موافقان وضع موجود این اقدام را برای سهامداران خرد ریسک‌افزا توصیف می‌کنند و بر این باورند که ممکن است برخی دستکاری‌های قیمتی زیان سهامداران را در دامنه‌های نوسانی بالا افزایش دهد. با این حال اما موافقان بر این باورند که این اقدام می‌تواند شروع خوبی برای حذف دامنه نوسان از معاملات بازار سرمایه ایران و احترام به سازوکار عرضه و تقاضا باشد.

■ **حذف تدریجی دامنه نوسان**

علیرضا تاجبر تحلیلگر بازار سرمایه اما از موافقان حذف دامنه نوسان به صورت مشروط و با توجه به تمامی شرایط پیرامونی بازار سرمایه است. او در گفت‌وگو با «جهان‌صنعت» عنوان می‌کند: «وجود محدودیت دامنه نوسان در بازار سرمایه ایران، مشکلاتی را ایجاد کرده است.» تاجبر تاکید می‌کند: «حذف دامنه نوسان گریزناپذیر است و بالاخره یک روز باید به این موضوع برسیم.» او با این حال تصریح می‌کند: «در این میان اما حذف یکباره دامنه نوسان، تصمیم بسیار سختی است و مطمئنا یکی از مهم‌ترین و مخاطره‌آمیزترین تصمیماتی است که ارکان بازار تاکنون با آن مواجه بوده‌اند.» این تحلیلگر بازار سرمایه عنوان می‌کند: «به نظر من حذف دامنه نوسان باید به صورت تدریجی انجام شود؛ به این نحو که هر شش ماه یا سه ماه یک درصد به دامنه منفی و مثبت اضافه شود تا اندک‌اندک به نقطه‌ای برسیم که بتوانیم دامنه نوسان را به راحتی حذف کنیم.» تاجبر تاکید می‌کند: «به نظر من در شرایط کنونی حذف یکباره دامنه نوسان حتی با وجود صندوق‌های بازارگردان ممکن است مخاطراتی ایجاد کند. کمااینکه در بازگشایی‌هایی که بدون دامنه نوسان انجام گرفته، یکسری از ناهنجاری‌ها در بازار دیده شده است.» او می‌افزاید: «بنابراین به نظر من این تصمیم، تصمیم سختی است و تمامی ارکان باید در کارشناسی دقیق آن مشارکت داشته باشند. اعتقاد شخصی من راهکار بهینه، حذف تدریجی دامنه نوسان به صورت افزایش دامنه طی دوره‌های زمانی چندماهه است.»

■ **نمادهای بزرگ در اولویت حذف دامنه نوسان**

این تحلیلگر بازار سرمایه در پاسخ به این سوال که بهتر است حذف دامنه از کدام نمادها آغاز شود به «جهان‌صنعت» می‌گوید: «نمادهایی در بازار اول بورس معامله می‌شوند که سهامداران عمده متمولی دارند؛ این سهامداران عمده، سهم را رصد می‌کنند و می‌توانند نسبت به خرید سهم یا فروش در حجم بالا اقدام کنند، بر این اساس این دسته از نمادها در اولویت اول حذف دامنه قرار دارند.» تاجبر تاکید می‌کند: «با این حال اما حتی در مورد همین نمادها هم نمی‌توان دامنه را به یکباره حذف کرد! به نظر من در مورد بازکردن دامنه نوسان یا حذف آن در این دسته از نمادها در بازار اول بورس می‌توان یک مقدار شتاب بیشتری به خرج داد اما در مورد کل بازار باید این اقدام به صورت تدریجی انجام شود.» وی درباره ریسک حذف دامنه در بازار پایه می‌افزاید: «یک مقطعی دامنه نوسان در بازار پایه وجود نداشت و بر همین اساس ناهنجاری زیادی در این بازار وجود داشت. بازار هم البته بالغ نبود و به همین دلیل شاهد اتفاقات بدی در بازار پایه بودیم. به همین علت دامنه نوسان در این بازار ایجاد شد. بنابراین حذف دامنه نوسان در این بازار حتما ریسک بالاتری خواهد داشت.»

نمایه

مدیرعامل شرکت مدیریت فناوری بورس تاکید کرد

تحریم، مانع اصلی ارتقای سامانه معاملاتی بورس

مدیرعامل شرکت مدیریت فناوری بورس درباره مشکلات سامانه معاملاتی بازار سرمایه که روز دوشنبه هم با اختلال چنددقیقه‌ای مواجه شده بود اظهار کرد: برای رفع مشکلات سامانه موجود اقدامات نرم‌افزاری متعددی برای افزایش ظرفیت‌سازی‌ها در دو تا سه سال گذشته انجام شده که تمام این اقدامات با تکیه بر توان داخل بوده است؛ چراکه در شرایط تحریمی امروز به شرکت پشتیبانی اصلی دسترسی نداریم. روح‌الله دهقان افزود: یک شرکت فرانسوی سامانه‌ها را به ایران فروخته است و به دلیل مسائل تحریمی دسترسی به پشتیبانی نداریم.

مدیرعامل شرکت مدیریت فناوری بورس درباره قرارداد پشتیبانی با این شرکت فرانسوی توضیح داد: در آخرین قراردادی که در سال ۹۶ با آن شرکت منعقد شده، به‌روزرسانی سامانه ذکر شده و طبق قرارداد، این به‌روزرسانی انجام شده است اما در قرارداد به‌روزرسانی به این موضوع اشاره شده که پس از انجام به‌روزرسانی قرارداد پشتیبانی با شرایط مورد نظر طرفین قرارداد انجام می‌شود، اما پس از آخرین به‌روزرسانی دور جدید تحریم‌ها علیه ایران آغاز شد بنابراین قرارداد پشتیبانی به اجرا نرسید. دهقان با تاکید بر اینکه در واقع در حال حاضر قرارداد پشتیبانی برای سامانه موجود نداریم، گفت: پس از شروع تحریم‌ها قرارداد دیگری منعقد نشد. هر چند که قرارداد به‌روزرسانی سامانه معاملاتی منوط بر پایان عملیات به‌روزرسانی بود اما تحریم‌ها اجازه ادامه قرارداد را نداد. وی تاکید کرد: البته در این مدت اقدامات نرم‌افزاری انجام شد و سامانه معاملاتی از نظر کارایی و نرم‌افزاری در وضعیت خوبی قرار دارد. مشکلی که دیروز باعث قطعی ۲۰ دقیقه‌ای سامانه شد به مشکلات سخت‌افزاری برمی‌گردد و مسیر ارتباطی با سامانه معاملات که یک مسیر مخابراتی مشخص است، به مشکل برخورد و اختلال روز دوشنبه ارتباطی به مشکل نرم‌افزاری نداشت. این اختلال ساعت ۹ صبح روز دوشنبه شروع شد اما در ساعت ۹ و ۲۰ دقیقه سفارش‌گیری‌ها شروع شد و البته برخی از ایستگاه‌ها تا پایان بازار به سامانه دسترسی نداشتند اما بسیار جزئی بود و کل بازار را دچار اختلال نکرد.

■ **پیش‌بینی بروز مشکل با افزایش کدهای سهامداری**

مدیرعامل شرکت مدیریت فناوری بورس درباره مشکلات سامانه معاملاتی پس از افزایش تعداد کدهای معاملاتی و سهامداری اظهار کرد: وقتی این موضوع مطرح شد که قرار است تعداد کدهای سهامداری به یکباره افزایش پیدا کند، به طور مکتوب و بر پایه گزارشات متعدد مشکلات سامانه معاملاتی را به سازمان اطلاع دادیم و اعلام کردیم که ظرفیت پذیرش این تعداد سهامدار وجود ندارد و تا حدی هم موفق شدیم بحث سهام عدالت را کنترل کنیم. دهقان افزود: البته آن بخش از کدهای سهامداری که به سهام عدالت مربوط می‌شود و به طور مستقیم دارایی‌های مربوط به سهام عدالت را نگهداری می‌کنند به حدود ۲۰ میلیون کد سهامداری می‌رسد. با راهکارهای فنی که ارائه دادیم این کدها خارج از سامانه معاملات اصلی نگهداری می‌شوند در غیراین صورت با ورود این کدها دچار مشکلات جدی می‌شدیم. به همین دلیل هم تعداد کدهای دارایی و هم تعداد کدهای سهامداری افزایش پیدا می‌کند که اساسا سامانه موجود ظرفیت این تعداد کد را ندارد هر چند سعی در کنترل وضعیت موجود داریم اما گاهی اوقات مشکلاتی رخ می‌دهد. در حال حاضر از آنجایی که تعداد معاملات کاهش یافته مشکلی در این زمینه نداریم. وی تاکید کرد: اما اگر این تعداد سهامدار بخواهند به طور مستقیم وارد معاملات شوند به طور قطع نه تنها برای سامانه معاملات بلکه برای شبکه کارگزاری هم مشکل ایجاد می‌کنند.

■ **کاهش میزان معاملات**

مدیرعامل شرکت مدیریت فناوری بورس با اشاره به کاهش میزان معاملات در طول کمتر از دو سال گذشته در گفت‌وگو با ایلنا اظهار کرد: به طور تقریبی در حال حاضر معاملات بازار سرمایه به یک‌پنجم روزهای اوج بازار در سال ۹۹ رسیده است. در دوران اوج بازار روزانه حدود پنج میلیون معامله به ارزش ۳۰ هزار میلیارد تومان انجام می‌شد که امروز تعداد معاملات به حدود ۸۰۰ هزار تا یک میلیون معامله رسیده و از نظر ارزشی حدود پنج هزار میلیارد تومان است. تقریبا کاهش ۸۰ درصدی داشته‌ایم و ۲۰ درصد معاملات روزهای اوج بازار در سال ۹۹ انجام می‌شود.

■ **سامانه بومی نیازمند سیاستگذاری**

دهقان همچنین درباره طراحی سامانه بومی معاملات گفت: اقدامات فنی سامانه معاملاتی بومی انجام شده و برای ادامه نیاز به سیاستگذاری‌ها دارد که قاعدتا از حیطه اختیارات و وظایف شرکت مدیریت فناوری خارج است. وی ادامه داد: سیاستگذاری و تصمیم‌گیری در رابطه با سامانه معاملاتی مربوط به بورس‌ها و سازمان بورس است و گزارش‌هایی هم از قابلیت سامانه به نهادها داده شده و کارگروهی هم برای تصمیم‌گیری و سیاستگذاری درباره استفاده از این سامانه بومی تشکیل شده است. وی افزود: فرآیندهای مورد نیاز طی می‌شود تا مشخص شود در کدام بخش از بازار می‌تواند فعال باشد و چه بخش‌هایی از سامانه معاملاتی را پوشش دهد. بنابر تصمیماتی که گرفته می‌شود، شرکت مدیریت فناوری بورس سایر اقدامات فنی مربوط به سامانه را انجام خواهد داد.

دیدگاه

کارشناس اقتصادی مطرح کرد

گام‌های عملیاتی به سمت کاهش کسری بودجه

کاهش هزینه‌های دولت، افزایش درآمدهای مالیاتی، کنترل پایه پولی، خلق نقدینگی و کمک همه نهادها، راهکارهای اساسی به‌منظور کنترل کسری بودجه تلقی می‌شوند. یک کارشناس اقتصادی با بیان اینکه بیماری تورم در بیش از ۱۸۰ کشور دنیا کنترل شده اما در کشور ایران هنوز مهار نشده است، گفت: تورم نه بلای آسمانی و نه ویروس ناشناس است. به طور قطع معیشت مردم و افزایش قدرت خرید آنها یکی از مهم‌ترین اولویت‌ها برای دولت و تیم اقتصادی محسوب می‌شود و در برنامه‌های دولت به آن تاکید بسیار شده است. مجید حق‌پرست در این باره افزود: نرخ تورم در کشور بالا است، به طوری که قدرت خرید را تحت تاثیر قرار داده است. وی یادآور شد: برای کنترل کسری بودجه نیازمند کاهش هزینه‌های دولت، افزایش درآمدهای مالیاتی، کنترل پایه پولی، خلق نقدینگی و کمک همه نهادها هستیم.

این کارشناس اقتصادی با بیان اینکه اگر تنها بانک مرکزی را مقصر همه اتفاق‌ها بدانیم، کم‌لطفی است، اظهار کرد: ساختار اقتصاد کشور طی پنج دهه گذشته به گونه‌ای بوده که درآمدهای نفتی همواره عامل اصلی در تولید ناخالص داخلی و درآمدی برای واردات و منبع پول‌پاشی برای نهادهای مختلف دولتی و مصرف‌کننده بودجه بوده است. وی در گفت‌وگو با پایگاه خبری بازار سرمایه (سنا) ادامه داد: نقش و تاثیر مخرب درآمدهای ارزی کلان نفتی همواره با رودربایستی اندیشمندان در محافل اقتصادی مورد بحث و تبادل‌نظر قرار گرفته است. حق‌پرست اضافه کرد: درآمدهای ارزی حاصل از فروش نفت و در نتیجه تبدیل آن به ذخایر ارزی و سپس تبدیل آن به پول داخلی، براساس نرخی که از سوی دولت، تسعیر و پول‌پاشی در سطح جامعه شده، افزایش نقدینگی و تورم را به دنبال داشته است. وی افزود: واردات بی‌رویه به لطف دلارهای نفتی و نه صادرات غیرنفتی، از دلایل مهم افزایش نقدینگی کشور بوده و از آنجا که این افزایش در اثر فعالیت‌های مولد نبوده، تاثیر مخرب زیادی را بر اقتصاد بی‌تحرک و آسیب‌پذیر کشور گذاشته است. این کارشناس اقتصادی تصریح کرد: متاسفانه جریان رقابتی برای گرفتن بودجه از دولت و از سوی نهادهای مختلف وجود داشته و فشار زیادی را بر بانک مرکزی ایجاد کرده است.

■ **لزوم استقلال بانک مرکزی**

وی با اشاره به اینکه استقلال بانک مرکزی امری ضروری به شمار می‌آید، بیان کرد: با تحقق این مهم، بانک مرکزی می‌تواند نظم مطلوبی را در نظام پولی کشور ایجاد کند و کارآمدی سیستم اقتصادی کشور را به دنبال داشته باشد. حق‌پرست با تاکید بر اینکه در بسیاری از کشورها، استقلال بانک مرکزی توانسته تورم موجود در آنها را مهار کند، خاطرنشان کرد: استقلال بانک مرکزی به معنای جدایی سیاست‌های پولی از سیاست‌های مالی است. در نظام اقتصادی کشور که بانک مرکزی را از حوزه تسلط مطلق دولت رها می‌کند، دولت نمی‌تواند به میل خود و به هر میزانی که تشخیص دهد به استقراض از بانک مرکزی و انتشار پول به منظور تامین کسری بودجه روی بیاورد. وی توضیح داد: بانک مرکزی در هر کشوری از طریق مقابله با تورم، مسوول حفظ پول ملی است. بنابراین، انتظار می‌رود تعیین ارزش خارجی پول یعنی نرخ برابری آن در مقابل ارزهای خارجی به عوامل بازار باز واگذار شود و دستوری نباشد. حق‌پرست تاکید کرد: دولت تا به امروز از دلارهای نفتی برای تامین کسری بودجه خود استفاده کرده و با استمداد از بانک مرکزی منابع را با نرخ تسعیر ارزی به ریال تبدیل کرده و بسیاری از اقتصاددانان این موضوع را عامل اصلی تورم می‌دانند. وی افزود: اگر بودجه‌های ارزی و ریالی از یکدیگر جدا شوند و ارز برای هزینه سرمایه‌ای و زیرساختی و ارز حاصل از فروش نفت هزینه شود، در این صورت پول تورم‌زا نخواهد بود.

■ **نقش تحریم‌ها**

حق‌پرست اظهار کرد: اگر تحریم را باعث مشکلات پیش‌رو بدانیم این سوال پیش می‌آید چرا روسیه که گرفتار تحریم شد، توانست تورم خود را از حدود هفت به چهار درصد کاهش دهد یا کشور ترکیه که نه اعتبار لازم را برای بازسازی بدهی‌های خود داشت و نه شرایط اقتصادی این توان را به دولت می‌داد، اما با اجماع ملی دولت و نهادهای وابسته به دولت توانست اقتصاد کشور خود را جراحی اساسی کرده و از حالت بیمارگونه به حالت امروز تبدیل کند؟ حق‌پرست ابراز کرد: به باور اقتصاددانان، افزایش پایه پولی تورم را در پی دارد و فقدان انضباط مالی و پولی به رشد سوداگری و دلالی در اقتصاد منجر شده است. همچنین، فقدان شفافیت و فساد مالی باعث افزایش هزینه‌های دولت و بانک مرکزی در ساماندهی بازار پول می‌شود. وی گفت: اگر بهره‌وری و کارهای اقتصاد مدیریت دولتی و بخش خصوصی، اصلاح ساختاری نشود، همچنان فشار برای افزایش پایه پولی و نقدینگی به‌منظور تامین نیاز رو به رشد واحدهای اقتصادی به نقدینگی، نیازهای موسسه‌های مالی، سپرده‌های مردم، فشار بر بانک‌ها برای تزریق پول بیشتر همچنان افزایش خواهد یافت. وی افزود: در شرایط بحرانی، اجرای سیاست مالی انقباضی تنها ابزار در دسترس برای کمک به اقتصاد برای ایجاد تناسب بین دو هدف واگرا یعنی تثبیت نرخ ارز و متعادل‌سازی تراز تجاری است و همچنین استقلال بانک مرکزی در این شرایط بسیار اهمیت دارد. حق‌پرست اضافه کرد: در دولت، تصمیم‌های جزیره‌ای نهادها، وزارتخانه‌ها و معاونت‌های اقتصادی پیش‌شرط حیاتی برای تحقق اهداف همگرایی اقتصادی دولت می‌تواند باشد و باید از اقتصاد رانت‌محور که بنیان اقتصاد را تخریب می‌کند، به سوی اقتصادی مدرن و شفاف حرکت کنیم.

خبر

لغو عرضه بلوک ۱۵ درصدی «فارس»

مهر– بلوک ۱۵ درصدی سهام مدیریتی هلدینگ پتروشیمی خلیج‌فارس که قرار بود امروز روی تابلوی معاملات عمده بورس تهران برود به دلیل عدم تکمیل مدارک درخواستی از متقاضیان معامله نمی‌شود. سازمان خصوصی‌سازی در حالی عرضه بلوک ۱۵ درصدی سهام هلدینگ خلیج‌فارس را برای دیروز آگهی کرده بود که خبرهای دریافتی از جلسه دوشنبه شب هیات واگذاری از عدم معامله این سهم مدیریتی در روز گذشته حکایت دارد. گفتنی است هیات واگذاری‌های سازمان خصوصی‌سازی دوشنب شب با حضور اعضا تشکیل جلسه داد که طی آن ضمن موافقت با واگذاری صرفا بلوک ۱۵ درصدی سهام مدیریتی هلدینگ خلیج‌فارس با آگهی مجدد آن و آماده‌سازی شرایط مجدد عرضه در ۲۰ روز آینده موافقت شد. رییس سازمان خصوصی‌سازی پیش از این با اشاره به قرار گرفتن نام هلدینگ پتروشیمی خلیج‌فارس در فهرست واگذاری‌های سازمان خصوصی‌سازی، گفته بود: «بلوک ۱۸ درصدی سهام این شرکت در قالب بلوک‌های ۱۵، ۲ و ۱ درصدی در بورس واگذار شود.» درخواست متقاضیان خرید بلوک مدیریتی هلدینگ پتروشیمی خلیج‌فارس به دلیل نواقص مدارک و مستندات درخواستی از سوی کارگروه پایش اهلیت سازمان خصوصی‌سازی و سازمان بورس لغو شده و به نظر می‌رسد با توجه به ارزش حدود ۸۰ هزار میلیارد تومانی این معامله در تکاپوی تامین منابع مورد نیاز هستند.

کارشناس بازار سرمایه مطرح کرد

محرومیت بورس از نقدینگی تازه

بورس‌نیوز– احسان بیگی کارشناس بازار سرمایه اظهار کرد: عدم اعتمادی که در سال گذشته در بورس برای سرمایه‌گذاران اتفاق افتاد، همچنان بر روند بازار تاثیر می‌گذارد. در حال حاضر هیچ ورودی از نقدینگی به بازار سرمایه مشاهده نمی‌شود و شرایط به گونه‌ای شده که در بهترین حالت شاخص تا پایان سال روی یک میلیون و ۷۰۰ هزار واحدی قرار گیرد. وی با اشاره به تاثیرات بودجه پیشنهادی بر بازار افزود: بحث مالیات یکی از مهم‌ترین موارد این لایحه بوده که دولت پیشنهاد داده مالیات نسبت به گذشته پنج درصد کاهش و به ۲۰ درصد برسد. این کارشناس بازار سرمایه ادامه داد: زمانی که مالیات دریافتی از واحدهای صنفی و فعال در بازار پنج درصد کمتر شود، سودآوری شرکت‌ها افزایش و سهامداران نفع بیشتری خواهند برد. بیگی خاطرنشان کرد: در این راستا قرار شد مالیات حاصل از سود به حساب صندوق تثبیت، یکی از ارکان مهم برای ایجاد ثبات در بازار واریز شود که در شرایط نزولی، از افت و ریزش شاخص جلوگیری می‌کند. همچنین در صورتی که صندوق توسعه ملی بدهی خود را پرداخت کند، صندوق تثبیت در حمایت از بازار سرمایه بهتر عمل خواهد کرد. وی تصریح کرد: منابع و درآمدهای دولت در این لایحه اکثرا به سمت اخذ مالیات رفته به طوری که نسبت به گذشته حدود ۶۰ درصد افزایش پیدا کرده است. همچنین نرخ خوراک پتروشیمی که مولفه مهمی در بازار سرمایه به شمار می‌رود، هیچ تغییری در بودجه پیشنهادی سال بعد ندارد. این کارشناس بازار سرمایه توضیح داد: در خصوص فروش اوراق، دولت در سال آینده نسبت به امسال حدود ۳۰ درصد فروش اوراق کمتری خواهد داشت؛ در واقع سال ۱۴۰۱ از این طریق حدود ۱۰۰ همت تامین مالی صورت می‌گیرد و می‌توان گفت هدف اصلی تامین مالی دولت در سال جدید، بازار سرمایه نخواهد بود. وی ضمن تاکید بر همسو شدن تصمیمات دولت و مجلس اذعان کرد: البته امکان دارد مجلس در بودجه تغییراتی ایجاد کند تا به تصویب برسد. با توجه به اینکه تفکرات دولت و مجلس تا حدودی همراستا و همسو شده، تغییرات جدی و اساسی در آن بعید به نظر می‌رسد و اگر قرار باشد تغییراتی صورت بگیرد، جزئی خواهد بود. بیگی اظهار کرد: در حال حاضر یکی از رقیب‌های اصلی بازار سرمایه بانک‌ها هستند که برای رشد بورس در سال آینده باید نرخ سود آنها کاهش یابد و سپرده‌گذاران سود کمتری پرداخت کنند تا مقداری از منابع موجود در بانک‌ها به سمت بازار هدایت شود.

دبیر کمیسیون صنایع مجلس عنوان کرد

چراغ سبز بورس به تولید

بورس‌نیوز– فرهاد طهماسبی دبیر کمیسیون صنایع و معادن اظهار کرد: به نظر می‌رسد وضعیت بازار سرمایه نسبت به قبل ارتقا یافته و بهتر شود چراکه برخی اقدامات مجلس در حمایت از بازار صورت گرفته همچنین در این راستا دولت، وزارت اقتصاد و نهادهای مربوطه برای سر و سامان دادن به بازار یک همت گروهی ایجاد کرده‌اند. وی در خصوص تاثیر بودجه پیشنهادی بر روند بازار افزود: بودجه‌ای که به مجلس ارائه شده موقتی بوده و هنوز به تصویب نرسیده؛ اما امیدواریم در صورت تایید شدن، تاثیر مثبتی بر بورس و بازار سرمایه بگذارد. طهماسبی گفت: موضوع هدایت و ورود سرمایه به تولید داخلی و حمایت از فعالیت‌های اقتصادی مفید و اثرگذار برای بهبود وضعیت اقتصادی روند خوبی را طی کرده و نتایج خوبی خواهد داشت. در واقع انتظار می‌رود بازار به ظرفیتی برای رشد توسعه تبدیل شود.

آغاز بازارگردانی ۴ نماد فرابورسی

«جهان‌صنعت»– عملیات بازارگردانی در واحدهای شرکت مدیریت انرژی امید تابان هور و شرکت سرمایه‌گذاری توسعه گوهران امید از امروز، آغاز می‌شود. شرکت فرابورس ایران با انتشار اطلاعیه‌ای از بازارگردانی بر نماد معاملاتی «وهور۱» با استفاده از روش مبتنی بر حراج، به مدت شش ماه از امروز (پانزدهم دی ماه) در بازار دوم این شرکت خبر داد. حداقل حجم معاملات روزانه سه میلیون و ۶۰۰ هزار سهم و حداقل حجم سفارش انباشته نیز ۱۸۰ هزار سهم اعلام شده است. همچنین، براساس این اطلاعیه، آغاز بازارگردانی بر نماد «گوهران۱» با استفاده از روش مبتنی بر حراج از امروز به مدت ۱۲ ماه در بازار اول فرابورس آغاز می‌شود. حداقل حجم معاملات روزانه برای این نماد معاملاتی، یک میلیون سهم و حداقل حجم سفارش انباشته نیز ۵۰ هزار سهم اعلام شده است. در همین حال عملیات بازارگردانی در واحدهای شرکت بین‌المللی ساروج بوشهر و مجتمع صنعتی آرتاویل تایر نیز از امروز آغاز می‌شود. شرکت فرابورس ایران با انتشار اطلاعیه‌ای از بازارگردانی بر نماد معاملاتی «ساروج۱» با استفاده از روش مبتنی بر حراج، به مدت ۱۲ ماه از امروز در بازار دوم این شرکت خبر داد. حداقل حجم معاملات روزانه ۵۰۰ هزار سهم و حداقل حجم سفارش انباشته نیز ۲۵ هزار سهم اعلام شده است. همچنین، براساس این اطلاعیه، آغاز بازارگردانی بر نماد «پارتا۱» با استفاده از روش مبتنی بر حراج از امروز به مدت ۱۲ ماه در فرابورس آغاز می‌شود. حداقل حجم معاملات روزانه برای این نماد معاملاتی، ۲۵۰ هزار سهم و حداقل حجم سفارش انباشته نیز ۱۲ هزار و ۵۰۰ سهم اعلام شده است.

شرکت ملی گاز ایران
شرکت مجتمع گاز پارس‌جنوبی

نوبت اول

آگهی فراخوان مناقصه عمومی دومرحله‌ای

شرکت مجتمع گاز پارس‌جنوبی در نظر دارد اقلام مورد نیاز خود را با شرایط ذیل به صورت برگزاری **مناقصه عمومی دومرحله‌ای** از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سامانه ستاد) تامین نماید:

شماره فراخوان در سامانه ستاد ایران	۲۰۰۰۰۹۳۴۹۸۰۰۰۷۵۱
شماره مناقصه و تقاضا	تقاضای ۴۰۷۱۱۰۰۰۸۴ مناقصه شماره ۱۴۰۰/۲۲
موضوع مناقصه/ شرح مختصر اقلام درخواستی	دستگاه تنفسی
مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار	۷۵۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال
نوع تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار	تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار به صورت یکی از تضامین قابل قبول وفق آیین‌نامه تضمین شماره ۱۲۳۴۰۲/ت۵۰۶۵۹ ه مورخ ۹۴/۰۹/۲۲ هیات وزیران می‌باشد.
مبلغ برآوردی مناقصه	۱۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال
آخرین مهلت دریافت اسناد ارزیابی کیفی در سامانه ستاد	۵ روز پس از درج نوبت دوم آگهی در صفحه اعلان عمومی سامانه ستاد ایران می‌باشد.
آخرین مهلت بارگذاری و ارسال مستندات ارزیابی کیفی (رزومه) در سامانه ستاد	ظرف مدت دو هفته پس از انقضای مهلت دریافت اسناد می‌باشد.
آخرین مهلت بارگذاری پیشنهادات فنی/ مالی در سامانه ستاد	پس از ارزیابی کیفی مناقصه‌گران، مستندات دریافت پیشنهاد فنی و مالی به همراه برنامه زمانی از طریق سامانه ستاد ارسال می‌گردد.
آدرس مناقصه‌گزار	استان بوشهر- شهرستان عسلویه- شرکت مجتمع گاز پارس‌جنوبی- فاز ۱۷/۱۸ پالایشگاه هفتم- ساختمان کالااداره خرید- اتاق ۱۹۱ تلفن ۰۷۷۳۱۳۱۱۴۵۵ و ۰۷۷۳۱۳۱۱۴۶۷

بدیهی است کلیه فرآیند برگزاری مناقصه الکترونیکی از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سامانه ستاد) به نشانی: WWW.SETADIRAN.IR انجام می‌پذیرد و به پیشنهادهای خارج از سامانه ستاد هیچ‌گونه ترتیب اثری داده نخواهد شد و مناقصه‌گران بایستی نسبت به ثبت‌نام در سامانه ستاد و دریافت گواهی امضاء الکترونیکی اقدام نمایند.
مناقصه‌گران می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت WWW.SPGC.IR مراجعه و یا با شماره تلفن‌های ۲۴۲۶-۰۷۷۳۱۳۱۲۲۴۸ تماس حاصل فرمایند.

شناسه: ۱۲۵۴۰۴۸
روابط‌عمومی شرکت مجتمع گاز پارس‌جنوبی

سال هجدهم ■ چهارشنبه ۱۵ دی ۱۴۰۰ ■ شماره ۴۹۱۴
جهان صنعت

صندوق تامین اجتماعی یا شیشه عمر بیمه‌شدگان

غلامحسین دوانی*– تشکیل صندوق بازنشستگی بیمه‌شدگان حاصل مبارزات جامعه کار و تولید قرن نوزدهم و به منظور صیانت از جامعه کار و تولید صورت گرفته است. در همین راستا تاسیس سازمان تامین اجتماعی و بالطبع آن تشکیل صندوق بازنشستگی در سال ۱۳۵۴ محصول جامعه سرمایه‌داری صنعتی بود. بررسی مفاد قانون تامین اجتماعی و مقررات پشتوانه‌ای آن نشان‌دهنده یکی از مترقی‌ترین قوانین در منطقه بوده است. بر اساس ماده ۲۸ قانون تامین اجتماعی منابع درآمد سازمان به شرح زیر است:

۱- حق بیمه از اول مهر ماه تا پایان سال ۱۳۵۴ به میزان بیست و هشت درصد مزد یا حقوق است که هفت درصد آن به عهده بیمه‌شده و هجده درصد به عهده کارفرما و سه درصد به وسیله دولت تامین خواهد شد

۲- درآمد حاصل از وجوه و ذخایر و اموال سازمان

۳- وجوه حاصل از خسارات و جریمه‌های نقدی مقرر در این قانون

۴- کمک‌ها و هدایا

تبصره ۱- از اول سال ۱۳۵۵ حق بیمه سهم کارفرما بیست درصد مزد یا حقوق بیمه‌شده خواهد بود و با احتساب سهم بیمه‌شده و کمک دولت کل حق‌بیمه به سی درصد مزد یا حقوق افزایش می‌یابد.

تبصره ۲- دولت مکلف است حق بیمه سهم خود را به طور یکجا در بودجه سالانه کل کشور منظور و به سازمان پرداخت کند.

تبصره ۳- سازمان باید حداقل هر سه سال یک بار امور مالی خود را با اصول محاسبات احتمالی تطبیق و مراتب را به شورای عالی گزارش دهد. دولت از ابتدای انقلاب، نه تنها از پرداخت ۳ درصد حق بیمه سهم دولت برای بیمه‌شدگان عادی بلکه از پرداخت سهم خود برای گروه‌های بیمه‌شده خاص که با مصوبات نمایندگان مجالس، به سازمان تحمیل شده‌اند، اجتناب کرده و بر همین اساس میزان بدهی دولت به ارقام نجومی فعلی رسیده است به‌طوری که کارشناسان اقتصادی اعتقاد دارند اگر دولت تعهدات خودرا به موقع پرداخت کرده بود الزاما و حتما جامعه کار و تولید ناچار نبودند پس از بازنشستگی هم راننده اسنپ و یا کارگر روزمزد سایر کارخانجات شوند و احتمالا مجموع دارایی‌های بیمه‌شدگان بالغ بر ۱۰۰۰ تریلیون تومان و یا شاید بیش از ۵۰ میلیارد دلار می‌شد. با استناد بند«ه» ماده «۷» قانون ساختار نظام جامع رفاه و تامین اجتماعی مقرر شده بود «مطالبات سازمان‌ها، صندوق‌ها و موسسات بیمه‌ای فعال در قلمروهای نظام تامین اجتماعی از دولت بر مبنای ارزش واقعی روز و براســاس نرخ اوراق مشــارکت پرداخت خواهد شد.» مضافا به موجب تصویب‌نامه شماره ۶۱۸۱۴/ت ۴۷۷۸۰هـ مورخ ۳ /۴ /۱۳۹۱ هیات وزیران در جلسه مورخ ۲۴ /۳ /۱۳۹۰ بنا به پیشنهاد شماره ۱۹۸۰۱۴ مورخ ۱۳۹۰/۱/۱۰ معاونت حقوقی رییس‌جمهور و به استناد اصل (۱۳۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب نمود:

مابه‌التفاوت اصل تعهد دولت بابت سهم دولت از حق بیمه مشمولین صنــدوق تامین اجتماعی و ارزش روز آن در زمان پرداخت، موضوع بند«هـ» ماده «۷» قانون ساختار نظام جامع رفاه و تامین اجتماعی - مصوب ۱۳۸۳-، حق بیمه تلقی و مشــمول حکم بند «ج» ماده (۱۳۹) اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم- مصوب ۱۳۸۰- می‌گردد و از پرداخت مالیات معاف است.

متاسفانه از سال ۱۳۵۸ دولت نه تنها از پرداخت تعهدات تکلیفی خود اجتناب کرده بلکه با تصویب قوانین فراتامین اجتماعی تعهدات عدیده مالی را برای صندوق تامین اجتماعی فراهم کرده که عملا بار آن متوجه بیمه‌شدگان شده است؛ به‌طوری که از سال‌های ۱۳۷۸ به بعد هر سال شاهد کاهش تعهدات درمانی سازمان تامین اجتماعی و عملا آب رفتن مستمری بیمه‌شدگان از یک طرف و افزایش سهم بیمه‌شدگان از سبد درمان شده‌ایم. در واقع دولت‌ها چنان در پرداخت بدهی انبوه خود به صندوق بیمه‌شدگان تعلل ورزیده‌اند که سازمان تامین اجتماعی عملا از سال ۱۳۹۶ ناچار به اخذ تسهیلات بانکی با ســود کلان شد در حالی که سالانه حدود ۳۰ الی ۵۰ هزار میلیارد تومان هم به تعهدات دولت افزوده می‌شــد. اگرچه در قانون بودجه سال ۱۳۹۸ پرداخت سالیانه ۵۰ هزار میلیارد تومان از بدهی دولت به سازمان پیش‌بینی شده اما این الزام به پرداخت، نه در سال مذکور و نه در سال‌های بعد تحقق نیافت مضافا ماهانه بر مبلغ بدهی دولت انباشته می‌شد.

دولت در زمینه تولید آمار نادرست شهره است. «همه دولت‌ها» برای فریبکاری در سال ۱۳۹۹ مدعی شدند که کل دیون دولت به سازمان تامین اجتماعی کمتر از ۷۰ هزار میلیارد تومان است در حالی که آمار به‌روزشده منتشره توسط مرکز پژوهش‌های مجلس و همچنین خود سازمان تامین اجتماعی و رسانه‌های مستقل مدعی هستند بدهی دولت به سازمان تا پایان سال ۱۳۹۹ حدود ۴۰۰ هزار میلیارد تومان بوده است. این اختلاف فاحش به مساله «به‌روزرسانی بدهی‌ها» مربوط است؛ دولت اگرچه در سال ۱۳۹۶ با ارز جهانگیری حدود ۴۰ میلیارد دلار ثروت عمومی را با نرخ ۴۲۰۰ تومان به برخی ویژه‌خواران واگذار کرد، مدعی بوده که باید بدهی پرداخت نشده را به نرخ اسمی و یا با اعمال نرخ اوراق مشارکت ساده تسویه کند. در حالی که بیمه‌شدگان به عنوان صاحبان اصلی صندوق تامین اجتماعی اعتقاد دارند بدهی انباشته دولت باید براساس نرخ تورم تجمیعی سالیانه و ارزش واقعی آن، محاسبه شود زیرا کدام عقل سلیمی است که قبول کند مطالبات از سال ۱۳۵۸ تاکنون خود را به قیمت اسمی و بدون لحاظ تاثیر قدرت خرید یا اعمال سود مرکب انباشته مطالبه کند؟

در واقع از سال ۱۳۸۴ تاکنون دولت‌های مستقر در به زوال کشاندن صندوق عمر بیمه‌شدگان گوی سبقت را از همه دولت‌های پیشین ربوده‌اند و دولت فعلی هم ظاهرا مسیری متفاوت را نشان می‌دهد؟ بررسی سوابق تهاتر بیمه دولت با واگذاری سهام و دارائی نشان داده که دولت در ارزیابی آنها به قیمت روز و با اعمال نرخ ارز آزاد عمل کرده است یعنی به طریق اولی نه تنها مطالبات بیمه‌شدگان را به‌روزرسانی نکرده بلکه اموال تهاتری خود را اتفاقا دولا پهنا حساب کرده است. این در حالی است که موضوع ارزش روز مطالبات به عنوان یک اصل عمومی در کلیه مناسبات داخلی و خارجی پذیرفته شده است زیرا این یک واقعیت مسلم است که در اقتصاد متورم ایران، وقتی دیون به موقع پرداخت نشده و مشمول گذر زمان شود، باید به نرخ روز، بازمحاسبه شده و مجددا تعیین قیمت شود. نظیر دیون ناشی از مطالبات بانک‌ها و یا تعیین مهریه ازدواج به قیمت روز که هرساله صورت می‌گیرد.

اما دولت آقای روحانی که در مقابله با بیمه‌شدگان گوی سبقت را از دولت قبلی ربوده بود در تاریخ شانزدهم اردیبهشت ۹۷، مصوبه‌ای را منتشر کرد که ادعا داشت سازمان تامین اجتماعی مطالبات خود را براساس «بهره مرکب» محاسبه کرده و از آنجا که بهره مرکب، خلاف شرع است، لذا دولت این مبلغ محاسبه سازمان «که اتفاقا آن هم رقم مطالبات بیمه‌شــدگان از دولت را کمتر از واقع نشان می‌داد» قبول نداشته و به موجب همین مصوبه آیین‌نامه تنظیم بند «ت» ماده «۸» برنامه ششم توسعه اجتماعی – اقتصادی که متضمن «به‌روزرسانی بدهی دولت به سازمان» است باید به کلی حذف شود. در پیامد این مصوبه ضدکارگری که علیه جامعه کار و تولید بود کانون بازنشستگان استان تهران طی شکایتی به دیوان عدالت اداری خواستار جلوگیری از حقوق بیمه‌شدگان درمورد بازپرداخت دیون دولت شد. هیات عمومی دیوان عدالت اداری پس از مذاکرات مفصل اقدام به صدور رای به نفع بیمه‌شدگان کرد که بر این اساس دولت مکلف شد مطالبات سنواتی بیمه‌شدگان از دولت را «به روزرسانی» کند.

در واقع رای دیوان مبتنی بر این بود که دولت باید به‌روزرسانی بدهــی خود به تامین اجتماعی را پذیرفته و نمی‌تواند با تصویب مصوبه، از زیر بار پرداخت بخشی از بدهی شانه خالی کند. نگاهی به انباشــت دیون دولت نشان دهنده این موضوع است که اگر تا پایان سال ۱۳۹۹ دیون دولت بالغ بر ۴۰۰ هزار میلیارد تومان بوده باشــد با توجه به بدهی جاری ماهانه که حدود پنج هزار میلیارد تومان است سالانه به قیمت اسمی ۶۰ هزار میلیارد تومان به آن اضافه خواهد شد.

لذا تا پایان ســال ۱۴۰۰ رقم مطالبات بیمه‌شــدگان به ۴۶۰ هزار میلیارد تومان نزدیک خواهد شد درحالی که در متن لایحه بودجه هیچ بندی پیرامون بازپرداخت دیون دولت به سازمان وجود ندارد و جالب اینکه شستا داوطلب خرید بخشی از سهام دولت در هلدینگ پتروشیمی خلیج فارس هم شده است.

مثل این می‌ماند که ما از کســی طلبکار باشــیم و او از دادن بدهی خودداری و بعد بدهکار بخشی از اموال خود را به بالاترین قیمت عرضــه و طلبکار نگون‌بخت داوطلب خرید این دارایی به صورت نقدی هم باشد.

باید ســازمان تامین اجتماعی کوشــش کند این سهام را به عنوان بخشی از مطالبات خود تهاتر کند نه اینکه داوطلب خرید نقدی آن باشد.

بیمه‌شــدگان مدعــی هســتند مســتفاد از رای شــماره ۱۴۰۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۰۰۸۹ مــورخ ۱۷-۰۱-۱۴۰۰ دیوان عدالت اداری که اشــعار داشته «هر شخصی که عامل حادثه است و در به وجود آوردن حادثه‌ای که موجب هزینه برای سازمان تامین اجتماعی شده، مقصر باشد باید مسوول جبران خسارت وارده شود و خسارت وارده به سازمان مذکور را جبران نماید. بنابراین محدود نمودن آن به صرف کارفرما مغایر هدف قانونگذار است.» چون دولت مسوول خسارات وارده به صندوق عمر بیمه‌شدگان بوده باید مجبور به پرداخت خسارت هم شود و عدم‌النفع فرصت‌های از دست‌رفته صندوق تامین اجتماعی هم باشد زیرا اگر دولت به موقع تعهدات خودرا انجام داده بود سازمان علاوه بر آن که امروز در تعهدات بخش درمان مشکل نداشت بلکه قدرت مالی و توانمندی ارائه خدمات درمانی رایگان به همه بازنشستگان را نیز می‌توانست دارا باشد و تعهدات ماده ۹۶ قانون تامین اجتماعی و پرداخت مستمری بازنشستگان را مطابق با سبد هزینه‌های زندگی انجام دهد. نمایه زیر که بر مبنای روش‌های مختلف تهیه شده نشان می‌دهد قدرت واقعی مطالبات بیمه‌شــدگان از دولت حداقل ۳۵ و حداکثر تا ۸۵ میلیارد دلار بوده است که اگر قرار باشد به روش فعلی به ریال پرداخت شود رقمی حدود ۱۳ میلیارد دلار به نرخ روز خواهد بود که تکافوی آینده بیمه‌شدگان را نخواهد داد.

*** عضو جامعه حسابداران رسمی ایران**

مقایسه‌ای بر تعدیلات مطالبات سازمان تامین اجتماعی از دولت (۱۳۹۹–۱۳۵۶)

سال	ریال			دلار		
	اصل مانده مطالبات - ریال	مانده تعدیل شده سازمان تامین اجتماعی - ریال	مانده تعدیل شده - ریال براساس شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی	اصل مانده مطالبات - دلار (نرخ رسمی)	اصل مانده مطالبات - دلار (نرخ آزاد)	مانده تعدیلی بر اساس قدرت برابری دلار در سال ۲۰۲۱
۱۳۵۶	۸,۸۳۰,۵۴۴,۱۹۵	۱۴,۹۹۸,۸۲۴,۰۷۹,۴۲۰	۱۷,۸۴۴,۷۶۳,۷۰۹,۲۵۶	۱۲۶,۱۵۰,۶۳۱	۸۸,۳۰۵,۴۴۲	۵۷۸,۶۰۲,۵۶۹
۱۳۵۷	۸,۱۴۵,۳۳۱,۴۷۶	۱۱,۵۲۹,۱۴۹,۲۰۲,۵۹۲	۱۵,۰۱۸,۳۲۶,۵۰۲,۴۶۴	۱۱۶,۳۶۱,۸۷۸	۸۱,۴۵۳,۳۱۵	۴۹۶,۰۵۱,۴۰۱
۱۳۵۸	۱۹,۶۰۹,۴۲۲,۲۸۲	۲۳,۱۲۹,۸۰۹,۱۷۶,۷۸۲	۳۲,۳۷۴,۷۷۱,۶۸۹,۱۰۶	۲۸۰,۱۳۴,۶۰۴	۱۴۰,۰۶۷,۳۰۲	۱,۰۷۲,۴۹۱,۰۸۷
۱۳۵۹	(۱۳,۹۰۵,۴۹۲,۶۲۸)	(۱۳,۶۶۸,۲۳۳,۳۲۷,۲۱۸)	(۱۸,۴۸۶,۹۸۶,۵۱۴,۹۱۰)	(۱۹۸,۶۴۹,۸۹۵)	(۶۹,۵۲۷,۴۶۳)	(۶۷۰,۰۷۶,۹۵۳)
۱۳۶۰	۲۰,۷۴۷,۳۰۲,۸۱۳	۱۶,۹۹۴,۴۲۲,۲۳۶,۸۸۴	۲۲,۳۹۶,۴۴۷,۳۹۵,۵۷۲	۲۵۹,۳۴۱,۲۸۵	۷۶,۸۴۱,۸۶۲	۷۹۲,۹۹۶,۶۰۶
۱۳۶۱	۲۱,۰۵۵,۵۲۲,۶۷۸	۱۴,۳۷۲,۴۰۸,۰۶۸,۰۶۶	۱۹,۱۳۱,۷۴۴,۷۰۶,۷۰۱	۲۶۳,۱۹۴,۰۳۳	۶۰,۱۵۸,۶۳۶	۷۵۸,۰۷۵,۱۸۴
۱۳۶۲	۲۷,۶۳۳,۴۲۸,۴۰۷	۱۵,۷۱۸,۷۱۴,۸۸۹,۳۱۲	۲۱,۸۸۱,۵۱۷,۲۹۰,۳۰۸	۳۴۵,۴۱۷,۸۵۵	۶۱,۴۰۷,۶۱۹	۹۶۳,۹۳۷,۷۷۱
۱۳۶۳	۵۳,۸۸۳,۴۲۵,۹۴۵	۲۵,۵۴۲,۰۷۷,۶۷۲,۹۲۰	۳۸,۳۴۰,۷۱۳,۷۸۵,۰۹۰	۵۹۸,۷۰۴,۷۳۳	۹۲,۹۰۲,۴۵۹	۱,۶۰۱,۶۲۴,۴۷۶
۱۳۶۴	۳۷,۳۸۹,۰۳۳,۷۲۹	۱۴,۷۶۹,۴۳۹,۵۶۴,۴۰۸	۲۴,۹۱۹,۴۴۵,۶۹۹,۰۶۴	۴۶۷,۳۶۲,۹۲۲	۶۱,۲۹۳,۴۹۸	۱,۲۰۷,۲۷۳,۱۳۵
۱۳۶۵	۷,۵۱۸,۳۱۹,۵۰۵	۲,۴۷۴,۹۰۹,۴۰۷,۰۳۵	۴,۰۵۷,۹۶۴,۷۵۸,۴۶۸	۱۰۷,۴۰۴,۵۶۴	۱۰,۱۵۹,۸۹۱	۲۷۲,۳۸۰,۳۲۷
۱۳۶۶	۴۵,۳۹۵,۷۱۷,۰۶۸	۱۲,۴۵۲,۹۴۷,۶۶۷,۳۵۷	۱۹,۲۰۷,۶۳۵,۰۶۰,۹۳۳	۶۴۸,۵۱۰,۲۴۴	۴۵,۸۵۴,۲۶۰	۱,۵۸۶,۷۲۶,۴۵۵
۱۳۶۷	۱۹۵,۸۲۸,۷۳۶,۸۲۹	۴۴,۷۶۶,۴۲۹,۶۸۷,۶۸۷	۶۴,۲۴۱,۹۹۸,۶۰۱,۳۰۶	۳,۲۶۳,۸۱۲,۲۸۰	۲۰۳,۹۸۸,۲۶۸	۷,۶۶۸,۳۸۶,۲۷۰
۱۳۶۸	۶۲,۵۴۲,۴۲۷,۸۱۷	۱۱,۹۱۴,۳۲۷,۲۹۵,۶۴۰	۱۷,۴۹۵,۲۵۷,۲۱۶,۵۸۳	۸۹۳,۴۶۳,۲۵۵	۵۱,۸۱۶,۴۲۷	۲,۰۰۲,۷۱۲,۲۹۶
۱۳۶۹	۷۰,۱۰۹,۳۱۴,۶۹۵	۱۱,۱۲۹,۸۴۸,۸۴۶,۹۴۸	۱۷,۹۹۷,۵۷۴,۰۷۷,۱۹۲	۱,۱۶۸,۴۸۸,۵۷۸	۴۹,۶۱۷,۳۴۹	۲,۴۸۴,۹۲۰,۱۴۸
۱۳۷۰	۱۰۳,۵۵۷,۱۷۹,۴۸۳	۱۳,۶۹۹,۷۴۵,۸۸۵,۸۳۸	۲۲,۰۰۰,۴۵۷,۱۳۸,۲۷۲	۱,۷۲۵,۹۵۲,۹۹۱	۷۲,۹۲۷,۵۹۱	۳,۵۲۲,۲۱۱,۳۲۲
۱۳۷۱	۱۳۲,۴۶۲,۱۷۲,۱۸۵	۱۴,۶۰۳,۰۲۸,۲۲۹,۴۳۱	۲۲,۶۰۸,۰۷۰,۷۳۹,۱۴۳	۹۱,۳۵۳,۲۲۲	۸۸,۴۲۶,۰۱۶	۱۸۰,۹۷۹,۶۵۴
۱۳۷۲	۱۷۰,۳۴۲,۵۴۰,۰۹۱	۱۵,۶۴۹,۲۲۸,۲۵۷,۶۱۳	۲۳,۷۲۰,۲۴۵,۶۵۹,۸۶۰	۱۰۳,۲۳۷,۹۰۳	۹۴,۴۷۷,۲۸۲	۱۹۸,۵۷۹,۷۱۴
۱۳۷۳	۴۱,۱۹۰,۷۹۶,۵۶۰	۳,۱۵۳,۴۷۰,۳۴۰,۴۹۸	۴,۲۳۶,۴۸۰,۱۳۴,۷۹۵	۲۳,۵۳۷,۵۹۸	۱۵,۴۴۴,۶۱۸	۴۴,۱۴۴,۵۹۰
۱۳۷۴	۵۴۰,۳۸۹,۱۹۲,۸۱۸	۳۴,۴۷۵,۷۶۹,۵۵۲,۵۶۲	۳۷,۲۴۴,۸۳۲,۲۲۵,۳۲۸	۳۰۸,۷۹۳,۸۲۴	۱۳۲,۵۱۳,۲۸۹	۵۶۳,۱۷۹,۹۶۰
۱۳۷۵	۵۵۵,۸۶۶,۴۹۵,۵۶۹	۲۹,۵۵۲,۶۵۹,۲۳۴,۵۳۴	۳۱,۰۶۴,۵۷۴,۵۰۹,۰۱۱	۳۱۷,۶۳۷,۹۹۷	۱۲۵,۰۸۲,۴۷۰	۵۶۲,۶۹۵,۰۰۴
۱۳۷۶	۹۴۶,۳۴۱,۸۷۳,۵۳۰	۴۱,۹۲۶,۹۱۲,۲۰۳,۳۳۳	۴۵,۱۲۰,۰۳۷,۲۳۱,۷۲۵	۵۴۰,۷۶۶,۷۸۵	۱۹۷,۷۷۲,۵۹۶	۹۳۶,۴۸۰,۰۳۹
۱۳۷۷	۱,۰۲۶,۳۷۸,۵۱۳,۳۸۰	۳۷,۸۹۴,۰۵۹,۰۶۱,۸۳۹	۴۱,۴۲۹,۰۸۴,۷۶۸,۲۶۳	۵۸۶,۵۰۲,۰۰۸	۱۵۸,۸۸۲,۱۲۳	۱,۰۰۰,۱۰۴,۶۶۳
۱۳۷۸	(۸۲۵,۵۷۵,۱۶۶,۷۸۴)	(۲۵,۴۹۷,۳۲۷,۹۲۲,۴۵۳)	(۲۷,۷۴۶,۱۷۹,۷۶۷,۱۱۵)	۴۷۱,۷۵۷,۲۳۸-	(۹۵,۶۴۱,۲۳۸)	۷۸۷,۰۵۸,۷۰۸-
۱۳۷۹	۹۰۸,۳۱۱,۱۱۳,۲۷۷	۲۳,۵۷۳,۵۸۹,۴۱۰,۳۰۰	۲۷,۱۱۰,۸۸۱,۱۵۴,۸۸۳	۵۱۹,۰۳۴,۹۲۲	۱۱۰,۹۰۴,۸۹۸	۸۳۷,۷۷۴,۲۰۷
۱۳۸۰	۲,۱۱۳,۷۲۶,۴۳۲,۸۵۶	۴۶,۴۵۹,۱۹۴,۶۷۶,۷۳۳	۵۶,۶۳۸,۳۶۰,۳۴۱,۵۱۱	۱,۲۰۷,۸۴۹,۳۹۰	۲۶۳,۹۲۰,۱۴۴	۱,۸۹۵,۶۴۸,۳۴۷
۱۳۸۱	۱,۶۰۸,۰۳۳,۰۶۱,۹۹۴	۳۲,۴۸۶,۵۵۶,۳۸۷,۱۵۴	۳۷,۲۱۳,۸۴۸,۰۴۹,۴۴۴	۲۰۲,۲۶۸,۳۱۰	۲۰۰,۵۲۷,۸۷۹	۳۱۲,۵۰۷,۳۴۹
۱۳۸۲	۳,۲۲۵,۰۸۰,۰۲۳,۲۹۰	۵۲,۹۲۹,۵۱۲,۱۷۹,۳۰۸	۶۴,۵۳۲,۲۵۷,۱۲۰,۰۱۴	۳۸۹,۵۰۲,۴۱۸	۳۸۷,۳۹۷,۰۰۰	۵۸۸,۳۷۷,۲۷۳
۱۳۸۳	۵,۹۱۱,۴۶۷,۸۵۸,۰۶۹	۸۱,۱۲۳,۱۳۱,۸۷۱,۳۶۲	۱۰۲,۶۷۰,۲۹۵,۷۱۹,۷۶۳	۶۷۸,۶۹۸,۹۵۰	۶۷۵,۷۵۰,۷۸۴	۹۹۸,۶۳۹,۵۷۶
۱۳۸۴	۵,۶۳۴,۴۴۰,۵۵۱,۳۴۹	۶۸,۲۱۷,۹۰۲,۸۲۵,۳۶۰	۸۸,۶۸۷,۶۶۷,۲۰۲,۸۱۴	۶۲۴,۶۶۰,۸۱۵	۶۲۳,۱۴۰,۹۵۹	۸۸۹,۰۰۷,۸۰۴
۱۳۸۵	۹,۴۰۴,۱۴۵,۶۳۷,۶۵۴	۹۵,۴۶۰,۳۳۶,۷۲۱,۵۷۲	۱۳۲,۳۰۲,۲۶۶,۱۱۳,۶۹۵	۱,۰۲۳,۳۰۲,۰۲۸	۱,۰۱۹,۳۰۹,۰۸۷	۱,۴۱۰,۸۳۷,۰۶۴
۱۳۸۶	۱۷,۲۱۴,۳۱۲,۰۹۹,۰۳۰	۱۵۱,۲۲۶,۲۳۳,۴۹۳,۷۵۷	۲۰۴,۴۸۳,۱۹۹,۴۴۵,۸۰۲	۱,۸۵۴,۹۹۰,۵۲۸	۱,۸۳۹,۵۲۸,۹۷۰	۲,۴۸۶,۶۶۸,۹۲۰
۱۳۸۷	۹,۴۵۷,۳۳۸,۸۷۳,۳۰۰	۷۹,۳۱۹,۴۶۱,۱۷۴,۶۱۰	۸۹,۶۰۷,۰۴۴,۲۲۸,۳۹۴	۹۸۸,۲۲۷,۶۷۷	۹۷۸,۳۱۱,۶۶۶	۱,۲۷۵,۷۶۴,۴۱۸
۱۳۸۸	۱۹,۶۵۵,۰۵۵,۶۳۴,۱۳۳	۱۳۷,۵۳۱,۳۴۰,۳۹۴,۱۸۴	۱۶۸,۱۴۶,۶۸۱,۱۱۱,۵۹۳	۱,۹۹۹,۴۹۷,۰۱۳	۱,۹۶۹,۶۴۱,۸۱۱	۲,۵۹۰,۴۹۱,۱۳۱
۱۳۸۹	۳۴,۶۷۷,۹۷۶,۳۳۴,۰۰۵	۱۹۸,۵۷۹,۵۷۷,۶۰۲,۲۰۳	۲۶۳,۹۴۰,۴۸۵,۱۷۴,۴۵۰	۳,۳۴۷,۲۹۵,۰۱۳	۳,۳۲۱,۰۰۹,۰۳۴	۴,۲۶۶,۶۷۴,۴۰۶
۱۳۹۰	۴۸,۱۲۰,۸۶۳,۷۵۰,۰۱۲	۲۲۸,۵۵۵,۱۸۱,۱۴۷,۴۹۹	۳۰۱,۴۶۴,۰۰۵,۹۳۳,۷۰۸	۴,۵۸۲,۹۳۹,۴۰۵	۳,۹۹۴,۴۲۷,۱۴۰	۵,۶۶۲,۹۵۲,۳۶۳
۱۳۹۱	۳۷,۹۷۶,۳۵۸,۲۸۱,۲۸۹	۱۵۶,۵۷۳,۶۸۲,۱۲۳,۰۵۰	۱۸۲,۲۵۱,۸۸۷,۵۶۲,۵۲۷	۳,۰۹۷,۵۸۲,۲۴۲	۱,۴۵۶,۲۶۰,۲۸۴	۳,۷۴۹,۹۵۳,۳۴۸
۱۳۹۲	۶۸,۷۲۰,۹۰۹,۷۷۲,۸۷۰	۲۲۵,۲۱۹,۲۰۵,۳۸۳,۸۱۹	۲۴۴,۷۸۱,۱۷۵,۰۳۲,۸۱۳	۲,۷۷۴,۳۶۰,۵۰۸	۲,۱۵۸,۴۵۵,۶۱۲	۳,۳۱۰,۱۷۲,۹۲۶
۱۳۹۳	۹۷,۰۶۶,۰۳۵,۰۵۰,۵۰۶	۲۶۲,۹۶۵,۴۲۴,۳۴۲,۷۷۶	۲۹۹,۲۰۰,۴۷۴,۱۲۶,۹۸۱	۲,۶۶۲,۸۶۹,۲۴۷	۲,۹۵۹,۳۳۰,۳۳۷	۴,۳۰۰,۵۱۶,۹۵۴
۱۳۹۴	۱۱۲,۷۹۵,۹۱۳,۸۱۷,۹۷۳	۲۵۲,۹۰۸,۱۷۹,۱۴۹,۴۳۲	۳۱۰,۶۶۴,۱۰۶,۱۳۸,۸۶۶	۳,۹۵۷,۷۵۱,۳۶۲	۳,۲۶۹,۳۵۲,۰۱۴	۴,۶۴۱,۲۲۴,۳۶۶
۱۳۹۵	۴۶,۲۸۱,۶۰۰,۷۲۵,۵۹۰	۹۵,۴۸۷,۹۳۲,۶۶۵,۴۹۲	۱۱۶,۹۰۷,۳۲۳,۴۳۲,۸۴۰	۱,۴۴۶,۳۰۰,۰۲۳	۱,۲۷۰,۰۷۶,۸۵۹	۱,۶۷۴,۹۳۵,۳۰۹
۱۳۹۶	۱۶۲,۷۶۶,۲۴۰,۸۳۹,۰۵۴	۲۶۷,۱۹۱,۴۱۳,۸۸۷,۸۲۲	۳۷۵,۱۳۴,۶۰۲,۵۱۷,۷۴۷	۴,۹۳۲,۳۱۰,۳۲۸	۴,۰۴۳,۸۸۱,۷۶۰	۵,۵۹۲,۸۷۶,۱۰۶
۱۳۹۷	۱۱۵,۹۱۹,۳۲۵,۸۶۶,۶۴۷	۱۷۱,۸۴۲,۱۹۲,۵۲۲,۷۹۲	۲۲۰,۹۴۸,۶۶۴,۱۳۰,۶۵۵	۲,۷۵۹,۹۸۲,۹۴۹	۱,۲۰۳,۲۹۳,۹۸۳	۳,۰۵۳,۵۰۴,۸۳۱
۱۳۹۸	۱۸۸,۹۳۰,۶۷۸,۸۷۶,۴۴۵	۲۳۸,۵۱۷,۶۶۴,۹۹۹,۰۸۹	۲۶۲,۳۶۲,۳۲۸,۶۶۵,۱۴۶	۴,۴۹۸,۳۴۹,۴۹۷	۱,۴۰۴,۰۶۲,۷۱۵	۴,۸۹۰,۵۵۵,۷۰۸
۱۳۹۹	۱۵۶,۹۰۷,۷۷۱,۳۱۳,۶۰۶	۱۹۹,۵۸۹,۰۸۰,۱۵۹,۶۸۲	۱۵۶,۹۰۷,۷۷۱,۳۱۳,۶۰۶	۳,۷۳۵,۸۹۹,۳۱۷	۶۸۲,۸۷۵,۷۲۲	۴,۰۱۲,۱۲۸,۸۰۷
جمع	۱,۱۴۸,۵۵۱,۳۳۲,۵۴۴,۵۹۰	۳,۴۳۷,۳۳۹,۴۱۲,۴۲۹,۰۲۰	۴,۲۰۲,۰۵۵,۱۰۱,۱۴۳,۶۶۰	۵۹,۸۴۹,۳۹۵,۰۰۱	۳۵,۵۷۵,۶۸۲,۳۷۷	۸۵,۴۷۸,۶۲۸,۲۲۳

گزارش ۲

در راستای برنامه‌ریزی دولت برای حمایت از بنگاه‌های اقتصادی بررسی شد

راه‌های هدایت نقدینگی به سمت تولید

نقدینگی در آخرین آمار رســمی که توسط بانک مرکزی منتشر شــده رقم ۴۰۶۷ هزار میلیارد تومان را پشت سر گذاشته است. این رشد از آن جهت حائز اهمیت اســت که به عنوان یکــی از مهم‌ترین عوامل ایجاد تورم در کشور شناخته می‌شود. ازاین‌رو، بسیار حیاتی است تا به آن توجه شده و مسیرهای مهار آن شناسایی شود. نقدینگی به طور معمول به جمع پول و شبه‌پول اطلاق می‌شود. پول همان سکه و اسکناس در دست مردم و سپرده‌های دیداری آنهاست و سپرده‌های مدت‌دار و قرض‌الحسنه افراد نزد بانک‌ها هم شبه‌پول اســت. پایه پولی و ضریب فزاینده نقدینگی به عنوان دو عامل مهم در ایجاد نقدینگی مطرح می‌شوند. پایه پولی که از ترازنامه بانک مرکزی به دست می‌آید، همان پول پرقدرت است که در مکانیزم بانکی به نقدینگی تبدیل می‌شود. این متغیر انباره از چهار بخش خالص دارایی‌های خارجی، خالص مطالبات بانک مرکزی از دولت، مطالبات بانک مرکزی از بانک‌ها و خالص سایر منابع تشکیل می‌شود که تحولات هرکدام از آنها باعث تغییر پایه پولی می‌شــود و در نهایت اثــر خود را در نقدینگی منعکس می‌کند.

بــه گزارش ایرنا، روند رشــد پایه پولــی و عوامل تشــکیل‌دهنده از فروردین ۱۳۹۶ تا شهریور ۱۴۰۰، مبین این اســت که خالص دارایی‌های خارجی بانک مرکزی بخش بزرگی از پایه پولی را تشکیل می‌دهد و افزایش آن در سال‌های اخیر، بزرگ‌ترین عامل رشد پایه پولی در کشور بوده که طبق آمار ترازنامه شهریور ۱۴۰۰ بانک مرکزی، ۴۹۵/۶ هزار میلیارد تومان از پایه پولی را به خود اختصاص داده است. خالص مطالبات بانک مرکزی از دولت که از ابتدای سال روند افزایشی داشت و در تیرماه به اوج خود رسید و بعد از آن روند کاهنده به خود گرفت و حتی در شــهریورماه به ۳/۷ هــزار میلیارد تومان کاهش یافت. دلیل این اتفاق در کاهش بدهی‌ها و افزایش سپرده‌های دولت نزد بانک مرکزی است.

بدهــی بانک‌ها به بانک مرکزی که از اواخر ســال ۱۳۹۷ روند نزولی به خود گرفته بود، با وقوع بیماری کووید ۱۹، دوباره مســیر افزایشی به خود گرفت و تا اواســط ســال ۱۳۹۹ این روند را ادامه داد. البته در ۶ ماه نخســت ســال ۱۴۰۰ این عامل رشد پایه پولی، روند تقریبا ثابتی داشته است و در شهریور ۱۴۰۰ به ۱۲۷/۳ هزار میلیارد تومان رسیده است. عامل چهارم مربوط به خالص سایر دارایی‌های بانک مرکزی است. این متغیر که همواره مقدار منفی داشته و تا حدودی مانع رشــد شدید پایه پولی شــده است، در سال‌های اخیر روند کاملا نوسانی داشته است. مقدار قدرمطلق آن با روی کار آمدن دولت جدید کاهش یافته (طبق آخرین آمار منفی ۱۰۷/۷ هزار میلیارد تومان) و موجب تشدید افزایش پایه پولی شده است. با همه این تفاسیر، نقدینگی کشور در آخرین آمار رسمی (شهریور ۱۴۰۰) رقم ۴۰۶۷ هزارمیلیارد تومان را پشت سر گذاشت تا نشان دهد همچنان روند صعودی خود را حفظ کرده است و سیاست‌های دولت جدید هم (اگر در راستای کاهش رشــد نقدینگی می‌بود) حداقل در دو ماه اول، عملکرد خاصی نداشت.

نکتــه جالب و قابل توجــه در مورد تحولات پولی تابستان ۱۴۰۰، مربوط به تغییرات پایه پولی و نقدینگی است. همان‌طور که از اطلاعات جدول یک قابل مشاهده اســت، در مرداد ۱۴۰۰ نسبت به تیرماه، مقدار مطلق پایه پولی کاهش یافته است؛ اما این کاهش با افزایش ضریب فزاینده نقدینگی جبران و در نهایت به افزایش نقدینگی منجر شــده اســت. این افزایش در ضریب فزاینده نقدینگی در شهریور هم ادامه داشته و نتیجه آن بیشترین نقدینگی ماهانه خلق شده در سال جاری بوده است. این موضوع بیانگر پیچیدگی‌های ایجاد شده در مسیر خلق نقدینگی و تورم‌های ناشی از آن است. مطابق بررســی‌ها، رشد نقدینگی در شهریور ۱۴۰۰، بالاترین میزان در سال جاری بوده است و در مقایسه با آمار سال گذشته، در مقام دوم قرار می‌گیرد.

شبکه بانکی به عنوان بازوی اصلی خلق نقدینگی، نقش اساسی و مهمی را ایفا می‌کنند. کیفیت وام‌هایی که توســط شبکه بانکی اعطا می‌شوند، نقش اساسی در تعیین کارایی نقدینگی خلق شــده دارند. افزایش سرمایه‌گذاری، تقویت تولید، افزایش اشتغال و در نهایت افزایش رفاه افراد جامعه، از نتایج یک سیستم کارا در تخصیص تسهیلات بانکی است که نقش درست خود را در اقتصاد ایفا کرده‌اند؛ اما شواهد اقتصاد ایران به وضوح نشــان می‌دهد که هیچ یــک از اهداف مذکور تداعی نشده است. قابل ذکر است که اگر نقدینگی خلق شده، مسیر خود به سمت تولید را طی نکند، در بازارهایی وارد می‌شود که تاثیری در رشد و تولید کشور ندارد و صرفا از مسیر افزایش قیمت‌ها و نوسان، عایدی متوجه سرمایه‌گذاران آن می‌شود.

■ هدایت اعتبار

افراد در تصمیم‌گیری خود در خصوص تخصیص منابع و دارایی‌ها، به دنبال بازدهی بیشتر هستند. این موضوع به وضوح در رفتار جمعی سال‌های اخیر مردم کشور قابل مشاهده است. بازارهای پرسودی همچون طلا، ارز و خودرو با بازدهی‌های غیرمنطقی، روز به روز رونق یافته و حجم مبادلات آن بالا رفته است و رشد نقدینگی کــه انتظار می‌رفت همچون نقش خون در رگ‌های بدن، اقتصاد کشور را از رکود نجات دهد، رونق دلالی و سفته‌بازی را نتیجه داده است.

برای تغییر دادن این شرایط باید اقداماتی صورت پذیرد تــا بازدهی بخش تولیدی کشــور از بازارهای نامولد فراتر رود. ایــن اقدام هزینه‌های کمتری برای سیاستگذار به همراه دارد؛ چراکه مسیر جایگزین که از طریــق نظارت دقیق بر تســهیلات اعطایی تداعی می‌یابد، نه تنها رانت و فساد را گسترده‌تر می‌کند بلکه حتی شکست خورده و پول دوباره به سمت بازارهای با بازدهی بیشتر خواهد رفت.

یکی از روش‌های نیل به این هدف مالیات است. با تمرکز بر نقش توزیعی مالیات، می‌توان با افزایش هزینه مبادلات غیرمولد و تخصیص همزمان عایدی حاصل از آن به فعالیت‌های مولد و تولیدی، مسیر حرکت نقدینگی خلق شده را تغییر داد. البته در این مسیر شفافیت، نکته بسیار کلیدی و مهم است. از آن‌جا که هزینه نقدینگی خلق شده (تورم قیمت‌ها) بر دوش تمام مردم کشور است، شفافیت مسیرهای هزینه‌کرد این نقدینگی هم حق آنهاســت. بنابراین باید به گونه‌ای عمل شود که تسهیلات اعطایی، در اختیار صاحبان رانت قرار نگیرد و فساد در این زمینه کاملا کاهش یابد. خاندوزی، وزیر اقتصاد وقت، در جدیدترین مطالبه خود از بانک مرکزی، تقاضای رسمی برای انتشار اسامی بدهکاران کلان شبکه بانکی ارسال کرده است. این اقدام می‌تواند رانت و فساد را تا حد زیادی کاهش دهد.

از سوی دیگر شفافیت تسهیلات اعطایی و انتشار عمومی آن، ورود بانک‌ها به بازارهای غیرمولد همچون ســفته‌بازی در ارز و طلا را به شدت پرهزینه می‌کند. نظارت عمومی بر این آمار تا حد زیادی زمینه فساد و رانت را کاهش می‌دهد و کوچک‌ترین انحراف از اهداف را پیگیری می‌کند. کیفیت تسهیلات اعطایی بانک‌ها، معیار قابل‌سنجشی است که در صورت‌های مالی بانک‌ها نمود پیدا می‌کند. افزایش حجم مطالبات غیرجاری مبین کیفیت پایین تسهیلات اعطایی بانک‌هاست. این موضوع دو دلیل عمده می‌تواند داشته باشد؛ اول اینکه بانک در اعطای تسهیلات، بررسی کامل و جامعی انجام نداده و ضمانت‌های کافی برای بازگشت تسهیلات تعریف نکرده است. دوم اینکه بخشی از تسهیلات هم به دلیل شرایط نامناسب کلان اقتصادی، بازپرداخت نمی‌شوند. شرایط رکود تورمی و تحریم‌ها، ریسک هرگونه فعالیت اقتصادی را تا حد زیادی افزایش داده و صدمات بزرگی به بخش تولیدی کشور وارد کرده و توانایی بازپرداخت تعهدات آنها را کاهش داده است.

بنابراین باید این موارد نیز مورد توجه باشد تا نقش دولت و شرایط سیاسی در افزایش مطالبات غیرجاری نادیده گرفته نشود. به منظور کنترل و کاهش مطالبات غیرجاری بانک‌ها که اثرات تورمی شدیدی دارد، باید قیدهایی در تســهیلات‌دهی بانک‌ها اعمال شــود و بانک‌هایی که کیفیت خوبی در تسهیلات اعطایی ندارند، محدود و حتی در مواردی جریمه نیز شوند.

■ هدایت نقدینگی

نقدینگی خلق شــده بعــد از ورود به یک بازار، در صورتی که ظرفیت کافی در آن بازار وجود داشته باشد، تقاضای موثر ایجاد می‌کند و باعث رونق می‌شود. اگر تولیدکننده بتواند محصولات تولیدی خود را به فروش برســاند، کســب و کار خود را توسعه می‌دهد که این خود سبب کاهش هزینه‌های تولید و افزایش سودآوری می‌شود. نتیجه‌ای که این اتفاقات برای اقتصاد دارند، افزایش اشتغال و تولید است که سطح رفاهی جامعه را بالا می‌برد. اما نقدینگی در بازارهایی که ظرفیت فزاینده ندارند، تنها قیمت‌ها را افزایش می‌دهد. مثال ملموس آن بازار ارز و طلا است که با افزایش در ارزش مواجه شده‌اند. این اتفاق آورده کلان اقتصادی مثبتی ندارد (اگرچه در حوزه ارز تا حدودی با ارزان‌تر شــدن کالاهای داخلی، مزیت رقابتی برای آنها ایجاد شده است) و صرفا ارزش دارایی صاحبان سرمایه را بیشتر می‌کند و فقر و نابرابری را در جامعه گسترش می‌دهد.

از طرفــی، منابــع اقتصادی مفهومــی را در قالب «هدایــت نقدینگی» معرفی نمی‌کنند و بیشــتر بر بحث مشوق‌ها تاکید دارند. مشوق‌های مالیاتی (یا در نقطه مقابل مالیات‌ستانی) در بازارهای مختلف، باعث تغییر رفتار افراد و نحوه تخصیص منابع مالی در آنها می‌شوند. بنابراین بحث هدایت نقدینگی بیشتر ناظر به تاثیرگذاری بر رفتار سپرده‌گذار یا سرمایه‌گذار است. حداکثر کردن مطلوبیت در طول ســال‌های زندگی، هدف هر فرد عقلایی اســت؛ از این‌رو ســپرده‌گذار به دنبال کسب حداکثر بازدهی از دارایی‌های مالی خود است و بدون شک در بازارهایی حضور خواهد داشت که بازدهی بیشتری دارند. بنابراین برای تغییر و اثرگذاری در این رفتار باید بازدهی بازارهای نامولد را با مالیات‌ستانی کاهــش داد و در بازارهــای هدف با انواع مشــوق‌ها و حمایت‌ها، زمینه را برای حضور سرمایه‌گذاران ایجاد کرد. باید توجه کرد که رشــد اقتصادی کشور مقادیر بسیار پایینی را تجربه می‌کند و در نقطه مقابل نقدینگی رشدهای بزرگی را تجربه می‌کند. این موضوع بیانگر ورود نقدینگی در بخش‌هایی غیر از تولید بوده است. بنابراین یک سیاست مناسب باید در جهت تغییر این روند باشد. جذابیت بازارهای مولد، به طور مثال صنعت نساجی، با افزایش حمایت‌ها و انواع مشوق‌ها، افزایش می‌یابد. این افزایش اگر با کاهش جذابیت بازارهای غیرمولد و ســفته‌بازانه همچون بازار طلا یا خودرو همراه باشد، مسیر سرمایه‌گذاری در کشور را تغییر داده و نقدینگی اضافه‌شده را به سمت تولید هدایت می‌کند، مشوق‌های ســرمایه‌گذاری چرخه بلوغ کســب‌وکارها را کوتاه‌تر می‌کند و نرخ بازگشت سرمایه را کاهش می‌دهد. این مشوق‌ها باید به صورت کاملا هدفمند انجام شوند. توجه به سیاست‌های حمایتی که کشورهای مختلف آنها را همگام با برنامه توسعه صنعتی خود اجرا کرده‌اند، نقشه راه خوبی را در اختیار سیاست‌گذاران قرار می‌دهند.

بدون داشتن یک استراتژی و برنامه منسجم برای توسعه، نمی‌توان اولویت‌ها را مشخص و آنها را محقق کــرد. به علاوه، داشــتن برنامه مانع جدی بر مســیر تخصیص سلیقه‌ای منابع محدود کشور ایجاد می‌کند و از شــروع پروژه‌های متعــدد در حوزه‌های مختلف جلوگیــری می‌کند که این خــود در نهایت منجر به تخصص‌گرایی و افزایش تولید هدفمند می‌شود. مثال عینی این موضوع، صنعت نساجی ترکیه است. صنعت نساجی ترکیه با پیشرفت‌های بی‌نظیر خود که مدیون حمایت‌های هدفمند در سال‌های گذشته است، این کشــور را به چهارمین عرضه‌کننده بزرگ محصولات نساجی در جهان تبدیل کرده است. طبق آخرین آمار، صادرات ترکیه در این حوزه به بیش از ۳۰ میلیارد دلار در سال رسیده است، بیش از ۵۰ هزار شرکت نساجی در این کشور فعال هستند و برای حدود ۵/۲ میلیون نفر شغل مستقیم و غیرمستقیم ایجاد کرده است. اهمیت این صنعت در ترکیه زمانی مشخص‌تر می‌شود که به سهم ۱۰ تا ۱۵ درصدی آن از تولید ناخالص و سهم ۲۰ درصدی از صادرات کل این کشور اشاره شود.

مــورد دیگری که در خصــوص هدایت نقدینگی می‌توان ارائه کرد، بحث «صندوق‌های سرمایه‌گذاری» است. دولت می‌تواند با استفاده از ظرفیت بازار بورس، نســبت به تامین مالــی پروژه‌هــای کلان ملی اقدام کند. شهرک‌ســازی، احداث جاده، توسعه حمل‌ونقل ریلــی و هر نوع پروژه دیگری که برای تامین مالی به منابع زیادی نیاز دارند، می‌تواند از طریق صندوق‌های مخصوصی تامین مالی شود و منافع آن مستقیما به افراد سرمایه‌گذار پرداخت شود. در صورت اجرای این سیاست، دو اتفاق مهم رخ خواهد داد؛ اول اینکه دولت منابــع زیادی برای اجرای پروژه‌های کلان و ســودده به دســت می‌آورد و دوم اینکه، بخشــی از منابع که می‌توانســتند در بازارهای موازی و نامولد وارد شده و منجر به رونق بیشتر آنها شوند، از این طریق به سمت تامین مالی بخش‌های زیرساختی و مولد کشور خواهند رفت، البته اثرات متعدد دیگری نیز می‌توان برای آن برشمرد. مطالعه تجربه کشورها در اجرای سیاست‌های مشــابه، اطلاعات مفیدی برای اجرای آن در دسترس قرار خواهد داد. مورد ســوم در مورد کنترل و هدایت نقدینگی موجود، بحث «ترکیب ســپرده‌ها» اســت. ترکیب پول و شبه‌پول در چند سال اخیر، دچار تغییر شده است. افزایش نسبت پول به شبه‌پول باعث افزایش سرعت گردش آن می‌شود که این خود اثراتی بر تورم کشور دارد. از این رو باید تدابیری اندیشه شود تا ترکیب سپرده‌ها به حالت بهینه برسد. کاهش سود سپرده‌های سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت که عملا کارکرد پول نقد را دارند، افزایش جذابیت سپرده‌های بلندمدت از طریق ایجاد ســپرده‌های بلندمدت ســه ساله و پنج ساله با بازدهی جذاب، تعریف سپرده‌های متنوع و جدید برای نیازهای مختلف و توسعه بانکداری الکترونیک، از جمله مسیرهای اثرگذاری بر ترکیب سپرده‌هاست که می‌توان آنها را در کشور اجرا کرد.

دانشمندان انگلیسی و آمریکایی مدعی شدند

احتمال آدم‌خوار شدن فضانوردان

گروه فناوری- دو دانشمند انگلیسی و آمریکایی مدعی شدند که در صورت مشکل در برنامه‌ریزی و تامین تجهیزات، اگر غذا در پایگاه‌های فضایی آینده کمیاب شود، کاشفان فضا می‌توانند به آدمخوار تبدیل شوند! اگر به درستی آماده نباشیم، ممکن است شرایط در فضا بسیار غیرمنتظره شود. همه ما درباره برنامه‌های استعمار مریخ شنیده‌ایم. به عنوان مثال شرکت «اسپیس‌ایکس» اعلام کرده است که برای ماموریتی در اوایل سال ۲۰۲۶ به سیاره سرخ آماده می‌شود. اما زندگی در آنجا داستان کاملا متفاوتی با زندگی روی زمین دارد و دانشمندان تلاش می‌کنند انواع روش‌ها را برای قابل سکونت کردن سیاره سرخ شناسایی کنند. در حال حاضر، دو دانشمند در مصاحبه با پایگاه «Metro.co.uk» ادعا کرده‌اند که مشکل اصلی استعمار سیارات دیگر، تامین غذا است که منجر به تبدیل شدن کاوشگران فضایی به آدم‌خوار خواهد شد! این دو دانشمند، کمبود مواد غذایی، بیماری و ناتوانی در خودکفایی را به عنوان تهدیدهای اصلی در هر مستعمره فضایی برشمرده‌اند، زیرا کمک رساندن از زمین به آنها سال‌ها طول خواهد کشید. «چارلز کاکِل» استاد اخترزیست‌شناسی در دانشگاه «ادینبرو» و دکتر «کامرون اسمیت» انسان‌شناس دانشگاه ایالتی «پورتلند» دو قمر، یکی متعلق به سیاره مشتری به نام «کالیستو» و دیگری قمر سیاره زحل به نام «تایتان» را به عنوان مقاصد احتمالی انسان برای اقامت در آینده مطرح کردند، اما از بیان خطرات سکونت در آنها ابایی نداشتند.

■ **چالش‌های زندگی در سیارات دیگر**

آنها برای جلوگیری از این آینده تلخ، به انسان‌ها و مسوولان پیشنهاد کردند که ابتدا سعی کنند در مقاصد فضایی نزدیک‌تر مانند ماه و مریخ سکونت کنند، جایی که به زمین نزدیک‌تر است و کمک از زمین راحت‌تر در دسترس است و فناوری‌ها نیز برای استعمار سیارات دیگر می‌توانند در آنها آزمایش و تکمیل شوند. این دو دانشمند برجسته که به چگونگی ترک زمین می‌پردازند، در مورد چالش‌ها و فرصت‌های استعمار یک قمر یا سیاره دیگر صحبت کردند. آنها با رد امکان جابه‌جایی انسان به بسیاری از سیارات منظومه شمسی، عمدتا به این دلیل که سطوح آنها غیرقابل سکونت هستند، «کالیستو» و «تایتان» را به عنوان مقاصد ممکن در نظر گرفتند. «چارلز کاکل» گفت که احتمال غیرقابل سکونت شدن سیاره ما به دلیل بحران آب‌وهوایی می‌تواند دلیلی برای ایجاد یک مستعمره فضایی باشد. در عوض، او معتقد است که در نظر داشتن چنین برنامه‌ای به منزله یک «بیمه نامه» در برابر انقراض انسان عمل می‌کند و به شوخی می‌گوید یکی از مشکلات دایناسورها این بود که برنامه فضایی نداشتند! «کاکل» می‌گوید: سیستم‌ها باید واقعا قابل اعتماد باشند و به همین دلیل است که باید از قبل آزمایش شوند. هشدار ما بر اساس واقعیت‌های تاریخی است. به عنوان مثال خدمه «فرانکلین» در اواخر قرن نوزدهم سعی کردند گذرگاه شمال غربی را برای کشتی‌ها پیدا کنند.

آنها پیچیده‌ترین قطعات فناوری موجود در آن زمان را همراه با غذای کنسروشده در اختیار داشتند که ابتکار جدیدی بود و با این حال، آنها گم شدند، سرگردان شدند و در نهایت به آدم‌خواری روی آوردند. وی افزود: حتی با برترین فناوری‌ها، جوامع انسانی ایزوله‌شده می‌توانند خیلی سریع رو به انحطاط بروند. اگر گروهی از افراد را روی قمر «کالیستو» قرار دهید و همه چیز اشتباه پیش رود و مثلا ماژول پرورش گیاه خراب شود، آنها اگر هیچ راه دیگری برای زنده ماندن وجود نداشته باشد، یکدیگر را می‌خورند!

«اسمیت» نیز پیشنهاد کرد که انسان باید ابتدا قبل از رفتن به فضا، در روش‌های کشاورزی مناسب و پایدار برای تولید مواد غذایی در فضا تسلط پیدا کند. خوشبختانه «کاکل» استدلال کرد که فناوری لازم برای استعمار صحیح دیگر سیارات در حال حاضر وجود دارد و امکان سکونت در مریخ را طی ۳۰ تا ۴۰ سال آینده ممکن می‌کند. با این حال، یک هشدار وجود دارد و آن اینکه این فناوری باید قبل از اینکه در فضا مستقر شود، در اینجا روی زمین کاملا آزمایش شود و امتحان پس بدهد. دکتر «کامرون اسمیت» نیز معتقد است که منابع غذایی یک مساله کلیدی در این زمینه هستند. وی توضیح داد: یکی از اولین کارهایی که کاشفان فضا باید انجام دهند این است که یک سیستم کشاورزی واقعا خوب ایجاد کنند و مقدار زیادی مواد غذایی ذخیره شده را در آن قرار دهند. یک مشکل که در حال حاضر برای ما آشنا و بیش از هر زمان دیگری قابل لمس شده، مساله بیماری است که در فهرست چالش‌های مهم این انسان‌شناس قرار دارد. او استدلال کرد جمعیت زیادی که در شهرک‌های خودکفا تقسیم شده‌اند، در صورت لزوم می‌توانند قرنطینه شوند. وی گفت: وقتی مردم برای اولین بار کشاورزی را شروع کردند، مردم در روستاهای کوچک چند صد نفری ساکن شدند. آن سکونتگاه‌ها با روستاهای کشاورزی دیگر ارتباط داشتند که بسیار شبیه به یک مستعمره فضایی اولیه است. آنها هرچه پرورش می‌دادند می‌خوردند، هر چیزی را که می‌پوشیدند خودشان تهیه می‌کردند و همه چیز بر پایه یک سیستم محلی و خودکفا بود. آنها نه پادشاه و نه ارتش داشتند. وی افزود: این یک مدینه فاضله نیست، اما آنها به هر حال توانستند برای چندین هزار سال با این روش به زندگی ادامه دهند، پس احتمالا ما نیز می‌توانیم چنین چیزی را انجام دهیم.

■ **فناوری زندگی در فضا باید توسعه یابد**

با این حال، دکتر «اسمیت» کمتر اعتقاد دارد که اگر همه چیز اشتباه پیش رود انسان‌ها یکدیگر را بخورند. وی معتقد است نمونه‌های تاریخی نشان می‌دهند که گونه ما می‌تواند به شرایط چالش‌برانگیز واکنش مثبت یا منفی نشان دهد. او در اثبات ادعای خود مثالی از یک تیم راگبی اروگوئه‌ای را ذکر کرد که در سال ۱۹۷۲ پس از سقوط هواپیمایشان و پس از بدون غذا ماندن، به طور سازنده با هم همکاری کردند. اگرچه بازماندگان در نهایت به آدم‌خواری روی آوردند، اما از گوشت کسانی استفاده کردند که جانشان را از دست داده بودند. دکتر «اسمیت» افزود که می‌توان با ایجاد قوانین از پیش توافق‌شده برای رعایت در صورت بروز شرایط خاص از هرگونه برهم خوردن نظم جلوگیری کرد. با این حال، او نسبت به پروفسور «کاکل» در مورد سرعت قابلیت سکونت انسان در فضا کمتر خوشبین است. وی فکر می‌کند که تنها ظرف ۳۰ تا ۴۰ سال آینده احتمالا زندگی روی مریخ ممکن باشد، اما زندگی در «کالیستو» ۱۰۰ سال پس از آن طول خواهد کشید. «اسمیت» می‌گوید که پیش‌بینی یک جدول زمانی دشوار است، اما معتقد است که هر تلاشی فقط تا پایان قرن میلادی کنونی محتمل است و اضافه کرد که حداقل ۶۰ سال یا بیشتر طول می‌کشد تا یک مستعمره کاملا خودکفا شود. با این حال، پروفسور «کاکل» معتقد است که فناوری زندگی ما در فضا از هم اکنون وجود دارد و فقط باید توسعه یابد و آزمایش شود.

او توضیح می‌دهد که ایجاد یک منبع اکسیژن قابل اعتماد، آنقدرها هم سخت نیست و راه‌حل‌های تامین غذا و آب به خوبی توسعه داده شده‌اند، اما این موارد باید ۱۰ تا ۲۰ سال قبل از عملی شدن آزمایش شوند. این اخترزیست‌شناس افزود: اگر قرار است ۲۰ نفر را در فاصله چند صد میلیون کیلومتری زمین در یک محیط پیچیده روی یک قمر رها کنید، بهتر است مطمئن باشید که این کار درست انجام می‌شود، زیرا اگر اینطور نباشد، فورا سقوط می‌کند و همه چیز خیلی سریع از هم می‌پاشد. در نهایت هر دو گفتند که بشر باید چالش ارزشمند ایجاد یک مستعمره فضایی را با آغوش باز بپذیرد، چرا که برای «بقای انسان» حیاتی است.

فضا

آیا امکان ساخت ایستگاه فضایی در ماه وجود دارد؟

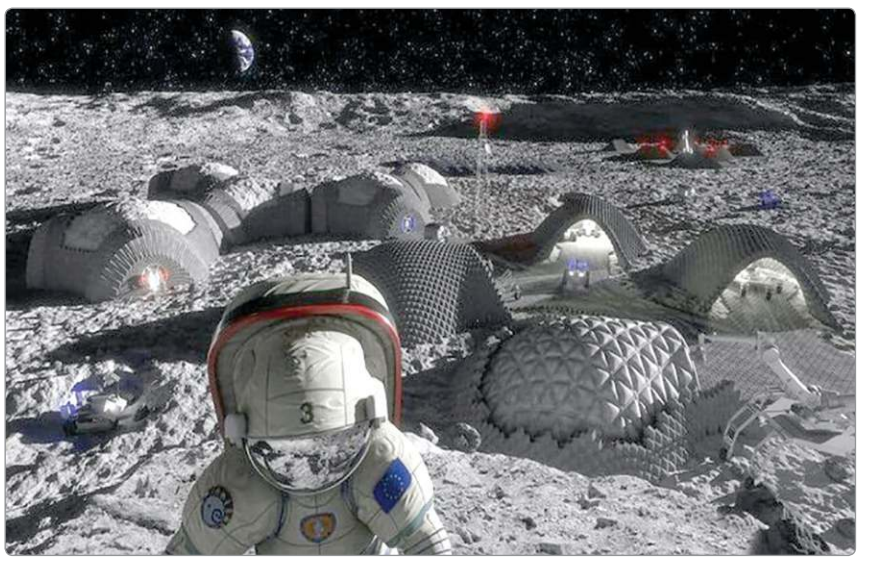

«جهان‌صنعت»- تاکنون بشر چندان در راستای تحقق این رویا به واقعیت موفق نبوده است. یکی از دلایلی که ما ایستگاه فضایی روی ماه نساخته‌ایم این است که افراد زیادی به آنجا فرستاده نشده‌اند و تاکنون تنها در شش ماموریت موفق شده‌ایم فضانوردان را به ماه ببریم.

این فرود روی ماه نیز در یک دوره سه ساله و بین سال‌های ۱۹۶۹ تا ۱۹۷۲ انجام شد و بخشی از یک سری ماموریت‌های فضایی به نام ماموریت‌های «آپولو» بود. نوع موشکی که آن سال‌ها برای ارسال فضانوردان به ماه استفاده شد، موشکی بسیار قدرتمند به نام «سترن ۵» بود که دیگر تولید نمی‌شود. این بدان معناست که در حال حاضر، موشکی نداریم که به اندازه کافی قدرتمند باشد که بتواند افراد را به ماه برساند چه برسد به اینکه بتوانیم یک ایستگاه فضایی در آنجا بسازیم، اما دوباره شروع به ساخت موشک‌های قدرتمند کرده‌ایم. شرکت اکتشاف فضایی «اسپیس‌ایکس» در حال ساخت موشک‌های جدیدتر و بزرگ‌تر است که می‌تواند فضانوردان را به ماه برساند. «ناسا» همچنین در حال برنامه‌ریزی ماموریت‌های جدیدی برای ارسال فضانوردان به ماه است.

با این حال، تفاوت زیادی بین یک سفر کوتاه و ساخت ایستگاه فضایی در ماه وجود دارد. یکی از راه‌های انجام آن این است که قطعات ایستگاه فضایی را به صورت تکه‌تکه روی زمین ساخته، قطعات را به ماه برده و سپس آن را در ماه کنار یکدیگر قرار دهیم.

این کار شبیه نحوه ساخت ایستگاه فضایی بین‌المللی است، چرا که طی آن پروژه، قطعاتی به فضا برده شد و سپس توسط فضانوردان در کنار هم قرار گرفتند. با این حال، ایستگاه فضایی بین‌المللی تنها ۲۵۰ مایل (۴۰۰ کیلومتر) از سطح زمین فاصله دارد. اما فاصله ماه تا زمین ۲۳۰ هزار مایل (۳۸۴ هزار کیلومتر) است. هر سفر به ماه حدود سه روز طول می‌کشد و به مقادیر باورنکردنی سوخت برای سفر به آنجا نیاز است که این موضوع نیز به طور بالقوه بر مشکلات آب و هوایی روی زمین می‌افزاید.

در حال حاضر بهترین ایده این است که پایه و اساس ایستگاه فضایی را تا حد امکان از موادی که در ماه یافت می‌شود، بسازیم. بتن قمری به عنوان مصالح ساختمانی احتمالی در آنجا، روی زمین مورد آزمایش قرار گرفته‌اند. روی زمین می‌توانید از شن یا ماسه، سیمان و آب، بتن بسازید. هیچ‌کدام از این موارد را در ماه نداریم، اما آنچه داریم گرد و غبار و گوگرد ماه است. این مواد را می‌توان ذوب و با هم مخلوط کرد. هنگامی که این مخلوط سرد شود، ماده جامدی تولید می‌کند که از بسیاری از موادی که در زمین استفاده می‌کنیم قوی‌تر است. مساله دیگری که باید به آن توجه کرد، مساله غذا و انرژی است.

همچنین باید به این فکر کنیم فضانوردانی که در ایستگاه فضایی می‌مانند به چه امکاناتی نیاز دارند. مهم‌ترین این امکانات تامین غذا و برق برای تامین انرژی تجهیزات، تولید غذا و هوای قابل تنفس است. دانشمندان روی چگونگی رشد غذا در فضا کار کرده‌اند.

در ایستگاه فضایی بین‌المللی، فضانوردان در حال انجام آزمایش‌هایی برای رشد سبزیجات با استفاده از روش بالش‌های خاکی هستند. گزینه دیگر پرورش گیاهان با استفاده از روش هیدروپونیک است. کشت هیدروپونیک یا آب‌کشت شیوه کشت گیاه بدون خاک است. در این نوع کشت متخصصان نیازهای غذایی گیاه را اندازه‌گیری کرده و به جای خاک با استفاده از آبی که به گیاه داده می‌شود با افزودن عناصر ریزمغذی و درشت‌مغذی و نگه داشتن گیاه توسط مواد نگهدارنده بی‌اثر مانند پرلیت عملا نیاز به خاک منتفی می‌شود.

به دست آوردن انرژی در ماه پیچیده‌تر از حد تصور ما است. بهترین راه استفاده از انرژی خورشیدی حاصل از خورشید است. با این حال، ماه هر ۲۸ روز یک بار می‌چرخد. این بدان معناست که یک ایستگاه فضایی در یک موقعیت ثابت روی ماه به مدت ۱۴ روز در خورشید و سپس به مدت ۱۴ روز در تاریکی خواهد بود و بدون نور، تجهیزات خورشیدی نیز کار نخواهند کرد. یکی از راه‌حل‌های این مشکل، ساخت ایستگاه فضایی در قطب شمال یا جنوب ماه و تغییر موقعیت پنل‌های خورشیدی در سطح ماه است. در آن صورت این پنل‌ها نور خورشید را دریافت می‌کنند، زیرا می‌توانند بچرخند. از طرف دیگر، ممکن است اصلا نیازی به یک پایگاه در سطح ماه نداشته باشیم، زیرا «ناسا» در حال برنامه‌ریزی برای ساخت ماهواره‌ای برای گردش به دور ماه است. موشک‌هایی که از سطح ماه پرتاب می‌شوند، برای فرار از گرانش ماه سوخت بیشتری مصرف می‌کنند، اما این موضوع درباره ماهواره چندان زیاد نیست. این بدان معناست که وجود ماهواره حتی بهتر از یک پایگاه در ماه خواهد بود.

خبر

«اپل» نخستین شرکت سه تریلیون دلاری جهان

رویترز- «اپل» به اولین شرکت جهان مبدل شد که ارزش آن در بازار سهام از سه تریلیون دلار فراتر می‌رود. استقبال از «آیفون» و تلاش «اپل» برای تولید خودروهای خودران در این زمینه بی‌تاثیر نبوده است. «اپل» در ماه‌های اخیر در حوزه‌های تازه‌ای مانند واقعیت مجازی و تولید خودروهای خودران سرمایه‌گذاری کرده و همین مساله ارزش سهام آن در بازار بورس را به ۱۸۲/۸۸ دلار به ازای هر سهم رسانده است. در نتیجه ارزش کل «اپل» در بازار سرمایه از سه تریلیون دلار عبور کرده است. البته در پایان روز گذشته ارزش هر سهم اپل به ۱۸۲/۰۱ دلار رسید. با توجه به تداوم استقبال از محصولاتی مانند «آیفون»، «مک‌بوک»، «اپل تی‌وی» و خدمات موسیقی «اپل» پیش‌بینی می‌شود رشد ارزش این شرکت باز هم ادامه یابد. تحلیلگران می‌گویند این دستاورد نشان می‌دهد که «اپل» چقدر پیشرفت کرده و در چشم اکثر سرمایه‌گذاران چقدر برتر دیده می‌شود. پس از «اپل»، «مایکروسافت» با ارزش ۲/۵ تریلیون دلاری در رتبه دوم است. شرکت‌های «آلفابت»، «آمازون» و «تسلا» نیز بیش از یک تریلیون دلار ارزش دارند.

ضرورت توسعه هوش مصنوعی در کشور

«جهان صنعت»- معاون فرهنگی، اجتماعی و امور محتوایی مرکز ملی فضای مجازی از برگزاری سلسله نشست‌های ابعاد و چالش‌های فرهنگی، اجتماعی و حقوقی توسعه هوش مصنوعی در کشور خبر داد. قاسم خالدی گفت: نهادهای حاکمیتی و دولتی باید مسیر رشد و توسعه هوش مصنوعی را هموار کنند تا بخش خصوصی بتواند با سرعت بیشتری محصولات و خدمات هوشمند بومی را توسعه داده و در دسترس مردم قرار دهد.

وی با تاکید بر اهمیت توسعه هوش مصنوعی در کشور افزود: توسعه هوش مصنوعی در کشور یک ضرورت است اما باید در کنار فرصت‌های این فناوری برای کشور همچون ارائه خدمات باکیفیت در حوزه‌های بانکی، پزشکی و اداری، از آثار آن در زمینه‌های نقض حریم خصوصی، جنگ‌های هوشمند و حذف بخشی از مشاغل جلوگیری کرد. معاون فرهنگی، اجتماعی و امور محتوایی مرکز ملی فضای مجازی تاکید کرد: برای بهره‌مندی حداکثری از این فناوری نیاز است تا سیستم‌های پرخطر هوش مصنوعی شناسایی شده و ابعاد مدیریت ریسک، حکمرانی داده، شفافیت و ارائه اطلاعات به کاربران، امنیت و همچنین ابعاد حقوقی آن برای سیاستگذاری و قانونگذاری در کشور بررسی شود.

«بیت‌کوین» ۲۲۰ هزار دلار می‌شود؟

«جهان صنعت»- کارشناسان مدعی هستند که «بیت‌کوین» در سال ۲۰۲۲ در مسیر ۲۲۰ هزار دلاری شدن قرار خواهد گرفت، زیرا میلیاردرها در سراسر جهان، این ارز دیجیتال برتر را به عنوان پوششی در برابر ارز فیات تورمی خریداری می‌کنند. «ماکس کایزر» با اشاره به چشم‌انداز «بیت‌کوین» در سال ۲۰۲۲ گفت: پیش‌بینی من ارزش ۲۲۰ هزار دلاری در سال ۲۰۲۲ است. وی گفت: از السالوادور انقلاب «بیت‌کوین» گسترش خواهد یافت و من نیز در همین مسیر گام برمی‌دارم، پول فیات به سمت انقراض سوق داده خواهد شد. همچنین «توماس پیترفی» میلیاردر مجارستانی نیز که زمانی مخالف ارزهای رمزنگاری‌شده بود، اظهار کرد، در صورتی که ارز فیات از بین برود دو تا سه درصد از دارایی خود را به ارزهای دیجیتال امن منتقل خواهد کرد.

وی حتی تجارت «بیت‌کوین»، «اتریوم»، «لایت‌کوین» را به مشتریان خود پیشنهاد می‌کند. این میلیاردر گفت: این امکان وجود دارد که ارزهای دیجیتال بازدهی خارق‌العاده‌ای داشته باشند، اما عکس این موضوع نیز صادق است. میلیاردر دیگر، «کتی وود» از مدیریت سرمایه‌گذاری آرک انتظار دارد که «بیت‌کوین» طی پنج سال آینده به ۵۰۰هزار دلار (۳۷۰هزار پوند) برسد.

سال جدید با پیش‌بینی‌های صعودی زیادی برای «بیت‌کوین» آغاز شده است. مجموع ارزش بازار جهانی ارزهای دیجیتالی در حال حاضر ۲/۲۱ تریلیون دلار برآورد می‌شود که این رقم نسبت به روز قبل ۰/۸۸ درصد بیشتر شده است.

نوبت اول

وزارت نیرو
شرکت آب‌وفاضلاب خوزستان
مدیریت امور قراردادها

آگهی مناقصه شماره ۱۴۰۰/۱۰۹۰ در روزنامه و شماره ۲۰۰۰۰۰۵۷۴۴۰۰۰۲۸۶ در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت

شرکت آب‌وفاضلاب خوزستان در نظر دارد مطابق ماده ۱۳ قانون برگزاری مناقصات پروژه زیر را به شرکت‌های واجد شرایط با ظرفیت آزاد براساس بخشنامه شماره ۹۴/۳۰۵۹۳ مورخ ۹۴/۰۳/۰۵ و با اطلاعات عمومی مشروحه ذیل از طریق **سامانه تدارکات الکترونیکی دولت** واگذار نماید.

کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد قیمت مناقصه‌گران و گشایش پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه **تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir** انجام خواهد شد و لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و **دریافت گواهی امضای الکترونیکی** را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: مرکز تماس ۴۱۹۳۴- ۰۲۱

شماره مناقصه در روزنامه	شماره فراخوان در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت	عنوان مناقصه	رشته کاری مورد نیاز	مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار	برآورد (میلیون ریال)	مهلت دریافت اسناد مناقصه از طریق سایت ستاد	تاریخ و ساعت گشایش پاکت‌های مناقصه از طریق سایت ستاد
۱۴۰۰/۱۰۹۰	۲۰۰۰۰۰۵۷۴۴۰۰۰۲۸۶	عملیات اجرای خط لوله آب ۳۱۵ میلیمتر حدفاصل تصفیه‌خانه آب ملاثانی تا پلیس‌راه مسجدسلیمان جهت تامین و تقویت فشار آب شهر رامین و روستای صلیعه	آب پایه ۵ و بالاتر	۲/۶۱۳/۶۸۰/۰۰۰	۵۲/۲۷۳	تا مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۲۳ ساعت ۰۹	۱۴۰۰/۱۱/۰۳ ساعت ۱۰

داشتن گواهینامه تایید صلاحیت ایمنی پیمانکاران صادر شده توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی الزامی می‌باشد.

اسناد مناقصه از طریق سامانه ستاد قابل دریافت می‌باشد و بر اساس زمانبندی قید شده در سامانه ستاد، پس از تکمیل توسط مناقصه‌گر تحت بستر سامانه ستاد تحویل خواهد شد.

تحویل اسناد تحت بستر سامانه ستاد تابع قوانین و مقررات مربوطه اعلام شده در این سامانه می‌باشد.

آخرین مهلت تحویل اسناد مناقصه تا **ساعت ۱۰** روز گشایش پاکت‌ها می‌باشد.

محل تحویل پاکت (الف) اسناد مناقصه: علاوه بر ارائه تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار در بستر سامانه ستاد، مناقصه‌گر می‌بایست اصل تضمین را در یک پاکت مناسب با عنوان پاکت «الف» قرار داده و لاک و مهر نماید. روی «پاکت الف» عنوان و موضوع مناقصه، نام و مشخصات مناقصه‌گران، ذکر گردد و طبق برنامه زمانی اعلام شده به شرکت آب و فاضلاب خوزستان به آدرس اهواز- کیانپارس- فلکه اول- شرکت آب و فاضلاب خوزستان- طبقه پنجم دبیرخانه حراست و امور محرمانه، تحویل دهد.

گشایش پاکت‌ها **از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت** در دفتر مدیریت قراردادهای این شرکت می‌باشد و حضور پیشنهاددهندگان در جلسه گشایش، بلامانع است.

آدرس پایگاه ملی اطلاع‌رسانی مناقصات کشور **http://iets.mporg.ir** و سایت اینترنتی شرکت: **www.abfakhz.ir** می‌باشد.

روابط‌عمومی و آموزش همگانی شرکت آب و فاضلاب خوزستان

خبر

رییس انجمن تولیدکنندگان محصولات دخانی اعلام کرد

مالیات افزایش یافته، نه کاهش!

«جهان صنعت»- رییس انجمن تولیدکنندگان، صادرکنندگان و واردکنندگان محصولات دخانی، با اشاره به لزوم اجرای ماده ۱۷ آیین‌نامه اجرایی قانون جامع کنترل و مبارزه ملی با دخانیات گفت که بیش از ۵۰ درصد تنباکوی معسل مصرفی، قاچاق یا تقلبی است و مالیات سیگار هم کاهش نیافته‌است.

محمدرضا تاجدار در نشستی خبری از فعالیت مجدد مرکز برنامه‌ریزی و نظارت بر دخانیات کشور خبر داد و گفت: وقفه‌ای چندروزه در تایید و پیگیری امورات جاری واحدهای تولیدی به وجود آمده بود که با صدور دستور وزیر صمت و اقدام مرکز برنامه‌ریزی و نظارت بر دخانیات کشور، کارهای معوق و انباشته شده از جمله تایید ثبت سفارشات، تائید کوتاژها، صدور مجوزهای عاملیت، صدور مجوزهای صادرات توتون و تنباکو و غیره انجام شد.

■ قانونی که خاک می‌خورد

وی افزود: البته کارهای زیربنایی و مهمی در صنعت دخانیات باقی مانده که در صورت حمایت وزیر صنعت، معدن و تجارت و ارتقای جایگاه مرکز برنامه‌ریزی و نظارت بر دخانیات کشور به سازمان و یا معاونت دخانی امکان انجام آن فراهم می‌شود. از جمله این مسائل می‌توان به مقابله با قاچاق اشاره کرد. با توجه به گستردگی مرزهای جغرافیایی و بر اساس ماده ۱۷ آیین‌نامه اجرایی قانون جامع کنترل و مبارزه ملی با دخانیات، وزارت کشور، بهداشت، صنایع و امور خارجه باید در قالب انعقاد تفاهمنامه‌های دوجانبه، هماهنگی لازم را برای مبارزه با تجارت غیرقانونی با کشورهای همسایه از جمله امارات، عمان، عراق، آذربایجان و غیره انجام دهند که اجرای این قانون فراتر از اختیارات مرکز برنامه‌ریزی با جایگاه فعلی است.

رییس انجمن تولیدکنندگان، صادرکنندگان و واردکنندگان محصولات دخانی، در ادامه با بیان اینکه ایجاد هماهنگی بین متولیان امر مبارزه با قاچاق و همچنین انعقاد تفاهمنامه‌های دوجانبه با سازمان تعزیرات حکومتی و دادگستری‌ها برای ایجاد شعب ویژه رسیدگی به پرونده‌های قاچاق و جعل کالای دخانی، به ارتقای جایگاه مرکز برنامه‌ریزی و نظارت بر دخانیات نیاز دارد، تصریح کرد: این مرکز باید به یک معاونت مستقل در وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت با ایجاد زیرشاخه‌های استانی و شهرستانی برای برنامه‌ریزی، نظارت، کنترل و مبارزه با قاچاق کالای دخانی چه در بعد اقتصادی و چه در بعد انتظامی، امنیتی و اطلاعاتی تبدیل شود.

■ بیش از ۵۰ درصد تنباکوی معسل مصرفی، قاچاق یا تقلبی است

تاجدار در ادامه با اشاره به ممنوعیت تولید و واردات تنباکوی معسل از نظر وزارت بهداشت طی سال‌های اخیر گفت: با وجود مقاومت مرکز برنامه‌ریزی و نظارت بر دخانیات کشور در جلوگیری از تعطیلی تولید این محصولات، بیش از ۵۰ درصد از مصرف کشور که قریب به ۶۰۰۰ تن برآورد شده، در اختیار تولیدکنندگان کالای جعلی و قاچاق قرار گرفته است. بنابراین انتظار داریم با دخالت شخص وزیر و طرح موضوع در هیات دولت بتوانیم مجددا تولید و واردات این کالا را از مبادی رسمی و قانونی انجام و محصولی کم‌ضررتر در اختیار مصرف‌کنندگان قرار دهیم. او در ادامه درباره مصاحبه اخیر دبیر ستاد کشوری کنترل دخانیات در وزارت بهداشت درباره قاچاق سیگار اظهار کرد: این موضوع با یک بررسی میدانی چنددقیقه‌ای قابل راستی‌آزمایی است. اگر این دوستان به خود زحمت می‌دادند و به اولین دکه روزنامه‌فروشی یا مراکز عرضه سیگار از جمله بازار مولوی مراجعه یا به دستفروشان سیگار در ترافیک‌های شهر تهران توجه می‌کردند، جولان سیگارهای قاچاق که بدون علائم هشداردهنده بهداشتی، به وفور در شهر توزیع شده را مشاهده کنند.

وی افزود: درباره کاهش مالیات نیز همکاران در وزارت بهداشت با وجود اشراف دقیق به موضوع، اطلاعات نادرست در اختیار مخاطبان قرار می‌دهند، چراکه با تصویب و ابلاغ قانون دائمی مالیات بر ارزش‌افزوده که از ۱۳ دی ماه اجرایی شد، مالیات بر ارزش‌افزوده سیگارهای تولید داخل از ۱۵ به ۲۵ درصد و برای تولیدات بین‌المللی از ۱۵ به ۴۰ درصد افزایش یافته و این ارقام در لایحه قانون بودجه ۱۴۰۱ سرجمع در ردیف مربوط به مالیات بر ارزش‌افزوده پیش‌بینی و به‌تبع آن از سایر ردیف‌ها حذف شده‌است. همچنین به گفته رییس انجمن تولیدکنندگان، صادرکنندگان و واردکنندگان محصولات دخانی، در این قانون مقرر شده هر ساله پنج واحد درصد به میزان مالیات بر کالای دخانی افزوده شود. بنابراین به نظر می‌رسد این قبیل اظهارنظرها خلاف واقع و مغرضانه است تا در راستای افزایش مجدد مالیات بر کالای دخانی و زمینگیر کردن واحدهای تولیدی داخلی، بر تدوین لایحه بودجه ۱۴۰۱ و برنامه هفتم توسعه تاثیر بگذارد. گفتنی است اخیرا رییس دبیرخانه ستاد کشوری کنترل دخانیات وزارت بهداشت با بیان اینکه اکنون با توجه به قیمت پایین سیگار در کشور بحث قاچاق محصولات دخانی به خارج از کشور را داریم نه قاچاق ورودی، گفته بود که حداکثر ۱۰ میلیون نفر مصرف‌کننده دخانیات در کشور داریم و با کاهش ۶۱ درصدی درآمد مالیات بر دخانیات در لایحه بودجه ۱۴۰۱، دود حمایت‌ها از این کالای آسیب‌رسان، به چشم ۷۵ میلیون نفر از جمعیتی می‌رود که مصرف‌کننده این محصولات نیستند.

علت افزایش قیمت‌ها عدم عرضه خودروسازان است

ایلنا- رییس اتحادیه نمایشگاه‌داران خودروی اصفهان اظهار کرد: مشکل خودرو در حال حاضر عرضه و تقاضا است، متاسفانه خودروسازها عرضه را انجام نمی‌دهند که علت افزایش قیمت نیز همین موضوع بوده است.

حمیدرضا قندی در مورد آخرین وضعیت بازار خودرو اظهار کرد: تا ۱۰ روز گذشته افزایش قیمت را در بازار خودرو داشتیم، اما اکنون کمی این روند متوقف شده که علت آن کاهش نرخ دلار در چند روز اخیر است. علاوه بر این مذاکرات وین در جریان است و این موضوع نیز تاثیرگذار است، چراکه عده‌ای به ایجاد توافق خوش‌بین هستند و احتمال کاهش قیمت‌ها را می‌دهند. وی با تاکید بر تاثیر عدم عرضه از طرف خودروسازان گفت: مشکل خودرو در حال حاضر عرضه و تقاضا است، متاسفانه خودروسازها، عرضه را انجام نمی‌دهند که علت افزایش قیمت نیز همین موضوع بوده است. از آنجا که سازمان بازرسی عدم عرضه اتفاق افتاده را مصداق احتکار دانسته است، قرار شده که تا پایان سال خودروسازان در مجموع ۱۰۰ هزار خودرو را به بازار عرضه کنند. اگر این اتفاق رخ دهد اثر کاهشی روی بازار خواهد داشت، در غیر این صورت این روند ادامه پیدا می‌کند. خودروسازان با عدم عرضه افزایش قیمت را به بازار تحمیل می‌کنند تا بتوانند قیمت کارخانه را افزایش دهند.

رییس اتحادیه نمایشگاه‌داران خودروی اصفهان با اشاره به نرخ روز خودرو بیان کرد: پژو پارس ۲۸۰ میلیون تومان، تیوفایو ۳۴۰ میلیون تومان، دنا ۴۰۵ میلیون تومان، دنا اتوماتیک ۵۲۳ میلیون تومان، تارا ۴۱۵ میلیون تومان، رانا پلاس ۲۷۰ میلیون تومان، پژو ۲۰۶ تیپ ۲ حدود ۲۷۴ میلیون تومان، پژو ۲۰۷ دنده‌ای پانامورا ۳۸۰ میلیون تومان، تیبا ۲ حدود ۱۸۵ میلیون تومان، تیبا صندوقدار ۱۸۲ میلیون تومان، پراید وانت ۱۶۸ میلیون تومان، کوئیک سفید و مشکی که بهترین رنگ‌های آن هستند ۲۰۲ میلیون تومان، ساینا ۱۹۳ میلیون تومان و پراید ۱۳۱ تولید سال ۹۹ حدود ۱۶۵ میلیون تومان در بازار قیمت‌گذاری شده‌اند.

«جهان‌صنعت» طرح رفع محدودیت سرمایه‌گذاری بانک‌ها را بررسی کرد

چراغ سبز مجلس به بنگاهداری بانک‌ها

محمدرضا ستاری- در حالی که ماده ۱۶ و ۱۷ قانون رفع موانع تولید صریحا بانک‌ها و موسسات مالی را از بنگاهداری منع کرده و آنها را ملزم به واگذاری سهام و اموال خود اعم از منقول، غیرمنقول و سرقفلی می‌کند، روز دوشنبه محمد خدابخشی نایب‌رییس کمیسیون برنامه و بودجه مجلس اعلام کرد که در جلسه این کمیسیون تبصره‌های یک تا پنج لایحه بودجه سال آینده با حضور معاون سازمان برنامه و بودجه و کارشناسان دیوان محاسبات و مرکز پژوهش‌های مجلس مورد بررسی قرار گرفته و طی آن نمایندگان با رفع محدودیت بانک‌ها برای انجام سرمایه‌گذاری موافقت کردند.

به گفته خدابخشی اعضای کمیسیون برنامه و بودجه در تبصره ۲ بودجه با توجه به مواد ۱۶ و ۱۷ قانون رفع موانع تولید در خصوص سرمایه‌گذاری بانک‌ها به دلیل رشد منفی سرمایه‌گذاری سال‌های اخیر در کشور با رفع محدودیت بانک‌ها موافقت کردند تا آنها بتوانند از طریق شرکت‌های تابعه خود سرمایه‌گذاری کنند.

■ دولت عملا بانک‌ها را به سمت بنگاهداری سوق می‌دهد

در این رابطه دکتر پیمان مولوی اقتصاددان در گفت‌وگو با «جهان‌صنعت» در مورد این طرح توضیح داد: در این خصوص باید ابتدا شرایط کشور را در نظر بگیریم. در حالی گفته می‌شود بانک‌ها نباید بنگاهداری کنند که دولت با اقداماتش عملا آنها را به سوی این کار سوق می‌دهد. یعنی با منفی کردن نرخ بهره حقیقی و منع آنها به عنوان یک موسسه اقتصادی جهت ورود به برخی از حوزه‌ها، بانک‌ها را به سمت بنگاهداری می‌کشاند. در اینجا اگر بانک‌ها را به عنوان یک موسسه اقتصادی در نظر بگیریم، با توجه به اینکه در کشور ما یک اقتصاد ذی‌نفعانه و جریانی وجود دارد، طبیعتا باعث می‌شود که فعالان اقتصادی از چنین تصمیماتی ابراز نگرانی کنند. وظیفه ذاتی بانک‌ها جذب و اعطای سپرده بر اساس یکسری از استانداردهاست؛ حال از آنجا که ما چنین استانداردهایی را رعایت نمی‌کنیم، با بانک‌هایی مواجه هستیم که اگر نرخ تسعیر را از آنها بگیریم، در صورت‌های مالی ۹۰ درصد آنها زیان را مشاهده خواهیم کرد. به همین دلیل است که بانک برای اینکه بتواند در این شرایط ادامه داده یا به تعبیری بهتر بقاء داشته باشد، سعی می‌کند با لابی‌گری، شرایط حضور خود در حوزه‌های مختلف اقتصادی را تسهیل کند.

وی در ادامه می‌افزاید: در این زمینه در آلمان یا ژاپن، مدل تراستی جریان دارد. در این مدل شما بانک‌هایی را می‌بینید که با سهامدار شدن در کنار موسسات قرار گرفته و با تزریق پول، آنها را تامین مالی می‌کنند. یعنی این اقدام از سوی آنها در کنار موسسات و به عنوان تامین‌کننده صورت می‌گیرد. در نتیجه در این کشورها اگر بانک عضو هیات‌مدیره یک شرکت هم باشد، لزوما مساله‌ای نامربوط و منفی تلقی نمی‌شود. اما در ایران اتفاقی که می‌افتد این است که بانک‌ها مستقیما بنگاهداری می‌کنند. یعنی در حوزه‌ای که فاقد دانش هستند ورود پیدا کرده و منابع را نیز به پروژه‌های خود مانند برج‌سازی یا مال‌سازی اختصاصی می‌دهند؛ امری که سبب‌ساز مشکلات در اقتصاد ما شده است.

مولوی همچنین با بیان اینکه چنین تصمیمی به هیچ عنوان مساله عدم سرمایه‌گذاری در کشور ما را جبران نمی‌کند، چراکه ما سالی بیش از ۱۰ میلیارد دلار فرار سرمایه از کشور داشته و بانک‌ها نیز قادر به پوشش چنین رقمی نیستند، گفت: این موضوع که بانک‌ها یا شرکت‌ها تابعه آنها بخواهند برای خود سرمایه‌گذاری کنند در کشور ما موضوعی جدید نیست و در برخی سال‌ها کمتر و در برخی سال‌ها با شدت بیشتری جریان داشته است. به همین دلیل است که به نظر می‌رسد به واسطه همه‌گیری کرونا و شرایط اقتصادی کشور چنین تصمیمی اتخاذ شده است؛ امری که نشان می‌دهد قرار است اقتصاد ما به سمتی سوق پیدا کند که میزان حاکمیت بانک‌ها بر آن افزایش یافته و دسترسی گروه‌های دیگر به منابع مالی کمتر و کمتر شود.

■ تکلیف تامین مالی بنگاه‌ها چه خواهد شد؟

از سوی دیگر عباس آرگون نایب رییس کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق تهران نیز در این رابطه به «جهان‌صنعت» توضیح داد: با توجه به اینکه عمده بنگاه‌ها در کشور ما نیاز به تامین مالی دارند، عملا این اقدام باعث می‌شود بانک‌ها منابع را مستقیم روی پروژه‌های خود سرمایه‌گذاری کنند؛ مساله‌ای که باعث می‌شود منابع در اختیار بنگاه‌ها قرار نگیرد و با توجه به تورمی که در کشور وجود دارد، آنها را با مشکلات عدیده‌ای مواجه کند.

پیش از این قانونگذار تصریح کرده بود که اگر بانک‌ها سرمایه‌گذاری‌هایی هم صورت داده‌اند، آنها را واگذار کرده و از بنگاهداری خارج شوند. در واقع اساسا وظیفه بانک سرمایه‌گذاری نبوده، بلکه وظیفه‌اش تامین مالی است. حال اگر قرار باشد آنها به صورت مستقیم برای خودشان وارد سرمایه‌گذاری شوند، عملا از وظیفه ذاتی خود عدول خواهند کرد.

وی در ادامه می‌افزاید: وظیفه بانک این است که منابع را جمع‌آوری و سپس بنگاه‌های اقتصادی را تامین مالی کند. با این حال همچنان شاهد هستیم که بانک‌ها از سرمایه‌گذاری‌هایی که قبلا انجام داده‌اند نیز خارج نشده و با تمامی محدودیت‌هایی که در این رابطه برایشان در نظر گرفته شده، سرمایه‌گذاری‌های قابل‌توجهی را انجام داده‌اند. بنابراین اگر قرار باشد محدودیت‌ها نیز برای آنها به کلی رفع شود، مشخص نیست که تامین مالی سایر بخش‌ها قرار است به چه صورتی انجام شود؛ موضوعی که لازم است اعضای کمیسیون برنامه و بودجه مجلس آن را در نظر گرفته و برایش برنامه داشته باشند.

اساسا روال معمول این است که بنگاه‌های بزرگ از طریق بازار سرمایه و بنگاه‌های کوچک و متوسط از طریق بانک‌ها و بازار پول تامین مالی شوند. لذا اگر قرار باشد چنین تصمیمی از سوی نمایندگان اجرایی شود، مطمئنا بانک‌ها منابع را به سمت بنگاه‌های خودشان سوق می‌دهند و بخش خصوصی را با مشکلات بیشتری در زمینه تامین مالی و سرمایه در گردش مواجه خواهند کرد.

آرگون همچنین در پاسخ به این سوال که چنین طرحی تا چه میزان می‌تواند مشکل کمبود سرمایه‌گذاری در کشور ما را جبران کند؟ می‌گوید: درست است که شاید بخشی از سرمایه‌گذاری در کشور به این شکل افزایش خواهد یافت، اما در عین حال منجر به از بین رفتن یکسری از سرمایه‌گذاری‌های دیگر نیز می‌شود. معتقدم در بسیاری از موارد مشکل سرمایه‌گذاری نداریم. یعنی کارخانه‌های نیمه‌تعطیل و پروژه‌های ناتمامی داریم که باید در اولویت راه‌اندازی و تکمیل باشند تا اینکه بخواهیم سرمایه‌گذاری جدید صورت دهیم.

از سوی دیگر اگر بخواهید در فعالیت‌های اقتصادی به صورت تکلیفی و دستوری سطح سرمایه‌گذاری را افزایش دهید، مطمئنا به نتیجه لازم و دلخواه نخواهید رسید. در واقع سرمایه‌گذاری باید مبتنی بر تئوری‌های اقتصادی باشد. در همین رابطه است که شاهد هستیم بسیاری از پروژه‌هایی که در کشور ما از طریق دستوری ایجاد شده است به سبب عدم مطالعه کافی و آمایش سرزمینی واقعی، توجیه و بازدهی لازم را نداشته است.

سرمایه‌گذاری باید متناسب با مزیت‌های کشور، بازار هدف، دسترسی به منابع و مواد اولیه، صادرات‌محوری و بازگشت سرمایه باشد. همچنین افزایش آن نیاز به پیش‌بینی‌پذیری اقتصاد، امنیت سرمایه و بهبود فضای کسب‌وکار دارد. در واقع باید سرمایه‌گذاری‌ها برای ایجاد بازدهی به سمت بخش خصوصی سوق داده شود، ولی با چنین اقداماتی به جای توسعه بخش خصوصی، شاهد توسعه بیشتر دولت خواهیم بود.

همین مواد ۱۶ و ۱۷ قانون رفع موانع تولید در اصل به منظور توسعه بخش خصوصی تصویب شده است و اگر قرار باشد بانک‌ها از وظیفه ذاتی خود که تامین مالی بنگاه‌ها باشد دور شده و خود مستقیما سرمایه‌گذاری کنند، مطمئنا باعث دامن زدن به مشکلات اقتصادی کشور خواهند شد.

گزارش

رییس کمیسیون صنایع اتاق ایران خواستار شد

لزوم توقف حمایت نادرست از برخی صنایع

«جهان صنعت»- رییس کمیسیون صنایع اتاق ایران گفت: وزارت صمت باید صادرات را سه دسته کند: صادرات نفتی، صادرات مواد اولیه و خام و صادرات صنعتی. در این صورت حساسیت برای توسعه صادرات صنعتی ایجاد می‌شود.

به گزارش «جهان صنعت» علیرضا کلاهی‌صمدی دیروز در نشست خبری با اعلام این مطلب اظهار کرد: قانون لغو معافیت مالیات صادراتی مواد اولیه خام و نیمه‌خام در کشور ابلاغ شده و در دستور کار قرار گرفته است. با این حال شاهد هستیم که برخی مواد از جمله شمش فولاد، شمش مس، متانول و اوره از لیست این مواد خارج شده‌اند، این در حالی است که شمش فولاد و شمش مس مواد اولیه خام محسوب می‌شوند و از متانول و اوره نیز می‌توان محصولات با ارزش‌افزوده بیشتری تولید کرد و مواد نیمه‌خام هستند.

رییس کمیسیون صنایع اتاق بازرگانی ایران افزود: اگر این قانون به طور کامل اجرایی شود و از تمام صادرکنندگان مواد اولیه خام و نیمه‌خام مالیات اخذ شود، سالانه ۱۰ تا ۱۵ میلیارد دلار درآمد برای دولت از این بخش حاصل می‌شود.

وی ادامه داد: می‌توان این درآمد قابل توجه را در صندوق توسعه صنعتی و توسعه صادراتی واریز کرد و از محل آن به توسعه بخش تولید و توسعه صادرات کشور کمک شایانی کرد.

■ توسعه نامتوازن در صنعت پتروشیمی

کلاهی با اشاره به بخش پتروشیمی گفت: در صنعت پتروشیمی کشور شاهد توسعه نامتوازن هستیم، به طوری که بخش قابل‌توجهی از صادرات پتروشیمی قابلیت تبدیل شدن به محصولات با ارزش‌افزوده بیشتر را دارند.

وی اظهار کرد: مزیت نرخ خوراک گاز برای واحدهای پتروشیمی بسیار زیاد است، چرا این فرش قرمز و قیمت ترجیحی برای دیگر صنایع وجود ندارد و چرا صنایع دیگر باید مواد خام و خوراک را با قیمت‌های جهانی دریافت کنند؟ و از آن طرف در صنعت پتروشیمی با استفاده از نرخ ترجیحی خوراک شاهد سوددهی ۶۰ تا ۷۰ درصدی باشیم. باید توجه کرد که برای رونق صنعتی کشور باید روی پله‌های دوم و سوم که کالای واسطه و قطعات است، متمرکز شویم.

رییس کمیسیون صنایع اتاق بازرگانی ایران با اشاره به اینکه حمایت‌های نادرست و بی‌هدف نتیجه‌ای ندارد، تاکید کرد: به عنوان مثال حمایت‌های بی‌چون و چرایی که از صنعت خودرو صورت گرفته مشکلات زیادی را به وجود آورده است.

خروجی ۴۰ سال حمایت بی‌چون و صدا از صنعت خودرو دستاوردی به همراه نداشته است بنابراین باید به این مساله توجه کرد و حمایت‌های نادرست را اعمال نکرد. قطعا ایران در شرایطی نیست که درها را برای شرکت‌های خارجی باز و زمینه آسیب‌پذیر شدن صنایع داخلی را فراهم کند اما از آن طرف هم نباید با حمایت غیرمنطقی انحصار ایجاد کنیم.

وی گفت: لذا باید با استفاده از ابزار حمایتی همچون نظام تعرفه‌گذاری به توسعه تولید داخلی و رونق صادرات کیفی کشور کمک کنیم. همچنین باید با اخذ مالیات از صادرکنندگان مواد خام و نیمه‌خام به سمت رونق تولید و تولید محصولات باکیفیت و افزایش ارزش‌افزوده برویم.

■ وزارت صمت صادرات صنعتی را جداگانه اعلام کند

به گزارش مهر، کلاهی در مورد رویکرد صادراتی دولت، اظهار کرد: رویکرد دولت سیزدهم در حوزه صادرات خوب بوده اما هنوز زود است که بتوانیم از این رویکرد خوب نتیجه بگیریم. حتی تغییر چارت وزارت صمت نیز اقدام شجاعانه‌ای بود که بعد از گذشت سال‌ها از ادغام دو وزارتخانه صنایع و بازرگانی انجام شد.

رییس کمیسیون صنایع اتاق بازرگانی ایران با بیان اینکه ترکیه روزانه ۱/۵ میلیارد دلار صادرات دارد اما صادرات صنعتی ما بسیار ضعیف است، افزود: نکته مهم اینکه وزارت صمت باید صادرات را سه دسته کند؛ صادرات نفتی، صادرات مواد اولیه و خام و صادرات صنعتی. در این صورت حساسیت ایجاد می‌شود و به سمت توسعه صادرات صنعتی حرکت می‌کنیم که نتیجه آن نیز افزایش اشتغالزایی و تولید ناخالص ملی است.

کلاهی گفت: وقتی صحبت از عدم برگشت ارز صادراتی می‌کنند باید به دنبال ردپای شرکت‌های خصولتی باشند. این شرکت‌ها ۷۰- ۸۰ درصد حاشیه سود دارند و دلیلی ندارد ارز را برگردانند اما بخش خصوصی با حاشیه سود پنج درصد چگونه می‌تواند ارز را برنگرداند.

■ ردپای سیم و کابل تقلبی در حوادث کشور

وی همچنین با اشاره به آخرین وضعیت صادرات سیم و کابل ایران گفت: به طور متوسط در طول سال ۱۰۰ میلیون دلار صادرات سیم و کابل صورت می‌گیرد و این در حالی است که ترکیه سالانه ۲ میلیارد دلار صادرات سیم و کابل دارد؛ همچنین عربستان در حدود ۸۰۰ میلیون دلار تا یک میلیارد دلار در این حوزه صادرات دارد. متاسفانه ایران با وجود ظرفیت‌های زیاد در این بخش از رقبای منطقه‌ای خود بسیار عقب‌تر است.

رییس کمیسیون صنایع اتاق بازرگانی ایران افزود: شرکت‌های تولیدکننده سیم و کابل در ایران با ۳۰ تا ۴۰ درصد ظرفیت کار می‌کنند. در دهه ۶۰ با ثبت قیمت شدیدا یارانه‌ای مس، ۲۰۰ شرکت تولید سیم و کابل در ایران ثبت شد که برخی از آنها کاغذی بودند و برای گرفتن سهمیه مس تاسیس شدند، برخی شرکت‌ها نیز زیرپله‌ای هستند که هنوز فعالیت دارند و سیم و کابل تقلبی و بی‌کیفیت به بازار کشور عرضه می‌کنند.

وی تصریح کرد: این سیم و کابل تقلبی موجب بروز خساراتی نیز شده است؛ مثلا آتش‌سوزی پلاسکو، کلینیک ابن سینا، مسجد ارگ، برج چالوس و... ناشی از سیم و کابل برق بوده است.

کلاهی گفت: برخی شرکت‌ها در کشورهای منطقه هستند که به اندازه کل تولید صنعت سیم و کابل ایران تولید دارند و صادرات سالانه سیم و کابل ترکیه بیش از دو برابر کل تولیدات سیم و کابل ایران است و این وضعیت، با توجه به قابلیت‌ها و ظرفیت‌های کشور، خوشایند نیست.

شرکت پتروشیمی تبریز (سهامی عام)

فراخوان مناقصه عمومی

نوبت دوم

شرکت پتروشیمی تبریز (سهامی عام)

خرید تقاضای PVS-9843135-TA
الکتروموتور

شرکت پتروشیمی تبریز (سهامی عام) در نظر دارد طبق شرایط ذیل خرید الکتروموتور مورد نیاز خود را طبق اطلاعات مندرج در سایت پتروشیمی از طریق برگزاری مناقصه عمومی به شرکت واجد شرایط واگذار نماید.

شماره تقاضا	PVS-9843135
مبلغ ضمانتنامه شرکت در مناقصه	۴۳۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال
مبلغ فیش واریزی جهت دریافت اسناد	۵۰۰/۰۰۰ ریال

مبلغ خرید اسناد به حساب بانک تجارت به نام پتروشیمی تبریز به شماره شبای IR۶۵۰۱۸۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۵۱۸۰۵۷۲۰۰ و شناسه واریز ۰۲۰۱۰۰۱۲۱۰۵۳۶۴۱۰۰ واریز گردد. (شناسه پرداخت حتما قید گردد در غیر این صورت واریز انجام نخواهد شد.)

از کلیه شرکت‌هایی که سوابق مرتبط در تامین اقلام مورد نظر را دارند، دعوت می‌گردد با واریز مبلغ خرید اسناد مناقصه از تاریخ چاپ نوبت اول آگهی تا ۷ روز بعد از چاپ نوبت دوم از طریق ایمیل یا مراجعه حضوری به آدرس اعلام شده، به ارایه فیش واریزی و اخذ اسناد مناقصه اقدام نمایند.

ایمیل: EI3.PROC@TPCO.IR و آدرس پستی: تبریز، انتهای اتوبان شهیدکسایی، کیلومتر ۳ آزادراه شهید باکری، جاده اختصاصی مجتمع پتروشیمی تبریز، ساختمان مرکزی، واحد تدارکات، اتاق ۱۰۹

اطلاعات مربوط به اقلام درخواستی در سایت پتروشیمی تبریز به آدرس WWW.TPCO.IR موجود است. متقاضیان می‌توانند به منظور کسب اطلاعات بیشتر با تلفن ۰۴۱۳۴۲۸۲۸۷۴ تماس حاصل فرمایند.

روابط عمومی شرکت پتروشیمی تبریز (سهامی عام)

سیاست‌های سختگیرانه کربن‌زدایی برای تولید فولاد در سال ۲۰۲۲

کاهش وابستگی چین به واردات سنگ آهن

گروه معدن- چین به عنوان یک ابرتولیدکننده و ابرمصرف‌کننده در تعیین قیمت اکثر فلزات اساسی و کامودیتی‌ها نقش پررنگی را در بازار برعهده دارد. این کشور عملا با دخالت دستوری در بازار توانست خیلی از کامودیتی‌ها را در کشور خود و بازار جهانی کنترل کند. به طور مثال می‌توان به وضعیت سنگ‌آهن، فولاد، زغال‌سنگ و مس اشاره کرد.

اما سوال اصلی این است که این کشور چه برنامه‌ای برای تولید فولاد و سنگ‌آهن در سال جدید در پیش دارد. در حالی که بهبود اقتصادی چین از همه‌گیری کووید۱۹ قوی بوده است و از اواسط سال ۲۰۲۰ تا سال ۲۰۲۱ تقاضای فولاد را حمایت می‌کرد، اما ممکن است در سال ۲۰۲۲ چنین نباشد. تولید فولاد و تقاضای مصرف‌کننده نهایی این کشور احتمالا در سال ۲۰۲۲ در بحبوحه سیاست‌های سختگیرانه کربن‌زدایی این کشور کاهش خواهد یافت.

در این کشور شاهد خواهیم بود که صنایع پایین‌دستی شروع به استفاده از فولاد با مقاومت بالاتر یا با کیفیت بهتر برای کاهش تناژ مصرفی در بحبوحه کربن‌زدایی خواهند کرد. طبق اطلاعیه‌ای که کمیسیون توسعه و اصلاحات ملی چین در ۱۵ نوامبر منتشر کرد، مقررات جدید تجارت انتشار کربن، چین مجموعه‌ای از استانداردهای مصرف انرژی برای آهن و فولادسازی را از اول ژانویه ۲۰۲۲ به منظور همسویی با دستورالعمل‌های کربن‌زدایی این کشور اجرا خواهد کرد.

چین همچنین از تجارت کربن به عنوان ابزاری برای تنظیم و کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای استفاده می‌کند. برخی از دولت‌های محلی اهداف کربن‌زدایی را برای صنعت فولاد خود صادر کرده‌اند. به عنوان مثال، استان شاندونگ، سومین قطب بزرگ فولادسازی چین، در ماه نوامبر مجموعه‌ای از محدودیت‌ها را برای صنعت فولاد در چهاردهمین برنامه سالانه خود (۲۰۲۱ تا ۲۰۲۵) برای حفاظت از محیط‌زیست منتشر کرد.

از طرف دیگر بنا بر اعلام دولت چین اکتشاف داخلی سنگ‌آهن و استفاده بیشتر از قراضه آهن برای کاهش وابستگی به واردات سنگ‌آهن از کشورهایی مانند استرالیا در دستور کار قرار دارد. در برنامه توسعه مواد خام چین برای سال‌های ۲۰۲۱ تا ۲۰۲۵، با افزایش عرضه قراضه فولادی به بیش از ۳۰ درصد از کل تولید، خودکفایی در سنگ‌آهن به میزان قابل توجهی افزایش می‌یابد و باعث تشویق معدنکاری داخلی و کاهش ظرفیت فولادسازی می‌شود.

■ **تولید یک میلیارد تن فولاد خام در سال ۲۰۲۲**

لی شین‌چوانگ رییس و مهندس ارشد موسسه تحقیقات و برنامه‌ریزی صنعت متالورژی چین (MPI) در دهمین مجمع فناوری و اقتصاد فولاد چین در سوم دسامبر گفت: تولید فولاد خام چین در سال ۲۰۲۲ ممکن است حدود یک میلیارد تن باشد. او تولید فولاد خام چین در سال ۲۰۲۱ را حدود ۱/۰۲ میلیارد تن تخمین زد.

چین در ۱۰ ماهه اول سال ۲۰۲۱ میلادی ۸۷۷/۰۵ میلیون تن فولاد خام تولید کرد که ۰/۷ درصد نسبت به مدت مشابه سال ۲۰۲۰ کاهش داشت. تولید فولاد خام اکتبر ۷۱/۵۸ میلیون تن بود که نسبت به سال قبل ۲۳/۳ درصد کاهش داشت.

شرکت Guotai Junan (GTJA) مستقر در شانگهای پیش‌بینی می‌کند که تولید فولاد خام چین در سال ۲۰۲۲ از سال ۲۰۲۱ به میزان ۱/۸ درصد کمتر باشد.

فعالان بازار گفته‌اند چین ممکن است برای کاهش صادرات و حفظ بیشتر محصولات فولادی برای مصرف داخلی، عوارض صادراتی بر برخی از محصولات فولادی وضع کند. حجم صادرات محصولات نورد گرم، به ویژه کویل نورد گرم، ممکن است به میزان قابل توجهی کاهش یابد. یک منبع صادرکننده در شرق چین گفت: صادرات محصولات نورد سرد که در طول فرآیند تولید به سوخت نیاز ندارند، ممکن است در سال ۲۰۲۲ ثابت باقی بماند.

فعالان بازار انتظار دارند مصرف فولاد چین در سال ۲۰۲۲ ضعیف‌تر از سال ۲۰۲۱ باشد، زیرا صنایع پایین‌دستی شروع به استفاده از فولاد با مقاومت بالاتر یا با کیفیت بهتر برای کاهش تناژ مصرفی در بحبوحه کربن‌زدایی خواهند کرد. به عنوان مثال، صنعت خودرو در حال توسعه فولاد با استحکام بالا برای کاهش وزن خودرو و کاهش مصرف انرژی است.

■ **کاهش تقاضای فولاد**

همچنین انتظار می‌رود پروژه‌های زیرساختی در مقایسه با روش‌های قدیمی‌تر استفاده از میلگرد و بتن، از فولاد ساختاری بیشتری برای ساخت‌وساز استفاده کنند. بر اساس گزارش انجمن سازه فلزی ساختمان چین، چین قصد دارد سهم ساختمان‌های سازه‌های فولادی را به ۱۵ درصد از ساختمان‌های تازه‌ساخته بر اساس مساحت در سال ۲۰۲۵ در مقابل نرخ ۱۱/۸۱ درصدی در سال ۲۰۲۰ افزایش دهد.

در حالی که بهبود اقتصادی چین از همه‌گیری کووید۱۹ قوی بوده و از اواسط سال ۲۰۲۰ تا سال ۲۰۲۱ تقاضای فولاد را حمایت می‌کرد، اما ممکن است در سال ۲۰۲۲ چنین نباشد. یک تحلیلگر صنعت در شرکت معاملات آتی Everbright مستقر در شانگهای گفت: تقاضای فولاد احتمالا از سال ۲۰۲۲ کاهش می‌یابد. شرکت GTJA انتظار دارد که تقاضای کلی فولاد چین حدود یک درصد و تقاضای بخش مسکن حدود هشت درصد کاهش یابد، در حالی که تقاضای زیرساخت افزایش یافته و تقاضای تولید همچنان قوی باقی می‌ماند.

بانک خلق چین نسبت ذخایر الزامی (RRR) برای بانک‌های تجاری را از ۱۵ دسامبر ۰/۵ درصد کاهش داد که باعث آزاد شدن ۱/۲ تریلیون یوآن نقدینگی بلندمدت می‌شود، اما فعالان بازار انتظار دارند که نقدینگی بازار مسکن در سال ۲۰۲۲ محدود شود.

■ **تولیدکنندگان و شرکت‌های کوچک ذی‌نفعان اصلی سیاست جدید**

در این راستا همچنین دفتر سیاسی کمیته مرکزی حزب کمونیست چین در ششم دسامبر جلسه‌ای را برای تجزیه و تحلیل و بررسی اقتصاد در سال ۲۰۲۲ برگزار و اعلام کرد که چین از بازار مسکن تجاری حمایت می‌کند تا بتواند پاسخگوی بهتر نیازهای خریداران مسکن باشد.

تحلیلگر Everbright گفت: این بدان معناست که چین در سال ۲۰۲۲ به محدود کردن سفته‌بازی در بازار مسکن ادامه می‌دهد که رشد بیش از حد این صنعت را مهار می‌کند. بحران‌های مالی که توسط برخی از توسعه‌دهندگان اصلی املاک مانند Evergrande Group نیز خریداران را در هنگام خرید خانه‌های پیش‌فروش محتاط‌تر می‌کنند.

در بخش تولید، فعالان بازار انتظار تقاضای خوبی از صنایعی مانند انرژی پاک، تولید خودرو، تولید کانتینر و کشتی‌سازی دارند. انتظار می‌رود که حرکت کربن‌زدایی چین تقاضای فولاد از تاسیسات تولید برق مبتنی بر انرژی بادی و خورشیدی را افزایش دهد.

تاجران در شرق چین باور دارند که انتظار می‌رود تولید خودرو در سال ۲۰۲۲ با کاهش کمبود تراشه‌های نیمه‌رسانا افزایش یابد که این امر از تقاضا برای فولاد تخت پشتیبانی می‌کند. بر اساس گزارش GTJA، انتظار می‌رود که تولید کانتینر در سال ۲۰۲۲ به رشد قوی خود ادامه دهد، زیرا عرضه کانتینر در میان ازدحام در مناطق خاص ناشی از کووید۱۹ کم است.

■ **برنامه چین برای افزایش خودکفایی در تولید سنگ‌آهن**

بنا بر اعلام دولت چین، اکتشاف داخلی سنگ‌آهن و استفاده بیشتر از قراضه آهن برای کاهش وابستگی به واردات سنگ‌آهن از کشورهایی مانند استرالیا در دستور کار قرار دارد.

در برنامه توسعه مواد خام چین برای سال‌های ۲۰۲۱ تا ۲۰۲۵، با افزایش عرضه قراضه فولادی به بیش از ۳۰ درصد از کل تولید، خودکفایی در سنگ‌آهن به میزان قابل توجهی افزایش می‌یابد و باعث تشویق معدنکاری داخلی و کاهش ظرفیت فولادسازی می‌شود.

چین در سال گذشته ۵۶/۷ درصد فولاد خام جهان را تولید کرد و همچنان یک رهبر جهانی در ساخت بسیاری از فلزات است، اما عدم کنترل آن بر منابع معدنی بالادست، پاشنه آشیل دومین اقتصاد بزرگ جهان شده است. این کشور در سال گذشته بیش از ۸۰ درصد سنگ‌آهن مورد نیاز خود را وارد کرد که حدود ۶۰ درصد آن از استرالیا بود. وابستگی زیاد به مواد تشکیل‌دهنده فولادسازی در خارج از کشور امنیت اقتصادی چین را با چالش جدی مواجه می‌کند.

پکن مدت‌هاست که از مکانیسم قیمت‌گذاری سنگ‌آهن تحت سلطه معدنکاران جهانی مانند ریوتینتو، بی‌اچ‌پی و واله شکایت می‌کند. صنعت فولاد چین خواستار توضیح بی‌اچ‌پی در مورد افزایش قیمت سنگ‌آهن در دسامبر سال گذشته شد، قبل از اینکه قیمت‌ها در ماه می به رکورد ۲۳۰ دلار در هر تن برسد.

با وجود بدتر شدن روابط دیپلماتیک، پکن تلاشی برای محدود کردن واردات سنگ‌آهن استرالیا انجام نداده است. دولت چین اعلام کرده است: همکاری‌های بین‌المللی را در منابع معدنی ارتقا خواهیم داد، در حالی که ساختار و توزیع سرمایه‌گذاری خارجی را بهینه خواهیم کرد، باید سیستم بازار تجارت سنگ‌آهن را بهبود ببخشیم و مکانیسم قیمت‌گذاری باز، شفاف، منصفانه و معقول را تشکیل دهیم.

اگرچه سنگ‌آهن چین از نظر محتوای آهن، هزینه و حجم معدن نسبت به محصولات استرالیا یا برزیل قدرت رقابتی کمتری دارد، اما دولت چین قصد دارد حمایت مالی برای اکتشاف را افزایش دهد و از مشوق‌های مالیاتی برای تشویق توسعه سنگ‌آهن‌های داخلی با عیار پایین استفاده کند.

در دستورالعمل توسعه صنعت فولاد که در ژانویه منتشر شد، وزارت صنعت چین اعلام کرد که نسبت خودکفایی آهن چین باید تا سال ۲۰۲۵ به بالای ۴۵ درصد برسد. این دستورالعمل، هدف تولید ضایعات فولادی را ۳۰۰ میلیون تن در سال، معادل ۳۰ درصد تعیین کرده است. چن کلونگ مدیر بخش مواد خام وزارت صنعت چین، در سخنانی گفت که ظرفیت تولید داخلی فولاد خام طی پنج سال آینده کاهش خواهد یافت. این کاهش ضروری است، زیرا تقاضای داخلی برای فولاد، آلومینیوم، سیمان و سایر کالاها به اوج خود رسیده، در حالی که کارخانه‌های فولاد با محدودیت‌های انرژی و کربن‌زدایی مواجه هستند. این کشور ۱۵۰ میلیون تن از ظرفیت تولید فولاد را در پنج سال گذشته کم کرده که بر اساس اعلام اداره ملی آمار، این میزان در پایان سال ۲۰۲۰ به ۱/۰۸ میلیارد تن رسیده است.

■ **تاثیر تصمیمات چین روی بازار ایران**

با این حال کارشناسان باور دارند تصمیمات بین‌المللی روی بازار ایران چندان اثرگذار نیست. به طور مثال ایران در حال حاضر صادرات سنگ‌آهن چندانی ندارد. با این روند قیمتی هم که بازار در حال حاضر دارد و با وجود عوارض ۱۰ درصدی، صادرات گندله نیز مقرون به صرفه نیست. این در حالی است که قیمت سنگ‌آهن نیز روند کاهشی را دنبال می‌کند در حالی که وقتی قیمت سنگ‌آهن پایین باشد، قیمت گندله هم به همان نسبت کاهش می‌یابد.

کارشناسان حوزه فولاد باور دارند اشتباهی که همه مرتکب می‌شوند این است که تصور می‌کنند پرمیوم گندله عددی است که روی قیمت کنسانتره اضافه می‌شود، اما چنین چیزی اشتباه است. در واقع پرمیوم گندله عددی است که به عنوان جایزه روی قیمت سنگ‌آهن ۶۲ درصد اضافه می‌شود و نه روی قیمت کنسانتره. آنها باور دارند از آنجا که صادرات آنچنانی سنگ‌آهن و گندله نداریم تاثیر تصمیمات بین‌المللی بر بازار ایران نیز بسیار کم است. بیشتر می‌توان گفت که تاثیر روانی داشته باشد و به صورت محدود روی شرکت‌های بورسی تاثیرگذار است. در واقع مخاطبان احساس می‌کنند که بازار ممکن است مطلوب نباشد اما این یک تاثیر روانی و موقتی است.

خبر

فولاد به نرخ جهانی و سنگ‌آهن با قیمت دستوری، عادلانه نیست

ایسنا- در حالی که انجمن فولاد نسبت به سیاست‌های وزارت صمت در حوزه بازار محصولات زنجیره فولاد و همچنین کشف قیمت کالاها از جمله آهن‌اسفنجی براساس عرضه و تقاضا مخالفت کرده است، یک کارشناس بازار سرمایه بر این باور است که هم‌اکنون عرضه کل زنجیره در بورس نه یک انتخاب بلکه یک ضرورت و الزام است و فروش فولاد به نرخ جهانی و سنگ‌آهن با قیمت دستوری، عادلانه نیست.

صادق قاسمی با اشاره به اینکه هم‌اکنون تعادل در زنجیره فولاد وجود ندارد اظهار کرد: در شرایط فعلی قیمت مواد اولیه بالادستی مانند سنگ‌آهن، آهن‌اسفنجی و گندله براساس ضریبی از قیمت شمش فولاد خوزستان تعیین می‌شود که فاصله زیادی با قیمت‌های جهانی دارد، اما در مقابل تولیدکنندگان شمش و میلگرد محصولات خود را نزدیک به نرخ‌های جهانی به فروش می‌رسانند. این عدم تعادل باعث شده است تا تمام زنجیره از یک سود منطقی برخوردار نباشند و بدین ترتیب سرمایه‌گذاری در حوزه تولید مواد اولیه بالادست و همچنین اکتشافات در این بخش کاهش یابد.

وی ادامه داد: در شرایط فعلی عرضه تمام زنجیره فولاد در بورس کالا اقدام بسیار مثبتی است که در آینده تمام بخش‌های این زنجیره از مزایای آن برخوردار می‌شوند. هم‌اکنون عمده بحث درباره عرضه مواد اولیه بالادستی مانند سنگ‌آهن و گندله در بورس کالاست. طبق ضرایبی که برای قیمت‌گذاری این محصولات تعیین شده است، سنگ‌آهن با ضریبی حدود ۲۰ درصد شمش فولاد خوزستان، گندله با ضریب ۲۷ تا ۳۰ درصد و آهن اسفنجی با ضریب ۶۰ درصد قیمت‌گذاری می‌شود که با قیمت‌های جهانی فاصله زیادی دارد.

این کارشناس بازار سرمایه افزود: این در حالی است که قیمت‌گذاری محصولات فولادی به گونه‌ای انجام می‌شود که به نفع فولادساز تمام‌شده و شرکت‌های بالادستی از درآمد واقعی محروم شده‌اند؛ به عبارت بهتر، فولاد به نرخ جهانی، سنگ‌آهن با قیمت دستوری، عادلانه نیست.

قاسمی در ادامه با بیان اینکه براساس هدف‌گذاری‌های صورت گرفته باید تا سال ۱۴۰۴ تولید فولاد کشور به ۵۰ میلیون تن برسد که تاکنون موفقیت‌های خوبی به دست آمده است، گفت: اما واقعیت این است که به دلیل قیمت‌گذاری دستوری در تولید و تامین مواد اولیه سنگ‌آهن با مشکل مواجه هستیم که صنعت فولاد را تهدید می‌کند. به دلیل رانت قیمتی که در تولید فولاد وجود دارد، این بخش از زنجیره توسعه قابل‌توجهی پیدا کرده، اما در بالادست به میزان نیازها توسعه نداشته‌ایم که به معنای نبود یک صرفه اقتصادی در کل زنجیره است.

وی با تاکید بر اینکه عرضه تمام محصولات زنجیره فولاد در بورس کالا مزایای بسیاری به همراه دارد که از آن جمله می‌توان به شفاف شدن قیمت‌ها و افزایش سرمایه‌گذاری در تولید مواد اولیه بالادست اشاره کرد، ادامه داد: هرچند ممکن است، خروج مواد اولیه از شمول قیمت‌گذاری باعث افزایش قیمت تمام‌شده شود، اما به دلیل اینکه به نفع کل زنجیره تمام می‌شود، آثار مثبتی دارد.

در حالی که فولادسازان اعتقاد دارند با این کار هزینه‌های آنها افزایش و سودآوری آنها کاهش می‌یابد، اما با توجه به اینکه عمده فولادسازان سهامدار یا صاحب معادن فلزی هستند، درنهایت زیانی متوجه آنها نمی‌شود. به این معنا که اگر سود فولادسازان کاهش یابد در بخش بالادستی جبران خواهد شد.

بر اساس این گزارش، انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران در نامه‌ای انتقادی به مدیرعامل شرکت بورس کالا ایران، ضمن ابراز اعتراض شدید خود نسبت به رویه اخیر این شرکت در مواجهه با واحدهای تولیدی و تشکل‌های صنفی، ادعا کرد که بورس کالا به لحاظ عدم اطلاع‌رسانی کارشناسی و در شأن واحدهای تولیدی و همچنین عدم تعامل مناسب با تشکل‌های صنفی، یکی از تاریک‌ترین دوران خود را سپری می‌کند.

آغاز نظارت جدی بر عملکرد معادن آهن سنگان خواف

«جهان صنعت»- رییس اداره صمت خواف گفت: نظارت جدی بر عملکرد معادن سنگ‌آهن خواف با حضور رییس دادگستری این شهرستان آغاز شد. داود صنعتی از بازدید رییس دادگستری شهرستان خواف از معادن این شهرستان خبر داد و گفت: در روزهای گذشته بازدید سرزده‌ای با حضور قلی‌زاده دادستان و رحیمی رییس دادگستری شهرستان خواف از معادن، صنایع معدنی و مجتمع سنگ‌آهن سنگان «ایمیدرو» در قالب گشت مشترک انجام شد.

رییس اداره صنعت، معدن و تجارت شهرستان خواف افزود: نظارت بر عملکرد معادن و صنایع معدنی فعال و پیگیری مشکلات احتمالی معادن با همکاری دادگستری شهرستان با جدیت انجام می‌شود. وی خاطرنشان کرد: این اقدام حکایت از استمرار بازدیدها و گشت‌های مشترک از معادن سنگان در آینده دارد که با هدف نظارت بر عملکرد معادن و صنایع معدنی فعال، پیگیری مشکلات احتمالی معادن، مسوولیت اجتماعی و دیگر حوزه‌های مرتبط با صنایع و معادن خواف دارد.

صنعتی با بیان اینکه معادن سنگ‌آهن سنگان خواف در مجموع با ذخیره یک میلیارد تن، یکی از ۱۰ معدن بزرگ سنگ‌آهن جهان است، گفت: این معادن تأمین‌کننده خوراک اولیه تولید ۱۷/۵ میلیون تن کنسانتره، ۱۵ میلیون تن گندله و پنج میلیون تن سنگ‌آهن است.

عبور تولید شمش آلومینیوم از ۴۰۰ هزار تن

«جهان صنعت»- سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) اعلام کرد: میزان تولید شمش آلومینیوم کشور در ۹ ماهه سال ۱۴۰۰، از ۴۰۰ هزار تن گذشت. این رقم ۲۳درصد بیش از عملکرد مدت مشابه سال گذشته است. بر این اساس چهار شرکت تولیدکننده آلومینیوم کشور از ابتدای امسال تا پایان آذرماه ۴۰۰ هزار و ۴۸۱ تن شمش تولید کردند. این رقم در مدت مشابه سال گذشته ۳۲۵ هزار و ۲۲۳ تن بود که حاکی از افزایش ۲۳ درصدی تولید است. از این میزان، شرکت‌های «ایرالکو» ۱۳۳ هزار و ۸۳۲ تن، «سالکو» ۱۲۷ هزار و ۲۳۲ تن، «المهدی» ۱۱۱ هزار و ۳۲۵ تن و «آلومینای ایران» ۲۸ هزار و ۹۲ تن تولید کردند.

برپایه این گزارش، شرکت آلومینای ایران در ۹ ماهه امسال، ۱۷۵ هزار و ۲۸۴ تن پودر آلومینا تولید کرد. میزان تولید مدت مشابه سال ۹۹، حدود ۱۷۷ هزار و ۲۳۹ تن بود که حدود یک درصد کاهش یافت. همچنین این شرکت در ۹ ماهه ۱۴۰۰، نزدیک به ۶۷۷ هزار و ۶۰۴ تن بوکسیت (ماده اولیه تولید پودر آلومینا) تولید کرد که در مقایسه با تولید سال ۹۹ (۶۰۸ هزار و ۱۹۵ تن)، بیش از ۱۱ درصد افزایش نشان می‌دهد.

خبر

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس:

اطلاعات خانه‌های خالی قابل بررسی نیست

«جهان‌صنعت»– عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه اطلاعات یک میلیون و ۳۰۰ هزار خانه خالی که از آن صحبت می‌شود مربوط به قانون قبلی مالیات برخانه‌های خالی است، گفت: کوتاهی وزارت راه‌وشهرسازی در اجرای قانون محرز است.

مهدی طغیانی در خصوص مالیات برخانه‌های خالی گفت: تا زمانی که همه مردم در سامانه املاک و اسکان ثبت‌نام نکنند امکان تشخیص خانه‌های خالی وجود ندارد چراکه شما باید مالکیت و وضعیت سکونت را به صورت همزمان مشخص کنید. او افزود: البته این‌گونه نیست که همه اطلاعات از طریق خوداظهاری باشد و اطلاعات دیگر دستگاه‌ها نیز وجود دارد. ضمن اینکه ضمانت‌های اجرایی از جمله جرایم عدم ثبت املاک و خالی نگه داشتن خانه‌ها در نظر گرفته شده اما اساس کار بر خوداظهاری است. طغیانی اظهار کرد: در بسیاری از موارد، نظامات داده‌ای دنیا بنای خود را بر اطلاعاتی که مردم می‌دهند، قرار داده و براساس همین اطلاعات برنامه‌ریزی می‌کنند اما ضمانت‌های اجرایی نیز در کنار این مساله در نظر گرفته شده است. او با بیان اینکه سامانه املاک و اسکان پایگاه اطلاعاتی مهمی برای ما محسوب می‌شود، گفت: ضمن اینکه مالیات بر خانه‌های خالی، مالیاتی برای نگرفتن است به این معنا که هدف نهایی آن تنظیم‌گری است و کسی نمی‌خواهد خانه خالی بماند تا بتوان از آن مالیات گرفت.

این عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی در پاسخ به سوالی در مورد منشاء مشکلات در عدم اجرای مالیات بر خانه‌های خالی گفت: کمیسیون اقتصادی در سه مورد به کمیسیون اصل ۹۰ مجلس شورای اسلامی احضار شد و در موارد مختلف صحبت و صورتجلسه شد و جمع‌بندی در نهایت به اینجا رسید که وزارت راه‌وشهرسازی در این موضوع مسوول است. نماینده مردم اصفهان در مجلس شورای اسلامی تاکید کرد: اطلاعات یک میلیون و ۳۰۰ هزار خانه خالی که از آن صحبت می‌شود مربوط به قانون قبلی (مالیات برخانه‌های خالی) است و با توجه به قانون جدید آن اطلاعات دیگر قابل بررسی نیست، در نتیجه کوتاهی وزارت راه‌وشهرسازی در اجرای قانون محرز است. او افزود: در آخرین جلسه کمیسیون اصل ۹۰ مجلس که در ۲۲ آذر ماه برگزار شد، مقرر گردید که سامانه با تسهیل بسیار زیاد برای مردم به‌روزرسانی شود.

به دلیل شرایط جوی و اومیکرون صورت گرفت

لغو بیش از ۴۰۰۰ پرواز در سراسر جهان

رویترز– بیش از چهار هزار پرواز در سراسر جهان در روز یکشنبه لغو شد که بیش از نیمی از آنها پروازهای آمریکا بود که بر خسارات ناشی از اختلال در سفرها افزود. این اختلال به دلیل آب و هوای نامساعد و افزایش موارد ابتلا به اومیکرون ایجاد شده است. پروازهایی که تا ساعت ۲۰ به وقت گرینویچ در روز یکشنبه لغو شدند شامل بیش از ۲۴۰۰ پرواز ورودی، خروجی از آمریکا یا داخل آن بودند. در سراسر جهان نیز ۱۱ هزار و ۲۰۰ پرواز با تاخیر مواجه شدند.

بیشترین لغو پروازها مربوط به ایرلاین‌های SkyWest و SouthWest به ترتیب ۵۱۰ و ۴۱۹ پرواز بوده است. تعطیلات کریسمس و سال جدید میلادی معمولا زمان پیک سفرهای هوایی است، اما شیوع سریع اومیکرون به افزایش شمار مبتلایان کرونا منجر شد و ایرلاین‌ها را مجبور کرد تا به علت قرنطینه خلبانان و خدمه پرواز، پروازهای خود را لغو کنند.

آژانس‌های حمل‌ونقل در سراسر آمریکا نیز خدمات خود را به علت کاهش کارکنان یا کم کردند یا به حالت تعلیق درآوردند.

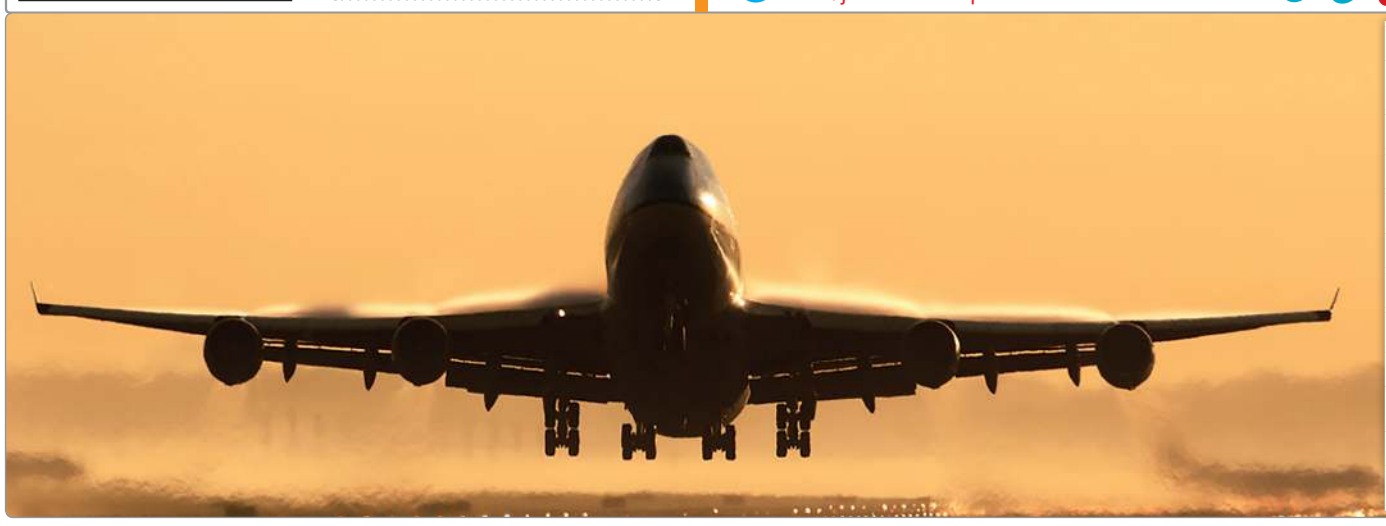

نرخ بلیت پروازهای داخلی

ایرلاین	تاریخ پرواز	مبدا	مقصد	قیمت (تومان)
آتا	چهارشنبه، ۱۵ دی	تهران	کیش	۱/۰۴۶/۵۳۰
کاسپین	چهارشنبه، ۱۵ دی	اهواز	تهران	۹۳۵/۶۰۰
وارش	چهارشنبه، ۱۵ دی	اصفهان	مشهد	۱/۰۱۱/۹۴۲
کیش ایر	چهارشنبه، ۱۵ دی	تهران	آبادان	۸۵۶/۲۸۰
سپهران	چهارشنبه، ۱۵ دی	کیش	مشهد	۱/۰۲۴/۷۰۰
زاگرس	چهارشنبه، ۱۵ دی	زاهدان	تهران	۱/۱۳۴/۶۶۱
ماهان	چهارشنبه، ۱۵ دی	تهران	بندرعباس	۲/۳۵۱/۵۹۳
قشم‌ایر	چهارشنبه، ۱۵ دی	قشم	تهران	۱/۲۹۷/۶۸۸
آسمان	چهارشنبه، ۱۵ دی	ایلام	مشهد	۱/۰۸۲/۹۰۶
ساها	چهارشنبه، ۱۵ دی	تهران	بوشهر	۱/۰۲۳/۸۰۰

نابسامانی در سیاست گذاری صنعت هوانوردی برای مسافران دردسرساز شد

بلیت هواپیما گران شد

گروه حمل‌ونقل– در حالی که از ابتدای آذر خبر کاهش نرخ بلیت هواپیما منتشر شد، حالا با افزایش قیمت‌ها مواجه هستیم.

گفته شده این افزایش قیمت به این دلیل است که پیش از این، مالیات بر ارزش‌افزوده روی بلیت‌ها محاسبه نمی‌شد. این در حالی است که بر اساس قانون مصوب مجلس شورای اسلامی، شرکت‌های هواپیمایی موظف هستند ۹ درصد مالیات بر ارزش‌افزوده دریافت و به سازمان امور مالیاتی پرداخت کنند. این تغییر قیمت از سیزدهم دی سال جاری اتفاق افتاد.

در شرایطی که بر اساس قانون مصوب مجلس که از روز سیزدهم دی ماه برای حمل‌ونقل هوایی هم اجرا شد، قیمت بلیت هواپیما دوباره چهار درصد افزایش یافت، شرکت‌های هواپیمایی معتقدند که در این زمینه مقصر نیستند و از سوی دیگر سازمان هواپیمایی درصدد است تا به گونه‌ای اقدام کند تا این افزایش قیمت اعمال نشود.

به تازگی و بر اساس قانون مصوب مجلس عوارض پنج درصدی شهرداری برای بلیت هواپیما حذف اما به جای آن مالیات بر ارزش‌افزوده ۹ درصدی تصویب و اعمال شد که بر این اساس قیمت بلیت هواپیما با افزایش چهار درصدی مواجه شد. این مساله باعث شد تا مردم انتقادات بسیاری در این باره مطرح کنند.

دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی با اشاره به وضع مالیات بر ارزش‌افزوده بر بلیت هواپیما گفت: با اجرای این قانون، همان نماینده‌های مجلسی که نسبت به بالا بردن قیمت بلیت هواپیما معترض بودند خودشان به طور مستقیم باعث افزایش قیمت بلیت هواپیما شدند و تصمیم گرفتند که بلیت هواپیما را گران کنند.

دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی در این خصوص گفته است: با توجه به اینکه در قانون مذکور عوارض شهرداری روی بلیت هواپیما پیش‌بینی نشده و بخشی از ۹ درصد مالیات بر ارزش‌افزوده به عنوان سهم شهرداری منظور می‌شود، لذا با حذف شدن عوارض شهرداری از سیزدهم دی ماه چهار درصد به قیمت بلیت پروازهای داخلی و ۹ درصد به قیمت بلیت پروازهای خارجی به عنوان مالیات بر ارزش‌افزوده اضافه شد. او افزود: از روز سیزدهم دی نرخنامه جدید را بر اساس این قانون روی سایت انجمن قرار داده‌ایم و اگر بلیتی خارج از این نرخ‌ها فروخته شود، تخلف محسوب شده و با آن برخورد خواهیم کرد. البته شرکت‌های هواپیمایی با توجه به شناور بودن نرخ‌ها می‌توانند بلیت هواپیما را در مسیرهای داخلی عرضه کنند، اما باید در نظر داشته باشند که ۹ درصد از این مبلغ بابت مالیات بر ارزش‌افزوده کسر خواهد شد. دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی ادامه داد: حدود ۱۲ درصد قیمت بلیت هواپیما در مسیرهای داخلی ارتباطی به ایرلاین‌ها ندارد و مربوط به هزینه‌هایی مانند عوارض و مالیات است که به حساب شرکت‌های هواپیمایی واریز نمی‌شود.

مقصود اسعدی‌سامانی همچنین گفت: تاکید می‌کنم که مالیات بر ارزش‌افزوده دریافتی از مسافر به جیب ایرلاین نمی‌رود و مستقیما باید به سازمان امور مالیاتی پرداخت شود و شرکت‌ها در راستای تدبیر دولت برای کاهش هزینه سفرهای هوایی با مذاکراتی که با سازمان هواپیمایی کشوری برای ارائه تسهیلات و تخفیفات داشته‌اند از اول آذر ماه حدود ۱۵ درصد نرخ‌های خود را کاهش دادند و سقف نرخ جدید مسیرهای مختلف پروازی تعیین شد و همه شرکت‌ها از اول آذر سقف‌های نرخی جدید را رعایت می‌کنند.

نرخ بلیت هواپیما شناور و تابع شرایط عرضه و تقاضا متغیر و با رعایت سقف نرخ اعلام شده و با توجه به قیمت تمام‌شده هر ساعت شرکت‌ها نرخ‌های خود را با توجه به شرایط بازار مدیریت می‌کنند.

اسعدی‌سامانی با انتقاد از اجرای این تصمیم مجلسی در بخش حمل‌ونقل عمومی اظهار کرد: از روز سیزدهم دی ماه، پنج درصد عوارض شهرداری بر بلیت هواپیما حذف و ۹ درصد مالیات بر ارزش‌افزوده به آن اضافه شد که در نهایت مابه‌التفاوت آنها افزایش قیمت چهار درصدی بلیت هواپیما خواهد شد.

او با بیان اینکه مالیات بر ارزش‌افزوده به طور مستقیم به خزانه واریز می‌شود، گفت: شرکت‌های هواپیمایی هیچ دخل و تصرفی در هزینه مالیات بر ارزش‌افزوده ندارند.

سامانی تاکید کرد: با اجرای این قانون، همان نماینده‌های مجلسی که نسبت به بالا بودن قیمت بلیت هواپیما معترض بودند خودشان به طور مستقیم باعث افزایش قیمت بلیت هواپیما شدند و تصمیم گرفتند که بلیت هواپیما را گران کنند.

دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی افزود: در یک ماه گذشته پس از برگزاری نشست‌های متعدد بین وزارت راه‌وشهرسازی و ایرلاین‌ها، موفق به کاهش متوسط ۱۵ درصدی نرخ بلیت هواپیما شدیم، اما این تصمیم مجلس باعث شد که بلیت هواپیما چهار درصد گران شود. او با بیان اینکه نمایندگان باید توضیح دهند وقتی مدام به این معترض هستند که چرا شرکت‌های هواپیمایی قیمت بلیت را کاهش نمی‌دهند چرا خودشان مالیات ۹ درصدی بر بلیت اعمال کردند، گفت: ایرلاین‌ها هیچ نفعی از این مالیات ندارند و در حال حاضر مامور وصول انواع عوارض شده‌اند که نماینده‌ها و دستگاه‌های مختلف آنها را وضع کرده‌اند.

او با بیان اینکه موافق اجرای مالیات بر ارزش‌افزوده در حمل‌ونقل هوایی نیستیم، گفت: ایرلاین‌ها بر اساس قانون مذکور موظف هستند که مالیات بر ارزش‌افزوده را از مصرف‌کننده نهایی یعنی مسافر دریافت کرده و به حساب سازمان هواپیمایی کشوری برای پرداخت مالیات بر ارزش‌افزوده واریز کنند و این مساله سبب می‌شود تا قیمت‌ها در این صنعت بالاتر رفته و بیش از پیش به ایرلاین‌ها فشار وارد شود.

سامانی با بیان اینکه این تصمیمات غیرکارشناسی تبعات اقتصادی برای سفرهای هوایی ایجاد می‌کند، ادامه داد: وصول این عوارض و مالیات نه‌تنها برای ایرلاین‌ها نفعی ندارد بلکه هزینه‌زا است و تعدادی از نیروی انسانی باید محاسبات مالیات بر ارزش‌افزوده و انواع عوارض را انجام دهند.

دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی تاکید کرد: میزان مالیات بر ارزش‌افزوده برای بلیت یک میلیون تومانی ۹۰ هزار تومان است که تمام آن را مسافر باید بپردازد و در حال حاضر حدود ۱۲ درصد از قیمت بلیت هواپیما سهم عوارض و مالیات چهار دستگاه سازمان هواپیمایی کشوری، شرکت فرودگاه‌ها، هلال‌احمر و سازمان امور مالیاتی است که تمام آن را مسافر پرداخت می‌کند.

این اظهارات در حالی صورت گرفته که پیگیری‌ها گویای این مساله است که همچنان بر سر افزایش قیمت چهار درصدی قیمت بلیت هواپیما چانه‌زنی‌هایی در حال انجام است تا با توجه به اینکه ایرلاین‌ها قیمت بلیت هواپیما را در سال جاری یک بار افزایش داده‌اند این هزینه را در قالب آن محاسبه و بهای اضافه‌ای را از مسافر بابت اعمال مالیات بر ارزش‌افزوده دریافت نکنند. اما آنچه مشخص است اینکه ایرلاین‌ها پیش‌دستی کرده و این نرخ‌ها را اعمال کرده‌اند.

گزارش نمایندگان «جهان صنعت» از سراسر کشور

خوزستان

موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی برگزار کرد

وبینار ارزیابی طرح پزشک خانواده در سازمان تامین اجتماعی

موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی در راستای رویکرد خود درخصوص عمومی‌سازی دانش و انتشار گزارش‌های سیاستی، وبیناری را با هدف تحلیل و ارزیابی سیاست‌ها و اقدامات با نگاهی به سیاستگذاری حوزه رفاه و تامین اجتماعی برگزار کرد.

این وبینار با موضوع «ارزیابی طرح پزشک خانواده در سازمان تامین اجتماعی» روز یکشنبه دوازدهم دی ماه ۱۴۰۰ ساعت ۱۰ صبح برگزار شد. در این جلسه، جمال‌الدین خدمتی رییس اداره راهنماهای بالینی و مسوول پزشک خانواده اداره کل درمان غیرمستقیم سازمان تامین اجتماعی، محسن بیاتی عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز و محمد خورشیدی مدیر درمان تامین اجتماعی استان مازندران سخنرانی کردند. رییس جلسه، علی‌اکبر فضائلی عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران و دبیر جلسه، عبدالواحد خدامرادی سرپرست گروه سیاستگذاری و اقتصاد سلامت موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی بود.

توسط کارکنان معاونت غذا و داروی دانشگاه علوم پزشکی اهواز صورت گرفت

برگزاری مراسم زیارت مرقد علی‌ابن‌مهزیار اهوازی

به مناسبت دومین سالگرد شهادت سردار حاج قاسم سلیمانی مراسم زیارت مرقد مطهر حضرت علی‌ابن‌مهزیار اهوازی علیه‌السلام توسط کارکنان این معاونت برگزار شد.

به همت بسیج، شورای فرهنگی و روابط عمومی معاونت غذا و داروی دانشگاه علوم پزشکی اهواز، صبح روز دوشنبه ۱۳ دی ماه به مناسبت دومین سالگرد شهادت سردار حاج قاسم سلیمانی مراسم زیارت مرقد مطهر حضرت علی‌ابن‌مهزیار اهوازی علیه‌السلام توسط کارکنان این معاونت برگزار شد. یادآور می‌شود: مراسم به صورت پیاده‌روی از درب معاونت غذا و داروی دانشگاه علوم پزشکی اهواز تا مرقد مطهر برگزار شد. در پایان مراسم به قید قرعه هدایایی به شرکت‌کنندگان تقدیم شد.

مدیر شبکه بهداشت و درمان شهرستان باغملک خبر داد

استقبال از تزریق دوز سوم واکسن کرونا

مدیر شبکه بهداشت و درمان شهرستان باغملک وضعیت واکسن را مطلوب اعلام کرد و افزود: جمعیت بالای ۱۸ سال و افراد پرخطر استقبال خوبی از دوز سوم کرونا دارند. وی افزود: با توجه به وجود واکسن‌های اسپوتنیک‌وی، سینوفارم، آسترازنکا، کووایران‌برکت و پاستوکووک‌پلاس از همه افراد بالای ۱۸ سال که سه ماه از تزریق نوبت دوم واکسن آنها گذشته تقاضا کرد به مراکز خدمات جامع سلامت و پایگاه تجمیعی واکسیناسیون مراجعه و تزریق خود را دریافت کنند. جاودان‌زاده در مورد دوز سوم واکسن افزود: واکسن تقویتی یک دوز اضافی از واکسن است که پس از شروع تضعیف محافظت ارائه‌شده توسط واکسن اصلی در طول زمان انجام می‌شود. یک تقویت‌کننده برای کمک به افراد برای حفظ ایمنی برای مدت طولانی‌تر است. پاسخ ایمنی اولیه آنها از دو دوز اول ممکن است به اندازه کافی اثربخش نباشد، بنابراین دوز سوم به عنوان بخشی از سری واکسن‌های اولیه تزریق می‌شود و مانند واکسیناسیون اولیه بی‌خطر و موثر است. او ادامه داد: علائم اومیکرون شبیه سرماخوردگی و همراه با آبریزش بینی، عطسه، سردرد، بدن‌درد، سوزش گلو و سرفه است بنابراین افراد در صورت داشتن هرگونه علائم به مراکز منتخب کرونا تحت پوشش مراجعه نمایند. از شهروندان درخواست می‌شود همچنان بهداشت فردی و اجتماعی را رعایت کنند و به دستورالعمل‌های بهداشتی پایبند باشند.

ایلام

مدیر دفتر حراست و امور محرمانه شرکت توزیع برق استان ایلام خبر داد

کشف ۳ دستگاه ماینر در یکی از روستاهای ایلام

فاطمه نیکوند– مدیر دفتر حراست و امور محرمانه شرکت توزیع برق استان ایلام گفت: ۳ دستگاه ماینر در یکی از منازل مسکونی روستاهای بخش سیوان کشف و ضبط شد. احمد کیانی‌فر با اعلام این خبر گفت: به دنبال تماس یکی از شهروندان با واحد حراست، اکیپ گشت واحد بهره‌برداری شهرستان ایلام به منطقه اعزام و پس از اجرای عملیات تعادل بار پست‌های توزیع روستا، به آمپراژ بالای مصرفی یک فقره انشعاب مسکونی مشکوک شده و اقدام به بررسی بیشتر کرده است.

مدیر دفتر حراست و امور محرمانه شرکت توزیع برق استان ایلام به همکاری پلیس امنیت اقتصادی اشاره کرد و افزود: به دنبال بازرسی از منزل مذکور، سه دستگاه ماینر کشف شد. او با بیان اینکه مشترک مذکور به صورت غیرمجاز از شبکه برق استفاده کرده است، یادآوری کرد: در صورت مشاهده هرگونه مصرف غیرمجاز یا اطمینان از فعالیت رمزارزها از طریق سامانه یا گزارش به صورت حضوری و یا از طریق نشانی اینترنتی www.tavanir.org.ir/samaat و کلیک روی گزینه «ثبت گزارش رمزارزهای غیرمجاز» موارد را گزارش دهند. کیانی‌فر تاکید کرد: شماره تماس ۰۸۴۳۳۳۵۳۷۲۱ یا شماره پیامک ۳۰۰۰۲۹۰۱۲۷ جهت اطلاع از مکان ماینرها در اختیار شهروندان است.

مدیر مخابرات منطقه ایلام خبر داد

تجهیز سایت‌های روستایی جدید به 3G

فاطمه نیکوند – مدیر مخابرات منطقه ایلام از نصب و راه‌اندازی 3G در روستای بانکت و آب‌انار شهرستان آبدانان و روستای پلکانه در شهرستان چرداول خبر داد. حشمت اسدی مدیر مخابرات منطقه ایلام با اعلام این خبر گفت: در راستای خدمات‌رسانی به مردم شریف استان به ویژه دسترسی آسان مناطق محروم و روستایی به اینترنت پرسرعت، با تلاش و همت همکاران مخابرات استان و از محل اعتبارات پروژه uso وزارت ارتباطات، سه سایت جهت روستاهای بانکت و آب‌انار در شهرستان آبدانان و پلکانه در چرداول با اعتباری بالغ بر ۹۰ میلیارد نصب و راه‌اندازی شد. اسدی اظهار کرد: با راه‌اندازی و ارتقای شبکه همراه اول و همچنین افزایش پهنای باند، اهالی این روستاها می‌توانند از خدمات اینترنت نسل سوم همراه اول بهره‌مند شوند. او همچنین تصریح کرد: توسعه زیرساخت‌ها، ارتقای کیفیت و کمیت محصولات مخابراتی در روستاها یکی از برنامه‌های دارای اولویت منطقه است که با برنامه‌ریزی‌های کارشناسی شده و در نظر گرفتن اولویت‌ها، با هدف تقویت زیرساخت‌های لازم در حال تحقق است.

استاندار ایلام تاکید کرد

الزام پیمانکاران به رعایت استانداردها و مقاوم‌سازی در ساخت‌وسازها

فاطمه نیکوند– نشست شورای تامین مسکن استان با حضور استاندار و مدیران دستگاه‌های ذی‌ربط در محل استانداری ایلام برگزار شد. در این جلسه بهرام‌نیا استاندار ایلام ضمن تاکید بر اینکه راه‌وشهرسازی و سایر دستگاه‌های متولی در بخش مسکن با برنامه‌ریزی، پای کار بودن و ارائه تسهیلات ارزان‌قیمت باید تلاش کنند، افزود: بیشتر ساخت‌وسازها در مناطق بافت فرسوده انجام گیرد تا ضمن ترمیم فضای کالبدی قدیمی، زیباسازی شهرها هم در دستور کار قرار گیرد. او با تاکید بر اینکه ناظران ساختمان حتما باید موضوع کیفیت و استاندارد مصالح ساختمانی را مد نظر قرار دهند افزود: در احداث مسکن ملی، توجه به مکانیک خاک و آزمایشگاه بتن استاندارد ضرورت دارد و باید نظارت‌های فنی در این زمینه انجام پذیرد. در ادامه این جلسه همتی مدیرکل استاندارد ایلام نیز با بیان اینکه در ساخت‌وسازهای طرح ملی مسکن آزمایش‌های بتن که حتما باید از آزمایشگاه‌های تاییدصلاحیت شده استان استفاده کنند تاکید کرد: پیمانکاران به منظور مقاوم‌سازی ساخت‌وسازها، در صورت استقرار بچینگ باید الزامات استاندارد را در محل برآورده کنند و مجوز قانونی استاندارد را از اداره کل استاندارد دریافت کنند. مدیرکل استاندارد ایلام در پایان خاطرنشان کرد: در راستای استفاده از مصالح استاندارد و حمایت از تولیدکنندگان مصالح استاندارد، تمامی دستگاه‌های نظارتی و حاکمیتی استان که در امور ساخت‌وساز به هر نحوی دخیل هستند مخصوصا سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان، لازم است با این مهم به نحو مناسب برخورد کرده و در ساخت‌وسازهای خود از مصالح استاندارد و با کیفیت استفاده کنند.

مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق استان ایلام خبر داد

انجام عملیات بازسازی و بهسازی شبکه ۵۰ روستا

فاطمه نیکوند– مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق استان ایلام در همایش تبلیغ گفتمان‌ساز که با حضور روحانیون تبلیغی برگزار شده است، اظهار کرد: به همت پرسنل شرکت توزیع نیروی برق استان بهسازی ۱۱۰ روستا در سال جاری در دستور کار قرار گرفت که با ۵۵ درصد پیشرفت فیزیکی، تعداد ۵۰ روستا به طور کامل عملیات بازسازی و بهسازی شبکه انجام شده است و خوشبختانه اولین استان در سطح کشور بوده‌ایم که روستاهای بدون برق را برق‌دار کرده‌ایم. البته اولین استان نیز در تجهیز عشایر کوچرو به برق بوده‌ایم که توانسته‌ایم تاکنون ۳۰۰ خانوار را با واگذاری پنل خورشیدی به برق تجهیز کنیم. هادی شیرخانی با تاکید بر اینکه قسمت عمده برق تولیدی کشور از محل سوخت‌های فسیلی تامین می‌شود که علاوه بر هزینه‌بر بودن آن، خطرات زیست‌محیطی را به دنبال دارد، افزود: باید به صرفه‌جویی و مصرف صحیح بیش از پیش توجه شود تا رفاه بیشتری برای مردم قابل تامین باشد و این امر با تبلیغ شما روحانیت محترم موثرتر واقع خواهد شد. شیرخانی با اشاره به اینکه اگر صنعت برق در وضعیت بلک اوت قرار گیرد و بار شبکه تنظیم نشود با قطعی‌های سراسری مواجه خواهیم شد که در بهترین حالت حداقل ۷۲ ساعت به طول خواهد انجامید، خاطرنشان کرد: باید توجه داشته باشیم که توسعه نیروگاهی به دلیل شرایط نامناسب اقتصادی کشور و تحریم‌ها امکانپذیر نیست از سوی دیگر کاهش نزولات آسمانی، افزایش تجهیزات سرمایشی غیراستاندارد و از همه مهم‌تر مصرف غیرمجاز از برق در تولید رمزارزها صدمات زیادی را به صنعت برق وارد کرده است و نیاز به مدیریت مصرف را دوچندان کرده است. او با بیان اینکه افزایش دمای هوا نیز یکی از چالش‌های صنعت برق است، گفت: یکی دیگر از چالش‌های پیش‌روی صنعت برق که روزانه شاهد آن هستیم و منجر به بسیاری از خاموشی‌ها می‌شود، سرقت تجهیزات شبکه برق است.

مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق استان ایلام خاطرنشان کرد: دولت سیزدهم در راستای تکلیف بودجه و هدفمندی یارانه‌ها اقدامی شجاعانه را در بحث اصلاح تعرفه‌ها برای مشترکین پرمصرف انجام داده است و از بهمن‌ماه امسال این مصوبه برای مشترکینی که الگوها را رعایت نمی‌کنند اجرا کرده و براساس میزان مصرف براساس ضریب‌های ۱/۵، ۲/۵ یا ۳ و نیم برابر با آنها برخورد خواهد شد. او با اشاره به اینکه در راستای نهادینه کردن مدیریت مصرف و اصلاح قیمت تعرفه‌ها از شما روحانیت و طلاب گرامی می‌خواهیم به عنوان افرادی که محل رجوع و اطمینان مردم هستند در فرهنگ‌سازی مدیریت مصرف برق در بین مردم همراه ما باشید تا صنعت برق نیز در اجرای وظایف قانونی خویش موفق‌تر عمل کند.

اصفهان

مدیر منطقه هفت شهرداری اصفهان خبر داد

ساخت رستوران و واحد تجاری در باغ فدک

مدیر منطقه هفت شهرداری اصفهان از ساخت بازارچه تامین مواد غذایی و دیگر نیازهای مسافران نوروزی در باغ فدک خبر داد و گفت: برای رفع نیاز مسافرانی که در باغ فدک اقامت می‌یابند، زمینی به مساحت هزار و ۱۰۰ متر در قالب ساخت واحدهای تجاری و رستوران در نظر گرفته شده است.

علی‌اصغر شاطوری در خصوص دو طرح در حال اجرای منطقه هفت اظهار کرد: با توجه به سیاست اسکان مسافران نوروزی در باغ فدک برای تامین مواد غذایی و مایحتاج آنها، بازارچه‌ای به مساحت حدود هزار و ۱۰۰ مترمربع در دو طبقه همکف و نیم‌طبقه با کاربری رستوران، تجاری، نمازخانه و سرویس بهداشتی در این باغ در حال ساخت است. او با اشاره به ساخت ۱۱ واحد تجاری در این بازارچه ادامه داد: مساحت طبقه همکف حدود ۵۴۰ مترمربع و نیم‌طبقه اول ۲۵۰ متر و فضای باز وسط برای نشستن ۲۵۰ متر است.

مدیر منطقه هفت شهرداری اصفهان تصریح کرد: هزینه اجرای این طرح بیش از ۷۵ میلیارد ریال برآورد شده و تاکنون ۳۰ درصد پیشرفت فیزیکی داشته است. او افزود: همچنین با توجه به تراکم ساخت‌وساز در شمال منطقه هفت و نیاز به تامین ایمنی معابر و ساختمان‌ها طی هماهنگی با سازمان آتش‌نشانی و خدمات ایمنی شهرداری، ایستگاه آتش‌نشانی میدان حج در حال ساخت است.

شاطوری زمین ساخت این ایستگاه را دو هزار و ۱۵۰ مترمربع عنوان و اظهار کرد: این طرح در جنوب میدان حج در حال اجرا است. مساحت آشیانه این ایستگاه به منظور استقرار ماشین‌ها و تجهیزات ۴۲۰ مترمربع و زیرزمین آن دارای مساحت ۴۱۰ مترمربع است. او با بیان اینکه طبقه همکف با کاربری اداری هم مساحتی در حدود ۳۶۰ مترمربع دارد، گفت: برای اتاق استراحت پرسنل هم مساحت ۳۸۰ مترمربع در این ایستگاه اختصاص پیدا کرده است.

مدیر منطقه هفت شهرداری اصفهان برآورد هزینه لازم برای ساخت ایستگاه آتش‌نشانی میدان حج را بیش از ۱۹۰ میلیارد ریال عنوان و تصریح کرد: این طرح تاکنون به پیشرفت ۲۵ درصدی رسیده است.

خراسان‌رضوی

رییس هیات‌مدیره انجمن خیریه حمایت از بیماران سرطانی مشهد:

حذف ارز دولتی، هزینه بیماران را چند برابر می‌کند

رییس هیات‌مدیره انجمن خیریه حمایت از بیماران سرطانی مشهد گفت: حذف ارز دولتی مشکلات زیادی را برای واردات تجهیزات و لوازم یدکی مورد نیاز در بخش‌های مختلف پزشکی از جمله موسسات خیریه درمانی که فقط با کمک‌های مردمی اداره می‌شوند ایجاد خواهد کرد.

حذف ارز دولتی برای واردات تجهیزات و لوازم یدکی مورد نیاز در بخش‌های مختلف پزشکی از جمله موسسات خیریه درمانی که فقط با کمک‌های مردمی اداره می‌شوند یکی از چالش‌برانگیزترین مسائل اقتصادی در حوزه سلامت است که می‌تواند مشکلات فراوانی را برای اداره این مراکز و همچنین بیماران آنها که اکثرا افراد نیازمند هستند به همراه داشته باشد.

حمید مستشاری رییس هیات‌مدیره انجمن خیریه حمایت از بیماران سرطانی مشهد در رابطه با نامه شماره ۲۶۱۹۰ مورخه ۱۴۰۰/۸/۲۷ وزارت بهداشت و درمان پزشکی، پیرامون حذف ارز دولتی و تبدیل آن به ارز نیمایی و تبعات آن برای مرکز تخصصی رادیولوژی و انکولوژی رضا به عنوان بزرگ‌ترین و مجهزترین مرکز پرتودرمانی کشور گفت: در این انجمن از روز اول شعار هیچ بیماری به واسطه عدم تمکن مالی نباید از درمان محروم بماند را سرلوحه اهداف خود قرار داده و به یاری خداوند تا به امروز در پرتو حمایت مستمر خیرین توانسته‌ایم این هدف را مدنظر داشته باشیم و با تامین امکانات، مطلوب‌ترین سطح از خدمات رفاهی، حمایتی و درمانی به بیماران و خانواده‌های آنها ارائه دهیم.

ولی در حال حاضر با توجه به مشکلات اقتصادی کشور، دولت ارز ۴۲۰۰ تخصیصی برای خرید تجهیزات و لوازم یدکی مورد نیاز را حذف کرده و این در حالی است که در این مرکز به تمامی بیماران با تعرفه دولتی خدمات ارائه می‌کنیم.

او با اشاره به اینکه برخلاف بیمارستان‌های دولتی که حقوق و مزایای کارکنان و کادر درمان را دولت می‌پردازد، یادآور شد: در این مرکز درمانی خیریه تمامی پرداختی‌ها توسط موسسه صورت می‌گیرد که در این رابطه نیز فشار مضاعفی نسبت به مراکز دولتی را تحمل می‌کنند.

رییس هیات‌مدیره انجمن خیریه حمایت از بیماران سرطانی مشهد تاکید کرد: این خدمات مانع از خروج ارز از کشور برای بیماران نیازمند به تکنیک‌های نوین درمان شده و ادامه این خدمات در این مرکز علاوه بر ایجاد آسایش و امنیت روانی در درمان، موجب کاهش هزینه‌ها و افزایش سلامت جامعه و کمک به اقتصاد کشور خواهد بود.

جهان صنعت
سال هجدهم ■ چهارشنبه ۱۵ دی ۱۴۰۰ ■ شماره ۴۹۱۴

کارشناسان بازار سرمایه مطرح کردند
یک بام و دو هوای طرح اصلاح قانون بازار

«جهان‌صنعت»- بازار سرمایه از سال ۹۸ بدین‌سو همواره با حاشیه‌های فراوانی روبه‌رو بوده است. داغ کردن بورس که توسط دولت دوازدهم برای جذب منابع مالی مردم و در راستای تامین کسری بودجه انجام شده بود، به رغم شناساندن ظرفیت‌های بازار سرمایه در مدیریت اقتصادی کشور، آسیب‌ها و زیان‌های فراوانی به دنبال داشت. با این حال اما این دوره دوساله توانست به عنوان آزمونی جدی برای بازار سرمایه، برخی حفره‌های قانونی و اشکالات مدیریتی بازار را نیز نمایان و هشدار لزوم اصلاح رویه‌ها را صادر کند. بر همین اساس موضوع اصلاح قانون بازار اوراق بهادار از سال گذشته توسط نمایندگان مجلس مطرح شد. طرحی که البته هنوز هم به بار ننشسته و به تازگی تنها پیش‌نویسی از آن برای نظرسنجی از کارشناسان بازار منتشر شده است. انتشار این پیش‌نویس اما خود با چالش‌های زیادی طی دو هفته گذشته روبه‌رو بوده و انتقادات زیادی دریافت کرده است. موج این انتقادات آن‌قدر گسترده بود که محسن علیزاده رییس کمیته بازار سرمایه مجلس، طی یک گفت‌وگوی رادیویی، درباره بخش دوم پیش‌نویس از مجلس سلب مسوولیت کرد و بندهای مطرح‌شده در بخش دوم که به ویژه هدف انتقاد اهالی بازار سرمایه بوده است را پیشنهادات سازمان بورس دانست. غلامرضا مرحبا عضو کمیسیون اقتصادی مجلس نیز به تازگی عنوان کرده است که با توجه به حاشیه‌های ایجادشده درباره اصلاح قانون بازار اوراق بهادار و پیش‌نویس آن باید اعلام کرد که مسائل مطرح‌شده در خصوص بازار سرمایه فقط در حد طرح است و فعلا قابلیت اجرایی شدن را ندارند. اهالی بازار سرمایه این پیش‌نویس را به ویژه به دلیل آنکه راه را برای برخوردهای سلیقه‌ای تنبیهی با فعالان بازار باز می‌کند آسیب‌زا خوانده‌اند. در همین حال گفته می‌شود جای سهامداران عدالت و رسیدگی به انفعال خصوصی‌سازی و ساماندهی به وضعیت صندوق‌های بازنشستگی در طرح منتشرشده خالی است. طی روزهای گذشته طرحی در مجلس با عنوان پیش‌نویس اصلاح قانون بازار اوراق بهادار ارائه شده است که وجود برخی از بندهای آن با اعتراض گسترده سهامداران و مسوولان حاضر در بازار همراه شد. فعالان بازار در خصوص پیش‌نویس ارائه‌شده اعلام کرده‌اند که طرح مذکور نه تنها هیچ تاثیر مثبتی در بازار ندارد بلکه نتیجه آن دوری سهامداران از سرمایه‌گذاری در بورس و ایجاد هیجانات کاذب در این بازار خواهد بود و نمی‌تواند زمینه‌ساز روزهای رونق در معاملات بازار سرمایه باشد. از جمله واکنش‌های اهالی بازار در فضای مجازی می‌توان به توئیت حمیدرضا اسدی، کارشناس و حقوقدان بازار سرمایه اشاره کرد که گفته بود: «پیش‌نویس قانون بازار که به توسعه جرم‌انگاری و برخورد حداکثری با سهامداران و فعالان از یک سو و حمایت فوق‌العاده از ناظران و مسوولان از سوی دیگر بپردازد، نام آن قانون بازار سرمایه نیست، قانون مقابله با بازار سرمایه است.» نگرانی‌هایی که باعث شد محسن علیزاده عضو ناظر مجلس در شورای عالی بورس نیز در توئیتی به آنها واکنش نشان دهد و بنویسد: «پیش‌نویس اصلاح قانون بازار سرمایه نیازمند همفکری فعالان این بازار است. مدرسان، کارشناسان و دلسوزان این بازار نگران نباشند. یقینا نظرات مثبت فعالان بازار در این خصوص باعث اصلاحات بهتر خواهد شد.» حاشیه‌های ایجادشده در این باره تا جایی پیش رفت که نمایندگان مجلس اعلام کردند، این پیش‌نویس فقط در حد یک طرح است و به منظور دریافت نظرات و پیشنهادات مختلف به مسوولان مربوطه ارائه شده است. گفتنی است طی روزهای گذشته شاخص‌های بازار سرمایه مجددا نزولی شده و ارزش معاملات نیز به شدت کاهش یافته است.

■ طرح پیشنهادی هنوز قابلیت اجرایی ندارد

در همین ارتباط غلامرضا مرحبا عضو کمیسیون اقتصادی مجلس اظهار کرد: با توجه به حاشیه‌های ایجادشده در خصوص اصلاح قانون بازار اوراق بهادار باید اعلام کرد که مسائل مطرح‌شده در خصوص بازار سرمایه فقط در حد پیش‌نویس است و اکنون قابلیت اجرایی شدن را ندارند. وی اظهار داشت: ارائه پیش‌نویس بدین معناست که در ابتدا متن اولیه نوشته می‌شود و بعد از آن اظهار نظراتی در مورد مسائل عنوان‌شده در پیش‌نویس ارائه خواهد شد. مرحبا به روال تدوین قانون اشاره کرد و اظهار داشت: زمانی که یک طرح از سوی کمیسیون ارائه می‌شود، آن طرح در اختیار کمیته تخصصی قرار می‌گیرد و در نهایت کمیته از نظرات مختلف مسوولان مربوطه از طریق برگزاری جلسه و مشورت با مرکز پژوهش‌های شورای اسلامی، دولت و دستگاه‌های ذی‌ربط استفاده خواهد کرد. این عضو کمیسیون اقتصادی مجلس ادامه داد: خروجی که بعد از جلسه به عنوان متن پیشنهادی از طریق کمیسیون به صحن مجلس ارائه داده است جمع‌آوری می‌شود که برآیند آن نظر همه مسوولان و نهادهای مربوطه است. وی خاطرنشان کرد: اگر دولت نظری را در خصوص پیش‌نویس مدنظر داشته باشد، به‌طور حتم نماینده آن در جلسات کمیسیون حضور پیدا می‌کند و در آنجا مسائل را عنوان خواهد کرد، در نهایت همه نظرات مطرح شده و مورد بررسی قرار خواهند گرفت. مرحبا با بیان اینکه هیچ یک از اقدامات بدون بررسی نظرات مختلف به مرحله اجرا نمی‌رسند، گفت: فعالان بازار نباید به هیچ عنوان نگران پیش‌نویس ارائه‌شده باشند، بلکه همیشه پیش‌نویس‌ها در معرض نقد افکار عمومی و متخصصان قرار می‌گیرد و نظرات در پیش‌نویس اعمال می‌شوند. این عضو کمیسیون اقتصادی مجلس با اشاره به اینکه پیش‌نویس ارائه‌شده در وضعیت فعلی اجرایی نخواهد شد، در گفت‌وگو با ایرنا افزود: اجرای آن نیازمند طی شدن مراحل طولانی است، در ابتدا باید در کمیسیون تصویب و بعد از آن برای رای‌گیری وارد صحن مجلس شود، در نهایت طرح تاییدشده به شورای نگهبان ارائه خواهد شد؛ این مسائل نشان‌دهنده آن است که پیش‌نویس را نمی‌توان به راحتی به مرحله اجرا رساند. وی به راه‌های بهبود معاملات بورس اشاره کرد و افزود: دولت، سازمان بورس و وزارت اقتصاد باید برنامه‌های خود را در راستای بهبود روند معاملات بورس ارائه دهند. مرحبا ادامه داد: صحبت‌هایی از سوی مسوولان دولتی برای ایجاد تغییر در مسیر بازار در کمیسیون اقتصادی مجلس مطرح شده است، انتظار ما این است تا دولت گام‌های عملی را برای تغییر روند معاملات بورس بردارد و باید منتظر ماند و دید که برنامه‌های دیگر دولت برای احیای بورس چیست. نماینده مردم آستارا در خانه ملت با بیان اینکه مجلس همیشه همراه دولت برای بهبود وضعیت بازار بوده است، افزود: دولت، وزارت اقتصاد و سازمان بورس به عنوان متولیان اصلی بازار سرمایه تلقی می‌شوند که امیدواریم مسوولان هر چه زودتر برنامه‌های عملی خود را اعلام کنند.

■ نگاه تک‌بعدی

اما انتقادات کارشناسان بازار سرمایه به این طرح چیست؟ فردین آقابزرگی در این باره عنوان کرد: پیش‌نویس طرح اصلاح قانون بازار اوراق بهادار یک نگاه تک‌بعدی و انتظامی به قوانین و مقررات بازار سرمایه داشته و گویی آیین‌نامه‌ای انضباطی قرار است در قالب قانون ارائه شود. وی اضافه کرد: در این پیش‌نویس، قانونگذار به جای تمرکز بر مسائل کلان، به جزییات پرداخته که شاید اصلا نیازی به وضع ماده قانونی نداشته و می‌توانستیم با یک آیین‌نامه، اقدام به اجرای آنها کنیم؛ برای مثال توجه زیادی به تخلفات فعالان بازار سرمایه شده و جرایمی مثل حبس شش ماه برای متخلفان تبدیل به ۱۵ سال و جرایم نقدی ۲۰ میلیون تومانی تبدیل به جرایم ۱۰ میلیارد تومانی شده است؛ حال آنکه به مسائل کلان‌تری از جمله تخلفات ناشران، صندوق‌های بازنشستگی، سازمان خصوصی‌سازی و از همه مهم‌تر سهام عدالت اشاره‌ای نشده است! وی افزود: در کشور ما رویه مرسوم برای تهیه و تنظیم قوانین و مقررات این است که معمولا چارچوب اولیه در قالب پیش‌نویس ارائه شده و بعدا جزئیات یا شاخ و برگ‌هایی به چارچوب اصلی اضافه خواهد شد. از نظر بنده قانون بازار اوراق بهادار مصوب ۱۳۸۴، ابعاد حقوقی و قانونی خوبی داشت؛ مشروط بر آنکه به مسائل اصلی و کلیدی از جمله حکمرانی بازار سرمایه و رعایت صرفه و صلاح ۵۰ میلیون سهامدار ذینفع توسط دستگاه‌های نظارتی دیده شود. این چارچوب باید اصلاح شود و چنین اصلاحی را می‌توان اصلاح قانون بازار اوراق بهادار نامید.

■ حوزه‌های مغفول در طرح

این کارشناس بازار سرمایه ضمن تاکید بر ضرورت توجه به سه حوزه صندوق‌های بازنشستگی، سازمان خصوصی‌سازی و سهام عدالت در فرآیند اصلاح قانون بازار اوراق بهادار گفت: چرا نباید در قانون بازار اوراق بهادار، سازمان خصوصی‌سازی (به عنوان نهادی که هم در بودجه دولت و هم در بازار سرمایه نقش پررنگی دارد)؛ سازمان تامین اجتماعی و مجموعه شستا (که ۱۵درصد بازار سرمایه را در اختیار دارند) و همچنین سهام عدالت و نحوه اداره شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی سهام عدالت مورد توجه قانونگذاران قرار بگیرد؟ وی در گفت‌وگو با بورس‌نیوز تصریح کرد: به خاطر همین بی‌توجهی در وضع قوانین است که گاه شاهد اتخاذ تصمیمات و بروز اتفاقاتی در این مجموعه‌ها هستیم که به نفع سهامداران نبوده است. این فعال بازار سرمایه تاکید کرد: فراموش نکنید که چالش اساسی در سال ۱۳۹۹ همین عدم توجه به وضع قوانین و مقررات مربوط به سهام عدالت و تصمیمات غیرکارشناسی در مورد نحوه آزادسازی سهام عدالت بود. توجه به مسائل کلان در بحث اصلاح قانون بازار سرمایه می‌تواند فضای بازار سرمایه را متحول کند. وی افزود: در غیر این صورت، فقط شکل و شمایل قانون عوض شده و تغییری در بازار مشاهده نخواهیم کرد و علاوه بر این، در بازار سرمایه ما نهادهای فعال پررنگی از جمله صندوق‌های سرمایه و شرکت‌های سبدگردان حضور دارند که در قانون بازار اوراق بهادار هیچ نگاهی به آنها نشده است و انتظار می‌رود قانونگذار در هنگام تدوین چارچوبی برای اصلاح قانون بازار اوراق بهادار، این نهادها را هم مدنظر قرار دهد. این فعال بازار سرمایه عنوان کرد: همچنین به نظر می‌رسد وقت آن رسیده که تغییراتی هم در ترکیب شورای عالی بورس و نیز صندوق تثبیت بازار سرمایه صورت بگیرد. نظرات و پیشنهاداتمان در مورد اصلاح قانون بازار اوراق بهادار طی نامه‌ای برای آقای پورابراهیمی در مجلس شورای اسلامی هم ارسال کرده‌ایم.

■ برخورد حداکثری با اهالی بازار

کوروش آسایش دیگر کارشناس بازار سرمایه هم در این خصوص گفت: در بخش دوم پیش‌نویس قانون بازار سرمایه موارد زیادی جای دادند که کامل است و اهالی بازار سرمایه از آن حمایت می‌کنند اما برخی بندها که ذهن اهالی بازار سرمایه را بسیار مشغول کرده این است که، در متن پیش‌نویس قانون بازار سرمایه به توسعه جرم‌انگاری و برخورد حداکثری با سهامداران و فعالان بازار پرداخته شده که این اقدام امنیت سرمایه‌گذاری را در کشور خدشه‌دار می‌کند.

وی افزود: در شرایطی که رویه‌های تشخیص وقوع تخلف و جرم شفاف نیست و نظارت سلیقه‌ای حتی صدای رئیس قوه قضاییه را هم در آورده، افزایش مجازات‌ها ریسک سرمایه‌گذاری در کشور را افزایش داده و کمکی به نظم بازار نخواهد کرد. در این پیش‌نویس ۱۵ سال زندان برای فعالان بازار در نظر گرفته شده است و به نظر با میزان شفافیتی که در این بازار وجود دارد سنخیت ندارد.

■ تشدید بی‌اعتمادی در بورس

آسایش در رابطه با سایر مصوبات قانون بازار سرمایه در گفت‌وگو با باشگاه خبرنگاران جوان اظهار کرد: مورد بعدی مربوط به سهامداران بازار سرمایه است. در یکی از بندهای پیش‌نویس ذکرشده در صورتی که افرادی رنج مثبت و یا تحرکاتی بر روی سهام داشته باشند، مورد برخورد قرار می‌گیرند و این اقدام تخلف است. اگر به گذشته بازار سرمایه برگردیم شاهد این خواهیم بود که بورس بازاری با حضور تعداد معدودی سرمایه‌گذار بزرگ و شناخته شده است که در روزهای مورد نیاز به بازار سرمایه کمک کردند. این بند در قانون سبب خروج پول سرمایه‌گذاران خواهد شد.

وی افزود: به هر حال این افراد که سرمایه‌های بسیاری نیز دارند اگر پول خود را در این وضعیت از بورس خارج کنند، بازار سرمایه صدمه می‌بینند. آسایش با اشاره به رفتار ناظران بازار سرمایه گفت: اهالی بازار نسبت به رفتار ناظرین انتقاد بسیاری دارند و چیزی که از این دستورالعمل‌ها و پیش‌نویس برمی‌آید این است که دست ناظران برای اعمال بیشتر رفتار سلیقه‌ای بازتر شده است. این سلیقه‌ای رفتار کردن ناظران، برای بازار مضر است. هم‌اکنون اهالی بازار سرمایه با این موارد و بندها مخالفت می‌کنند و اجازه نخواهند داد بندهای اینچنینی تصویب شود. به گفته آسایش در بندی نیز عنوان شده سازمان بورس مرجع رسیدگی به دعاوی و شکایت باشد. اگر یک مدیر سازمان جرمی مرتکب شده چرا باید سازمان بورس طرف دعوی باشد؟

خبر

در آذرماه به ثبت رسید
سهم ۶۱ درصدی بازار سهام از بازارهای مالی

سنا- طی دوره یک ماهه منتهی به آذر ۱۴۰۰، بازار سهام ۶۱ و بازار بدهی ۳۹ درصد از بازارهای مالی را به خود اختصاص داده‌اند. بر اساس داده‌های رسمی منتشرشده از سوی وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان بورس و اوراق بهادار، شرکت بورس اوراق بهادار تهران، فرابورس ایران، بورس کالا، بورس انرژی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ارزش بازارهای مالی ایران شامل بازار بدهی و بازار سهام در آذر ماه ۱۴۰۰ مبلغ ۱۰۹ هزار و ۷۸۷ میلیارد ریال بوده است. براین اساس، بازار سهام ۶۱ درصد از بازارهای مالی و بازار بدهی ۳۹ درصد از این بازار را به خود اختصاص داده‌اند. سهم تسهیلات بانکی از بازار بدهی طی یک ماهه منتهی به آذر ماه، ۸۸ درصد، معادل ۳۷ هزار و ۳۹۸ میلیارد و سهم اوراق بدهی از این بازار ۱۲ درصد معادل ۵ هزار و ۷۴ میلیارد ریال بوده است. بورس تهران ۵۳ هزار و ۷۷۴ میلیارد ریال معادل ۸۰ درصد ارزش بازار سهام را خود اختصاص داده است و این در حالی است که سهم فرابورس از بازار سهام ۱۳ هزار و ۵۴۲ میلیارد ریال معادل ۲۰ درصد اعلام شده است. همانگونه که پیشتر مطرح شد، ارزش بازار بدهی طی یک ماه گذشته، پنج هزار و ۷۴ میلیارد ریال بوده است. دولت با چهار هزار و ۲۴۸ میلیارد ریال بیشترین اوراق بدهی را منتشر کرده است. سازمان‌های دولتی و خصوصی با ۳۳۱ میلیارد ریال و ۳۲۶ میلیارد ریال در مقام‌های دوم و سوم قرار گرفته‌اند. در دوره یک ماهه منتهی به ۳۰ آذر ماه ۱۴۰۰، اوراق مرابحه با ۲ هزار و ۵۱ میلیارد ریال در صدر جدول بازار بدهی قرار گرفته است. پس از آن، اسناد خزانه اسلامی با یک هزار و ۸۲۲ میلیارد و اوراق منفعت با ۳۷۱ میلیارد ریال در رده‌های دوم و سوم قرار گرفته‌اند.

کارشناس بازار سرمایه تاکید کرد
جای خالی کانون سهامداران عدالت

بورس‌نیوز- در حالی که سهامداران عدالت این روزها با چالش‌هایی از جمله اضافه نشدن سهام عدالت به پرتفوی سهامدارانی که روش مستقیم را برای مدیریت دارایی خود برگزیده‌اند؛ افت ارزش سبد عدالت در صورت افزایش سرمایه شرکت‌های سبد سهام عدالت از محل آورده نقدی و نیز بلاتکلیفی و عدم بازارگردانی شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی سهام عدالت؛ اما در پیش‌نویس طرح اصلاح قانون بازار اوراق بهادار هیچ ماده و تبصره‌ای در مورد سهام عدالت وجود ندارد. نیما میرزایی کارشناس بازار سرمایه در این خصوص بیان کرد: هر چند که رشد کلیت بازار و سهام عدالت همراستا بوده و تاثیر متقابل برهم دارند، اما جای خالی پیگیری منافع مستقیم بزرگ‌ترین جامعه اقتصادی کشور (که در سال‌های اخیر نیز شکل گرفته است) در متون منتشرشده پیش‌نویس خالی است و انتظار می‌رود در ادامه توجه ویژه‌ای به این قشر از سهامداران گردد. وی افزود: از جمله موارد موثر بر منافع جامعه سهامداران عدالت، راه‌اندازی کانون تخصصی مربوطه (مجزا از کانون سهامداران خرد) است که می‌تواند پیگیر مطالبات و خواسته‌های این افراد باشد؛ سهامدارانی که دانش بالای بورسی ندارند و همچنین سازوکار اجرایی متناسبی برای تجمیع نظرات و پیگیری‌هایشان نیز عملا در دسترس نیست. میرزایی ضمن تاکید بر ضرورت بازارگردانی شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی سهام عدالت گفت: همچنین موضوع بازارگردانی روش غیرمستقیم و تعیین تکلیف مجامعشان نیز نیاز به ورود بالادستی سیاستگذار و ریل‌گذاری لازم‌الاجرا توسط ایشان دارد. امید هست با توجه به نظر مثبت برخی از تصمیم‌سازان و تصمیم‌گیران و همچنین مطالبه جامعه بزرگ سهامداران و رسانه‌های بورسی، تامین منافع ایشان در اصلاحیه قانون به صورت مستقیم و تخصصی مدنظر قرار بگیرد.

عرضه ۲۰ هزار تن فرآورده هیدروکربوری در بورس انرژی

«جهان صنعت»- بورس انرژی ایران روز گذشته میزبان عرضه بیش از ۲۰ هزار و ۳۰۵ تن فرآورده هیدروکربوری بود. در بازار روز گذشته، کالاهای «MTBE»، «برش سنگین» و «گاز مایع صنعتی» شرکت پتروشیمی بندر امام، «پروپیلن» شرکت پالایش نفت آبادان، «حلال ۵۰۲» شرکت پتروشیمی بیستون، «رافینیت»، «ریفورمیت» و «هیدروکربن سنگین» پتروشیمی بوعلی سینا و «MTBE» شرکت پتروشیمی شیمی بافت در رینگ داخلی و همچنین «رافینت۲» و «MTBE» شرکت پتروشیمی شیمی بافت، «رافینیت» و «ریفورمیت» شرکت پتروشیمی بوعلی سینا و «متانول» شرکت پتروشیمی فن‌آوران در رینگ بین‌الملل بورس انرژی ایران عرضه شد. بورس انرژی ایران همچنین روز دوشنبه نیز شاهد معامله بیش از ۱۹ هزار و ۲۵۴ تن فرآورده هیدروکربوری به ارزش دو هزار و ۱۱۹ میلیارد و ۳۳۶ میلیون و ۶۸۸ هزار ریال در بازار فیزیکی بود. در معاملات این روز «اکستراکت» شرکت نفت سپاهان، «آیزوریسایکل»، «حلال ۴۰۰»، «حلال ۵۰۲»، شرکت پالایش نفت اصفهان، «برش سنگین»، «پنتان»، و «نیتروژن مایع» شرکت پتروشیمی تبریز، «سی‌اس‌او» و «نرمال هگزان» شرکت پالایش نفت شازند، «متانول» شرکت پتروشیمی زاگرس، «متانول» شرکت پتروشیمی فن‌آوران، «متانول» شرکت متانول کاوه، «میعانات گازی» شرکت پالایش گاز خانگیران (S-۵۰۰)، «نیتروژن مایع» شرکت فجر انرژی خلیج فارس در رینگ داخلی دادوستد شده است.

آگهی اختصاصی موضوع قانون تعیین‌تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی برابر ماده ۳ و ماده ۱۳ آیین‌نامه قانون تعیین‌تکلیف

برابر رای شماره ۱۴۰۰۶۰۳۱۲۰۰۱۰۰۸۲۹۱ و ۱۴۰۰۶۰۳۱۲۰۰۱۰۰۸۲۹۲ هیات موضوع قانون تعیین‌تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی تصرفات مالکانه بلامعارض کلاسه ۱۴۰۰۱۱۴۴۱۲۰۰۱۰۰۰۲۱۰ و ۱۴۰۰۱۱۴۴۱۲۰۰۱۰۰۰۲۱۱ تقاضای ۱- آقای محمدرضا هوشیار به شماره شناسنامه ۳۶ و کدملی ۲۱۲۱۸۸۰۵۹۳ صادره از گرگان فرزند علیرضا در سه دانگ مشاع از ششدانگ یک قطعه زمین که در آن احداث بنا شده است ۲- خانم گیتا فرزانه به شماره شناسنامه ۵۷۷ و کدملی ۲۰۹۲۴۴۴۴۳۳صادره از ساری فرزند هوشیار در سه دانگ مشاع از ششدانگ یک قطعه زمین که در آن احداث بنا شده است به مساحت کل عرصه ۲۵۳/۵۰ متر مربع از پلاک شماره ۲۰۶- فرعی از ۱- اصلی واقع در اراضی زیارت بخش چهار حوزه ثبت گرگان طبق رای صادره حکایت از انتقال از مالک رسمی آقای موسی کاوه زیارتی به متقاضیان دارد. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود و در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را با ذکر شماره پرونده به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، به مرجع ثبتی، دادخواست خود را به مرجع قضایی تقدیم نمایند.
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۹/۲۹ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۱۰/۱۵
۹۶۸۵ م الف- علی برقی- رییس اداره ثبت اسناد و املاک منطقه یک گرگان

آگهی اختصاصی موضوع قانون تعیین‌تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی برابر ماده ۳ و ماده ۱۳ آیین‌نامه قانون تعیین‌تکلیف

برابر رای شماره ۱۴۰۰۶۰۳۱۲۰۰۱۰۰۷۶۴۶ هیات موضوع قانون تعیین‌تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی تصرفات مالکانه بلامعارض کلاسه ۱۴۰۰۱۱۴۴۱۲۰۰۱۰۰۰۰۴۰ تقاضای آقای وحید جمشیدی‌نژاد به شماره شناسنامه ۶۱۷ و کدملی ۲۱۲۱۶۱۱۰۷۱ صادره از گرگان فرزند محمدحسین در ششدانگ اعیانی یک باب ساختمان به استثناء نیم‌دانگ الا ثلث از نیم سهم از یک سهم از ۱۲سهم از یک دانگ از دو و نیم دانگ از ششدانگ عرصه که وقف است به مساحت ۶۸۴/۶۴ مترمربع از پلاک شماره ۱۱۵- اصلی واقع در اراضی یالو بخش دو حوزه ثبت گرگان طبق رای صادره حکایت از انتقال از مالک رسمی آقای غلامعلی گرزادین به متقاضی دارد. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود و در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را با ذکر شماره پرونده به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، به مرجع ثبتی، دادخواست خود را به مرجع قضایی تقدیم نمایند.
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۹/۳۰
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۱۰/۱۵
۹۶۹۱ م الف- علی برقی- رییس اداره ثبت اسناد و املاک منطقه یک گرگان

آگهی موضوع ماده ۳ قانون ماده ۱۳ آیین‌نامه قانون تعیین‌تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۴۰۰۶۰۳۲۴۰۰۱۰۰۳۳۹۲ مورخ ۱۴۰۰/۸/۲۲ هیات موضوع قانون تعیین‌تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک بندر گناوه تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای ابراهیم جوریز فرزند قاسم به شماره شناسنامه ۴۸ کدملی ۳۵۳۹۸۷۴۷۹۸ صادره از گناوه را نسبت به ششدانگ یک باب خانه به مساحت ۲۰۰/۲۰ مترمربع در قسمتی از پلاک ۹۱۷ اصلی واقع در امامزاده گناوه خریداری مع‌الواسطه از آقای غلامحسین شفیعی و شرکاء محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. صدور سند مالکیت مانع مراجعه متضرر به مراجع ذی‌صلاح قضایی نمی‌باشد.
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۹/۳۰
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۱۰/۱۵
۵۰۷ م الف- محمد چهابدار- رییس ثبت اسناد و املاک شهرستان گناوه

آگهی موضوع ماده ۳ قانون ماده ۱۳ آیین‌نامه قانون تعیین‌تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۴۰۰۶۰۳۲۴۰۰۱۰۰۳۷۳۰ مورخ ۱۴۰۰/۹/۱۳ هیات موضوع قانون تعیین‌تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک بندر گناوه تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای محمد شنبدی فرزند ماندنی به شماره شناسنامه ۱۲۰۲۹ کدملی ۳۵۳۹۳۰۹۳۳۰ صادره از گناوه را نسبت به ششدانگ یک باب خانه به مساحت ۱۱۳/۳۰ مترمربع در قسمتی از پلاک ۹۱۷ اصلی واقع در امامزاده گناوه خریداری مع‌الواسطه از آقای احمد استادزاده و شرکاء محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. صدور سند مالکیت مانع مراجعه متضرر به مراجع ذی‌صلاح قضایی نمی‌باشد.
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۹/۳۰
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۱۰/۱۵
۵۰۸ م الف- محمد چهابدار- رییس ثبت اسناد و املاک شهرستان گناوه

آگهی موضوع ماده ۳ قانون ماده ۱۳ آیین‌نامه قانون تعیین‌تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۴۰۰۶۰۳۲۴۰۰۱۰۰۳۷۳۱ مورخ ۱۴۰۰/۹/۱۳ هیات موضوع قانون تعیین‌تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک بندر گناوه تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای حسن حسنی فرزند مسلم به شماره شناسنامه ۳۱۹۰ کدملی ۳۵۴۹۴۹۸۰۵۵ صادره از دشتی را نسبت به ششدانگ یک باب خانه به مساحت ۲۲۰ مترمربع در قسمتی از پلاک ۹۱۷ اصلی واقع در امامزاده گناوه خریداری مع‌الواسطه از بانو گلی‌خانم کاج‌زاده و شرکاء محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. صدور سند مالکیت مانع مراجعه متضرر به مراجع ذی‌صلاح قضایی نمی‌باشد.
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۹/۳۰
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۱۰/۱۵
۵۱۲ م الف- محمد چهابدار- رییس ثبت اسناد و املاک شهرستان گناوه

آگهی موضوع ماده ۳ قانون ماده ۱۳ آیین‌نامه قانون تعیین‌تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۴۰۰۶۰۳۲۴۰۰۱۰۰۳۷۴۰ مورخ ۱۴۰۰/۹/۱۴ هیات موضوع قانون تعیین‌تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک بندر گناوه تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای درویش بهمیاری فرزند علی به شماره شناسنامه ۲ کدملی ۳۵۳۹۷۸۳۰۴۰ صادره از گناوه را نسبت به ششدانگ یک باب خانه به مساحت ۲۷۴/۸۷ مترمربع در قسمتی از پلاک ۹۱۷ اصلی واقع در امامزاده گناوه خریداری مع‌الواسطه از آقای غلامرضا خلفی و شرکاء محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. صدور سند مالکیت مانع مراجعه متضرر به مراجع ذی‌صلاح قضایی نمی‌باشد.
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۹/۳۰ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۱۰/۱۵
۵۱۳ م الف- محمد چهابدار- رییس ثبت اسناد و املاک شهرستان گناوه

آگهی فقدان

آقای مرادعلی جهانشیری به موجب تفویض و کالتنامه شماره ۲۱۰۶۰ مورخ ۱۴۰۰/۶/۲۴ دفترخانه ۲۹ شهریار از طرف وراث مرحوم فریدون صدیقی‌تنکابنی به موجب دادنامه شماره ۲۸۷/۱۰۵/۹۳ مورخ ۱۳۹۳/۹/۱ شورای حل اختلاف منطقه ۳ تهران ضمن تسلیم دو برگ استشهادیه تصدیق شده اعلام نموده که سند مالکیت ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۱۹۹۸۶ مترمربع به شماره پلاک ۴۰ فرعی از ۴۱ اصلی مفروز از اصلی نام برده واقع در والیبک از اراضی نظرآباد جزو حوزه ثبتی شهرستان نظرآباد به شماره چاپی ۳۰۲۸۶۴ به دلیل جواس‌پرتی مفقود گردیده و تقاضای سند مالکیت المثنی نموده است لذا مراتب به استناد تبصره ۱ اصلاحی ماده ۱۲۰ قانون ثبت در یک نوبت آگهی تا چنانچه اشخاص حقیقی یا حقوقی که مدعی وجود سند مالکیت نزد خود و یا انجام معامله نسبت به ملک مذکور می‌باشند از تاریخ انتشار این آگهی به مدت ۱۰ روز اعتراض کتبی خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت به این اداره تسلیم نمایند بدیهی است چنانچه ظرف مدت مقرر اعتراضی واصل نشود و یا در صورت اعتراض اصل سند ارائه نگردد سند مالکیت المثنی برابر مقررات به متقاضی تسلیم خواهد شد.
مسیب محمدی- رییس ثبت اسناد و املاک شهرستان نظرآباد

آگهی فقدان

آقای مرادعلی جهانشیری به موجب تفویض و کالتنامه شماره ۲۱۰۶۰ مورخ ۱۴۰۰/۶/۲۴ دفترخانه ۲۹ شهریار از طرف وراث مرحوم فریدون صدیقی‌تنکابنی به موجب دادنامه شماره ۲۸۷/۱۰۵/۹۳ مورخ ۱۳۹۳/۹/۱ شورای حل اختلاف منطقه ۳ تهران ضمن تسلیم دو برگ استشهادیه تصدیق شده اعلام نموده که سند مالکیت ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۱۹۵۹۵ مترمربع به شماره پلاک ۴۱ فرعی از ۴۱ اصلی مفروز از اصلی نام برده واقع در والیبک از اراضی نظرآباد جزو حوزه ثبتی شهرستان نظرآباد به شماره چاپی ۳۰۲۸۶۵ به دلیل جواس‌پرتی مفقود گردیده و تقاضای سند مالکیت المثنی نموده است لذا مراتب به استناد تبصره ۱ اصلاحی ماده ۱۲۰ قانون ثبت در یک نوبت آگهی تا چنانچه اشخاص حقیقی یا حقوقی که مدعی وجود سند مالکیت نزد خود و یا انجام معامله نسبت به ملک مذکور می‌باشند از تاریخ انتشار این آگهی به مدت ۱۰ روز اعتراض کتبی خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت به این اداره تسلیم نمایند بدیهی است چنانچه ظرف مدت مقرر اعتراضی واصل نشود و یا در صورت اعتراض اصل سند ارائه نگردد سند مالکیت المثنی برابر مقررات به متقاضی تسلیم خواهد شد.
مسیب محمدی- رییس ثبت اسناد و املاک شهرستان نظرآباد

آگهی فقدان

آقای مرادعلی جهانشیری به موجب تفویض و کالتنامه شماره ۲۱۰۶۰ مورخ ۱۴۰۰/۶/۲۴ دفترخانه ۲۹ شهریار از طرف آقای بیژن مصباح‌مرجانی ضمن تسلیم دو برگ استشهادیه تصدیق شده اعلام نموده که سند مالکیت ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۲۴۹۵۰ مترمربع به شماره پلاک ۴۴ فرعی از ۴۱ اصلی مفروز از اصلی نام برده واقع در والیبک از اراضی نظرآباد جزء حوزه ثبتی شهرستان نظرآباد به شماره چاپی ۰۳۸۹۶۱ به دلیل جواس‌پرتی مفقود گردیده و تقاضای سند مالکیت المثنی نموده است لذا مراتب به استناد تبصره ۱ اصلاحی به ماده ۱۲۰ قانون ثبت در یک نوبت آگهی تا چنانچه اشخاص حقیقی یا حقوقی که مدعی وجود سند مالکیت نزد خود و یا انجام معامله نسبت به ملک مذکور می‌باشند از تاریخ انتشار این آگهی به مدت ۱۰ روز اعتراض کتبی خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت به این اداره تسلیم نمایند بدیهی است چنانچه ظرف مدت مقرر اعتراضی واصل نشود و یا در صورت اعتراض اصل سند ارائه نگردد سند مالکیت المثنی برابر مقررات به متقاضی تسلیم خواهد شد.
مسیب محمدی- رییس ثبت اسناد و املاک شهرستان نظرآباد

آگهی فقدان

آقای مرادعلی جهانشیری به موجب تفویض و کالتنامه شماره ۲۱۰۶۰ مورخ ۱۴۰۰/۶/۲۴ دفترخانه ۲۹ شهریار از طرف آقای بیژن مصباح‌مرجانی ضمن تسلیم دو برگ استشهادیه تصدیق شده اعلام نموده که سند مالکیت ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۱۹۹۶۳ مترمربع به شماره پلاک ۳۸ فرعی از ۴۱ اصلی مفروز از اصلی نام برده واقع در والیبک از اراضی نظرآباد جزء حوزه ثبتی شهرستان نظرآباد به شماره چاپی ۳۰۲۸۶۲ به دلیل جواس‌پرتی مفقود گردیده و تقاضای سند مالکیت المثنی نموده است لذا مراتب به استناد تبصره ۱ اصلاحی به ماده ۱۲۰ آیین‌نامه قانون ثبت در یک نوبت آگهی تا چنانچه اشخاص حقیقی یا حقوقی که مدعی وجود سند مالکیت نزد خود و یا انجام معامله نسبت به ملک مذکور می‌باشند از تاریخ انتشار این آگهی به مدت ۱۰ روز اعتراض کتبی خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت به این اداره تسلیم نمایند بدیهی است چنانچه ظرف مدت مقرر اعتراضی واصل نشود و یا در صورت اعتراض اصل سند ارائه نگردد سند مالکیت المثنی برابر مقررات به متقاضی تسلیم خواهد شد.
مسیب محمدی- رییس ثبت اسناد و املاک شهرستان نظرآباد

آگهی فقدان

آقای مرادعلی جهانشیری به موجب تفویض و کالتنامه شماره ۲۱۰۶۰ مورخ ۱۴۰۰/۶/۲۴ دفترخانه ۲۹ شهریار از طرف آقای بیژن مصباح‌مرجانی ضمن تسلیم دو برگ استشهادیه تصدیق شده اعلام نموده که سند مالکیت ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۲۰۰۰۶ مترمربع به شماره پلاک ۳۹ فرعی از ۴۱ اصلی مفروز از اصلی نام برده واقع در والیبک از اراضی نظرآباد جزء حوزه ثبتی شهرستان نظرآباد به شماره چاپی ۳۰۲۸۶۳ به دلیل جواس‌پرتی مفقود گردیده و تقاضای سند مالکیت المثنی نموده است لذا مراتب به استناد تبصره ۱ اصلاحی به ماده ۱۲۰ آیین‌نامه قانون ثبت در یک نوبت آگهی تا چنانچه اشخاص حقیقی یا حقوقی که مدعی وجود سند مالکیت نزد خود و یا انجام معامله نسبت به ملک مذکور می‌باشند از تاریخ انتشار این آگهی به مدت ۱۰ روز اعتراض کتبی خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت به این اداره تسلیم نمایند بدیهی است چنانچه ظرف مدت مقرر اعتراضی واصل نشود و یا در صورت اعتراض اصل سند ارائه نگردد سند مالکیت المثنی برابر مقررات به متقاضی تسلیم خواهد شد.
مسیب محمدی- رییس ثبت اسناد و املاک شهرستان نظرآباد

آگهی فقدان

آقای مرادعلی جهانشیری به موجب تفویض و کالتنامه شماره ۲۱۰۶۰ مورخ ۱۴۰۰/۶/۲۴ دفترخانه ۲۹ شهریار از طرف وراث مرحوم فریدون صدیقی‌تنکابنی به موجب دادنامه شماره ۲۸۷/۱۰۵/۹۳ مورخ ۱۳۹۳/۹/۱ شورای حل اختلاف منطقه ۳ تهران ضمن تسلیم دو برگ استشهادیه تصدیق شده اعلام نموده که سند مالکیت ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۲۴۹۵۰ مترمربع به شماره پلاک ۴۵ فرعی از ۴۱ اصلی مفروز از اصلی نام برده واقع در والیبک از اراضی نظرآباد جزو حوزه ثبتی شهرستان نظرآباد به شماره چاپی ۰۳۸۹۶۳ به دلیل جواس‌پرتی مفقود گردیده و تقاضای سند مالکیت المثنی نموده است لذا مراتب به استناد تبصره ۱ اصلاحی ماده ۱۲۰ قانون ثبت در یک نوبت آگهی تا چنانچه اشخاص حقیقی یا حقوقی که مدعی وجود سند مالکیت نزد خود و یا انجام معامله نسبت به ملک مذکور می‌باشند از تاریخ انتشار این آگهی به مدت ۱۰ روز اعتراض کتبی خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت به این اداره تسلیم نمایند بدیهی است چنانچه ظرف مدت مقرر اعتراضی واصل نشود و یا در صورت اعتراض اصل سند ارائه نگردد سند مالکیت المثنی برابر مقررات به متقاضی تسلیم خواهد شد.
مسیب محمدی- رییس ثبت اسناد و املاک شهرستان نظرآباد

آگهی فقدان

آقای مرادعلی جهانشیری به موجب تفویض و کالتنامه شماره ۲۱۰۶۰ مورخ ۱۴۰۰/۶/۲۴ دفترخانه ۲۹ شهریار از طرف وراث مرحوم فریدون صدیقی‌تنکابنی به موجب دادنامه شماره ۲۸۷/۱۰۵/۹۳ مورخ ۱۳۹۳/۹/۱ شورای حل اختلاف منطقه ۳ تهران ضمن تسلیم دو برگ استشهادیه تصدیق شده اعلام نموده که سند مالکیت ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۱۹۸۹۳ مترمربع به شماره پلاک ۴۲ فرعی از ۴۱ اصلی مفروز از اصلی نام برده واقع در والیبک از اراضی نظرآباد جزو حوزه ثبتی شهرستان نظرآباد به شماره چاپی ۳۰۲۸۶۱ به دلیل جواس‌پرتی مفقود گردیده و تقاضای سند مالکیت المثنی نموده است لذا مراتب به استناد تبصره ۱ اصلاحی ماده ۱۲۰ قانون ثبت در یک نوبت آگهی تا چنانچه اشخاص حقیقی یا حقوقی که مدعی وجود سند مالکیت نزد خود و یا انجام معامله نسبت به ملک مذکور می‌باشند از تاریخ انتشار این آگهی به مدت ۱۰ روز اعتراض کتبی خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت به این اداره تسلیم نمایند بدیهی است چنانچه ظرف مدت مقرر اعتراضی واصل نشود و یا در صورت اعتراض اصل سند ارائه نگردد سند مالکیت المثنی برابر مقررات به متقاضی تسلیم خواهد شد.
مسیب محمدی- رییس ثبت اسناد و املاک شهرستان نظرآباد

آگهی فقدان

آقای مرادعلی جهانشیری به موجب تفویض و کالتنامه شماره ۲۱۰۶۰ مورخ ۱۴۰۰/۶/۲۴ دفترخانه ۲۹ شهریار از طرف آقای بیژن مصباح‌مرجانی ضمن تسلیم دو برگ استشهادیه تصدیق شده اعلام نموده که سند مالکیت ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۱۸۸۰۶ مترمربع به شماره پلاک ۴۳ فرعی از ۴۱ اصلی مفروز از اصلی نام برده واقع در والیبک از اراضی نظرآباد جزو حوزه ثبتی شهرستان نظرآباد به شماره چاپی ۳۰۲۸۶۰ به دلیل جواس‌پرتی مفقود گردیده و تقاضای سند مالکیت المثنی نموده است لذا مراتب به استناد تبصره ۱ اصلاحی به ماده ۱۲۰ آیین‌نامه قانون ثبت در یک نوبت آگهی تا چنانچه اشخاص حقیقی یا حقوقی که مدعی وجود سند مالکیت نزد خود و یا انجام معامله نسبت به ملک مذکور می‌باشند از تاریخ انتشار این آگهی به مدت ۱۰ روز اعتراض کتبی خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت به این اداره تسلیم نمایند بدیهی است چنانچه ظرف مدت مقرر اعتراضی واصل نشود و یا در صورت اعتراض اصل سند ارائه نگردد سند مالکیت المثنی برابر مقررات به متقاضی تسلیم خواهد شد.
مسیب محمدی- رییس ثبت اسناد و املاک شهرستان نظرآباد

آگهی فقدان

برگ سبز خودرو سواری پراید سایپا تیپ صبا (جی‌تی‌ایکس) نوع سوخت بنزین رنگ سفید- روغنی مدل ۱۳۸۰ شماره پلاک ایران ۲۱ ۸۵۲ ص ۲۵ شماره موتور ۰۰۲۹۰۱۳۲ شماره شاسی S1412280755058 به نام سیدایمانعلی حسینی مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط است.
نظرآباد

آگهی فقدان

سند موتورسیکلت نیما تیپ CDI125 رنگ قرمز مدل ۱۳۹۰ شماره پلاک ۷۲۶۴۲/۳۲۳ شماره موتور NBEB۰۲۳۳۷۲ و شماره شاسی ۱۲۵B۹۰۰۷۱۶۴ ***NBE به نام حسین سربازبخشایش مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط است.
نظرآباد

آگهی مفقودی

مدارک: کارت هوشمند خودرو خاور به شماره ۴۱۵۲۷۴۶ و شماره پلاک ایران ۲۱ ۷۶۳ ع ۱۶ موتور ۱۰۰۶۱۳۰۸ شاسی ۱۴۷۳۲۵۴۷ به‌نام مرتضی نوری‌زاده مفقود و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد.
بهارستان

آگهی تغییرات ثبتی

آگهی تغییرات شرکت پالایشی کیمیاسازان کسری شرکت سهامی خاص به شماره ثبت ۱۹۳۱ و شناسه ملی ۱۴۰۰۴۷۸۴۳۲۰ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۲۶ تصمیمات ذیل اتخاذ شد: ۱) صورت‌های مالی شامل صورت وضعیت مالی (ترازنامه) به تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۳۰ و صورت‌های سود و زیان، تغییرات در حقوق مالکانه و جریان‌های نقدی شرکت برای سال مالی منتهی به تاریخ مذکور به تصویب مجمع رسید. ۲) موسسه حسابرسی بهبود سیستم‌های مدیریت حسابرسین به شماره ثبت ۶۸۷۰ و شناسه ملی ۱۰۱۰۰۳۱۶۹۹۱ به عنوان بازرس قانونی اصلی و حسابرس مستقل شرکت و موسسه حسابرسی و خدمات مدیریت حساب گستر پویا به شماره ثبت ۱۲۱۸۳ و شناسه ملی ۱۰۱۰۰۴۷۳۸۹۵ به عنوان بازرس علی‌البدل برای سال مالی ۱۴۰۰ به مدت یک سال انتخاب گردیدند. ۳- روزنامه «جهان‌صنعت» جهت درج آگهی‌های شرکت تعیین گردید.
اداره کل ثبت اسناد و املاک استان بوشهر
شناسه: ۱۲۵۴۹۰۹
مرجع ثبت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری کنگان

خبر

افزایش قیمت ماهی و کنسرو ماهی تن

ایسنا- به دنبال افزایش قیمت ماهی، این کالای مصرفی مردم تا ۷۷/۷ درصد گران شده و هر کیلو ماهی قزل‌آلا تا بیش از ۱۰۰ هزار تومان هم قیمت خورده است. از ماه‌های گذشته قیمت ماهی به خصوص ماهی قزل‌آلا در بازار با نوسان همراه بوده است و گزارش‌ها حاکی از رشد قیمت آن تا بیش از ۱۰۰ هزار تومان بود. بررسی تازه‌ترین گزارش مرکز آمار ایران از وضعیت قیمت کالاهای خوراکی در آذرماه امسال نیز همچنان نشان‌دهنده روند افزایشی قیمت این کالاست.

بر اساس این گزارش، هر کیلو ماهی قزل‌آلا در آذرماه سال گذشته به طور متوسط ۴۸ هزار و ۴۰۰ تومان بوده که در آبان ماه امسال به ۸۴ هزار و ۸۰۰ تومان و در آذرماه به بیش از ۸۶ هزار تومان افزایش داشته است؛ در ماه گذشته نیز تا بیش از ۱۰۰ هزار تومان فروش رفته است. این تغییرات قیمتی نشان می‌دهد که ماهی قزل‌آلا نسبت به آبان امسال ۱/۶ و در مقایسه با آذر سال گذشته ۷۷/۷ درصد گران شده است.

در رابطه با وضعیت قیمت کنسرو ماهی تن نیز هر قوطی ۱۸۰ گرمی، در ماه گذشته به طور متوسط ۲۸ هزار و ۷۰۰ تومان به فروش رفته و تا بیش از ۳۰ هزار تومان قیمت خورده است. کنسرو ماهی تن نسبت به آذرماه سال گذشته ۲۲/۷ درصد افزایش قیمت دارد. اعلام فعالان این بخش از این حکایت دارد که افزایش قیمت ماهی به دلیل افزایش قیمت نهاده‌ها، داروها، هزینه‌های کارگری، هزینه خدمات برق، حمل‌ونقل و... اتفاق افتاده است.

لیموترش کیلویی ۱۶۰ هزار تومان

مهر- رییس اتحادیه فروشندگان میوه و سبزی با بیان اینکه مشکلی در تامین میوه و صیفی‌جات نداریم، گفت: رکود سنگینی بر بازار حاکم است. به گفته اسدالله کارگر، عرضه محصولات نسبت به تقاضا بسیار بیشتر است. کارگر درباره اینکه قیمت میوه افزایش زیادی داشته و مردم قدرت خرید آن را ندارند، گفت: قیمت همه کالاها و محصولات در سال‌های اخیر افزایش یافته و افزایش قیمت در میوه نسبت به سایر محصولات اتفاقا کمتر بوده اما به دلیل اینکه مردم بیشتر با میوه و صیفی‌جات سروکار دارند و برخورد آنها با این محصولات روزانه است، افزایش نرخ آنها را بیشتر حس می‌کنند.

وی قیمت هر کیلوگرم سیب‌زمینی را بین شش تا ۱۰ هزار تومان اعلام و اضافه کرد: قیمت هر کیلوگرم گوجه‌فرنگی بوته رس نیز بین شش تا ۱۲ هزار تومان است. کارگر همچنین قیمت هر کیلوگرم لیموترش سنگی را بین ۱۱۰ تا ۱۶۰ هزار تومان اعلام کرد و گفت: قیمت هر کیلوگرم موز نیز بین ۲۲ تا ۲۹ هزار تومان است.

چرا روسیه محصولات کشاورزی را برگشت می‌زند؟

«جهان صنعت»- مدیر حفظ نباتات جهاد کشاورزی استان مرکزی به بیان دلیل برگشت محصولات کشاورزی صادرشده از ایران به روسیه پرداخت. قاسم قدمی با تاکید بر اینکه ایراد فنی متوجه محصولات کشاورزی تولیدشده در ایران نیست، اظهار کرد: حدود ۳۰۰ نوع سم در کشور وجود دارد که جزو سموم مجاز و ثبت‌شده روی محصولات کشاورزی هستند. به عنوان مثال ۳۰ مورد از این سموم روی سبزیجات و صیفی‌جات و ۲۰ مورد روی گندم ثبت شده است.

وی به فرآیند حداقل دوساله ثبت سموم بر روی محصولات کشاورزی اشاره کرد و گفت: در این فرآیند آزمایشات لازم توسط موسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی کشور صورت گرفته و در صورت مطلوب بودن نتایج آزمایشات، در هیات نظارت بر سموم مطرح و کمیته مربوطه اقدام به تصویب کرده و جزو سموم مجاز کشور شناخته می‌شود. لیست سموم مجاز کشور در سایت سازمان حفظ نباتات تحت عنوان فهرست آفات و بیماری‌ها و سموم توصیه شده، موجود است.

این مقام مسوول در جهاد کشاورزی استان مرکزی به لیست فروشندگان مجاز سموم در کشور نیز اشاره کرد و افزود: در استان مرکزی حدود ۱۶۰ فروشنده مجاز سموم وجود دارد که دارای پروانه و مجوز از سازمان نظام مهندسی کشاورزی برای فروش و عرضه سموم هستند و بهره‌برداران کشاورزی نیز با مراجعه به این مراکز، سموم مجاز تهیه‌شده از طریق شبکه فرمولاتورهای داخلی یا واردکنندگان سموم کشاورزی که در داخل کشور وجود دارند و آمار آنها حدود ۷۰ تولیدکننده و واردکننده سموم است را تهیه می‌کنند.

وی بیان کرد: نوع سمومی که برای محصولات مختلف کشاورزی از سوی بهره‌بردار مورد استفاده قرار می‌گیرد طبق توصیه کارشناسان بخش خصوصی یا جهاد کشاورزی استان و شهرستان‌هاست.قدمی در خصوص برگشت محصولات کشاورزی از روسیه گفت: برگشت محصولات کشاورزی از روسیه به دلیل باقی ماندن سموم بر روی تولیدات نبوده است. هر کشوری شرایط خاصی را برای ورود محصولات کشاورزی از کشور مبدا دارد و کشور روسیه نیز از این شرایط مستثنی نیست.وی با اشاره به فعالیت کنوانسیون بین‌المللی حفظ نباتات با عضویت ۱۹۵ کشور جهان گفت: تمامی کشورهای عضو کنوانسیون بین‌المللی حفظ نباتات متعهد شدند که شرایط یکدیگر را در حوزه واردات محصولات و فرآورده‌های کشاورزی بپذیرند و هر کشوری می‌تواند شرایط خاصی را برای واردات محصولات کشاورزی در نظر بگیرد و ایران هم در حوزه واردات محصولات کشاورزی سختگیرانه عمل می‌کند.او با اشاره به هفت نوع سم مجاز ثبت‌شده بر روی محصولات کشاورزی در ایران که مورد تایید اتحادیه اروپاست، گفت: کشور روسیه در استفاده از این هفت نوع سم ثبت‌شده بر روی محصولات کشاورزی که مورد تایید اتحادیه اروپاست مخالفت می‌کند و از پذیرش محصولاتی که در تولید آن از این سموم استفاده شده ممانعت به عمل می‌آورد. البته این هفت نوع سم به تولیدکنندگان ایرانی اعلام شده است و گفته شده در صورت صادرات محصولات به کشور روسیه در مرحله داشت و کاشت از این سموم استفاده نکنند.

وی تصریح کرد: هر چند این سموم در کشور ما و بسیاری کشورهای دیگر جزو سموم مجاز هستند اما در روسیه ثبت نشده‌اند و با مشاهده حداقل باقیمانده این سموم روی محصولات، از پذیرش آن امتناع می‌کنند. گرچه قبلا روسیه با پذیرش محصولاتی با این نوع سموم مشکلی نداشت و این رفتار اخیر چندماهی است که صورت گرفته که می‌توان گفت یک کشور تحت تاثیر شرایطی چنین تصمیماتی را اتخاذ می‌کند. در ایران هم در مقاطعی به دلایل مختلفی برخی سموم از چرخه تولید خارج می‌شوند.

مدیر حفظ نباتات جهاد کشاورزی استان مرکزی با تاکید بر اینکه استفاده از این سموم مجاز از نظر سلامت غذایی در ایران و اتحادیه اروپا مشکلی ندارد، گفت: کشورهای اروپایی از پذیرش محصولاتی که با استفاده از این سموم در ایران تولید شده باشند، مشکلی ندارند چرا که جزو سموم مجاز هستند. قدمی تصریح کرد: در سالیان گذشته افزون بر ۳۰ درصد سموم پرخطر بوده‌اند در حالی که این میزان امروزه به دو درصد کاهش یافته است و ۹۸ درصد سموم در رده کم‌خطر یا متوسط خطر قرار دارند. در حال حاضر اکثر محصولات کشاورزی تولیدشده در ایران جزو محصولات سالم بوده و شهروندان می‌توانند با اطمینان خاطر و بدون هیچ نگرانی از تولیدات کشاورزی ایرانی استفاده کنند.

عرضه و تقاضا به هم ریخت

احتمال کمبود برنج شب عید

گروه بازرگانی- در حالی که به دلیل کمبود ۴۰ درصدی تولید و دپوی برنج در انبارها، قیمت برنج ایرانی در بازار روند صعودی به خود گرفته است، قیمت برنج خارجی نیز به دلایلی همچون حذف معافیت مالیات بر ارزش‌افزوده و کندی روند ثبت سفارش واردات با نوسان روبه‌رو است. در این راستا به تازگی این هشدار از سوی کارشناسان داده شد که با اخذ مالیات بر ارزش‌افزوده برای واردات برنج در نهایت قیمت تمام‌شده این محصول افزایش پیدا خواهد کرد. آن هم در شرایطی که ۹۰ درصد از برنج وارداتی از سوی قشر آسیب‌پذیر جامعه مصرف می‌شود. همچنین این واقعیت اعلام شد که با افزایش قیمت برنج خارجی، شاهد افزایش قیمت دوباره برنج ایرانی نیز خواهیم بود. با این حال اما این اقدام در دستور کار قرار گرفت و با حذف معافیت مالیات بر ارزش‌افزوده، ۹درصد به قیمت برنج خارجی اضافه خواهد شد. در این میان شاهد این هستیم که قیمت برنج در یک هفته اخیر افزایش ۱۰ تا ۲۰ درصدی را تجربه کرده است و دلال‌ها عرضه برنج ایرانی را به انحصار خود درآورده‌اند. حتی این پیش‌بینی وجود دارد که اگر ثبت سفارش واردات برنج سرعت نگیرد، بازار برنج برای شب عید با کمبود و افزایش قیمت روبه‌رو شود.

■ ۹ درصد به قیمت برنج خارجی اضافه می‌شود

براساس دستورالعمل ابلاغ‌شده از سوی سازمان امور مالیاتی از زمان اجرای قانون دائمی مالیات ارزش‌افزوده، معافیت مالیاتی کالاهای وارداتی نظیر برنج و روغن که ذیل جزءهای (۱)، (۳) و (۵) بند الف ماده ۹ قانون مالیات بر ارزش‌افزوده قرار دارند، حذف خواهد شد. در همین راستا انجمن واردکنندگان برنج نسبت به حذف معافیت مالیات بر ارزش‌افزوده اعتراض خود را اعلام و بیان کرد: مسوولان باید به این مساله توجه و اخذ این مالیات را حداقل برای برنج وارداتی حذف کنند.

در این خصوص دبیر انجمن واردکنندگان برنج گفت: با حذف معافیت مالیات بر ارزش‌افزوده، ۹درصد به قیمت برنج خارجی اضافه خواهد شد. البته قیمت برنج خارجی تحت تاثیر قیمت ارز و بازارهای جهانی به صورت مداوم نوسان دارد.

مسیح کشاورز با بیان اینکه از ابتدای سال تاکنون ۹۸۰ هزار تن برنج وارد کشور شده است، اظهار کرد: از این میزان ۷۰۰ هزار تن توسط بخش خصوصی وارد شده که ۴۸۸ هزار تن آن به قبل دوره ممنوعیت و ۲۰۰ هزار تن نیز به دوره بعد ممنوعیت مربوط می‌شود.

وی ادامه داد: وقتی ممنوعیت واردات برنج برداشته شد، ارزش‌های جدید که متاسفانه به دلیل انجام خرید در زمان ممنوعیت واردات با کمی تغییر و افزایش همراه بود، به مراجع ذیربط ارسال شد که امکان ثبت سفارش برنج در آبان و آذرماه فراهم شود.

دبیر انجمن واردکنندگان برنج با بیان اینکه مصرف ماهیانه برنج خارجی در کشور ۱۰۰ تا ۱۵۰ هزار تن است، گفت: به دلیل اجرا شدن قانون انتزاع و انتقال مسوولیت‌های ثبت سفارش از وزارت صمت به وزارت جهاد کشاورزی روند ثبت سفارش برای واردات برنج کند شده است. از این‌رو اعلام کردیم که اگر ثبت سفارش واردات سرعت نگیرد، ممکن است برای شب عید با کمبود برنج خارجی در بازار مواجه شویم.

وی تصریح کرد: امیدواریم با سرعت گرفتن ثبت سفارش‌ها، محدودیتی در تامین برنج خارجی نداشته باشیم و از طرفی جلوی افزایش قیمت برنج ایرانی نیز گرفته شود.

■ دولت انبارها را رصد نمی‌کند

در این خصوص همچنین رییس اتحادیه شالیکوبی‌داران مازندران خاطرنشان کرد: در سال جاری برنج ۴۰ درصد کاهش تولید را تجربه کرده است. در حال حاضر بخش قابل‌توجهی از برنج تولیدشده از سوی دلال‌ها دپو شده است و آنها با هر نرخی که بخواهند این محصول را عرضه می‌کنند.

تقی جعفریان با اشاره به افزایش قیمت روزانه برنج ایرانی گفت: دولت می‌تواند بازار برنج را سامان بدهد اما متاسفانه بنا به دلایلی که هنوز برای ما روشن نیست دولت چرا در زمینه رصد انبارها ورود نمی‌کند.

وی با بیان اینکه برنج در حجم قابل‌توجهی در انبارها دپو شده است، خاطرنشان کرد: اتحادیه نماینده قانونی دولت نیست و همچنین ابزار قانونی ندارد که بخواهد به کارخانه‌داران و انبارداران حکم کند که بار خود را در انبارها دپو نکنند و در بازار عرضه کنند. همین مساله باعث شده یک عده دلال، مشخص می‌کنند برنج با چه قیمتی و در چه میزانی در بازار عرضه شود.

این فعال اقتصادی کاهش تولید برنج ایرانی در سال جاری را ۴۰ درصد عنوان کرد و افزود: مرکز آمار کاهش تولید را ۳۰ درصد و وزارت کشاورزی ۲۰ درصد اعلام می‌کند این در حالی است که بنا به آمار اتحادیه برنج ۴۰ درصد کاهش تولید را تجربه کرده است. به نظر می‌رسد آمار ما به واقعیت‌تر باشد چرا که ما کم و کیف این بازار را لمس می‌کنیم و خسارت‌های فعالان این بخش را از نزدیک مشاهده کردیم.

به گفته جعفریان، اگر در سال آینده بارندگی خوبی داشته باشیم و محصول آفتاب شدید نخورد می‌توان پیش‌بینی کرد که تولید برنج به حد نصاب برسد.

وی با اشاره به کاهش کشت دوم برنج گفت: تولید کشت دوم برنج به ۱۰ درصد سال‌های گذشته هم نرسید. همچنین آفتاب شدید باعث شد که کشت برنج طارم آسیب جدی ببیند و این برنج از کیفیت بیفتد.

■ لزوم عرضه برنج خارجی برای شکستن قیمت‌ها

رییس اتحادیه شالیکوبی‌داران مازندران تصریح کرد: اگر دولت می‌خواهد بازار برنج را مدیریت کند باید برنج خارجی با نرخ مناسب در بازار عرضه کند تا قیمت‌ها شکسته شوند. اگر این شرایط ادامه داشته باشد کشاورزان و مصرف‌کنندگان آسیب جدی خواهند دید.

وی فرآیند مکانیزاسیون شالیزارهای برنج را کند عنوان کرد و افزود: دولت در این زمینه به ما وعده می‌دهد و اما در عمل ما شاهد هیچ تغییری در نحوه کاشت و برداشت برنج نیستیم و همچنان برنج به صورت سنتی کشت و برداشت می‌شود.

جعفریان افزایش دستمزد کارگر شالیزارها را تایید کرد و خاطرنشان کرد: به نظر من افزایش دستمزد کارگران تاثیر چندانی در نرخ برنج ایرانی نگذاشت افزایش قیمت برنج را علاوه بر دپو برنج از سوی دلالان باید در افزایش قیمت نهاده‌های دولتی سم و کود جست‌وجو کرد.

■ افزایش ۲۰ درصدی قیمت برنج در یک هفته

همچنین در این رابطه حسن تقی‌زاده رییس اتحادیه برنج‌فروشان بابل با اشاره به افزایش قیمت ۱۰ تا ۲۰ درصدی برنج در هفته گذشته به ایلنا گفت: قیمت برنج طارم هفته پیش ۵۵ هزار تومان بود این در حالی است که در هفته جاری قیمت این برنج به کیلویی ۶۰ هزار تومان رسیدوی با اشاره به انواع قیمت برنج ایرانی گفت: برنج هاشمی کیلویی ۶۳ هزار تومان، امراللهی کیلویی ۶۵ هزار تومان، شیرودی کیلویی ۴۲ هزار تومان، فجر کیلویی ۵۰ هزار تومان و برنج ندا کیلویی ۴۰ هزار تومان رسید. این فعال اقتصادی بیان کرد: با افزایش قیمت برنج عرضه این محصول نیز کاهش پیدا کرده است. در حال حاضر تولیدکنندگان و کشاورزان تولیدات خود را فروخته‌اند و ۸۰ درصد برنج تولیدشده در دست دلال‌ها و فروشگاه‌های بزرگ زنجیره‌ای است. آنها هستند که مانع عرضه به موقع برنج در کشور می‌شوند.

گزارش ۲

در نشست روسای کمیسیون‌های اتاق تهران بررسی شد

مهم‌ترین مطالبات و خواسته‌های بخش خصوصی از نمایندگان مجلس

«جهان صنعت»- روسای کمیسیون‌های تخصصی اتاق تهران در نشستی با مجتبی توانگر، نماینده مردم تهران در مجلس و عضو کمیسیون اقتصادی خانه ملت، مهم‌ترین مشکلات موجود در حوزه‌های مختلف اقتصاد را با او در میان گذاشته و راهکارهای خود را هم بیان کردند. توانگر نیز با تاکید بر تولید محتوا از سوی اتاق بازرگانی، از ضرورت همفکری مجلس و بخش خصوصی برای تنقیح قوانین گفت.

در این جلسه، روسای کمیسیون‌های اتاق تهران سیاهه‌ای از موانع موجود بر سر راه کسب‌وکارهای بخش خصوصی پیش روی عضو کمیسیون اقتصادی مجلس قرار دادند و یکی از راه‌های پاکسازی این مشکلات از اکوسیستم فعالان اقتصادی را تعامل و ارائه مشورت‌های لازم به نهاد قانونگذاری و ایجاد بستر مناسب برای تصمیم‌گیری‌های اقتصادی عنوان کردند. این در حالی بود که نماینده مردم تهران در مجلس نیز، با بیان اینکه در ترکیب نمایندگان دوره دوازدهم مجلس، دست‌کم ۶۰ نماینده با سن کمتر از ۴۵ سال حضور دارند، این ترکیب جوان از نمایندگان را فرصتی ایده‌آل برای اتاق بازرگانی و بخش خصوصی عنوان کرد تا ایده‌ها و طرح‌های راهگشای اقتصادی را با این نمایندگان به اشتراک بگذارند.

■ ابزار کم برش مجلس

محمد لاهوتی، رییس کمیسیون تسهیل تجارت و توسعه صادرات اتاق تهران، در سخنانی ابزار نظارتی مجلس را کم‌برش توصیف کرد در حالی که به گفته وی، بخش عمده توان نمایندگان در مجلس صرف تنقیح قوانین شده است. از این‌رو، وی بازگشت مجلس به وجه نظارتی این نهاد را ضروری عنوان کرد و یادآور شد که اجرای فعلی برخی قوانین از جمله قانون رفع موانع تولید و قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار، به طور کامل به اجرا در نیامده و تفسیرهای مختلف از این قوانین از سوی مجریان، مشکلاتی را برای بخش کسب‌وکار کشور ایجاد کرده است.

لاهوتی همچنین با این توضیح که بودجه تنظیمی از سوی دولت نباید ناقض احکام دائمی و اسناد بالادستی باشد، گفت: بر اساس لایحه بودجه سال ۱۴۰۱، استرداد مالیات بر ارزش‌افزوده صادرکنندگان، منوط به رفع تعهد ارزی از سوی آنان شده، حال آنکه تا پیش از این، استرداد مالیات ارزش‌افزوده به صادرکنندگان مصوب شده بود.

وی در عین حال، تغییر نرخ پایه کالاهای وارداتی در بودجه را منوط به تعدیل تعرفه‌ها دانست و یادآور شد که در غیر این صورت، نه تنها تورم کاهش پیدا نخواهد کرد بلکه قیمت محصولات تولید داخل نیز افزایش خواهد یافت.

■ ضرورت رگولاتوری اکوسیستم فناورانه

فرزین فردیس، رییس کمیسیون اقتصاد نوآوری و تحول دیجیتال اتاق تهران نیز به طرح صیانت و اجباری شدن اینماد، اشاره کرد که به گفته وی، این دو طرح به ناامیدی در میان نخبگان و جوانان کارآفرین کشور دامن زده و متخصصان را خیلی بیشتر به سمت درهای خروج از کشور هدایت می‌کند. وی از این رو، از مجلس خواست تا به طور جدی به موضوع نگرانی از مهاجرت اجباری نخبگان و متخصصان کشور به دلیل تدوین چنین طرح‌هایی، ورود کرده و به موج ناامیدی شکل‌گرفته در میان جوانان، پایان داده شود.

فردیس همچنین، رگولاتوری حوزه‌های فناورانه جدید در کشور را موضوعی کلیدی عنوان کرد که به گفته وی، از سوی مجلس و با مشارکت موثر نمایندگان بخش خصوصی، قابل تبیین است. او پیاده‌سازی اسناد تجاری دیجیتال و پیگیری قانون حمایت و صیانت از دارایی‌های دیجیتال را یکی دیگر از دغدغه‌های اکوسیستم نوآوری کشور عنوان کرد و یادآور شد که در این زمینه، بخش خصوصی و اتاق بازرگانی تهران آماده همکاری با مجلس است.

■ طرح قانون بانکداری روی میز نمایندگان مجلس

فریال مستوفی، رییس کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق تهران، نیز حضور نماینده اتاق بازرگانی در جلسات بررسی طرح تامین مالی تولید که در مجلس شورای اسلامی در دست بررسی و نهایی شدن است را خواستار شد. لغو قیمت‌گذاری دستوری در حوزه‌های مختلف از جمله برق، خودرو، فولاد و پتروشیمی، پیگیری تصویب نهایی لایحه وثایق بانکی در مجلس، همکاری برای واگذاری نقاط و محدوده‌های امیدبخش معدنی به بخش‌خصوصی توانمند و نیز نظارت بر اجرای درست ظرفیت‌های قانونی با هدف مشارکت آحاد مردم در تامین مالی پروژه‌های بزرگ معدنی در بازار سرمایه، از دیگر مطالبات مطرح‌شده از سوی این عضو هیات نمایندگان اتاق تهران بود.

مستوفی همچنین به تدوین طرح قانون بانکداری با مشارکت اتاق تهران و همکاری فرهاد نیلی از اقتصاددانان کشور و تیم همکار وی اشاره کرد و با بیان اینکه این طرح به دولت قبل نیز ارائه شد اما مورد توجه قرار نگرفت، افزود: طرح مذکور به دولت سیزدهم و مجلس شورای اسلامی نیز تقدیم شده و امیدواریم این بار مورد توجه قرار گیرد.

■ ضرورت اصلاح حکمرانی محیط‌زیستی

رضا پدیدار، رییس کمیسیون انرژی و محیط‌زیست اتاق تهران نیز در سخنانی، تشکیل نهاد رگولاتوری مستقل در بخش نفت و نیرو را ضروری عنوان کرد و در این زمینه، همکاری میان اتاق بازرگانی و مجلس برای پیاده‌سازی آن را کارگشا دانست. وی همچنین، اصلاح حکمرانی محیط‌زیستی و شکل‌گیری همکاری بین بازیگران اصلی و تاثیرگذار در حوزه محیط‌زیست از جمله بخش کشاورزی، صنعت، نیرو و مدیریت شهری را ضروری دانست که با اراده نمایندگان مجلس قابل انجام است.

عضو هیات نمایندگان اتاق تهران با تاکید بر ایجاد حاکمیت یکپارچه در بخش انرژی کشور، تعیین تکلیف پیشنهاد ادغام دو وزارتخانه نفت و نیرو را از جمله مطالبات فعالان حوزه انرژی عنوان کرد و در عین حال، تشکیل شورای عالی انرژی با در نظر گرفتن جایگاه بخش خصوصی را در شرایط کنونی، مهم و کلیدی ارزیابی کرد.

■ کمک به تصویب سند توسعه صنعتی

در ادامه علی نقیب، رییس کمیسیون صنعت و معدن اتاق تهران، فقدان راهبرد توسعه صنعتی در کشور را از جمله مشکلات زیرساختی عنوان کرد که به گفته وی، این معضل با مشارکت مجلس و بخش خصوصی در تدوین این سند، قابل رفع است.

وی تقویت بعد نظارتی مجلس به منظور اجرای درست قوانین مصوب‌شده از جمله قانون بهبود مستمر محیط کسب وکار را ضروری عنوان کرد و نظارت بر پیاده‌سازی کامل قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر را مطالبه جدی بخش خصوصی برشمرد. رفع تعارض منافع ایجادشده در معادن با دستگاه‌های اجرایی، عدم تصویب قوانین جدید، اصلاح قانون مالیات بر ارزش‌افزوده و البته، اصلاح بودجه پیشنهادی دولت با دیدگاه حمایت از فعالیت‌های اقتصادی مولد، از دیگر مطالباتی بود که رییس کمیسیون صنعت و معدن اتاق تهران با عضو کمیسیون اقتصادی مجلس در میان گذاشت.

■ رفع ایرادات لایحه تعارض منافع

حسن فروزان‌فرد، رییس کمیسیون حمایت قضایی و مبارزه با فساد اتاق تهران، هم به لایحه تعارض منافع که در مجلس در دست بررسی است اشاره کرد و این لایحه را از نگاه بخش خصوصی دارای ایراد و اشکالاتی دانست که چالش‌هایی را برای فعالان اقتصادی به همراه خواهد داشت. وی با این توضیح که تعارض منافع در بخش خصوصی، با آنچه که در دولت باید باشد، متفاوت است، افزود: این در حالی است که در لایحه تعارض منافع، بخش خصوصی و دولتی یکسان دیده شده است.

فروزان‌فرد در عین حال، ایجاد بیمه مسوولیت را یکی از الزامات محیط کسب‌وکار کشور عنوان کرد که به گفته وی، مطالعات آن در اتاق بازرگانی تهران صورت گرفته و قابل ارائه به نمایندگان مجلس برای بررسی و اقدام قانونی روی آن است.

وی همچنین، بر پیگیری موضوع اصلاح لایحه قانون تجارت در مجلس و ضرورت نقش‌آفرینی وزارت صمت و بخش خصوصی در تدوین آن، تصویب لوایح قضایی موثر ورشکستگی، سهامداران خرد، ثبت اشخاص حقوقی و نیز آیین‌نامه دادگاه‌های تجاری و اجرای قراردادها در مجلس را از جمله موضوعاتی عنوان کرد که به در قالب مطالبات بخش خصوصی از مجلس قابل طرح است.

■ کمک مجلس به تصویب اساسنامه سازمان غذا و دارو

همچنین در این نشست، مطالبات مطرح‌شده از سوی کمیسیون اقتصاد سلامت اتاق تهران ارائه شد. انتزاع وظایف مرتبط با بازرگانی از وزارت بهداشت و تمرکز بیشتر آن وزارتخانه بر موضوعات کیفی و مرتبط با سلامت جامعه، بازنگری قانون مقررات امور پزشکی و دارویی و مواد خوردنی و آشامیدنی مصوب ۱۳۳۴ و جایگزینی آن با قانون جدید بر مبنای نیازهای روز حوزه سلامت، از جمله موضوعاتی بود که از سوی کمیسیون اقتصاد سلامت مطرح شد. همچنین اعضای این کمیسیون، بر تدوین اساسنامه سازمان غذا و دارو در راستای شفاف‌سازی تکالیف اصلی آن با همکاری نهادهای قانونگذار، از بین بردن تضاد منافع در حوزه فعالیت سازمان غذا و دارو و البته اصلاح قوانین و حذف امضای طلایی تاکید کردند.

■ بازنگری در قانون مالیات بر ارزش‌افزوده

از سوی کمیسیون کشاورزی و صنایع تبدیلی اتاق تهران نیز برخی مسائل و مشکلات قابل پیگیری از سوی مجلس مطرح شد. در این ارتباط، این کمیسیون بر ایجاد شفافیت و هوشمندسازی تخصیص یارانه‌های بخش کشاورزی و ارائه بسته‌های حمایتی با مشارکت اتاق بازرگانی برای توسعه زنجیره‌های کشاورزی و غذایی کشور تاکید کرد.

همچنین، بازنگری در قوانین قیمت‌گذاری محصولات کشاورزی و غذایی، استفاده از ابزارهای نظارتی مجلس برای جلوگیری از محدودیت‌ها و ممنوعیت‌های تجاری محصولات کشاورزی و غذایی، بازنگری در قانون مالیات بر ارزش‌افزوده و تعیین محدوده و شرایط استفاده از دوره مالیات سفر برای زنجیره‌های تامین کالاهای اساسی و البته بازنگری و اصلاح قانون خرید تضمینی و راهکارهای اجرایی آن، از دیگر مطالبات این کمیسیون از مجلس بود که در این جلسه مطرح شد.

■ رفع مشکل کمبود نیروی کار در واحدهای تولیدی

محمدرضا نجفی‌منش، رییس کمیسیون بهبود محیط کسب‌وکار و رفع موانع تولید نیز در سخنانی، بر پیگیری موضوع مشمول مرور زمان شدن مزایای ناشی از حقوق و مطالبات کارگران مندرج در قانون کار حداکثر تا سه سال از طریق طرح یا لایحه از سوی مجلس را مورد تاکید قرار داد و اصلاح قانون مشاغل سخت و زیان‌آور از سوی مجلس را ضروری دانست.

تصویب لایحه قانون وثایق بانکی، تسریع در تصویب لایحه اصلاح مواردی از قانون تجارت در خصوص ورشکستگی و تصویب لایحه اصلاحی ماده ۵ قانون تامین اجتماعی در مورد بیمه کارگران ساختمانی از سوی مجلس، از دیگر مطالبات طرح‌شده از سوی وی بود.

نجفی‌منش همچنین به کمبود نیروی کار در برخی استان‌ها اشاره کرد و یادآور شد که در این زمینه لازم است تا با استفاده از تمهیداتی، مقدمات حضور نیروی انسانی از اتباع خارجی ساکن در کشور برای ورود به واحدهای تولیدی فراهم شود.

■ قاعده‌گذاری برای متاورس را از هم‌اکنون شروع کنید

پس از طرح موضوعات و مطالبات مطرح‌شده از سوی روسای کمیسیون‌های اتاق تهران، مجتبی توانگر عضو کمیسیون اقتصادی مجلس، با تاکید بر برقراری ارتباط نزدیک‌تر میان نمایندگان اتاق بازرگانی با نمایندگان در مجلس، یادآور شد که بخش عمده‌ای از مشکلات محیط کسب‌وکار از طریق گفتمان میان دو طرف و ارائه طرح و راهکارهای عملیاتی، قابل رفع و رجوع است. وی با تاکید بر اینکه دیگر، دوران تصویب طرح و لوایح در اتاق‌های در بسته به سر آمده است، به طرح صیانت و حواشی پیرامون آن اشاره کرد و افزود: متاسفانه تاکنون از سوی منتقدان طرح صیانت از فضای مجازی که از بدنه فعالان این عرصه هستند، یک طرح جایگزین روی میز نمایندگان مجلس قرار نگرفته است.

توانگر سپس به مقوله متاورس که فرضیه‌ای تازه از نسل بعدی اینترنت و فضای مجازی است، اشاره کرد و افزود: در این زمینه نیز، تا دیر نشده است باید قاعده‌گذاری‌ها در کشور برای آن شکل گیرد و در این رابطه، بهتر است که بخش خصوصی دست به کار شده و این قواعد را پی‌ریزی کند.

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس، سپس با تاکید دوباره بر تولید محتوا روی موضوعات اقتصادی از سوی اتاق بازرگانی و بخش خصوصی برای ارائه به نمایندگان مجلس، تاکید کرد که کمیسیون اقتصادی مجلس، برای حضور نمایندگان فعالان اقتصادی و اتاق بازرگانی در جلسات تخصصی بررسی طرح‌ها و لوایح، فرش قرمز پهن می‌کند.

توانگر همچنین، از آمادگی کمیسیون اقتصادی مجلس برای مشورت با نمایندگان اتاق بازرگانی و بخش خصوصی در تنقیح قوانین، خبر داد و در رابطه با لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ دولت نیز یادآور شد که نقدهای کارشناسی شده اتاق بازرگانی روی این لایحه مورد پیگیری و بررسی قرار خواهد گرفت.

نخست

مدیرعامل آبفای تهران پیشنهاد کرد:

صنایع از پساب تصفیه‌شده استفاده کنند

«جهان صنعت»– وزارت نیرو در نظر دارد صنایع را به سمت استفاده از پساب تصفیه‌شده در راستای کاهش مصرف آب و بازچرخانی آب هدایت کند. آنطور که از گفته‌های محمدرضا بختیاری، مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان تهران برمی‌آید، کمبود آب برای صنایع قرار است از این طریق جبران شود. هرچند هنوز دستورالعمل صریحی در این رابطه منتشر نشده اما از اظهارات مدیرعامل آبفای تهران چنین برمی‌آید که این پیشنهاد در این وزارتخانه در حال چکش خوردن است.

بختیاری که در جریان بازدید وزیر نیرو از پروژه‌های صنعت آب و برق در جنوب شرق و شرق استان تهران در جمع خبرنگاران سخن می‌گفت، تصریح کرد: صنایع تولیدی باید به سمت استفاده از پساب تصفیه‌شده حرکت کنند تا ضمن توجیه احداث تصفیه‌خانه، زمینه برای بازچرخانی آب فراهم شود.

او تاکید کرد: با توجه به اینکه در شهرستان‌های جنوب‌شرق تهران شامل پاکدشت، ورامین، پیشوا و قرچک صنایع و شهرک‌های صنعتی متعددی مستقر هستند برای توجیه اجرای تصفیه‌خانه باید این صنایع به سمت استفاده از پساب سوق داده شوند.

بنا به گفته مدیرعامل آبفای استان تهران، شهرک صنعتی عباس‌آباد پاکدشت، از آب سد ماملو استفاده می‌کند، از این رو نمی‌توان از ظرفیت این حوزه در احداث تصفیه‌خانه استفاده کرد و شهرک صنعتی قرچک نیز در سال ۹۸ تقاضای ۵۰ لیتر بر ثانیه آب داشت که با توجه به تامین آب مورد نیاز، عملا موضوع استفاده از پساب را پیگیری نمی‌کنند.

وی افزود: ورامین شهرستانی با قابلیت کشاورزی است و بیشتر پساب در این حوزه مصرف می‌شود که البته قیمت‌ها نیز هم‌خوانی با هزینه‌ها ندارد. در این رابطه، عملیات احداث تصفیه‌خانه پیشوا انجام شده است و سه شهرستان ورامین، پاکدشت و قرچک فاقد تصفیه‌خانه فاضلاب هستند.

بختیاری تاکید کرد: برآورد اولیه احداث تصفیه‌خانه قرچک ۴۰۰ میلیارد تومان است و برای احداث تصفیه‌خانه فاضلاب، مشکلات تامین اعتبار وجود دارد که باید از توان سرمایه‌گذاران و منابع داخلی و دولت برای تامین این هزینه‌ها استفاده شود.

علی‌اکبر محرابیان وزیر نیرو نیز در جریان این بازدید با اشاره به تصویب آیین‌نامه نحوه محاسبه تعرفه برق مصرفی مشترکان در راستای اجرای بند «ی» تبصره ۸ قانون بودجه سال ۱۴۰۰ اظهار کرد: بخش عظیمی از جامعه ما خوشبخانه زیرالگوی مصرف هستند و ما به دنبال این هستیم کسانی که زیر الگوی تعریف شده برق مصرف می‌کنند، با کاهش مصرف، مورد تشویق قرار گیرند.

او گفت: در این آیین‌نامه ما به دنبال این هستیم عده اندکی هم که مصارفشان بالاتر از الگوی مصرف است، مصارف خودشان را در حد الگو تنظیم کنند و در صورتی که به هر دلیل علاقه‌مند نیستند مصارف خود را کاهش دهند، برق مصرفی آنها به صورت غیریارانه‌ای محاسبه شود که این اقدام کاهش مصرف برق از سوی بخش پرمصرف جامعه را در پی داشته و امکان تامین انرژی و استفاده برق در تمام فصول برای همه اقشار فراهم خواهد شد.

وی همچنین با اشاره به اجرای خط دوم انتقال پساب به دشت ورامین و پاکدشت خاطرنشان کرد: خط دوم انتقال پساب و آب مورد نیاز برای کشاورزی تاکنون حدود ۶۰ درصد پیشرفت دارد که در این بازدید تصمیمات لازم برای سرعت بخشیدن به اجرای طرح گرفته می‌شود و تلاش می‌کنیم تا کمتر از یک سال آینده به بهره‌برداری برسد که با تکمیل این خط، انتقال آب موجود سه برابر خواهد شد.

محرابیان در خصوص وضعیت تصفیه‌خانه فاضلاب شهرهای قرچک و پاکدشت نیز گفت: برای احداث و توسعه طرح‌های تصفیه‌خانه نیاز است با در نظر گرفتن اعتبارات بهتر، سرعت بیشتری به اجرای آنها داده شود.

صنعت LNG گرفتار اما و اگرهای داخلی و خارجی

دو دهه عقب‌ماندگی

«جهان صنعت»–در شرایطی که ایران دومین یا بنا به روایاتی اولین دارنده ذخایر گازی در دنیاست، خبرگزاری بلومبرگ در گزارشی اعلام کرد که آمریکا طی یک ماه گذشته برای نخستین بار به بزرگ‌ترین صادرکننده LNG جهان تبدیل شده است. به نوشته این رسانه، این دستاورد ناشی از گاز شیل در این کشور به دست آمده است.

انتشار این خبر، نشان از عمق بی‌توجهی به منابع کشورمان دارد که یا بی‌دلیل می‌سوزد و هدر می‌رود و یا قابل استحصال نیست. درست در شرایطی که دنیا رشدهای عجیب قیمت‌های انرژی را تجربه می‌کند، سهم ایران از این افزایش‌ها در حد گذران امور کشور است و نه بیشتر.

بلومبرگ نوشت: انقلاب گاز شیل به همراه میلیاردها دلار سرمایه‌گذاری در تاسیسات مایع‌سازی، آمریکا را در کمتر از یک دهه، از یک واردکننده بزرگ به یک صادرکننده بزرگ LNG تبدیل کرده است. تولید گاز طبیعی آمریکا پس از اینکه حفاری‌های افقی با تکنیک شکاف هیدرولیکی برای استخراج گاز بیشتر همراه شد، حدود ۷۰ درصد از سال ۲۰۱۰ افزایش یافت.

نخستین محموله LNG آمریکا از گاز شیل در سال ۲۰۱۶ صادر شد و طبق اعلام اداره اطلاعات انرژی آمریکا، انتظار می‌رود با آغاز فعالیت واحدهای جدید، این کشور تا پایان سال ۲۰۲۲ بزرگ‌ترین ظرفیت صادرات جهان را داشته باشد. آمار گردآوری‌شده توسط بلومبرگ نشان می‌دهد که تولید تاسیسات آمریکایی در دسامبر از تولید قطر بالاتر رفت.

با این حال موقعیت آمریکا به عنوان بزرگ‌ترین صادرکننده LNG ممکن است موقتی باشد. صادرات آمریکا با فاصله بسیار جزئی بالاتر از صادرات قطر و استرالیاست و مسائل تولید می‌تواند روی این رده‌بندی تاثیر بگذارد. همچنین قطر یک پروژه عظیم صادرات LNG را دنبال می‌کند که در اواخر دهه ۲۰۲۰ راه‌اندازی می‌شود و موقعیت این کشور به عنوان بزرگ‌ترین صادرکننده LNG را تحکیم خواهد کرد.

■ این گاز بی‌رنگ و بی‌بو ولی پراهمیت

گاز طبیعی مایع‌شده LNG مایعی بی‌رنگ، بی‌بو و غیرسمی است که نسبت به فلزات یا سایر مواد حالت خورندگی ندارد و حجم آن یک ششصدم حجم گاز طبیعی است. تفاوتش با گاز طبیعی آن است که گاز طبیعی در فشار اتمسفر در دمای ۱۶۱ درجه سانتیگراد به حالت مایع تبدیل می‌شود. ال‌ان‌جی شامل بیش از ۹۵ درصد متان و درصد کمی اتان و پروپان و سایر هیدروکربورهای سنگین‌تر است و برای مایع کردن گاز متان، می‌توان آن را تحت فشار تبدیل به مایع می‌کنند. ایران با داشتن دومین ذخایر گازی دنیا، بیشترین مزیت را در تولید LNG دارد. اما دلایل بسیاری می‌توان برشمرد که در تولید این محصول از قطر هم عقب‌تر مانده است. مهم‌ترین مانع کمبود سرمایه و منابع مالی است. تحریم‌ها، عدم ثبات اقتصادی، مالی و عدم دسترسی به تکنولوژی به‌روز دنیا در این صنعت، سبب شده تا شرکت‌های نفتی بین‌المللی اشتیاق چندانی به شرکت در پروژه‌های ایران نداشته باشند.

پیش‌بینی‌های کارشناسی نشان می‌دهد اقتصادی‌ترین گزینه صادراتی ایران، صادرات گاز به روش خط لوله به بازار منطقه به‌دلیل نزدیکی جغرافیایی و در نتیجه کاهش هزینه‌های صادرات و پس از آن صادرات به روش ال‌ان‌جی به شرق آسیا به‌دلیل قیمت‌های بالای خرید گاز در این منطقه است. از سویی صادرات گاز به اروپا در قیمت‌های فعلی نفت اقتصادی نیست و در قیمت‌های بالای نفت نیز نسبت به دیگر گزینه‌ها دارای کمترین منافع اقتصادی است. کارشناسان می‌گویند صادرات گاز به روش خط لوله باعث حفظ و تقویت ساختار «منطقه‌ای» بازار گاز و در مقابل، افزایش صادرات ال‌ان‌جی موجب «جهانی شدن» بازار گاز می‌شود. جهانی شدن بازار گاز به نوبه خود تبعاتی را در سمت عرضه و تقاضای این منبع انرژی به‌دنبال دارد؛ به نحوی که این موضوع موجب تامین پایدار گاز (تامین امنیت انرژی) برای کشورهای طرف تقاضا و کاهش قیمت گاز در سطح جهان می‌شود.

با وجود مزیت‌های بسیار در توسعه این صنعت، اما بیش از دو دهه است که اختلاف نظر در سیاستگذاری از یک سو و وجود موانعی مثل تحریم‌ها و کمبود منابع مالی و تکنولوژی مانع توسعه این صنعت شده است. تا جایی که قطری‌ها گوی رقابت را سال‌هاست از ما ربوده‌اند.

نرسی قربان کارشناس ارشد انرژی در گفت‌وگو با «جهان‌صنعت» در خصوص مهم‌ترین موانع توسعه صنعت LNG می‌گوید: موضوع توسعه صنعت ال‌ان‌جی در ایران تازه نیست؛ ۲۰ تا ۲۵ سال است در مورد ال‌ان‌جی صحبت می‌شود. با شرکت‌های متعددی از جمله توسان کره جنوبی حداقل چهار تا پنج قرارداد برای توسعه صنعت ال‌ان‌جی امضا شد، اما به دلیل مشکلات موجود مانند تحریم‌ها و قیمتی که ایران اعلام کرد، هیچ کدام از قراردادها به نتیجه نرسید.

او با تاکید بر اینکه برای توسعه صنعت ال‌ان‌جی نیاز به تکنولوژی پیشرفته و سرمایه بالا وجود دارد، تصریح کرد: چنین توانی چه به لحاظ اقتصادی و چه تکنولوژی‌های مورد نیاز، در توان شرکت‌های داخل کشور نیست.

■ LNG بهتر است یا پتروشیمی؟

مرید شوشتری مدیرعامل شرکت پتروشیمی فیروزآباد نداشتن تکنولوژی در تبدیل گاز به LNG را از مهم‌ترین دلایل عدم توفیق ایران در توسعه صنعت LNG می‌داند و به «جهان صنعت» می‌گوید: برای تبدیل ال‌ان‌جی لازم است از کمپرسورها و تجهیزات خاص که تکنولوژی بالایی دارد، استفاده کرد. حال آنکه در شرایط تحریم نمی‌توان این تجهیزات را تهیه کرد.

او در عین حال معتقد است که صادرات گاز به صورت LNG در واقع خام‌فروشی است و بهتر است که گاز تبدیل به محصولات پتروشیمی شود و سپس صادر شود.

شوشتری با بیان اینکه توجه ما از گذشته در رابطه با تولید گاز بیشتر سوخت و انرژی بوده است، گفت: باید صنعت گاز را به سمت تولید صنعت واحدها و محصولات پتروشیمی تبدیل می‌کردیم که در این زمینه کم‌توجهی شده است.

او افزود: همان‌طور که می‌دانید ایران با قطر میادین مشترک گازی دارد، اما قطر به سمت توسعه صنایع پتروشیمی نرفته و فقط در رابطه با فروش نفت و تبدیل ال‌ان‌جی و روش‌های دیگر متمرکز شده است تا بتواند گاز خود را بفروشد، نه اینکه به محصول ارزش افزوده تبدیل کند.

شوشتری مزیت صنعت پتروشیمی ایران را در تبدیل محصولات با ارزش افزوده بسیار بالا دانست و تصریح کرد: این سیاست از گذشته در دستور کار دولت‌ها بوده است؛ ما ترجیح دادیم گاز را در صنایع پتروشیمی به محصولات پتروشیمی تبدیل کنیم. او تاکید کرد: درست است که صادرات گاز ارزآور است؛ اما صادرات ال‌ان‌جی در واقع صادرات محصولات بدون ارزش افزوده است. حال آنکه اگر گاز را در واحدهای پتروشیمی تبدیل به محصولات پتروشیمی کنیم، ارزش افزوده ایجاد می‌شود که به لحاظ اقتصادی صرفه بیشتری برای کشور دارد.

روی خط بازارهای جهانی نفت

سقف آرزوهای دبیرکل جدید اوپک

اولویت من حفظ پیمان اوپک‌پلاس است

«جهان صنعت»–دبیرکل منتخب اوپک در نخستین اظهارنظر مطبوعاتی خود پس از انتصاب در این سمت گفت: اولویت اصلی من حفظ پیمان این گروه با روسیه و تولیدکنندگان دیگر خارج از این گروه است که در راستای منافع کل صنعت نفت خواهد بود.

۱۳ عضو اوپک در نشست ویژه خود هیثم الغیص را به عنوان بیست و چهارمین دبیرکل این سازمان انتخاب کردند. او جانشین محمد بارکیندو از نیجریه می‌شود که از سال ۲۰۱۶ این سمت را برعهده داشت و به انعقاد پیمان محدودیت عرضه با تولیدکنندگان غیرعضو اوپک کمک کرد.

هیثم الغیص، نماینده پیشین کویت در هیات عامل سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) تنها گزینه دبیرکلی این سازمان بود.

او مدیر اجرایی چندزبانه صنعت نفت و گاز است که بیش از ۳۰ سال تجربه بین‌المللی دارد. وی در بخش فروش و بازاریابی بین‌المللی نفت و گاز و توسعه تجارت فعالیت کرده و با تصدی سمت‌های کلیدی در کویت، پکن و لندن تجربه منطقه‌ای و بین‌المللی به دست آورده است.

الغیص همچنین تجربه هدایت گروه‌های پیشرو بین‌المللی و منطقه‌ای و دانش و تجربه فراوانی در زمینه تحقیقات بازار و تجزیه و تحلیل دارد، وی چند سمت در نهادهای کلیدی اوپک و کمیته‌های میان‌دولتی داشته است.

دوره فعالیت محمد سانوسی بارکیندوی نیجریه‌ای دبیرکل کنونی این سازمان نیز آگوست ۲۰۲۲ (مردادماه ۱۴۰۱) به پایان می‌رسد، وی اواسط سال ۲۰۱۶ این سمت را به‌عهده گرفت و در سال ۲۰۱۹ برای یک دوره سه ساله دیگر انتخاب شد.

کویت پیش از انتخاب هیثم الغیص به‌عنوان دبیرکل اوپک در سال‌های ۱۹۶۵ و ۲۰۰۵ نیز عهده‌دار این پست بوده است. اشرف لطفی در سال ۱۹۶۵ به مدت یک سال و شیخ احمد فهد الاحمد الصباح در سال ۲۰۰۵ به‌عنوان دبیرکل به این سازمان خدمت کردند.

■ الغیص به دنبال چیست؟

واقعیت این است که اوپک دیگر نفوذ و قدرت سابق را به عنوان یک کارتل نفتی در بازار نفت ندارد. تصمیم‌های این گروه در سال‌های گذشته تاثیر چندانی بر بازار نفت نداشت زیرا برخی از اعضا مثل عربستان عملا تصمیم‌های مشترک را دور زده و یا اجرا نکردند. از سویی حضور پرقدرت روسیه در بازار نفت سبب شد تا اوپک دیگر آن کارتل پرشکوه و جلال دهه‌های قبل نباشد. از سویی، تجربه نشان داده که پست دبیرکلی اوپک بیشتر جنبه سیاسی و تشریفاتی دارد و دبیرکل‌های این کارتل چندان قدرت اجرایی ندارند و بیشتر در نقش سخنگوی اعضا عمل می‌کنند. با این حال هیثم الغیص در اظهارات اخیر خود گفته است که برنامه‌های تازه‌ای برای دوره مدیریت خود دارد که مهم‌ترین آنها همکاری با اوپک‌پلاس است.

پیمان نفتی اوپک‌پلاس میان تولیدکنندگان نفت اوپک و غیراوپک که اعلامیه همکاری نام دارد، از سال ۲۰۱۷ آغاز شد و به تقویت بازار جهانی نفت کمک کرد. بهبود قیمت‌های نفت تا حدودی تحت‌تاثیر توافق کاهش تولید اوپک‌پلاس که در آوریل سال ۲۰۲۰ در واکنش به ریزش تقاضا در اوج بحران پاندمی کووید ۱۹ تصویب شد، روی داده است.

رویترز در گفت‌وگویی با الغیص از او پرسیده که آیا از ادامه اجرای این پیمان در سال ۲۰۲۳ حمایت می‌کند؟ دبیرکل انتخابی جدید اوپک در پاسخ گفته است: یکی از اولویت‌های اصلی من، حمایت از ادامه اعلامیه همکاری است. این به نفع کل صنعت نفت و همه ۲۳ کشوری است که در این توافق مشارکت دارند.

بر اساس پیمان آوریل ۲۰۲۰، اوپک‌پلاس موافقت کرده است این پیمان تا پایان امسال ادامه پیدا کند و تولیدکنندگان به تدریج محدودیت عرضه خود را تسهیل کنند. انتظار می‌رود اعضای این گروه در نشست روز سه شنبه افزایش تولید به میزان ۴۰۰ هزار بشکه در روز را در فوریه تصویب کنند.

الغیص که یکی از مدیران باسابقه شرکت کویت پترولیوم و نماینده کویت در اوپک از سال ۲۰۱۷ تا ژوئن سال ۲۰۲۱ بوده است، در حال حاضر به عنوان معاون امور بازاریابی بین‌المللی شرکت کویت پترولیوم فعالیت دارد.

الغیص گفته است که تعهد قوی برای نقش پنل‌هایی مانند کمیته فنی مشترک و کمیته نظارتی مشترک وزیران اوپک‌پلاس که بازار را بررسی و به تصمیم‌گیری وزیران اوپک‌پلاس کمک می‌کنند، به همراه آورده است.

او همچنین پیش‌بینی کرده که تقاضای جهانی برای نفت تا پایان سال ۲۰۲۲ به سطح پیش از پاندمی بازخواهد گشت.

■ اوپک به دنبال قیمت بالای نفت

از سوی دیگر، در آستانه نشست گروه اوپک‌پلاس که انتظار می‌رود در آن برنامه قبلی این گروه مبنی بر افزایش تدریجی تولید ادامه یابد و در حالی که افزایش موارد ابتلا به کرونا هنوز موجب تعطیلی گسترده در کشورهای عمده مصرف‌کننده انرژی نشده است، قیمت نفت روز سه‌شنبه شاهد افزایش بود.

روز گذشته قیمت هر بشکه نفت برنت دریای شمال با ۴۱ سنت معادل ۰/۵۲ درصد افزایش به ۷۹ دلار و ۳۹ سنت رسید و قیمت نفت وست تگزاس اینترمدییت آمریکا برای تحویل در ماه فوریه هم با ۳۲ سنت معادل ۰/۴۲ درصد رشد به ۷۶ دلار و ۴۰ سنت رسید. قیمت هر دو شاخص نفتی روز دوشنبه شاهد رشد بیش از یک درصدی بود. تحلیلگران موسسه آربی‌سی کپیتال گفتند، با توجه به چشم‌انداز فعلی قیمت‌ها، فشار وارده از سوی دولت بایدن برای افزایش عرضه و عدم وجود محدودیت‌های جدید برای مهار کرونا بعید است اوپک‌پلاس مسیر خود را تغییر دهد. تحلیلگران آربی‌سی در یادداشت خود نوشته‌اند: «هرچند موارد ابتلا به اومیکرون همچنان در نقاط مختلف جهان رو به افزایش است، با توجه به عدم وضع محدودیت‌های گسترده، فعلا نگرانی عمده‌ای متوجه تقاضا نیست.» اما آنها اضافه کردند اگر تنش‌ها بین غرب و روسیه بر سر اوکراین افزایش پیدا کند و به عرضه انرژی لطمه بزند، ممکن است اوپک‌پلاس مسیر دیگری در پیش گیرد.

خبر

درآمد ۱۵ میلیارد دلاری از مالیات صادرکنندگان مواد خام

«جهان صنعت»–رییس کمیته سیم و کابل سندیکای صنعت برق ایران گفت: سالانه ۱۰ تا ۱۵ میلیارد دلار درآمد برای دولت از طریق مالیات حاصل خواهد شد که این درآمد را می‌توان به صندوق توسعه صنعتی و توسعه صادراتی واریز کرد. به گزارش جهان صنعت، علیرضا کلاهی در نشستی خبری با بیان اینکه قانون لغو معافیت مالیات صادراتی مواد اولیه خام و نیمه خام در کشور ابلاغ شده و در دستور کار قرار گرفته است اظهار کرد: با این حال شاهدیم که برخی مواد از جمله شمش فولاد، شمش مس، متانول و اوره از لیست این مواد خارج شده است، حال آنکه شمش فولاد و شمش مس مواد اولیه خام محسوب می‌شود اما متاسفانه این موارد از لیست لغو مالیات حذف شده‌اند که جای تعجب دارد. او با اشاره به آخرین وضعیت صادرات سیم و کابل ایران گفت: به طور متوسط در طول سال صد میلیون دلار صادرات سیم و کابل صورت می‌گیرد و این در حالی است که ترکیه سالانه دو میلیارد دلار صادرات سیم و کابل دارد، همچنین عربستان در حدود ۸۰۰ میلیون دلار تا یک میلیارد دلار در این حوزه صادرات دارد. کلاهی با بیان اینکه ایران با وجود ظرفیت‌های زیاد در این بخش از رقبای منطقه‌ای خود بسیار عقب‌تر است گفت: شرکت‌های تولیدکننده سیم و کابل در ایران با ۳۰ تا ۴۰ درصد ظرفیت کار می‌کنند. در دهه ۶۰ با ثبت قیمت شدید یارانه‌ای مس، ۲۰۰ شرکت تولید سیم و کابل در ایران ثبت شد که برخی از آنها کاغذی بودند و برای گرفتن سهمیه مس تاسیس شدند، برخی شرکت‌ها نیز زیرپله‌ای هستند که هنوز فعالیت دارند و سیم و کابل تقلبی و بی‌کیفیت به بازار کشور عرضه می‌کنند.

برق صنایع محدود شد

سخنگوی صنعت برق گفت: باتوجه به محدودیت در تامین سوخت نیروگاه‌ها، تامین برق برای صنایع در حد سقف مصرف تعریف شده است. مصطفی رجبی‌مشهدی در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به آخرین وضعیت اعمال محدودیت برای صنایع کشور گفت: بر اساس توافقی که با وزارت صمت صورت گرفته برای صنایع حد مصرف تعیین شده است. وی با تاکید بر اینکه این اقدام با هدف اولویت‌بندی مصرف با توجه به محدودیت‌های سوخت صورت گرفته است، گفت: مصارف صنایع به صورت لحظه‌ای پایش می‌شود و در صورت تجاوز از سطح تعیین‌شده با اخطار قبلی نسبت به قطع برق مشترک توسط دیسپاچینگ ملی/ منطقه‌ای اقدام خواهد شد. وی ادامه داد: هدف از اجرای چنین طرح‌هایی مدیریت مصرف است لذا تقاضا داریم صنایع همکاری لازم را با صنعت برق داشته باشند تا این روزها را نیز پشت سر بگذاریم.

«نار» انحصار را شکست

«جهان صنعت»–مدیرعامل شرکت بهره‌برداری نفت و گاز زاگرس جنوبی با اشاره به اجرای پروژه کاهش فشار ورودی کمپرسورهای ایستگاه تقویت فشار نار و افزایش ضریب بازیافت میدان گازی نار گفت: روزانه ۵ میلیون مترمکعب افزایش و تولید ۱۹ میلیون مترمکعب گاز تضمین شد. به گزارش شانا، سیدابوالحسن محمدی گفت: برای انتخاب بهینه‌ترین سطح فشار ورودی کمپرسورهای میدان گازی نار و به‌منظور افزایش ضریب بازیافت مخزن گازی نار و جلوگیری از افت فشار مخزن با طراحی و ترسیم نمودارهای جدید و اعمال تغییرات متناظر و متناسب با شرایط موجود فشار ورودی کمپرسورها برای برداشت صیانتی و حداکثری گاز از میدان نار اقدام شد. محمدی در تشریح تجهیزات این ایستگاه گفت: میدان گازی نار دارای نخستین ایستگاه تقویت فشار گاز بالادستی است که توربین‌ها و کمپرسورهای مورد استفاده در آن از شرکت‌های خارجی تامین شده است و در یک دهه اخیر به‌دلیل تحریم‌های ظالمانه، امکان استفاده از خدمات پشتیبانی آنها از خارج از کشور وجود ندارد. وی در رابطه با صرفه‌جویی اقتصادی و زمان انجام این فعالیت گفت: این عملیات، افزون بر تثبیت تولید، صرفه‌جویی اقتصادی و زمانی بسیار بالایی در برداشته است و از آن مهم‌تر، شکست انحصار این شرکت، عبور از محدودیت‌های تحریمی، نیاز نداشتن به حضور متخصصان خارجی برای تعمیر یا راه‌اندازی دستگاه‌ها، تقویت روحیه خودباوری و اعتمادبه‌نفس در متخصصان داخلی از دیگر دستاوردهای این اقدام مهم بوده است. مدیرعامل شرکت بهره‌برداری نفت و گاز زاگرس جنوبی با اشاره به تغییرات اعمال‌شده در این سیستم پیشرفته گفت: اکنون تولید میدان گازی نار بالاتر از برنامه تکلیفی و بیش از ۱۹ میلیون مترمکعب در روز است و استمرار تولید صیانتی و جلوگیری از افت طبیعی فشار مخزن، به فشارافزایی و افزایش ضریب بازیافت با روش‌هایی مانند احداث ایستگاه‌های تقویت فشار گاز، ایجاد تغییرات فنی و ساختاری در اجزای تجهیزات دوار نیاز دارد.

افزایش ۵۹ درصدی قیمت انرژی در جهان

بهبود اقتصادها از بحران کرونا و افزایش تقاضا برای بنزین و دیزل قیمت انرژی در ۲۰۲۱ را ۵۹ درصد افزایش داده است. اویل پرایس به نقل از اداره اطلاعات انرژی آمریکا اعلام کرد قیمت انرژی در پایان ۲۰۲۱، ۵۹ درصد بالاتر از ابتدای سال بوده است. افزایش قیمت انرژی تا حد زیادی نتیجه بهبود اقتصادها از بحران کرونا بوده است. بیشتر کالاهای موجود در شاخص کالای گلدمن ساچز حدود ۲۰ درصد افزایش قیمت داشته‌اند، البته به‌جز فلزات گرانبها که با کاهش قیمت روبه‌رو بوده‌اند. قیمت بنزین با ۶۷ درصد بیشترین افزایش را داشته و پس از آن نفت گرمایشی و بعد نفت وست تگزاس اینترمدییت آمریکا و نفت خام برنت قرار دارند. اختلالات جوی مثل یخبندان ماه فوریه و طوفان آیدا و همچنین افزایش تقاضا برای بنزین و دیزل و پیشی گرفتن مصرف نفت خام و گاز طبیعی از تولید آن‌ها، باعث افزایش شاخص قیمت انرژی شده است. همه‌گیری کرونا سرمایه‌گذاری در بخش نفت و گاز را به‌شدت پایین آورده و اختلاف بین عرضه و تقاضای نفت خام را افزایش داده است. تولید نفت در آمریکا در هفته منتهی به ۲۴ دسامبر تا ۱۱/۸ میلیون بشکه در روز افزایش یافت، درحالی‌که در مارس ۲۰۲۰ برابر با ۱۳/۱ میلیون بشکه در روز بود.

فرم اشتراک روزنامه

جهان صنعت

کلیه متقاضیان محترم می‌توانند هزینه اشتراک خود را بر اساس مبلغ مندرج در جدول ذیل :
به حساب شماره ۶۳۹۳۸۰۴۲ بانک رفاه شعبه میدان فردوسی کد ۱۸۰
و یا به شماره شبای IR۴۵۰۱۳۰۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۶۳۹۳۸۰۴۲
به نام روزنامه جهان صنعت
واریز و اصل سند بانکی مربوطه را به همراه فرم تکمیل شده به دفتر امور مشترکین روزنامه جهان صنعت ارسال نمائید .
آدرس : خیابان شیخ بهایی جنوبی، روبه‌روی مسجد بقیه‌الله– بن‌بست سامان– پلاک ۴ و یا ارسال از طریق نمابر : ۸۸۲۱۰۷۶۳

« فقط تهران بزرگ »

دوره اشتراک	۶ ماهه	یک‌ساله
هزینه اشتراک (ریال)	۴/۵۰۰/۰۰۰	۹/۰۰۰/۰۰۰

با توجه به اینکه توزیع روزنامه جهان صنعت توسط موسسه اطلاعات انجام می شود از مشترکان شهرستانی تقاضا می‌شود جهت دریافت اشتراک به دفاتر نمایندگی روزنامه اطلاعات در سراسر کشور مراجعه نمایند.

شرایط اشتراک :
- ساعات تحویل روزنامه از ۶ الی ۱۱ صبح
- شروع اشتراک (متقاضیانی که درخواست خود را به طور کامل تحویل نمایند) اول و شانزدهم هر ماه می باشد.
- مبلغ مندرج در جدول فوق بابت روزانه یک نسخه اشتراک می باشد .
- لطفا کپی فیش بانکی را تا پایان اشتراک نزد خود نگهداری فرمائید .
- در صورت عدم تحویل روزنامه حداکثر تا ساعت ۱۴ همان روز مراتب را با تلفن ۸۸۰۳۹۸۹۴ اعلام فرمائید .

نام و نام خانوادگی : ..... شرکت / موسسه : ..... کدپستی : ..... تلفن : .....
فاکس : ..... تعداد درخواستی : ..... مدت اشتراک: ۶ ماهه ■ یک ساله ■
آدرس : .....
شماره فیش بانکی : ..... بانک : ..... تاریخ واریز فیش : .....

خبر

توضیحات وزیر بهداشت درباره تزریق ۵ میلیون دوز واکسن در اوایل کار دولت سابق

خبر آنلاین- دیروز خبری به نقل از وزیر بهداشت مبنی بر تزریق پنج میلیون دوز واکسن در اوایل کار دولت سابق، مخابره شد که در این خصوص ارائه برخی توضیحات ضروری است.

در توضیحات وزارت بهداشت درباره خبر مربوطه آمده است: «در کشور تا پایان خردادماه که انتخابات سیزدهمین دوره ریاست‌جمهوری برگزار شد، در مجموع حدود شش میلیون و ۸۰۰ هزار دوز واکسن به روش‌های مختلف از جمله اهدایی، خرید مستقیم و خرید از سازوکار کوواکس در کشور تامین و حدود پنج میلیون دوز واکسن در سراسر کشور تزریق شده بود که البته در تیرماه و مردادماه، روند تامین و تزریق واکسن، بهبود پیدا کرد.

همگان اذعان دارند که دولت سیزدهم از روز اول استقرار با جدیت تمام در تمام ارکان دولتی و غیردولتی، نسبت به تامین حداکثری و تزریق گسترده واکسن کرونا اقدام کرد و واکسیناسیون گسترده را که آن هم با مشارکت همگانی مردم و حاکمیت انجام شد، برای همه ایرانیان ملموس است و امروز نیز مجموع واکسن‌های تزریق شده در کشور از مرز ۱۲۰ میلیون دوز گذشت که این حاصل یک کار جمعی و ملی بوده است.

وزیر بهداشت در بخش دیگری از سخنان دیروز خود به برخی بهانه‌جویی‌ها برای تامین واکسن کرونا در دولت سابق اشاره کرد. این سخنان متناظر به برخی بهانه‌جویی‌های قدیمی که عنوان شده بود «در مورد انتقال پول بنابر قوانین تحریم و قواعد FATF چندین مرحله انتقال پول با مشکل مواجه شد و با موانعی روبه‌رو بودیم؛ به‌طور کلی نپیوستن به FATF آثار خود را نشان خواهد داد!!» در حال حاضر و باتوجه به شناسایی و قدرت سرایت بالای ویروس جهش‌یافته اومیکرون، انتظار می‌رود که به جای پرداختن به مسائل حاشیه‌ای، نسبت به تشویق مردم برای تشدید رعایت پروتکل‌ها و نیز تزریق دوز سوم واکسن کرونا اقدام کنند.»

افزایش قربانیان سیل جنوب

«جهان صنعت»- سخنگوی سازمان اورژانس کشور دیروز از جان باختن هشت تن طی چند روز گذشته در سیل مناطق جنوبی کشور خبر داد.

مجتبی خالدی افزود: در پی سیلاب و بارندگی‌های چند روز گذشته در مناطق جنوبی کشور با افزایش مصدومین و فوتی‌های ناشی از سیل مواجه شدیم. سخنگوی سازمان اورژانس کشور ادامه داد: تعداد مصدومین سیلاب و بارندگی اخیر در استان‌های جنوبی کشور به ۱۴ نفر رسید.

وی افزود: تاکنون متاسفانه هشت تن نیز جان باختند و دو تن نیز همچنان مفقود هستند. خالدی تصریح کرد: آمار مصدومین گزارش شده از سوی عوامل اورژانس کشور متعلق به استان‌های فارس، کرمان و سیستان‌وبلوچستان است. طی چند روز گذشته بیشتر مناطق جنوبی کشور درگیر سیلاب و طوفان شده است، از این رو سازمان اورژانس کشور و دستگاه‌های بهداشت و درمان در آماده‌باش کامل هستند. شهرها و مناطقی از جمله در جنوب فارس، جنوب کرمان، هرمزگان و غرب سیستان‌وبلوچستان درگیر بارش‌های شدید بودند و اورژانس با همه توان در خدمت هموطنان است.

کشف سویه جدید کرونا در فرانسه

«جهان صنعت»- پس از ظهور سویه جهش‌یافته اومیکرون اخیرا در فرانسه دنیای پزشکی دوباره در حالت آماده‌باش قرار گرفته است.

سویه جدید که IHU نامیده می‌شود، برای اولین بار در ماه گذشته در این کشور شناسایی شد اما اکنون به دلیل توجه کارشناسان جهانی در تیتر اخبار بین‌المللی قرار گرفته است.

در حال حاضر حداقل ۱۲ مورد ابتلا به این سویه در نزدیکی منطقه مارسی فرانسه تایید شده و مشخص است که بسیاری از بیماران به دلیل ابتلا به آن در بیمارستان بستری شده‌اند. اعتقاد بر این است که سویه IHU توسط مسافرانی که به کشور آفریقایی کامرون سفر کرده‌اند، به فرانسه منتقل شده است.

این سویه دارای ۴۶ جهش است که کارشناسان نگرانند این جهش‌ها به معنای مقاومت آن در برابر واکسن‌های موجود باشد اما نکته مثبت این است که به نظر نمی‌رسد سویه جدید به سرعت در حال گسترش باشد.

این سویه توسط محققان موسسه بیمارستان عفونی مدیترانه(IHU) کشف شده اما هنوز توسط سازمان بهداشت جهانی(WHO) مورد بررسی قرار نگرفته است. همچنین هیچ مدرک مشخصی وجود ندارد که این ویروس جدید از مرز فرانسه عبور کرده باشد، اگرچه ادعاهای تایید نشده نشان می‌دهد این سویه بر اساس احتمالات قبلا وارد بریتانیا شده است.

پروفسور فیلیپ کولسون رییس بخش کشف این سویه جدید، جزئیات آن را در مقاله‌ای که ماه گذشته به صورت آنلاین منتشر شد، ارائه کرد اما این مطالب هنوز در یک مجله پزشکی منتشر نشده است.

وی نوشت: ما چندین مورد از این سویه جدید در منطقه جغرافیایی مارسی داریم. نام آن را سویه IHU گذاشتیم که دو ژنوم جدید آن به تازگی ارائه شده است. ادعا شده مورد شاخص مبتلا به این ویروس مردی کاملا واکسینه شده بود که از سفر به کامرون در ماه نوامبر بازگشته و یک روز قبل از مراجعت علائم تنفسی خفیفی داشت و نتیجه آزمایش وی مثبت بود.

تعدادی دیگر از بیماران مبتلا به کووید مثبت که در همان منطقه زندگی می‌کردند، از جمله چندین کودک نیز ترکیب یکسانی از جهش‌ها را نشان دادند. این مقاله استدلال کرد که ظهور سویه جدید اهمیت آزمایش کامل و نظارت ژنومی را ثابت می‌کند. این مشاهدات بار دیگر غیرقابل پیش‌بینی بودن ظهور سویه‌های جدید سارس کوو۲ و ورود آن از خارج از کشورها، دشواری کنترل چنین موضوعی و احتمال گسترش بعدی را نشان می‌دهد اما هنوز خیلی زود است که بر اساس حدس و گمان در مورد ویژگی‌های ویروسی، اپیدمیولوژیک یا بالینی سویه IHU بر این اساس قضاوت کنیم.

ابلاغ مصوبات جدید ستاد مقابله با کرونا در کیش

«جهان صنعت»- سخنگوی شورای سلامت کیش از ابلاغ پنج مصوبه جدید ستاد مقابله با کرونا سازمان منطقه آزاد کیش با هدف کنترل سویه اومیکرون خبر داد.

به گزارش «جهان صنعت» به نقل از روابط عمومی و امور بین‌الملل سازمان منطقه آزاد کیش، دکتر محمدرضا رضانیا در چهل‌وپنجمین جلسه ستاد اقدامات پیشگیرانه از بیماری کووید۱۹ جزیره کیش، با اشاره بر لزوم تامین امکانات و تجهیزات لجستیکی لازم اظهار داشت: مقرر شد سازمان منطقه آزاد کیش همچنان تامین این امکانات را برای ستاد مبارزه با کرونا در جزیره ادامه دهد.

رییس مرکز توسعه سلامت و سخنگوی شورای سلامت کیش ادامه داد: مقرر است در جهت ارتقا و افزایش پوشش شیوه‌نامه‌های بهداشتی در سطح عمومی جزیره کیش، اقدامات نظارتی از طریق جوامع صنفی و ارگان‌های نظارتی با قدرت ادامه یابد و کمیته نظارت بلافاصله تشکیل جلسه داده و در جهت تقویت سیستم‌های نظارتی فعالیت داشته باشد.

همچنین مقرر شد فرهنگ‌سازی و اطلاع‌رسانی در جهت پیشگیری از گسترش شیوع سویه جدید کرونا با نام اومیکرون از طریق روابط‌عمومی سازمان و صداوسیمای مرکز کیش انجام شود.

همچنین مصوب شد کلیه پروژه‌ها و شرکت‌ها طبق ۲۰ درصد جمعیت شاغل خود، نسبت به تامین و ایجاد محل نقاهتگاه، برای بیماران احتمالی ملزم شوند تا در صورت ابتلای کارکنان تحت پوشش خود برای انجام قرنطینه اقدام کنند.

«جهان صنعت» تبعات زیست‌محیطی احداث سد فینسک را بررسی کرد

به نام مردم، به کام نمایندگان!

مهدیه بهارمست- مدت زیادی از مطرح شدن طرح سد فینسک، که قرار بود آب مازندران را به سمنان منتقل کند و کارشناسان زیادی با آن مخالف بودند، می‌گذرد و حالا بودجه ۲۰ میلیارد تومانی آن در بودجه ۱۴۰۱ بار دیگر حاشیه‌ساز شده است. سد فینسک یک سد مخزنی سنگریزه‌ای با هسته رسی است که روی رودخانه سفیدرود که از سرشاخه‌های تجن است در حال ساخت است. هدف از احداث این سد تامین ۷/۵ میلیون مترمکعب آب شرب شهرستان‌های سمنان، مهدی‌شهر و سرخه بیان شده است. مطالعات احداث سد فینسک از سال ۱۳۸۶ آغاز شد و تا سال ۹۱ به پایان رسید.

احداث این سد که همواره با مخالفت‌های زیادی همراه بوده است، با دستور رییس دفتر ریاست جمهوری، در نامه شماره ۸۸۲۸۲ مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۱۵ خطاب به وزیر نیرو تا انجام بررسی‌های بیشتر توسط کارشناسان وزارت جهاد کشاورزی، سازمان حفاظت محیط‌زیست و وزارت نیرو متوقف شده بود اما براساس گزارش‌ها از منطقه و خاستگاه سد موردنظر خبر می‌رسد که نیروی انسانی، دستگاه‌ها و تجهیزات این طرح افزایش چندبرابری یافته‌است و عملیات غیرقانونی احداث سد با سرعت و شتاب بیشتری در حال انجام است؛ زیرا این سد در لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ دارای ردیف اختصاصی بودجه شده است.

پیش از این رییس سازمان حفاظت محیط‌زیست در تاریخ چهارم آذرماه سال‌جاری در بازدید از تالاب میانکاله عنوان کرد: «سد فینسک را از لحاظ محیط‌زیستی مورد بازبینی قرار خواهیم داد که اساسا احداث سد به چه منظوری است، اما اگر بنا باشد که سدی هم احداث شود حتما جای آن تغییر پیدا خواهد کرد.»

علاوه بر اعلام مخالفت علی سلاجقه، وزارت نیرو نیز مخالفت خود را با احداث این سد اعلام کرده است. در تاریخ ۲۶ خردادماه و نامه شماره۱۴۰۰/۱۰۰/۴۹۳۵، قاسم تقی‌زاده خامسی معاون آب و آبفای وزارت نیرو صراحتا اعلام می‌کند که احداث سد مخزنی فینسک به موجب خسارات مخزن، تنش‌های اجتماعی و چالش‌های دیگر باید حذف شده و گزینه جایگزین اجرایی شود.

همچنین محمد درویش رییس کمیته محیط‌زیست در کرسی سلامت اجتماعی یونسکو در واکنش به بهره‌برداری سد فینسک در توئیتر نوشت: «سد فینسک اگر ساخته شود، ۴۰ هکتار از جنگل هیرکانی و ۴۰۰ هکتار اراضی کشاورزی را زیر آب می‌برد. علاوه بر این، حقابه شش هزار هکتار از شالیزارهای مازندران قطع شده، گسست اکولوژیکی در منطقه حفاظت‌شده پرور ایجاد و درنهایت مردم ۲۵ روستای منطقه باید مهاجرت کنند. چنین سازه فاجعه‌باری را اگر حتی مجانی هم برای ما می‌ساختند، نباید زیر بار می‌رفتیم. اما تاسف‌بارتر آنکه چند هزار میلیارد تومان هم قرار است هزینه شود تا چند ده هزار میلیارد تومان به کشور خسارت وارد شود! چگونه چند نماینده مجلس در استان سمنان اصرار بر اجرای چنین کار ناکارآمدی دارند؟ مگر نماینده مجلس سوگند نمی‌خورد که پیش از آنکه نماینده حوزه انتخابیه خود باشد، نماینده مردم ایران است و باید در هر حال، منافع و حقوق ملی را بر منافع شهر و دیار خود ارجحیت دهد؟!»

در مقابل این مخالفت‌ها نمایندگان استان سمنان و فرماندار سمنان احداث سد فینسک را برای احیای صنعت، شرب و کشاورزی در این استان ضروری می‌دانند و معتقدند صرف زمان ۱۰ ساله برای مطالعات پیرامون این سد دلیل محکمی برای احداث آن است! این در حالی است که استان سمنان با جمعیتی حدود ۷۰۰هزار نفر که به اندازه یکی از شهرهای پرجمعیت استان مازندران است به نظر نمی‌آید نیاز آبی چندانی در بخش شرب داشته باشد. چه‌بسا در حال حاضر در این استان سالانه حدود پنج هزار هکتار محصول غیراستراتژیک خربزه و هندوانه با مصرف آب حدود ۱۵۰ میلیون مترمکعب و با بازده ۳۰ درصد کشت می‌شود. یا اینکه بیش از ۳۰ درصد شبکه انتقال آب شرب درون‌شهری استان سمنان فرسوده است که سالانه حجم زیادی از منابع آب شرب را هدر می‌دهد. حال سوال اینجاست که چرا متقاضیان آب، سراغ مدیریت منابع آبی درون استان نمی‌روند؟

لازم به ذکر است که سد فینسک در سال ۱۳۸۹ مصوبه زیست‌محیطی را از سازمان حفاظت محیط‌زیست دریافت کرده است اما مطالعاتی که در سال‌های اخیر انجام شده نشان می‌دهد مجوز زیست‌محیطی که در زمان دولت یازدهم صادر شده است، کارشناسی شده نیست. البته این همه ماجرای سازمان حفاظت محیط‌زیست در مازندران نیست و پیش از این هم مجوز زیست‌محیطی انتقال آب مازندران به تهران در سکوت خبری صادر شده بود و چندی پیش به مرحله اجرا رسید. شرکت آب‌منطقه‌ای تهران هم مانند سمنان با هدف تامین آب آشامیدنی مورد نیاز مشترکان خود در پایتخت پیگیر اجرای این طرح شده بود و قرار بود بنا بر این طرح، آبی که از سد لار به سمت دره هراز و مازندران جاری می‌شود، دوباره به سمت تهران و سد لتیان بازگردانده شود.

■ **تشدید نارضایتی‌ها**

در همین راستا حسین آخانی استاد دانشگاه تهران و کارشناس محیط‌زیست به «جهان صنعت» گفت: مدت‌هاست ناتوانی سیاست مدیریتی در سازه‌های آبی نمایان شده است. زیرا ایران از نظر توزیع برابر آب و میزان بارندگی دچار مشکل است، اما به هر حال آب به صورت منطقی توسط شبکه رودخانه‌ای در ایران توزیع می‌شود. به همین دلیل شکل‌گیری شهرها و روستا با وجود رودخانه‌ها و حجم آب‌های زیرزمینی یا قنات‌ها هماهنگ بوده است. منتهی از زمانی که وزارت نیرو شروع کرد به عملیات مدیریت سازه‌ای در آب و همچنین از زمانی که امکان دسترسی به آب‌های زیرزمینی از طریق پمپ فراهم شد، متاسفانه هر دو مسیر طبیعی توزیع عادلانه آب را از بین بردیم. در نتیجه نابودی مسیر طبیعی آب منتج به شکل‌گیری ساختار اقتصادی و اجتماعی جدیدی در کشور شد که امروزه آثار آن را در میزان وسعت شهرها می‌توانیم ببینیم.

وی افزود: به نظرم این وضعیت یک چرخه باطل است. این سیکل باطل هرگز منجر به بهتر شدن وضع مردم نخواهد شد. چه‌بسا ساخت سد یکی پس از دیگری رودخانه‌ها را خشک می‌کند. در واقع تبعات احداث سد، نابودی میراث آبی ایران است. همچنین کشاورزانی که در مسیر رودخانه‌ها بودند، قربانی می‌شوند. البته مهم‌ترین اثر منفی احداث سد بروز اختلاف‌های شدید بین استان‌ها و اقوام‌های مختلف است. نمونه بارز چنین امری را اکنون در زاگرس و خوزستان و اصفهان می‌بینیم. با ایجاد سد فینسک هم بین استان‌های سمنان و مازندران اختلاف رخ می‌دهد. بنابراین اگر این وضعیت ادامه پیدا کند مسوولان همچنان به ناآرامی‌ها و اختلافات قوی و محلی و استانی دامن می‌زنند. این در حالی است که با احداث سدها گره‌ای از مشکلات مردم باز نمی‌شود.

■ **به بهانه شرب مردم سمنان به کام دیگران!**

این کارشناس محیط‌زیست با اشاره به اینکه احداث سد به بهانه شرب مردم سمنان است و مصرف دیگری دارد، اظهار کرد: استان سمنان یکی از کم جمعیت‌ترین استان‌های کشور است. اگر این استان به سوی استفاده ناپایدار از آب نرود منابع آبی موجود در آن برای شرب جمعیت استان کافی است. منتهی اخیرا رقابت بسیار عجیبی بین استان‌ها شکل گرفته است، تمام استان‌ها درصدد تولید انواع و اقسام محصولات کشاورزی و خواهان همه نوع صنعت هم هستند. البته برخی از دولت‌ها به این رقابت‌ها دامن زده‌اند. چه‌بسا آقای احمدی‌نژاد در سفرهای استانی که داشتند بدون انجام مطالعه و آمایش سرزمین پروژه‌های بررسی‌نشده را به راحتی تصویب می‌کردند. همین رفتارها در استان‌ها ایجاد انتظار کرد. البته در تمام پروژه‌های اینچنینی افرادی هستند که منافع کلانی در آن داشتند و دارند. عمده این پروژه‌ها دولتی و شبه‌دولتی است، در نتیجه‌بخشی از افراد وابسته منافع کلانی در این پروژه‌ها دارند. بنابراین کاملا طبیعی است افراد بانفوذ با ایجاد شانتاژ در جامعه و فشارهای روانی و اجتماعی به مقامات استانی و همچنین نمایندگان مجلس درصدد تصویب این پروژه‌ها هستند.

او ادامه داد: هر استانی برای چرخه صنعت به آب نیاز دارد، بنابراین آب شرب را بهانه می‌کنند تا آب استان دیگری را به استان دیگر انتقال دهند. نمونه بارز آن را می‌توانیم در سد چم‌شیر در استان کهگیلویه‌وبویراحمد ببینیم که ابتدای امر به بهانه آب شرب و کشاورزی سدی را ساختند ولی با وجود اینکه در مراحل پایانی ساخت آن است، اخیرا مشخص شده شبیه سد گتوند است. یعنی در آنجا منابع آب شور بسیار خطرناکی وجود دارد که عملا آب رودخانه قابل استفاده نیست.

این در حالی است که این روزها مسوولان منطقه می‌گویند، آب شرب هدف ما نبوده است! با این تفاسیر ما باید همچنان خطاهای گذشته را تکرار کنیم؟! به نظرم اگر بودجه‌های کلانی که صرف سدسازی و انتقال آب بین‌استانی می‌شوند را صرف توسعه صنایع بومی و گردشگری منطقه کنیم، آن وقت دیگر فارغ‌التحصیلان ما به دلیل کمبود شغل و امکانات به کشورهای دیگر مهاجرت نمی‌کنند. این در حالی است که مسوولان به جای سرمایه‌گذاری در ایجاد شغل بودجه‌های کلان کشور را صرف ساخت سدهای بیهوده‌ای می‌کنند که عمدتا منجر به تخریب شدید محیط‌زیست می‌شوند. چه‌بسا هنگام ساخت این پروژه‌ها ردپاهای اکولوژیک گسترده‌ای وجود دارد که مشابه آن در تمامی معادن و جاده‌سازی‌ها قابل مشاهده است.

■ **نابودی محل سکونت روستاییان**

آخانی با اشاره به اینکه با احداث سد فینسک روستاهای اطراف آن غرق می‌شوند، بیان کرد: به نظرم نابودی محل سکونت انسان‌هایی که درون منطقه‌ای ریشه و تاریخ دارند، نابخشودنی است. مشابه این اتفاق در زمان احداث سد گتوند هم رخ داد. در آن زمان ساکنین روستایی تا آخرین روزهایی که سد گتوند را آبگیری کردند از زمین و زندگی‌شان دفاع کردند.

اما در آخر ساکنین از سرزمین آبا و اجدادی‌شان اخراج شدند و آنها را در منطقه دیگری سکونت دادند.

اما طبیعتا آنها هیچ‌گاه نتوانستند با محیط جدید سازگار شوند. بنابراین یکی از بزرگ‌ترین خطاهایی که در سدسازی اتفاق می‌افتد، آوارگی مردم منطقه است، چراکه تاریخ زیست اجتماعی اصیل‌ترین ساکنین این سرزمین را به بدترین شکل پاک می‌کنیم، دود آن به چشم مردم می‌رود ولی پول هنگفت آن به جیب سدسازان!

زیر پوست شهر

روایتی از مسافران بامدادی اتوبوس‌های تندرو

ما زامبی‌های شب نیستیم

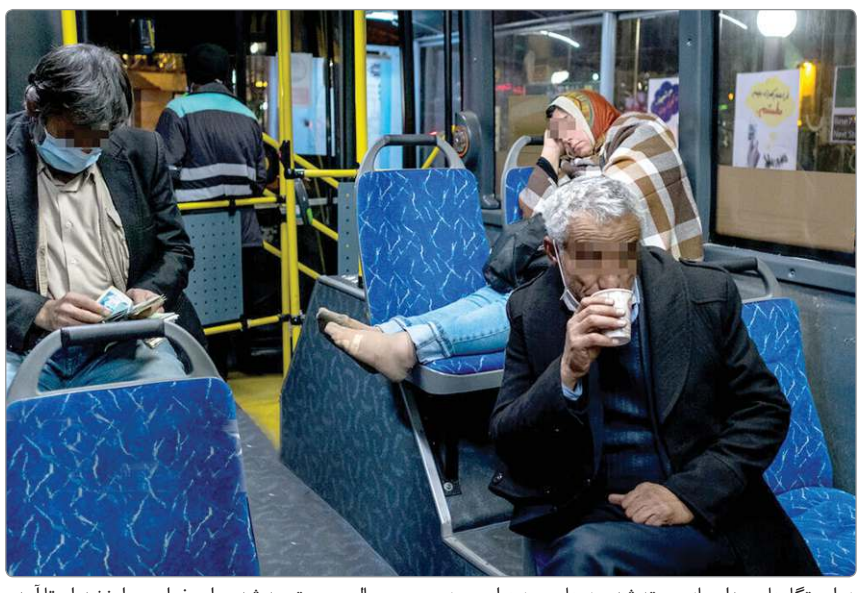

ایسنا- شب‌ها شهر چهره فقر را در خلوتی خود واضح‌تر نشان می‌دهد تا پدیده‌ای به نام «اتوبوس‌خوابی» که این روزها بر سر زبان‌ها افتاده یکی از نمودهای فقری باشد که اتفاقا در تاریکی می‌توان روشن‌تر آن را لابه‌لای آسیب‌های اجتماعی دیگر دید، جماعتی که لزوما معتاد و کارتن‌خواب نیستند، اما بی‌خانمان هستند و از سوز سرما به اتوبوس‌های پایتخت پناه آورده‌اند و آرزو دارند برای ساعتی خواب بیشتر اتوبوس‌های تندرو در شب «کندرو» شوند.

تصورم از «بی‌آرتی»خوابی تا قبل از همراهی یک‌شبه با برخی مسافران شب در یک مسیر رفت و برگشت خط «راه‌آهن- تجریش» خط «آزادی- تهرانپارس» تهران کاملا با واقعیتی که وجود دارد متفاوت است. قبل از آن مدام صحنه‌هایی از میدان شوش و هرندی و... معتادان متجاهر و کارتن‌خواب‌ها به ذهنم می‌آید و انتظار مشاهده همین صحنه‌ها را در بی‌آرتی‌های شب دارم.

کم‌کم با نزدیک شدن به ساعت‌های بامداد جنس مسافران اتوبوس‌ها تغییر می‌کند، افرادی که عجله سریع‌تر رسیدن به خانه را دارند تمام و دیگرانی که بدون عجله و خسته، گویی خانه‌ای برای رسیدن ندارند جایگزین‌شان می‌شوند.

حالا از ساعت ۱۲ شب به بعد هر کسی سوار می‌شود با توجه به خلوتی اتوبوس‌هایی که در طول روز جای سوزن انداختن در آنها نیست، روی صندلی‌های خالی لم می‌دهد و لحظاتی بعد به خواب می‌رود، حتی هستند افرادی که صدای خور و پف آنها بلند می‌شود و افرادی که خواب می‌مانند و چند ایستگاه جلوتر پیاده می‌شوند.

خوب به ظاهر آدما توجه می‌کنم، برعکس تصورم همه کسانی که سوار می‌شوند معتاد متجاهر با لباس مندرس نیستند. در پایانه آزادی افرادی در ایستگاه اول مسافر بی‌آرتی شده‌اند که هم بلیت خریده‌اند و ظاهری کاملا مناسب دارند. آنها فقط مسافران شب هستند که مقصد هم دارند و در مسیر یا انتها پیاده می‌شوند و می‌روند دنبال کار خود، اما در تمام مدتی که در اتوبوس هستند، خوابند.

ولی دیگرانی هم هستند که ظاهرشان متفاوت است. از چهره برخی‌شان می‌شود اعتیاد احتمالی را حدس زد؛ افرادی که شاید کسی حاضر نشود کنارشان بنشیند. معمولا در صندلی کناری‌شان وسایلی شبیه به ضایعات هست و یا اگر چیزی همراه نداشته باشند خالی است. از ایستگاه اول یعنی پایانه سوار نمی‌شوند شاید برای ندادن پول از ایستگاه‌های میانی که اکثرا شب‌ها در آنها مامور کنترل بلیت نیست سوار می‌شوند، از ایستگاه دوم و گاهی بین مسیر سوار می‌شوند و تا انتهای خط هستند و می‌خوابند، اما هوشیارند، یعنی مدام مراقب اطرافشان هستند، شاید از ترس پلیس، حراست اتوبوسرانی، راننده یا حتی این اخیرا سوژه خبرنگاران‌شدن.

بی‌تردید خواب در اتوبوس‌های بی‌آرتی برای اینها آنقدرها هم راحت نیست به ویژه اگر اعتیاد نداشته باشند. اینها از سر ناچاری و فقر، هوشمندانه خواب در اتوبوس‌ها را برای فرار از سرما انتخاب کرده‌اند. در طول مسیر تکان‌های اتوبوس، توقف در ایستگاه‌ها و صدای باز و بسته شدن درها و ورود هوای سرد به یکباره و پیاده شدن در یک ایستگاه مانده به پایانه و انتهای خط پس از زمانی حدود ۳۵ تا ۵۰ دقیقه، همچنین تحمل سرما برای آمدن اتوبوس در لاین مخالف که گاهی تا یک ساعت هم طول می‌کشد، کار هر کسی نیست. برخی اتوبوس‌ها هم در شب در برخی ایستگاه‌ها توقف ندارند. همگی اینها باعث می‌شود که «اتوبوس شب» خواب راحتی را برای کسی به همراه نداشته باشد، اما برخی از «ما» مجبور هستند و تنها راه را همین خواب تکه‌تکه در اتوبوس می‌دانند.

مسافران روز این اتوبوس‌ها حتی تصوری از آنچه شب‌ها در این اتوبوس‌ها می‌گذرد ندارند. همه مسافران خاص شب معتاد متجاهر نیستند، اما حضور برخی افراد، اتوبوس‌های شب را خیلی شبیه فضاهای بی‌دفاع شهری کرده تا جایی که برای درآوردن گوشی تردید می‌کنید یا حتی از خیر سوار شدن به اتوبوس می‌گذرید و ترجیح می‌دهید پیاده یا با تاکسی بروید. با این حال برعکس تصور قبلی خیلی ترسناک و عجیب نیست، این افراد همان‌هایی هستند که قبل از ساعت ۱۲ شب می‌شد آنها را در پایانه آزادی و اطراف آن و در میدان راه‌آهن و اطراف آن دید؛ آدم‌ها و مشکلاتی که بخشی از زندگی شب شده‌اند و همیشه هستند فقط در شلوغی روز خوب دیده نمی‌شوند.

صحبت با افراد اتوبوس شب کار سختی است. معمولا می‌خواهند از زمانی که در اتوبوس هستند برای خواب استفاده کنند و خوش ندارند خواب تکه‌تکه مسیرهای رفت و برگشت را کسی خراب کند. در صندلی خالی کنار یکی از آنها می‌نشینم. خیلی زود سرش را بالا می‌آورد. از خواب پریده و از بی‌خوابی و سرحالی من متوجه شده برای خواب سوار نشده‌ام. تا آمدم سر صحبت را باز کنم انگار فهمیده باشد می‌خواهم سوال کنم می‌گوید: اسم‌مان را زامبی‌های اتوبوسی گذاشته‌اند، اما زامبی نیستیم، فقط جایی گرم و نرم برای خواب پیدا کرده‌ایم.

از همین دو، سه جمله‌ای که می‌گوید درد هویدا می‌شود. اتوبوس و خواب تکه‌تکه و توصیف گرم و نرم! تا آمدم بپرسم که معتادی خودش گفت اعتیاد هم دارم.

ادامه می‌دهد: آمدی کشف کنی چرا به اینجا رسیدیم و چرا شب‌ها بعضی مردم تو اتوبوس می‌خوابند؟ چون این جماعت همون ۵۰ یا ۶۰ تومنی که برای یک شب جای خواب لازمه ندارن، علتشم اعتیاد نیست. درسته من معتادم اما اونایی که نیستن چی؟ همگی هم صبح‌ها کار می‌کنیم اما وضعیت این شده.

در جواب به این سوالم که هر شب این شکلی می‌خوابی؟ می‌گوید: نه گاهی حتی خواب هم برای من کفاره داره. وقتی سقف خونت روی سرت خراب شد داشتن یه سقف حتی اتوبوس هم آرزوت میشه.

حس می‌کنم از صحبت کردن عصبی شده، برای همین فقط می‌پرسم چرا گرمخونه نمیری؟ که می‌گوید: اوایل خوب بود بعدا هر کی هر کی شد، درست حسابی تمیز نمی‌کنن، بو گند میده، ۱۰ تا مرض هم می‌گیریم بعدم وسایلتو می‌گیرن نمی‌دن، حتی بعضی وقتا بعضیا کتک می‌زنن و جیبتو می‌زنن.

نزدیک سپیده است... پیر و جوان، معتاد و سالم، کودک و سرباز، مسافر و راه‌مانده همه در طیاره خواب تندرو به خواب فرو رفته‌اند، شاید خوابگاه اتوبوس تنها پناه آنها بوده، شاید راه دیگری نداشته‌اند اما راه چاره را دیگرانی باید پیدا کنند، دیگرانی که نامشان مسوول است... .

در همین راستا در نخستین واکنش‌ها به این پدیده محمود ترفع مدیرعامل شرکت واحد اتوبوسرانی شهرداری تهران با تاکید بر اینکه وجود این پدیده را انکار نمی‌کنیم، افزود: از گذشته نیز شاهد خوابیدن معتادان روی صندلی‌شان در اتوبوس بوده‌ایم، اما این افراد جدید، ظاهر مناسبی دارند و کارت بلیت می‌زنند و وارد اتوبوس می‌شوند.

وی با بیان اینکه ما چگونه می‌توانیم تشخیص دهیم که این مسافر جای خواب دارد یا نه؟ گفته بود: ما وجود این پدیده را انکار نمی‌کنیم اما این مساله یک اتفاق اجتماعی و اقتصادی است و شرکت واحد اتوبوسرانی در آن نقشی ندارد.

چمران: بساط اتوبوس‌هایی که در شب محل خواب افراد است جمع شود

این در حالی است که رییس شورای شهر تهران دیروز از قول زاکانی برای جمع کردن اتوبوس‌های مستقر برای کارتن‌خواب‌ها خبر داد.

مهدی چمران در واکنش به اتوبوس‌خوابی گفت: فضای عمومی تبلیغاتی به ویژه خبرگزاری‌های خارجی بر مساله اتوبوس‌خوابی متمرکز شده و خبرگزاری‌های خارجی یادشان رفته که زباله‌گردهای لندنی یا دیگر کشورها چگونه زندگی می‌کنند.

وی با بیان اینکه البته اتوبوس جای استراحت نیست گفت: حتی فیلمی منتشر شده که یک اتوبوس‌خواب به راننده می‌گوید بخاری بزن اما می‌گویند نداریم. و به او پتو می‌دهند البته مساله دریافت پول مطرح نیست و عده‌ای درمانده به اتوبوس‌ها پناه می‌آورند.

وی با بیان اینکه در گذشته به یاد دارید که برخی از این افراد را به زور به گرمخانه‌ها می‌بردند تا در سرمای زمستان جانشان را از دست ندهد که فیلم‌هایش هم منتشر شد، گفت: البته من با زاکانی صبحت کردم و قرار شد شنبه یا یکشنبه بساط اتوبوس‌هایی را که در شب محل خواب افراد هستند جمع کنند چون اتوبوس بهداشتی نیست و صبح که این افراد بیدار می‌شوند چه کنند؟ مشکلاتی هم در این زمینه وجود دارد اما دقت کنید هر کاری کنیم از کار ما برداشت دیگری می‌شود و تبلیغات جهانی علیه ماست و زیر ذره‌بین رسانه‌های داخلی و خارجی هستیم.

وی افزود: البته قرار است این اتوبوس‌ها را جمع کنند و این افراد را در مکانی دیگر سامان دهند.

وی با اشاره به وعده شهرداری برای توسعه همراه‌سراها گفت: البته کار خیر است اما صرفا وظیفه شهرداری نیست و بهتر است که به افراد جامانده کمک شود.

گفتنی است معاون فرهنگی و اجتماعی شهرداری تهران اعلام کرده بود برای کمک به افراد بی‌خانمان و کارتن‌خواب که تمایل به حضور در گرمخانه‌ها ندارند در میادین اصلی اتوبوس مستقر کرده‌اند تا برای فرار از سرما، شب را در این اتوبوس‌ها به صبح برساند.

رییس اداره میراث فرهنگی دزفول در مصاحبه با «جهان صنعت» مطرح کرد

مرمت پل باستانی دزفول

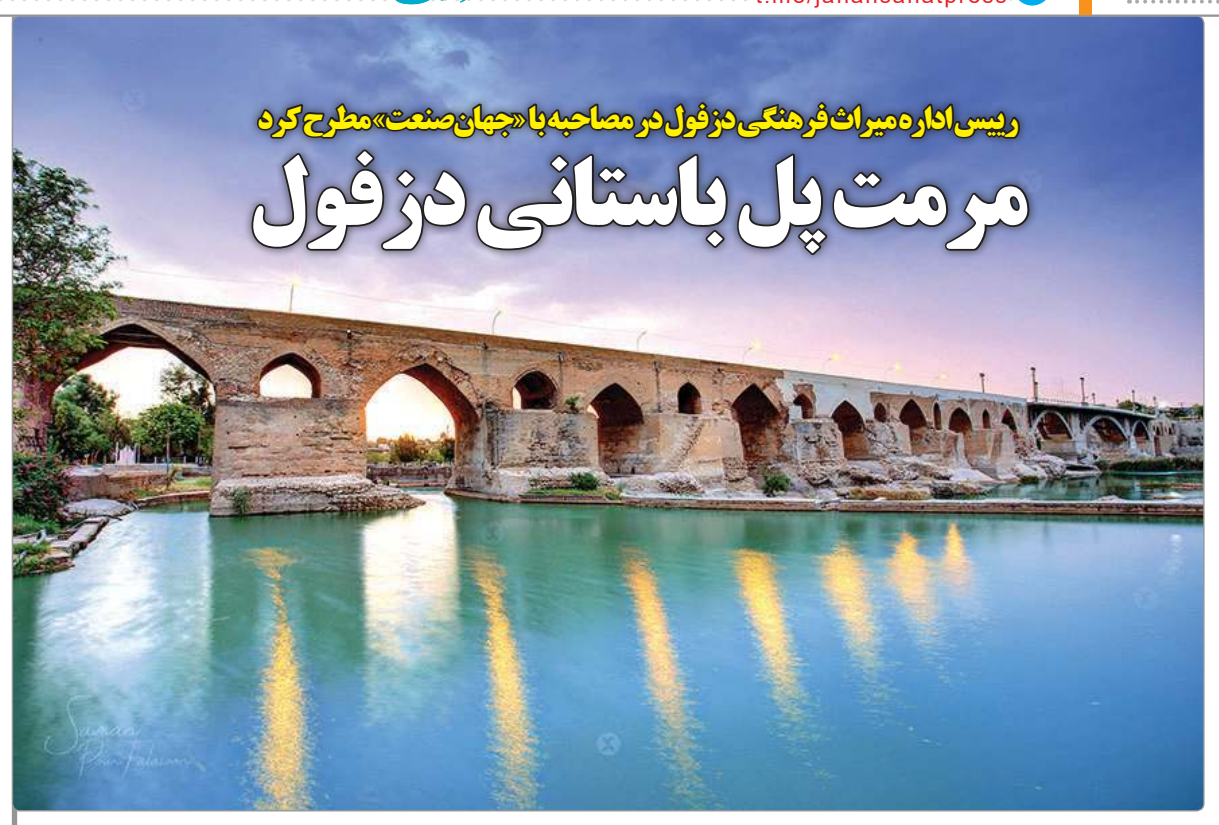

نادر نینوایی- دزفول شهری باستانی و با قدمت پنج هزار ساله در شمال استان خوزستان است که با وجود برخورداری از صدها اثر تاریخی و میراث فرهنگی جالب توجه، آن‌طور که باید شناخته‌شده نیست. پل باستانی این شهر در زمان ساسانیان بنا شده و قدمتی ۱۷۵۰ ساله دارد و افزون بر آن بیش از دوهزار خانه تاریخی آجری در این شهر هست که دزفول را تبدیل به یک موزه آجری کرده‌اند.

قرارگیری آرامگاه افراد شناخته‌شده‌ای همچون یعقوب لیث صفاری، حزقیل نبی و سبزقبا در دزفول و نیز وجود چندین آسیاب آبی در رودخانه این شهر بر جاذبه‌های گردشگری آن افزوده است.

انتشار خبر بروز مشکل برای یکی از پایه‌های پل باستانی دزفول بهانه‌ای شد که مصاحبه‌ای با «عباس چراغ‌چشم» رییس جدید اداره میراث فرهنگی این شهر داشته باشیم. وی در مصاحبه با خبرنگار ما با شور و هیجان فراوانی که نسبت به دزفول زادگاه تاریخی‌اش دارد طرح‌ها و برنامه‌های خود را برای مرمت آثار تاریخی و توسعه گردشگری در این شهر مطرح کرد و از اقدامات مردمی برای کمک به مرمت آثار تاریخی دزفول خبر داد.

مشروح مصاحبه «جهان‌صنعت» با رییس اداره میراث فرهنگی دزفول در پی می‌آید.

■ **در خصوص پل باستانی دزفول که از زمان ساسانیان به‌جا مانده است گفته می‌شود یکی از ستون‌هایش دچار مشکلی شده و با خطر ریزش مواجه شده است. مشکل پل دقیقا چیست و چه اقداماتی برای رفع این مشکل صورت گرفته است؟ چرا از خیرین برای مرمت پل کمک خواسته شده و وزارت میراث تامین اعتبار لازم را صورت نداده است؟**

خودتان از وضعیت بودجه کشور اطلاع دارید و وزارت میراث فرهنگی نیز یک وزارتخانه مظلومی است و به عنوان آخرین وزارتخانه به آن نگاه می‌کنند و بودجه آن نیز خیلی محدود است.

از سوی دیگر بافت تاریخی دزفول نیز بسیار گسترده است و بیش از ۲۰۰ هکتار وسعت دارد و بالای ۵۰ هزار نفر در این بافت تاریخی زندگی می‌کنند.

در نتیجه امکان ارائه خدمات و امکانات برای همه آنها از سوی دولت وجود ندارد؛ اگر دولت موافقت کند که فقط وام و تسهیلات بانکی برای تعمیر و مرمت خانه‌های تاریخی که دراختیار بخش خصوصی است ارائه دهد اقدام بسیار بزرگی را به انجام رسانده است.

در زمینه تامین اعتبار برای مرمت بافت‌های تاریخی کشور محدودیت‌های متعددی نه تنها در دزفول بلکه در کل کشور وجود دارد.

بافت‌ها و ابنیه تاریخی نیز به دلیل قدمتشان همیشه در معرض مواجهه با خطرات و مشکلات جوی و حوادث غیرمترقبه قرار دارند. یعنی مساله فرسایش این بناها خصوصا در خوزستان که مشکل ریزگردها و خشکی هوا و گرمای طاقت‌فرسا نیز وجود دارد تخریب و لطمات زیادتری به خانه‌های تاریخی موجود در بافت تاریخی ایجاد کرده است.

ابنیه تاریخی دزفول با قدمت بالای صد سال و در مواردی همچون پل و سازه‌های آبی و شهر تاریخی جندی‌شاپور نزدیک به ۱۷۰۰ سال قدمت دارند و لذا همچون یک بیمار نیاز به حفظ و نگهداری مداوم دارند. از سوی دیگر دولت نیز اعتبار کلانی برای اختصاص به این ابنیه ندارد. لذا با توجه به علاقه مردم به بافت‌های تاریخی ما از خیرین کمک می‌گیریم و در این زمینه نیز دزفول پیشتاز است. در دزفول خیرین مدرسه‌ساز، خیرین سلامت و خیرین امنیت از قبل وجود داشته و فعالیت کرده‌اند و به تازگی هم ما خیرین میراث فرهنگی را در این شهر تشکیل داده‌ایم.

■ **برخی از پایه‌های پل باستانی دزفول در دوره پهلوی بازسازی شده و برخی از پایه‌ها باستانی است و مربوط به دوره ساسانیان است؛ آسیب‌دیدگی واردشده مشخصا به کدام یک از پایه‌ها وارد شده است؟**

در سیل‌های متعددی که به وقوع پیوسته در یکی از پایه‌های پل، سفره‌ای ایجاد شده است که این خطر بسیار زیادی دارد و در دستور کار و برنامه‌ریزی قرار گرفته است تا ورود خیرین با فوریت در خصوص آن اتفاق بیفتد. مشکل دیگر در خصوص طاق‌های پل است که در این خصوص یک بودجه یک میلیاردی و یک بودجه ۵۰۰ میلیون تومانی از سوی دولت اختصاص داده شده است. به این ترتیب از سال ۱۴۰۰ دو پیمانکار ما مشغول ترمیم طاق‌های پل هستند.

■ **برآورد شما از هزینه مورد نیاز برای تعمیر و مرمت کامل پل باستانی دزفول چقدر است؟**

یک بخش از مساله زیرساختی بوده و مربوط به پایه‌های پل است که برای حفظ پل و در جهت پیشگیری، همه پایه‌ها باید مستحکم شوند. البته در حال حاضر فقط یکی از پایه‌های پل مشکل دارد و بقیه پایه‌ها سالم هستند اما جهت پیشگیری از فرسایش باید در خصوص تمام پایه‌ها استحکام‌بخشی صورت گیرد. در مرحله بعد برای طاق‌های پل که در معرض ریزش قرار گرفته است و نیز برای مرمت و بهسازی آن نیاز به اعتبار داریم. نکته بعدی نورپردازی و روشنایی پل است و در آخر ابنیه‌های (تاریخی) همجوار پل یا محدوده و حریم شماره یک پل است که باید مورد مرمت قرار گیرند. مجموعه این موارد ممکن است اعتباری بین ۴۰ تا ۵۰ میلیارد تومان نیاز داشته باشد. البته ما اینها را اولویت‌بندی کردیم و اولویت نخست ما طاق‌هایی است که فرو ریخته بود. الان کار مرمت چند طاق به اتمام رسیده است و اگر اعتبارات تکمیلی به ما برسد و نیز با کمک خیرین، این کار رو به اتمام خواهد بود.

نقش خیریه میراث فرهنگی در این زمینه پررنگ است و اعلام کرده‌ایم هر کس هر کمکی که می‌تواند صورت دهد. در روز نوزدهم ماه جاری نیز سازمان‌های مردم‌نهاد مراسم گلریزان برای پل دارند. این اقدام می‌تواند موثر باشد چراکه مردم وقتی خودشان به صحنه می‌آیند خودشان نیز در حفظ و نگهداری بنا اقدام می‌کنند. لذا مردمی که توان مالی داشته و به ابنیه تاریخی علاقه دارند می‌توانند اقدام کنند؛ این کار می‌تواند در تداوم حفظ و نگهداری بناهای تاریخی موثر باشد.

■ **در هفته‌های گذشته در خصوص ثبت جهانی پل باستانی دزفول اقداماتی صورت داده بودید؛ این اقدامات به کجا رسیده است؟**

در حریم پل ساخت‌وسازهایی صورت گرفته که داریم مشکل را رفع می‌کنیم تا موضوع ثبت جهانی پل نیز محقق شود.

■ **حدود سه سال پیش که بازدیدی از آرامگاه یعقوب لیث صفاری در نزدیکی شهر دزفول داشتم وضعیت این بنا بسیار نامناسب بود؛ در سال‌های اخیر این وضعیت نامناسب آرامگاه یعقوب لیث تاریخ‌پژوهان و مردم تاریخ‌دوست کشورمان را آزرده‌خاطر کرده‌است. وضعیت فعلی آرامگاه یعقوب لیث چگونه است و چه اقداماتی برای مرمت و ارائه بهتر خدمات گردشگری در آنجا صورت گرفته‌است؟**

اقداماتی صورت گرفته است اما در خصوص بحث حصار دور آرامگاه در تعارض با کشاورزان و کسانی که آنجا اسکان موقت می‌یابند -عشایر- هستیم. از سوی دیگر پایگاه حفاظت آرامگاه باید یک پایگاه حفاظت ملی باشد، نیروی انسانی آن باید تقویت شود و مرمت آن باید ادامه داشته باشد. اگر گردشگری مثلا از خارج از کشور آمد باید امکانات بهداشتی مناسبی برایش در آنجا فراهم کنیم که الان این امکانات بهداشتی اولیه وجود ندارد. لذا مساله آرامگاه یعقوب لیث نیازمند یکسری اعتبارات است که داریم در خصوص آن با انجمن خیرین میراث فرهنگی رایزنی می‌کنیم. در حال حاضر یکسری از افراد نیز اعلام آمادگی کرده‌اند که آنجا ورود پیدا کنند. باتوجه به این چالش که به دلیل مشکلات مالی نمی‌توانیم از اعتبارات دولتی نیازمان را مرتفع کنیم از افراد خیر با نگاه خیرین میراث کمک می‌گیریم.

■ **دکتر احمدی مدیرکل پایگاه‌های میراث فرهنگی کشور در مصاحبه‌ای که با «جهان‌صنعت» داشتند اعلام کردند برای توسعه گردشگری در خوزستان «مثلث طلایی» که یکی از اضلاعش جندی‌شاپور خواهد بود تشکیل می‌شود و با مشارکت شرکت‌های تعاونی ایتالیایی اقدام به توسعه و ارائه خدمات گردشگری در شمال خوزستان می‌کنند؛ در این زمینه تاکنون چه اقدامی صورت گرفته‌است؟**

بله، این طرح وجود دارد و پیشنهاد اولیه آن مطرح شده است که اگر ما بتوانیم این طرح را گسترش داده و عملیاتی کنیم می‌تواند راهگشا باشد.

■ **دزفول به عنوان موزه آجر کشور شناخته می‌شود و بافت تاریخی آن آجرهایی از تمام ادوار تاریخی را دارد برای معرفی آن چه برنامه‌ای دارید؟**

در خصوص این مساله ما یک بنایی را که سابق بر این اداره طرق یا راهداری بوده و چسبیده به پل باستانی دزفول است را به عنوان موزه پل و آجر می‌خواهیم معرفی کنیم. اقدامات راه‌اندازی این موزه صورت گرفته و در حال مرمت و بهسازی این ساختمان هستیم.

■ **برای حفظ و مرمت آسیاب‌های آبی دزفول که یک‌بار نیز با سیل مواجه شده و زیر آب رفتند چه اقداماتی صورت گرفته است؟**

آسیاب‌های آبی دزفول توسط وزارت میراث بازسازی شد اما متاسفانه به علت آنکه آنها را به بخش خصوصی دادند و تبدیل به سفره‌خانه شد آنها را از دست دادیم البته خوشبختانه در سیلی که آمد آسیاب‌های آبی دزفول آسیب ندیدند. مصالحی که در ابنیه داخل آب و سازه‌های آبی تاریخی به کار رفته است نیازمند آب است یعنی اگر آب نباشد از بین می‌روند. مصالح به کار رفته در این بناهای داخل آب از جنس ساروج است و دوام ساروج با آب است یعنی هرچه که آب بخورد دوام آن بیشتر می‌شود. منظور آنکه در سیلی که آمده آسیاب‌ها تخریب نشده‌اند بلکه این آدمی است که به این بناها آسیب می‌زند. متاسفانه این آسیاب‌ها تحت عنوان سفره‌خانه به بخش خصوصی واگذار شد و آنها نیز به دلیل منافع خود و اینکه می‌خواهند درآمدی داشته باشند آسیاب‌ها را از برنامه کیفی خودشان خارج کردند.

خبر

کشف آثار ۳۰۰ هزارساله در گرمسار

«جهان صنعت»- عضو هیات علمی گروه باستان‌شناسی دانشگاه تربیت مدرس و سرپرست هیات باستان بخش ایوانکی گرمسار استان سمنان گفت: بررسی‌های مقدماتی نشان از حضور گروه‌های انسانی در دو دوره پارینه‌سنگی میانی حدود ۳۰۰ هزار و دوره پارینه‌سنگی جدید از حدود ۴۰ هزار سال پیش، در این منطقه حکایت دارد.

سیدمیلاد هاشمی روز دوشنبه به رسانه‌ها گفت: در نتیجه انجام بررسی‌های باستان‌شناختی در ایوانکی، چشم‌اندازهای بسیار گسترده از دوران پارینه‌سنگی و تعداد قابل توجهی دست‌ساخته سنگی یافت شده است. هاشمی افزود: بررسی‌های مقدماتی نشان می‌دهد که بر اساس فنون دست‌ساخته‌ها و گونه‌شناسی آنها، احتمالا گروه‌های انسانی دست‌کم در دوره پارینه‌سنگی میانی حدود ۳۰۰ هزار تا ۴۰ هزار سال پیش و جدید حدود ۴۰ هزار تا ۱۲ هزار سال پیش در این منطقه حضور داشته‌اند. سرپرست هیات باستان بخش ایوانکی گرمسار گفت: بیشتر دست‌ساخته‌های سنگی بر روی سطوح باد برده موسوم به سنگ‌فرش‌های بیابانی ثبت شده‌اند و این سطوح موجب آشکارشدن قطعات سنگ قدیمی شد که برخی از این قطعات دست‌ساخته‌های سنگی هستند که گروه‌های انسانی در دوران پلیئستوسن آنها را ساخته‌اند. هاشمی افزود: بر روی بیشتر دست‌ساخته‌های سنگی یافت‌شده لایه‌ای براق به رنگ قهوه‌ای سوخته تا مشکی دیده می‌شود که به آن جلای بیابانی گفته می‌شود. وی ادامه داد: از جمله ویژگی‌های فنی دست‌ساخته‌های سنگی یافت‌شده ابعاد نسبتا بزرگ‌ساخت به کمک ضربه با چکش سخت، شواهد بهره‌گیری از تکنیک لوآلوآ و وجود مجموعه ابزارهای منتسب به دوران پارینه‌سنگی میانی چون خراشنده‌های جانبی دندانه‌دار و کنگره‌دارها بر روی تراشه‌های بزرگ و نیز قطعات منتسب به دوران پارینه‌سنگی جدید چون سنگ مادرهای منشوری برای ساخت تیغه و ریز تیغه است. وی یادآور شد: بهره‌گیری از تکنیک لوآلوآ در عرض‌های جغرافیایی مشابه معمولا به نئاندرتال‌ها منتسب می‌شود. از این رو احتمال وجود دو گروه انسانی یعنی نئاندرتال‌ها و انسان خردمند، در دوران پلیئستوسن در منطقه وجود داشته است. سرپرست هیات باستان بخش ایوانکی گرمسار گفت: این بررسی باستان‌شناختی، احتمال دیرینگی حضور انسان در منطقه‌ای که امروزه شهرستان گرمسار نامیده می‌شود را نشان می‌دهد و بررسی‌های میدانی در منطقه همچنان ادامه دارد.

چشم‌اندازهای پارینه‌سنگی ایوانکی گرمسار در طرح مطالعاتی بررسی می‌شود

مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان سمنان گفت: طرح مطالعاتی بررسی چشم‌اندازهای پارینه‌سنگی در بخش ایوانکی شهرستان گرمسار اجرا می‌شود. حمیدرضا دوست‌محمدی گفت: طرح مطالعاتی بررسی چشم‌اندازهای پارینه‌سنگی در بخش ایوانکی شهرستان گرمسار با سرپرستی سیدمیلاد هاشمی عضو هیات علمی گروه باستان‌شناسی دانشگاه تربیت مدرس اجرا می‌شود.

مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان سمنان افزود: بررسی وضعیت این منطقه در دوران پلیئستوسن (۲/۶ میلیون تا ۱۱ هزار و ۵۰۰ سال پیش)، الگوهای پراکنش محوطه‌های پارینه‌سنگی، چندو چون برهم‌کنش‌های جمعیتی و بررسی سنن ابزارسازی از جمله اهداف اجرای این طرح مطالعاتی است.

کشف آثاری از دست‌ساخته‌های نئاندرتال‌ها با سابقه ۶۷ هزار سال پیش در محوطه تاریخی میرک روستای دلازیان در جنوب سمنان نیز سابقه دارد که در دو دوره کاوش مورد بررسی باستان‌شناسان قرار گرفت.

مدیر مجموعه فرهنگی تاریخی نیاوران منصوب شد

«جهان صنعت»- «مریم جلالی» در حکمی از سوی قائم‌مقام وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی به عنوان مدیر جدید مجموعه فرهنگی تاریخی نیاوران منصوب شد. به گزارش «جهان‌صنعت» علی دارابی قائم مقام وزیر و معاون میراث فرهنگی در حکمی مریم جلالی را به عنوان مدیر مجموعه فرهنگی تاریخی نیاوران منصوب کرد.

جلالی فارغ‌التحصیل ارشد زبان‌شناسی تاریخی از دانشگاه تهران و دکترای مدیریت برنامه‌ریزی امور فرهنگی است. مدیریت پردیس سینمایی ملت، مدیر گروه اجتماعی و فرهنگی شبکه تهران، مدیر گروه خانواده شبکه دو سیما و تهیه و تولید صدها ساعت برنامه تلویزیونی و رادیویی در حوزه فرهنگی بخشی از سوابق مریم جلالی است. جلالی همچنین داور جشنواره‌های مختلف و اکنون مدرس دانشگاه است. مراسم تودیع شریف‌نیا مدیر پیشین مجموعه فرهنگی تاریخی نیاوران و معارفه جلالی مدیر جدید این مجموعه، سه‌شنبه ۱۴ دی ماه سال جاری با حضور مسوولان مربوطه برگزار می‌شود.

گزارش

اقدامی شایسته از سوی وزارت میراث و نهادهای نظارتی برای احقاق حقوق شهروندی

دستور پلمب هتل «ویستریا» صادر شد

«جهان صنعت»- به تازگی هتل پنج ستاره ویستریا به سبب رعایت نکردن یکی از آیین‌نامه‌های وزارت میراث که مرتبط با نرخ‌گذاری تاسیسات گردشگری است پلمب شده است. در واقع وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی در اقدامی شایسته و در راستای حمایت از حقوق شهروندی درخواست پلمب این هتل را مطرح کرده و معاونت اماکن نیروی انتظامی و فرماندهی پلیس امنیت نیز در زمانی کوتاه این اقدام را به انجام رسانده است.

■ **ماجرا چیست؟**

هتل «ویستریا» تهران هتلی پنج‌ستاره در شمال تهران است که در مرداد ماه سال ۱۳۹۸ افتتاح شده است. این هتل در مرتفع‌ترین بخش میدان قدس و در خیابان دربند واقع شده است. حال اما هتل مذکور به سبب رعایت نکردن مفاد آیین‌نامه ایجاد، اصلاح، تکمیل، درجه‌بندی و نرخ‌گذاری تاسیسات گردشگری دستور پلمبش صادر شده است. ششم دی‌ماه امسال بود که معاون گردشگری وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی طی نامه‌ای به معاونت نظارت بر اماکن عمومی «پاوافاتب» اعلام کرد که هتل ویستریا که در حوالی میدان قدس تهران واقع شده باید فعالیتش متوقف شود.

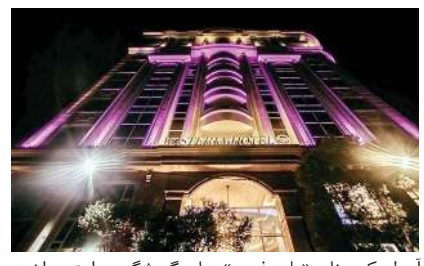

آن‌طور که در نامه «علی رفیعی» معاون گردشگری وزارت میراث به معاونت نظارت بر اماکن عمومی اشاره شده است، این هتل در زمینه نحوه بهره‌برداری مفاد آیین‌نامه ایجاد، اصلاح، تکمیل، درجه‌بندی و نرخ‌گذاری تاسیسات گردشگری را رعایت نکرده است.

بر اساس این درخواست وزارت میراث که به استناد ماده ۲۳ آیین‌نامه ایجاد، اصلاح، تکمیل، درجه‌بندی و نرخ‌گذاری تاسیسات گردشگری مطرح شده بود درخواست شده بود که از ادامه فعالیت هتل ویستریا جلوگیری شود.

روز دوازدهم دی ماه و در حالی که حتی یک هفته از درخواست وزارت میراث نگذشته بود معاونت اماکن نیروی انتظامی و فرماندهی پلیس امنیت با اقدامی به موقع مراتب ابلاغ پلمب هتل را با فرصتی ۱۰ روزه به مسوولان هتل ویستریا اعلام کرد.

■ **آیین‌نامه ماده ۲۳ چه می‌گوید؟**

ماده ۲۳ آیین‌نامه ایجاد، اصلاح، تکمیل، درجه‌بندی و نرخ‌گذاری تاسیسات گردشگری می‌گوید: «ادارات نظارت بر اماکن عمومی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران مکلفند به تقاضای سازمان، رأسا از ادامه فعالیت تاسیسات گردشگری که برخلاف این آیین‌نامه عمل کنند و همچنین تاسیسات غیرمجاز که به اسکان و پذیرایی مهمانان و مسافران مبادرت می‌کنند، جلوگیری و نتیجه را کتبا به سازمان اعلام کنند.» در تبصره یک این ماده آمده جلوگیری از ادامه فعالیت تاسیسات گردشگری متخلف و غیرمجاز باید پس از تعیین مهلت مناسب به تشخیص سازمان و در صورت لزوم همراه با لاک و مهر یا پلمب تمام یا قسمتی از واحد صورت گیرد که حدود آن به اعلام سازمان می‌باشد. همچنین در تبصره ۲ نیز اشاره شده که در موارد سلب درجه و تعطیل دائم واحد گردشگری، مراجع مذکور در این ماده موظفند همزمان با اجرای دستور تعطیل نسبت به محو نام و سایر علائم و آثار واحد گردشگری از روی تابلوها و مانند آن اقدام کنند. در نهایت باید اذعان داشت وزارت میراث و دستگاه‌های نظارتی در این مورد توانسته‌اند با ورود به موقع به موضوع با تخلف صورت‌گرفته برخوردی مناسب داشته باشند تا از قانون و حقوق شهروندی حمایت شود. این اقدام سریع و به موقع وزارت میراث و دستگاه‌های نظارتی در برخورد با هتل ویستریا می‌تواند در حکم زنگ خطری برای هتل‌های دیگری باشد که در چارچوب قانون حرکت نمی‌کنند. در واقع دولت جدید نشان داده که خط قرمزی برایش وجود ندارد و با تمام هتل‌های متخلفی که آیین‌نامه‌های مربوطه را رعایت نکنند برخورد مناسب و جدی خواهد داشت.

جدول ۲۱۳۲

افقی:
۱- شیوه نگارش در خوشنویسی- گل زینتی باغچه‌ای با نام دیگر نگون‌سار
۲- نویسنده استرالیایی و برنده جایزه نوبل ادبیات سال ۱۹۷۳ و مولف رمان اربابه‌سواران- قهرمان داستان خوشه‌های خشم اثر جان اشتاین بک- آبادی کوچک
۳- همدم و سازگار- از ارکان نماز- ضروری و لازم
۴- محله و برزن- صوت تعجب- بدگمان و ترسو- دستپخت خباز
۵- کلام تردید- از صیفی‌جات- چراگاه ایلات و عشایر
۶- نیم‌تنه زمستانی- همسطح‌سازی در بنایی- بلی روسی زبان
۷- تو درتو- نوعی اجتماع برای سمینار و گردهمایی- آشنا به انجام کار یا راهی
۸- به رنگ یکی از مصالح ساختمانی- از گروه‌های خونی- برهنه و بینوا- انجام دادن نقش
۹- گوسفند ماده- نیرورسانی- کار منظم و مکرر
۱۰- طاقی بر رود- کشوری با مرکزیت لیبرویل- بهتان زدن
۱۱- قاره گسترده پرجمعیت- پشیمانی و بازگشت به سوی خداوند- لحظه کوتاه
۱۲- خوردن و آشامیدن- انگشتان دست یا پا- ضمیر مونث انگلیسی- از بت‌های زمان عهد جاهلیت اعراب
۱۳- هالتر کوچک بدن‌سازی- زیبا چهره- بازیکن دفاع آزاد
۱۴- اسب تندرو و خوش راه- برگه امتحانی- سیم برق‌رسان موتور خودرو
۱۵- پیشه بازاریابی دارد- عنوانی که هیتلر به کشور حکومتش داده بود

عمودی:
۱- از شعرای قرن چهارم و سراینده بوی جوی مولیان- اختراعی از لانگ تور آمریکایی در سال ۱۹۱۳ میلادی
۲- کشور جزیره‌ای در قاره اقیانوسیه با مرکز آپیا- خشکبار مخلوط- از راه تقویت کردن به همنوع
۳- اولین خط نگارش ایرانیان- اسب خالدار سرخ و سفید- رشته کوهی در بخش شمالی ایران
۴- از میان برنده چروک- در جهت درازا- طعم ناخوشایند میوه نارس- رسوب آب رودخانه
۵- رفت‌وآمد زیاد و سریع- حروف‌نگاری رایانه‌ای- الفبای ساز
۶- ظرف سفالی بزرگ- صافی غلات- نوعی پارچه نازک نخی و گلدار
۷- سقف محدب- نخستین آهنگساز رمانتیک آلمان- بی‌پروا
۸- از قطع‌های کتاب- گل یقه‌نشین
۹- دانش و آگاهی- جنس پیست‌های دوومیدانی- محل قرار گرفتن و جایگاه
۱۰- از رشته‌های دانشگاهی در امور سیاسی و اقتصادی- آشکار کردن خبر- نشانه جمع در فارسی
۱۱- پیش‌شماره مخصوص- نانی نازک- لقب شاهان افغان بود
۱۲- شعله کشیدن آتش- درخت انگور- ماده زائد خون- دهکده نیمایوشیج
۱۳- حساب کاربری اینترنتی- یگانه و بی‌نظیر- جامه و پوشاک
۱۴- رسانه همگانی و کتابی از ژان ژنه نویسنده فرانسوی- از زبان‌های برنامه‌نویسی- شاعر کشور نیکاراگوئه و مولف کتاب امید
۱۵- گروه بزرگی از گیاهان بی‌گل که تولیدمثل آنها آشکار نیست- آماسیده

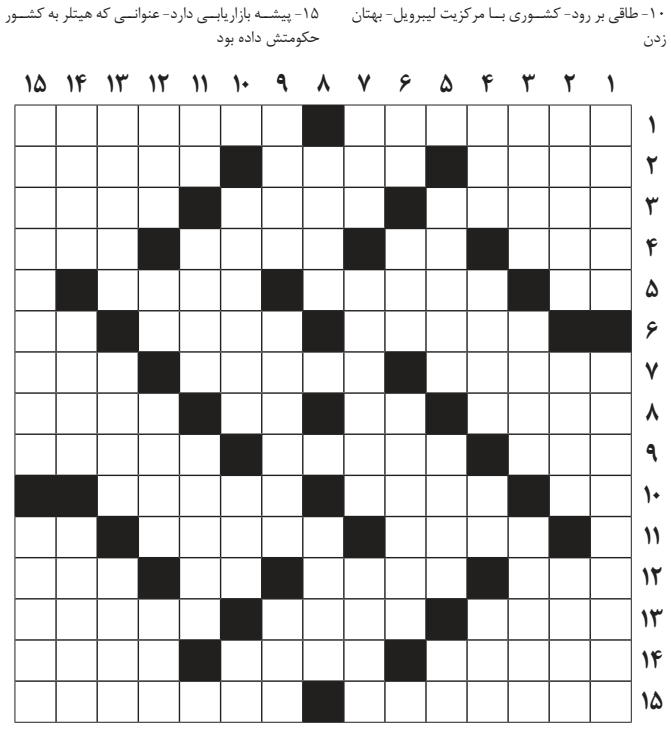

سودوکو ۷۱۷

حل سودوکو ساده

۷	۲	۳	۴	۵	۱	۸	۹	۶
۹	۶	۴	۷	۳	۸	۵	۱	۲
۵	۱	۸	۲	۶	۹	۷	۳	۴
۶	۵	۹	۳	۸	۴	۲	۷	۱
۸	۳	۲	۱	۹	۷	۶	۴	۵
۱	۴	۷	۶	۲	۵	۹	۸	۳
۴	۹	۱	۵	۷	۲	۳	۶	۸
۳	۸	۵	۹	۴	۶	۱	۲	۷
۲	۷	۶	۸	۱	۳	۴	۵	۹

حل سودوکو سخت

۶	۴	۱	۸	۷	۳	۲	۵	۹
۵	۸	۹	۶	۴	۲	۳	۷	۱
۳	۲	۶	۹	۱	۵	۶	۴	۸
۴	۷	۳	۲	۹	۶	۱	۸	۵
۹	۶	۵	۱	۸	۷	۴	۳	۲
۲	۱	۸	۵	۳	۴	۹	۶	۷
۷	۵	۶	۳	۲	۱	۸	۹	۴
۸	۳	۲	۴	۵	۹	۷	۱	۶
۱	۹	۴	۷	۶	۸	۵	۲	۳

جواب جدول شماره ۲۱۳۱

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	م	هـ	م	ا	ن	■	ن	و	ک	و	ا	ل	و	ف	ا
۲	ط	م	غ	■	م	ت	ی	ک	ا	ل	■	ا	د	ا	ب
۳	ا	ر	ی	ا	■	ک	ش	ی	ش	■	ن	و	ا	ز	ش
۴	ل	ا	ن	د	ا	■	ت	ل	■	چ	ک	ا	د	■	خ
۵	ع	ز	■	م	ن	ب	ر	■	م	ی	هـ	ن	■	ک	ا
۶	هـ	■	ش	ب	د	ر	■	غ	ت	ر	ت	■	ک	ا	ت
۷	■	ب	ن	ر	■	ص	د	و	د	هـ	■	ک	ا	ن	و
۸	ق	ی	ا	ف	هـ	■	ا	ب	ی	ر	■	و	ب	ا	ن
۹	ل	ز	گ	ی	■	ا	د	ی	ن	هـ	■	هـ	و	ل	■
۱۰	ع	ا	ر	■	ش	گ	ر	د	■	م	و	س	س	■	خ
۱۱	هـ	ر	■	م	ا	ر	س	■	گ	ی	ت	ی	■	ق	د
۱۲	ب	■	د	ا	د	ا	■	ل	ف	■	ر	ا	و	ن	ا
۱۳	ا	ن	و	ر	ی	■	ق	ا	ت	ل	■	هـ	ن	د	و
۱۴	ب	س	ا	ک	■	د	ر	م	ا	ن	ی	■	د	ا	ن
۱۵	ک	ل	م	ا	ت	ق	ص	ا	ر	■	ب	ا	ر	ب	د

طراح: محمود کیمیایی

سودوکو ساده

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

سودوکو ۷۱۸

۹			۶				۸	
	۴			۷		۶		۳
۷		۶		۸			۲	
		۷				۲		۹
	۹	۴	۱	۵	۲		۷	
۶		۵		۹			۳	
				۴				۷
	۷		۲			۹	۴	
۴	۳			۱			۶	

				۱		۲	۶	۳
۶	۱		۳	۵			۷	
						۴		
			۸					۲
۲	۷		۴		۹		۵	۱
۸					۱			
		۱						
	۹			۶	۳		۸	۴
۷	۶	۳		۴				

سودوکو سخت

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

روزنامه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
شماره ۴۹۱۴
جهان صنعت
۱۵ دی ۱۴۰۰ | ۲ جمادی‌الثانی ۱۴۴۳ | ۵ ژانویه ۲۰۲۲
عضو انجمن صنفی روزنامه‌های غیر دولتی و تعاونی مطبوعات
چهارشنبه
پایان نامه
آیین نامه اخلاق حرفه‌ای http://www.jahanesanat.ir

■ صاحب امتیاز و مدیر مسوول: محمدرضا سعدی
■ تلفن تحریریه: ۸۸۰۴۲۳۵۸، ۸۸۰۵۰۸۹۳، ۸۸۰۶۰۳۱۷
■ نمابر: ۸۸۲۱۰۷۵۳
■ تلفن سازمان آگهی‌ها: ۸۸۰۵۰۲۸۶، ۸۸۰۵۰۶۸۴

■ نشانی: خیابان شیخ بهایی جنوبی، روبه‌روی مسجد بقیه‌الله- بن‌بست سامان- پلاک ۴
■ شماره پیامک: ۳۰۰۰۸۳۸۸
■ روابط عمومی: ۸۸۰۳۹۸۹۴
■ لیتوگرافی و چاپ: ایرانچاپ

www.jahanesanat.ir | jahan1383@yahoo.com

رویداد

چین در صدر بازار سینمای جهان

«جهان صنعت»- سینمای چین با فروش ۷/۳ میلیارد دلاری، عنوان بزرگ‌ترین بازار سینمایی جهان را برای دومین سال پیاپی از آمریکا ربود. مجموع فروش سینمای چین در سال ۲۰۲۱ به ۷/۳میلیارد دلار رسید که با افزایش بیش از صد درصدی نسبت به سال ۲۰۲۰ همراه است اما همچنان ۲۶ درصد نسبت به سال ۲۰۱۹ و گیشه پیش از کرونا کمتر است.

این دومین سال پیاپی است که مجموع فروش سینمای چین از آمریکا پیشی می‌گیرد و این کشور آسیایی عنوان بزرگ‌ترین بازار سینمایی جهان را به خود اختصاص می‌دهد. سینمای آمریکا که با چالش‌های به مراتب بیشتری در مقایسه با چین در مواجهه با کرونا در سال ۲۰۲۱ روبه‌رو بود، در سال گذشته میلادی ۴/۵ میلیارد دلار فروخت که این رقم ۶۰ درصد کمتر از آمار گیشه در دوران پیش از کرونا (سال ۲۰۱۹) است.

با افزایش چشمگیر گیشه سینمای چین در اواخر دهه ۲۰۰۰ و ۲۰۱۰ میلادی، درآمد استودیوهای هالیوودی در چین هر سال افزایش یافت و سهم هالیوود در گیشه چین به ۳۰ تا ۵۰ درصد رسید. اما در سال گذشته تنها ۲۰ فیلم هالیوودی در چین اکران شد، این در حالی است که در سال ۲۰۱۹، ۳۰ فیلم آمریکایی پرفروش در سینماهای چین اکران شدند و درآمد فیلم‌های هالیوودی در چین در سال ۲۰۲۱ نسبت به سال ۲۰۱۹ با نزول ۷۰ درصدی مواجه شده است. در نیمه نخست سال ۲۰۲۱، به تعویق افتادن اکران فیلم‌های مهم آمریکایی دلیل اصلی عدم حضور پررنگ هالیوود در گیشه سینمای چین بود اما در نیمه دوم سال سیاست‌های دولت چین همزمان با صدسالگی شکل‌گیری حزب کمونیست موجب جایگزینی فیلم‌های آمریکایی با آثار داخلی و میهن‌پرستانه در برنامه اکران شد و در این میان فیلم‌های پرهزینه هالیوودی چون «بیوه سیاه»، «جاودانگان»، «شانگ-چی و افسانه ده حلقه»، قسمت جدید «ونوم» و «مرد عنکبوتی: راهی به خانه نیست» فرصت اکران در چین را پیدا نکردند؛ فیلم‌هایی پرطرفدار که می‌توانست صدها میلیون دلار درآمدزایی داشته باشد.

صنعت داخلی سینمای چین در سال ۲۰۲۱ به روند بهبود خود پس از کرونا ادامه داد و در مجموع ۴۷۲ فیلم چینی در این کشور اکران شد که حتی از ۴۲۸ فیلم اکران‌شده در سال ۲۰۱۹ هم پیشی گرفت. مجموع فروش حاصل از تولیدات داخلی در چین به ۶/۱۹ میلیارد دلار رسید که کمی بیش از آمار شش میلیارد دلاری سال ۲۰۱۹ است. ۱۰ فیلم پرفروش سینمای چین در سال ۲۰۲۱ همگی از تولیدات داخلی بودند که به ترتیب «نبرد دریاچه چانگ‌جین» (۸۹۹ میلیون دلار)، «سلام مامان» (۸۲۲ میلیون دلار) و «کارآگاه محله چینی‌ها» (۶۸۶ میلیون دلار) در رتبه‌های اول تا سوم قرار گرفتند.

بازار جهانی هنر در سال ۲۰۲۱

«جهان صنعت»- بازار جهانی هنر در سال ۲۰۲۱ با وجود صرف میلیاردها دلار برای خرید آثار هنری امپرسیونیست، پساجنگ و معاصر به رکورد جدیدی دست پیدا کرد.

در ماه نوامبر، بیش از ۲۰۶ میلیارد دلار اثر هنری طی دو هفته در حراجی‌های بزرگ نیویورک به فروش رسید. چهار اثر هنری متعلق به «وینسنت ون‌گوگ» به قیمت ۱۶۱ میلیون دلار فروخته شد که از جمله آن‌ها می‌توان به تابلو نقاشی ۷۱/۴ میلیون دلاری «کلبه‌های چوبی در میان درختان زیتون و سرو» اشاره کرد. در ماه «مه»، تابلو نقاشی دومتری متعلق به سال ۱۹۸۲ که توسط «ژان میشل باسکیا» خلق شده است به گران‌ترین تابلو نقاشی سال ۲۰۲۱ تبدیل شد. این تابلو در حراجی به قیمت ۹۳ میلیون دلار فروخته شد. همچنین با حراج آثاری از مجموعه «مکلو» که در ماه نوامبر صورت گرفت و در آن در مجموع ۳۵ اثر هنری از جمله آثار «اندی وارهول»، «جکسون پولاک» و «مارک روتکو» ارائه شدند در مجموع ۶۷۶ میلیون دلار پرداخت شد. همچنین تابلو نقاشی منظره‌ای که توسط «نیکولاس پارتی» خلق شده است به قیمت ۳/۲ میلیون دلار فروخته شد تا رکورد فروش آثار این هنرمند سوییسی دوبرابر شود.

کارشناسان بازار هنر معتقدند، تقاضاهایی که در سال ۲۰۲۰ به دلیل محدودیت‌های ناشی از شیوع کرونا سرکوب شد و همزمانی با ارائه آثار پرطرفدار در بازار هنر باعث این اتفاق شده است. البته فقط نقاشی‌ها نیستند که مبالغ هنگفت برای خرید آنها پرداخت می‌شود. ماه گذشته یک مجسمه رومی متعلق به قرن یکم یا دوم میلادی در یک حراجی به قیمت ۲۵ میلیون دلار فروخته شد و رکورد جهانی فروش یک مجسمه تاریخی مرمر را تغییر داد. همچنین در سال ۲۰۲۱ بود که فروش اشیای لوکس همچون جواهرات، کیف دستی و ساعت در حراجی ساتبیز برای نخستین‌بار از مرز یک میلیارد دلار فراتر رفت.

همچنین در ماه مارس «هر روز: ۵۰۰۰ روز نخست» اثر «بیپل» در قالب رمز غیرقابل معاوضه(NFT) به قیمت ۶۹ میلیون دلار به فروش رسید تا «بیپل» به جمع سه تن از گران‌ترین هنرمندهای زنده جهان راه پیدا کند. در ماه نوامبر حراجی «ساتبیز» برای نخستین‌بار در یک حراجی آنلاین و برای فروش دو اثر هنری «بنکسی»، امکان خرید با استفاده از ارز دیجیتالی را نیز امکان‌پذیر کرد. سال ۲۰۲۱، خریداران آسیایی حدود ۴۰ درصد از خرید آثار هنری معاصر در بازار را به خود اختصاص دادند و آمریکایی‌ها و بریتانیایی‌ها را پشت سر گذاشتند.

تشکر از دکه‌های روزنامه فروشی

بی‌شک تلاش‌های ارزنده متولیان توزیع روزنامه نقش مهمی در موفقیت این رسانه ایفا می‌کند. روزنامه «جهان‌صنعت» از عملکرد قابل تقدیر و ارزشمند کیوسک‌های روزنامه‌فروشی ذیل تشکر و قدردانی می‌نماید. تداوم حضور و تاثیر آن بزرگواران را مسئلت می‌نماییم.

۱- خیابان احمد قصیر بعد از خیابان هشتم نرسیده به بیمارستان پاستورنو آقایان حسام، ابولفضل، محمدجواد و امیرحسین (ولی)
۲- میدان آرژانتین خیابان الوند نبش خیابان ۳۵ آقایان سجاد و مهدی اصغری
۳- خیابان سمیه بعد از خیابان بهار روبه‌روی لیتوگرافی پیمان آقایان محمد، مهدی و ماهان عزیززاده

تلنگر

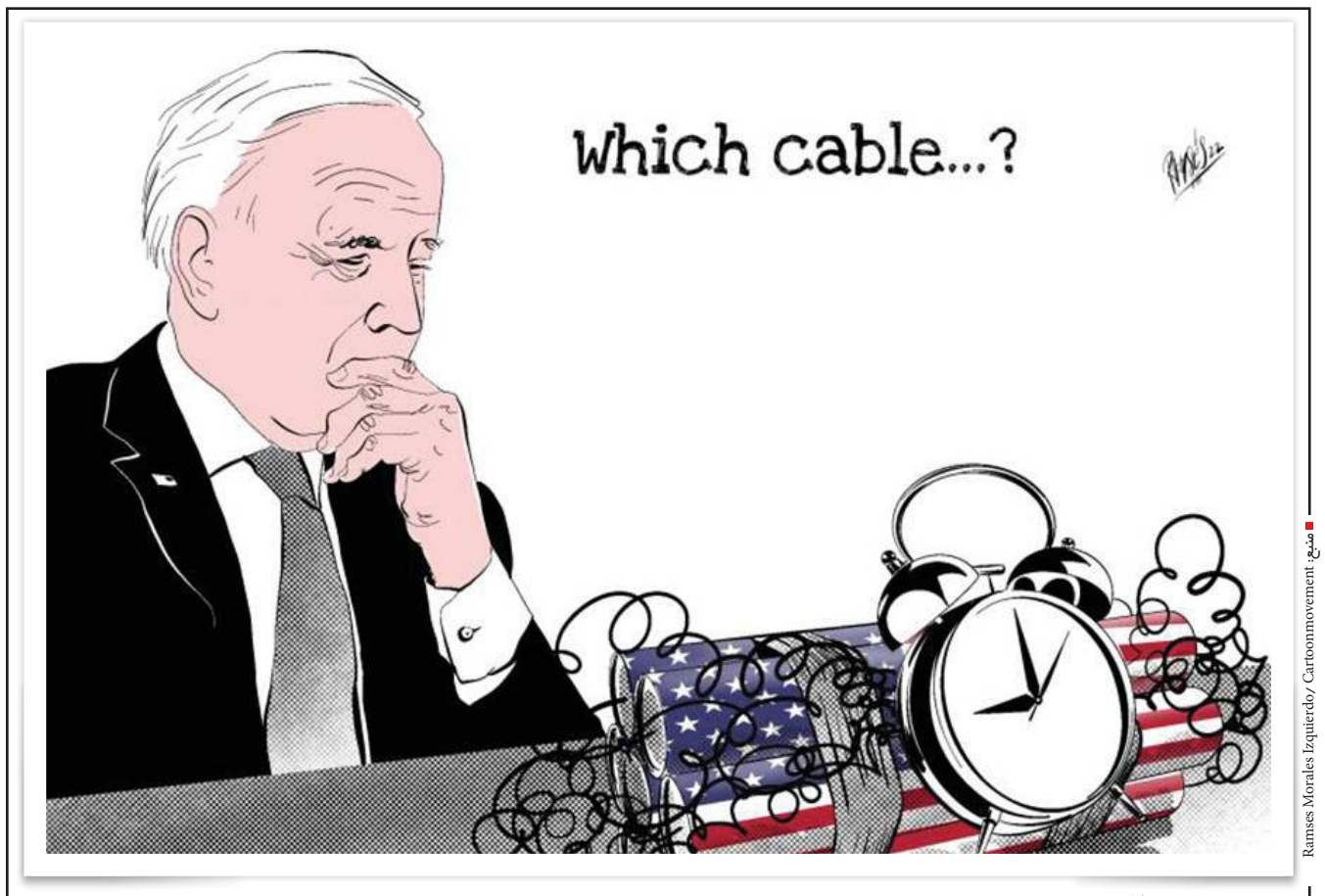

منبع: Ramses Morales Izquierdo/ Cartoonmovement

بمب ساعتی آمریکای بایدن

ادامه دیدگاه

اهمیت کارهای مطالعاتی و نظریه‌پردازی برندگان نوبل اقتصاد ۲۰۲۱

همه اینها به طرق مختلف، بر نتایج واقعی آزمایش تاثیر خواهند گذاشت. ۳- سومین مزیت، مدنظر قرار دادن مسائل اخلاقی است، مثلا دستکاری متغیرهای تاثیرگذار برای بررسی اندازه فشارهای روانی ناشی از رکود اقتصادی، اثرات روانی بی‌دلیلی ایجاد می‌کند یا اثرات روانی موجود را تشدید خواهد کرد.

بسیاری از مسائل مهم در علوم اجتماعی، با مفهوم علّت و معلولی سروکار دارد. مثلا مهاجرت چگونه بر سطح حقوق و اشتغال تاثیر می‌گذارد؟ تحصیلات طولانی‌مدت چگونه بر درآمد افراد تاثیر می‌گذارد؟ در حیطه تجارت بین‌الملل نیز سوالات اساسی وجود دارد که باید با روابط علت و معلولی به آن پرداخت، مثلا سیاست‌های اصلاحات تجاری بر توزیع منافع حاصل از تجارت چه تاثیری می‌گذارد؟ تاثیر سیاست‌های تشویق صادرات بر درآمد نیروی کار ماهر چگونه است؟ یا مثلا، واردات کالاهای سرمایه‌ای از کشورهای توسعه‌یافته تا چه اندازه موجب افزایش تولید می‌شود و این افزایش تولید، آیا موجب کوچک شدن بخش غیررسمی و در نتیجه بزرگ شدن بخش رسمی خواهد شد؟

پاسخ به این سوالات دشوار است، زیرا اطلاعات گذشته چیزی به ما نمی‌دهند تا از طریق مقایسه، به نتایج احتمالی پی ببریم. مثلا در کشوری که سیاست‌های ادغام در زنجیره ارزش جهانی رخ نداده است، واقعا نمی‌توان حدس درستی راجع به مهاجرت از بخش سنتی به بخش صنعتی ارائه داد. با این حال، برندگان نوبل اقتصادی امسال نشان داده‌اند که می‌توان به این دست از سوالات از طریق آزمایش‌های طبیعی پاسخ داد. نکته کلیدی، استفاده از موقعیت‌هایی است که در آن، اتفاقات تصادفی یا تغییرات سیاستی منجر به رفتارهای متفاوت گروه افراد مورد مطالعه در جامعه می‌شود.

«فهم عرفی» به معنای فهم عرف و تصور آنان از معنای الفاظ و مصادیق آنهاست، مثلا فهم عرف در رابطه با فقر، اشتغالزایی، توسعه و نظایر آن. دیوید کارد با استفاده از آزمایش‌های طبیعی، اثرات حداقل دستمزد، مهاجرت و تحصیلات در بازار کار را تجزیه‌وتحلیل کرده است. مطالعات او از اوایل دهه ۱۹۹۰ فهم عرفی را به چالش کشید که منجر به تجزیه‌وتحلیل‌های جدید و بینش‌های بیشتر شد. مثلا هزینه‌کرد منابع مالی در مدارس برای موفقیت آینده دانش‌آموزان در بازار کار، بسیار مهم‌تر از آن چیزی است که تصور می‌شد.

با این حال، تفسیر داده‌های یک آزمایش طبیعی دشوار است. به عنوان مثال، افزایش سنوات تحصیلات اجباری به مدت یک سال برای یک گروه از دانش‌آموزان (اما نه تمامی گروه‌ها)، بر همه دانش‌آموزان آن گروه به یک اندازه تاثیر نخواهد گذاشت. برخی از دانش‌آموزان به هر حال به تحصیل ادامه می‌دادند، زیرا این دست از دانش‌آموزان به تحصیل، به دید مساله ارزشمند نگاه می‌کردند. در اواسط دهه ۱۹۹۰، جاشوآ آنگریست و گویدو دبلیو ایمنس این مشکل روش‌شناسی را حل کردند و نشان دادند که چگونه می‌توان از طریق آزمایش‌های طبیعی، به نتیجه‌گیری دقیقی راجع به روابط علّت و معلولی رسید.

یکی از راه‌های ایجاد رابطه علیت، استفاده از آزمایش‌های تصادفی است، اما برخلاف آزمایش‌های بالینی، استفاده از این روش برای بررسی بسیاری از مسائل اجتماعی، از جمله اقتصاد، مناسب نیست، به عنوان مثال، نمی‌توانیم یک آزمایش تصادفی را به کار بگیریم و از این طریق تعیین کنیم چه کسانی به دبیرستان خواهند رفت و چه کسانی نخواهند رفت.

با وجود این چالش‌ها، برندگان جایزه نوبل امسال نشان داده‌اند که بسیاری از سوالات بزرگ جامعه را می‌توان با استفاده از آزمایش‌های طبیعی جواب داد: رخدادهایی که شبیه آزمایش‌های تصادفی هستند، اما در زندگی واقعی رخ می‌دهند. این آزمایش‌های طبیعی ممکن است ناشی از تغییرات طبیعی تصادفی، قوانین نهادی یا تغییرات سیاستی باشند. در مطالعات پیشگام از اوایل دهه ۱۹۹۰، دیوید کارد با استفاده از این رویکرد، برخی از سوالات محوری در اقتصاد کار مانند تاثیرات حداقل دستمزد، مهاجرت و تحصیل را مورد تجزیه و تحلیل قرار داد. نتایج این مطالعات، فهم عرفی را به چالش کشید. از این رو ما در حال حاضر درک بهتری از نحوه عملکرد بازار کار نسبت به ۳۰ سال پیش داریم.

آزمایش‌های طبیعی از یک جنبه مهم، با آزمایش‌های بالینی متفاوت است- در یک «آزمایش بالینی»، محقق کنترل کاملی بر این دارد که به چه کسی درمان پیشنهاد کند و در نهایت، فرد مورد آزمایش آن را دریافت کند (گروه تیمار) و به چه کسی درمان پیشنهاد نشود و آن را دریافت نکند (گروه کنترل). در یک آزمایش طبیعی، محقق به اطلاعات و داده‌های گروه‌های درمانی و کنترل دسترسی دارد، اما برخلاف یک آزمایش بالینی، افراد ممکن است خودشان انتخاب کنند که آیا می‌خواهند در مداخله‌ای که ارائه می‌شود، مشارکت کنند یا خیر. این امر، تفسیر نتایج یک آزمایش طبیعی را بیش از پیش دشوارتر می‌کند.

یک مثال واقعی در مورد این رویکرد، بررسی آثار حداقل دستمزد است. در اوایل دهه ۱۹۹۰، فهم عرفی در میان اقتصاددانان این بود که حداقل دستمزد بیشتر، منجر به اشتغال کمتر می‌شود، زیرا این امر، هزینه دستمزد برای مشاغل را افزایش می‌دهد. با این حال، این نتیجه‌گیری کاملا با شواهد موجود همراستا نبود. هرچند مطالعات زیادی وجود دارد که نشان می‌دهد بین حداقل دستمزد و اشتغال رابطه منفی وجود دارد، اما آیا نتایج این مطالعات به آن معناست که واقعا حداقل دستمزد بیشتر منجر به بیکاری بیشتر می‌شود؟ یعنی یک رابطه علّت و معلولی بین این دو وجود دارد؟

برای بررسی چگونگی افزایش حداقل دستمزد بر اشتغال، کارد و آلت بنت کروگر از یک آزمایش طبیعی استفاده کردند. در اوایل دهه ۱۹۹۰، حداقل دستمزد ساعتی در نیوجرسی از ۴/۲۵ دلار به ۵/۰۵ دلار افزایش یافت. مطالعه صرف در رابطه با تحلیل این افزایش در نیوجرسی، پاسخ موثقی به همراه نخواهد داشت، زیرا عوامل متعدد دیگری نیز می‌توانند بر تغییر سطح اشتغال در طول زمان تاثیر بگذارند. نظیر آزمایش‌های تصادفی، یک گروه کنترل مورد نیاز بود، یعنی گروهی که دستمزد آنها تغییر نمی‌کند، بلکه همچنین سایر عوامل هم نظیر سایر گروه‌ها برای آنها یکسان است.

کارد و کروگر متذکر شدند که هیچ افزایشی در ایالت همسایه، پنسیلوانیا، رخ نداده است، البته، تفاوت‌هایی بین این دو ایالت وجود داشت، اما به احتمال زیاد بازارهای کار این دو ایالت در مجاورت مرز این دو ایالت، شبیه به هم خواهند بود. سپس، آنها اثرات اشتغال در دو ایالت همسایه- نیوجرسی و شرق پنسیلوانیا- که بازار کار مشابهی دارند را مورد مطالعه قرار دادند. نکته اساسی این است که حداقل دستمزد در یک طرف مرز افزایش یافته، اما در طرف دیگر، افزایش نیافته است. با این اوصاف، هیچ عاملی به غیر از افزایش حداقل دستمزد، نمی‌توانست بر روند اشتغال در هر دو طرف مرز تاثیر متفاوتی بگذارد، چون به غیر از افزایش دستمزد، وضعیت اقتصادی در دو سوی مرزها یکسان بود، بنابراین، اگر تغییری در تعداد کارگران در نیوجرسی مشاهده شود و این تغییر با تغییرات اشتغال در آن سوی ایالت نیوجرسی متفاوت باشد، آنگاه با اطمینان بیشتری می‌توان تاثیر افزایش حداقل دستمزد را تفسیر کرد.

سپس کارد و کروگر بر اشتغال در رستوران‌های فست‌فود تمرکز کردند؛ صنعتی که در آن، حقوق پرداختی کم است و لذا حداقل دستمزد اهمیت دارد. برخلاف تحقیقات قبلی، آنها دریافتند که افزایش حداقل دستمزد هیچ تاثیری بر تعداد کارکنان ندارد. دیوید کارد در چند مطالعه در اوایل دهه ۱۹۹۰ به همین نتیجه رسیده بود. این تحقیقات پیشگام، منجر به تعداد زیادی مطالعات بعدی شد. نتیجه‌گیری کلی این است که اثرات منفی افزایش حداقل دستمزد اندک است و به‌طور قابل توجهی کوچک‌تر از آن چیزی است که طی ۳۰ سال گذشته تصور می‌شد.

کارهایی که در ابتدای دهه ۱۹۹۰ توسط کارد انجام شد نیز منجر به تحقیقات جدیدی شد که تلاش می‌کرد عدم وجود اثرات منفی بر اشتغال را توضیح دهد. یکی از توضیحات احتمالی این نتیجه، این است که شرکت‌ها می‌توانند هزینه‌های افزایش‌یافته از ناحیه دستمزد را در قالب قیمت‌های بالاتر و بدون کاهش قابل‌توجه تقاضا، به مصرف‌کنندگان منتقل کنند. توضیح دیگر این است که شرکت‌هایی که بر بازار کار محلی خود تسلط دارند، می‌توانند دستمزد پرداختی خود را پایین نگه دارند. افزایش حداقل دستمزد، منجر به تمایل بیشتر افراد برای کار و این نیز منجر به افزایش اشتغال می‌شود. هنگامی که شرکت‌ها دارای چنین قدرتی برای تسلط بر بازار کار محلی باشند، نمی‌توانیم از قبل تعیین کنیم که چگونه اشتغال تحت تاثیر تغییرات حداقل دستمزد قرار می‌گیرد. بسیاری از مطالعات با الهام از کارهای کارد و کروگر، درک ما را از بازار کار به میزان قابل‌توجهی بهبود داده است. اگر بخواهیم تصمیمات خوبی بگیریم، باید عواقب انتخاب‌های خود را درک کنیم. شناسایی دقیق و درک این عواقب برای شهروندان یک کشور و همچنین سیاستگذاران بخش عمومی آن کشور اهمیت زیادی دارد؛ از منظر افراد، جوانانی که کسب آموزش را انتخاب می‌کنند، مایل هستند بدانند که این انتخاب آنان، چگونه بر درآمد آتی آنها تاثیر می‌گذارد، از منظر سیاستگذاری، سیاستمدارانی که به دامنه‌های وسیعی از اصلاحات توجه دارند، می‌خواهند بدانند که هر یک از سیاست‌های اصلاحی، مثلا سیاست تشویق تولید و صادرات محصولات پیچیده و دارای فناوری بالاتر از طریق برنامه‌های آموزشی، چگونه بر اشتغال و توزیع درآمد در جامعه تاثیر می‌گذارد. با این حال، پاسخ دادن به مسائل وسیع مرتبط با روابط علّت و معلولی آسان نیست، زیرا هرگز نخواهیم دانست اگر انتخاب دیگری می‌کردیم چه اتفاقی می‌افتاد.

*** عضو هیات علمی موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی**

جهان صنعت
قابل توجه فعالان اقتصادی
تیم کارشناسی متشکل از کارشناسان اقتصادی و حقوقی به منظور کمک به رفع موانع تولید آماده ارایه خدمات به تولیدکنندگان و صاحبان کالا وخدمات در حوزه های زیر است:
■ موانع صادرات و واردات
■ پرونده های حقوقی
■ مشکلات تامین سرمایه
■ تهیه بیزنس پلن
■ معرفی شرکای تجاری داخلی و خارجی
■ برندسازی و دیجیتال مارکتینگ
■ موفقیت در مذاکرات تجاری
■ بازاریابی و فروش
۸۸۰۳۹۸۹۴ | ۰۹۱۲۲۹۷۶۶۰۴

یادبود

درگذشت عطاالله امیدوار، نقاش و هنرمند تجسمی

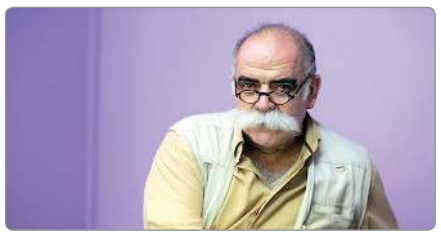

«جهان صنعت»- عطاالله امیدوار نقاش و هنرمند تجسمی بعد از مدت‌ها مبارزه با بیماری، دوشنبه شب در سن ۷۵ سالگی دارفانی را وداع گفت. علی‌اکبر صادقی، نقاش هنرمند دیروز در حساب کاربری اینستاگرام خود از فوت عطاالله امیدوار هنرمند نقاش، موسیقی و معماری خبر داد.

وی زاده سال ۱۳۲۵ در شهرستان بافت استان کرمان بود. وی تحصیلات ابتدایی خود را در شهر بافت و تحصیلات دوره متوسطه را در کرمان و پس از آن در مدرسه دارالفنون تهران به پایان برد. از کودکی به موسیقی و آواز گرایش داشت و به همین سبب، مقام نخست آواز در دبیرستان‌های کشور را به دست آورد. در سال ۱۳۴۵ به دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران راه یافت و در سال ۱۳۵۱ در رشته معماری از دانشگاه تهران فارغ‌التحصیل شد.

او به خواندن اذان در دستگاه‌های مختلف موسیقی ایرانی نیز پرداخت و اذان‌هایی را با استناد به شیوه‌های آوازی در دستگاه‌های نوا، همایون و چهارگاه ضبط کرد اما اذان او در دستگاه چهارگاه مورد توجه بیشتری قرار گرفت.

عطاالله امیدوار به ساخت فیلم‌های کوتاه نیز مبادرت ورزید. نمونه‌هایی از فیلم‌های او در سینماتک موزه هنرهای معاصر تهران، خانه هنرمندان و... به نمایش درآمده است. عباس کیارستمی، آثار سینمایی امیدوار را به روز دانسته و در این مورد گفته بود: آنهایی که آثار امیدوار را نمی‌خواهند بفهمند درست همچون کسانی هستند که در گذشته صنعت چاپ را نمی‌فهمیدند.

علاوه بر این، در زمینه نقاشی آثاری را از سال ۲۰۰۰ میلادی آغاز کرد. نمایشگاه‌های متعددی در ایران و پاریس از آثار نقاشی‌های دیجیتالی امیدوار برپا شده است. این هنرمند در حیطه عکاسی به خصوص عکاسی ماکت و پرتره نیز فعال بود.

ادبیات

«کشتن مرغ مینا»؛ بهترین کتاب ۱۲۵ سال گذشته

«جهان صنعت»- خوانندگان روزنامه نیویورک‌تایمز رمان «کشتن مرغ مینا» را به عنوان بهترین کتاب صدوبیست‌وپنج سال گذشته انتخاب کردند. روزنامه نیویورک‌تایمز اکتبر امسال (مهر- آبان ۱۴۰۰) به مناسبت صدوبیست‌وپنج سالگی پیوست هفتگی «بوک ریویو» از خوانندگانش خواست نامزدهای بهترین کتاب ۱۲۵ سال گذشته را انتخاب کنند. کتابخوانانی از ۶۷ کشور جهان از این دعوت استقبال کردند و انتخاب‌های خود را ارائه دادند. در ماه نوامبر (آبان- آذر) فهرستی از ۲۵ نامزد نهایی اعلام شد و پس از آنکه بیش از ۲۰۰ هزار نفر در رای‌گیری شرکت کردند، کتاب کشتن مرغ مینا نوشته هارپر لی، نویسنده معروف آمریکایی، به عنوان برترین کتاب ۱۲۵ سال گذشته انتخاب شد.

کشتن مرغ مینا درباره مردی رنگین‌پوست به نام تام رابینسون است که به ناروا به جرم تعدی به یک زن سفیدپوست متهم می‌شود و مردی سفیدپوست به نام اتیکاس فینچ وکالت وی را برعهده می‌گیرد. این رمان بلافاصله پس از انتشار در سال ۱۹۶۰ میلادی به یکی از پرفروش‌ترین کتاب‌ها تبدیل شد و نظر مساعد منتقدان را به خود جلب کرد. این کتاب تاثیرگذار به اصل و ریشه‌های رفتارهای انسان از جمله معصومیت و تجربه، مهربانی و بی‌رحمی، عشق و نفرت و شوخ‌طبعی و ترحم می‌پردازد. شاهکار لی در سال ۱۹۶۴ میلادی جایزه پولیتزر را تصاحب کرد.

رمان کشتن مرغ مینا تاکنون به بیش از ۴۰ زبان ترجمه شده و بیش از ۴۰ میلیون نسخه از آن در جهان به فروش رسیده است. نسخه فارسی این کتاب نیز با ترجمه فخرالدین میررمضانی چاپ و روانه بازار شده است. در فهرست نیویورک‌تایمز از بهترین کتاب‌های ۱۲۵ سال گذشته، کتاب‌های «ارباب حلقه‌ها: یاران حلقه» نوشته جی. آر. آر. تالکین، «۱۹۸۴» اثر جورج اورول، «صد سال تنهایی» به قلم گابریل گارسیا مارکز و «محبوب یا دلبند» نوشته تونی موریسون، پس از کشتن مرغ مینا، به ترتیب دوم تا پنجم شدند.

سینما

«قهرمان» نامزد دو جایزه منتقدان شیکاگو

فیلم سینمایی «قهرمان» ساخته اصغر فرهادی نامزد کسب دو جایزه از جوایز سالانه انجمن منتقدان مستقل شیکاگو شد.

انجمن منتقدان فیلم مستقل شیکاگو فهرست نامزدهای جوایز امسال خود را امشب اعلام کرد و فیلم سینمایی «قهرمان» ساخته اصغر فرهادی در دو بخش بهترین فیلمنامه اصلی و بهترین فیلم خارجی (غیرانگلیسی زبان) نامزد کسب جایزه شد.

«بندتا»، «ماشین منو بران»، «فرار» و «مادران موازی» دیگر نامزدهای شاخه بهترین فیلم خارجی این رویداد سینمایی هستند. مراسم اعلام جوایز انجمن منتقدان فیلم مستقل شیکاگو روز ۸ ژانویه (۱۸ دی) به صورت آنلاین برگزار خواهد شد. فیلم «قهرمان» تاکنون هشت جایزه بین‌المللی دریافت کرده و در فصل جوایز سینمایی تاامروز ۲۰ نامزدی داشته است و نماینده سینمای ایران در نود و چهارمین دوره جوایز سینمایی اسکار است.

JS NEWS
جهان صنعت را درفضای مجازی دنبال کنید
jsnews
jsnewsir
jsnewsir
jsnewsir_
jsnewsir_